

**VÝROČNÁ SPRÁVA
O ČINNOSTI REGIONÁLNEHO ÚRADU
VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA SO
SÍDLOM V LIPTOVSKOM MIKULÁŠI
ZA ROK 2016**

1. Identifikácia úradu

Názov: Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Liptovskom Mikuláši (ďalej RÚVZ).

IČO: 00607215

Sídlo: Štúrova 36, 031 80 Liptovský Mikuláš

Forma hospodárenia: rozpočtová organizácia štátu napojená na rozpočet Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky

Vedúca služobného úradu a regionálna hygienička: MUDr. Gabriela Guráňová

Kontakt: 0903 540 635, 044/5522538, lm.riaditel@uvzs.sk

Vedúci zamestnanci:

Zástupca vedúcej služobného úradu a regionálnej hygieničky: **MUDr. Iveta Triznová**

Vedúca osobného úradu: **Ing. Danka Kostolná**

Vedúca odd. preventívneho pracovného lekárstva: **MUDr. Gabriela Guráňová**

Vedúca odd. výživy: **MUDr. Iveta Triznová**

Vedúca odd. epidemiológie: neobsadené

Vedúca odd. hygieny detí a mládeže: **MVDr. Renata Stupková**

Vedúca odd. podpory zdravia: **MUDr. Ľubica Benková**

Vedúci odd. hygieny životného prostredia a zdravia: **MUDr. Ivan Hudák**

Krajskí a hlavní odborníci ÚVZ SR, resp. HH SR: hlavných odborníkov nemáme, krajskí odborníci 3– MUDr. Gabriela Guráňová v odbore PPL, MUDr. Iveta Triznová v odbore HV, MUDr. Danica Maslenová, MPH v odbore epidemiológie.

RÚVZ je rozpočtovou organizáciou štátu zapojenou finančnými vzťahmi na Ministerstvo zdravotníctva SR v Bratislave. RÚVZ riadi a za jeho činnosť zodpovedá regionálny hygienik. Tento je zároveň vedúcim služobného úradu.

RÚVZ plní úlohy uvedené v zákone NR SR č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ďalších zákonov vzťahujúcich sa na oblasť podpory a ochrany verejného zdravia. Hlavné činnosti sú tieto:

- zúčastňuje sa na riešení národných a medzinárodných programov významných pre verejné zdravie a vykonáva vedecký výskum v tejto oblasti,
- riadi, usmerňuje a kontroluje epidemiologickú bdelosť prenosných ochorení a plnenie imunizačného programu,
- posudzuje hodnotenie dopadov na verejné zdravie na regionálnej úrovni a na lokálnej úrovni,
- plní špecializované úlohy verejného zdravotníctva a úlohy pri ohrození verejného zdravia
- nariaďuje opatrenia na predchádzanie ochoreniam a opatrenia pri ohrozeniach verejného zdravia v rámci svojej územnej pôsobnosti,
- podáva návrh na vyhlásenie mimoriadnej situácie a návrh na vykonanie opatrení v rámci svojej územnej pôsobnosti,
- vydáva záväzné stanoviská a rozhoduje o návrhoch v správnom konaní,

- zriaďuje komisie na preskúšanie odbornej spôsobilosti, vydáva osvedčenia o odbornej spôsobilosti a vedie register odborne spôsobilých osôb na epidemiologicky závažné činnosti
- povoľuje a zrušuje ním povolené výnimky,
- vykonáva štátny zdravotný dozor, vydáva pokyny a ukladá opatrenia na odstránenie nedostatkov zistených pri výkone štátneho zdravotného dozoru
- prejednáva priestupky a iné správne delikty, ukladá pokuty a povinnosť nahradiť náklady,
- vedie register rizikových prác,
- sprístupňuje počas kúpacej sezóny informácie o kvalite vôd určených na kúpanie a o kvalite vody v prírodných kúpaliskách a v umelých kúpaliskách na svojom webovom sídle,
- plní úlohy kontrolného orgánu oprávneného ukladať sankcie pri uvádzaní chemických látok a zmesí na trh podľa osobitného predpisu,
- poskytuje súčinnosť okresným úradom a obciam pri vypracúvaní plánu ochrany obyvateľstva,
- vytvorí každoročne pred začiatkom kúpacej sezóny pre každú vodu určenú na kúpanie program monitorovania a vymedzuje dĺžku kúpacej sezóny,
- zabezpečuje monitorovanie pre každú vodu určenú na kúpanie počas kúpacej sezóny,
- preskúmava znečistenie vody určenej na kúpanie,
- prijíma primerané opatrenia riadenia v oblasti vody určenej na kúpanie a vydáva trvalý zákaz kúpania alebo trvalé odporúčanie nekúpať sa vo vode určenej na kúpanie,
- prijíma primerané opatrenia riadenia v oblasti vody určenej na kúpanie pri výnimočných okolnostiach.
- vykonáva ďalšie špecializované úlohy, ako napr.: monitoruje vzťah determinantov zdravia a verejného zdravia, zhromažďuje základné údaje v oblasti ochrany verejného zdravia, zabezpečuje ich prenos, vedie evidenciu a dokumentáciu epidemiologických údajov a iných údajov významných z hľadiska ochrany, podpory a rozvoja verejného zdravia, vykoná odber vzoriek biologického materiálu od ľudí a vzoriek vôd, ovzdušia, pôdy, odpadov, potravín a kozmetických výrobkov na zisťovanie ich zdravotnej bezpečnosti a na vykonávanie laboratórneho určovania pôvodcov prenosných ochorení vrátane zisťovania citlivosti na antimikróbne látky, monitoruje výskyt prenosných ochorení a vykonávajú epidemiologický dohľad, prešetruje podozrenia na choroby z povolania, plánuje a koordinuje kontrolu prenosných ochorení, plánujú, koordinuje a kontroluje imunizačný program, kontroluje správne postupy a manipuláciu s očkovacími látkami na všetkých úrovniach, monitoruje kvalitu pitnej vody u spotrebiteľa a kvalitu vody určenej na kúpanie počas kúpacej sezóny, monitoruje zdravotný stav obyvateľstva a jeho skupín vo vzťahu k životným podmienkam a pracovným podmienkam, spôsobu života a práce a zdravotného uvedomenia ľudí, monitoruje vplyv výživy na zdravie ľudí, vykonáva identifikáciu zdravotných rizík a vypracúva návrhy na ich minimalizáciu, spracúva a zverejňuje údaje o stave verejného zdravia a vykonáva edičnú činnosť v oblasti ochrany, podpory a rozvoja verejného zdravia.

Charakteristika dozorovaného územia (špecifiká): Rozloha okresov Liptovský Mikuláš a Ružomberok je 2000 km². Liptov je významným strediskom cestovného ruchu na Slovensku, s lokalitami s medzinárodným významom, s čím súvisí aj vysoký počet rekreačných zariadení. Územie je bohaté na minerálne a liečivé pramene, využívané v kúpeľoch Lúčky. Celoročne sú prevádzkované dve termálne kúpaliská – Aquapark Tatralandia (6 bazénov s termálnou vodou, celkový počet bazénov 13) a Thermal Park Bešeňová(8 termálnych bazénov, celkový počet bazénov 16), Krytá plaváreň v Liptovskom Jáne(2 termálne bazény). Celková kapacita termálnych kúpalísk v regióne je 12 280 osôb v lete a 5 380 osôb v zime.

Celoročne sú prevádzkované aj bazény v hotelových a rekreačných zariadeniach. V roku 2015 bolo prevádzkované 1 prírodné kúpalisko na vodnej nádrži Liptovská Mara. Zásobovanie obyvateľov pitnou vodou je riešené prevažne zásobovaním z verejných vodovodov. V regióne sa koná veľký počet hromadných podujatí.

V regióne zdravotnú starostlivosť zabezpečujú 2 nemocnice, z toho jedna v Liptovskom Mikuláši a jedna v Ružomberku - Ústredná vojenská nemocnica s celoslovenskou pôsobnosťou, spadajúcou do rezortu ministerstva obrany. V obci Ľubochňa je prevádzkovaný národný endokrinologický ústav taktiež s celoslovenskou pôsobnosťou.

Územie mesta Ružomberok a obce Likavka je vymedzené ako oblasť riadenia kvality ovzdušia pre znečisťujúcu látku PM10.

V štruktúre priemyslu prevláda výroba celulózy a papiera, drevospracujúci priemysel, kožiarsky priemysel, elektrotechnický priemysel a strojárstvo.

2. Poslanie a strednodobý výhľad organizácie

Odborné činnosti na úseku verejného zdravotníctva zabezpečujú pracovníci oddelení hygieny výživy, hygieny životného prostredia a zdravia, preventívneho pracovného lekárstva, hygieny detí a mládeže, epidemiológie a podpory zdravia. V r. 2016 bolo štátnym zdravotným dozom kontrolovaných 2229 prevádzok. Ťažiskovou činnosťou pracovníkov jednotlivých oddelení je štátny zdravotný dozor a posudková činnosť, intervenčné aktivity vedené poradňou zdravia vedúce k prevencii ochorení významne podmienených rizikovými faktormi životného štýlu, plnenie programov a projektov na úseku verejného zdravotníctva. Celkom bolo v rámci týchto programov a projektov riešených 12 úloh.

Poslaním úradu je vykonávať štátny, nezávislý a efektívny dohľad nad plnením povinností právnických a fyzických osôb na úseku verejného zdravotníctva, ktoré sú určené zákonmi, nariadeniami európskeho parlamentu a vykonávacími predpismi. Svojimi preventívnymi aj represívnymi aktivitami (sankcie) významnou mierou ovplyvňujú determinanty na udržanie zdravých životných a pracovných podmienok. Šetria podnety občanov, poukazujúce na nevyhovujúce podmienky na úseku verejného zdravotníctva, spolupracujú s obcami, inými orgánmi dozoru a národnými a medzinárodnými inštitúciami.

Na úseku hygieny výživy je zabezpečovaný dohľad na výrobu, manipuláciu a predajom pokrmov v zariadeniach spoločného stravovania, dohľad nad zdravotnou bezpečnosťou kozmetických výrobkov, obalových materiálov v rámci programov a projektov sú plnené ďalšie špecifické úlohy (sledovanie prídavných látok v potravinách, obsahu jódu v kuchynskej soli, kontrola potravín určených pre dojčenskú výživu a pre osobitné výživové účely, kontrola dodržiavania odporúčaných výživových dávok). Rýchly výstražný systém zabezpečuje neodkladný dozor a opatrenia pri výskyte nebezpečných výrobkov – obalových materiálov, kozmetických výrobkov a potravín na trhu.

Na úseku hygieny detí a mládeže je zabezpečovaný systematický dohľad nad životnými a pracovnými podmienkami detí a mládeže v predškolských a školských zariadeniach, vrátane dohľadu na podmienkami ich stravovania, podmienkami pri organizovaní zotavovacích podujatí v zariadeniach regiónu.

Na úseku hygieny životného prostredia a zdravia je zabezpečovaný monitoring kvality pitnej vody, kontrola vôd určených na kúpanie vo všetkých zariadeniach, kontrola podmienok pri poskytovaní služieb v starostlivosti o ľudské telo, v ubytovacích zariadeniach, kontrola na úseku pohrebníctva.

Na úseku preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie je zabezpečovaný dohľad na pracovnými podmienkami, identifikácia pracovných podmienok, ktoré môžu ovplyvňovať zdravie zamestnancov alebo viesť ku chorobám z povolania alebo k iným poškodeniam zdravia z práce, dohľad nad dodržiavaním chemickej legislatívy, nad dodržiavaním pracovných podmienok na chránených pracoviskách.

Odbor epidemiológie systematicky zbiera údaje o výskyte prenosných ochorení, určuje potrebné protiepidemické opatrenia, zabezpečuje dohľad a usmerňuje povinné očkovanie osôb, vykonáva na úseku prevencie ochorení HIV preventívno - výchovné aktivity a vedie register HIV pozitívnych osôb. Úzko spolupracuje so zdravotníckymi zariadeniami vo všetkých otázkach prevencie infekčných ochorení, vrátane nemocničných nákaz.

Odbor podpory zdravia poskytuje poradenstvo na úseku zdravej výživy, boja proti alkoholizmu a iným návykovým látkam, na úseku odvykania od fajčenia. Svojimi aktivitami sa snaží ovplyvniť nežiaduci stav vo výskyte tzv. civilizačných ochorení, na ktorých sa významnou mierou podieľa nezdravý životný štýl, nezdravé stravovanie a nadmiera konzumácie alkoholu, tabakizmus a iných návykových látok. Aktivity odboru sú orientované na celú vekovú škálu populácie, od detí po seniorov, špecificky orientované na preventívne opatrenia podľa potrieb jednotlivých vekových skupín.

Strednodobý výhľad organizácie

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Liptovskom Mikuláši (ďalej RÚVZ) by mal aj v budúcnosti zabezpečovať jedinečné poslanie – dohľad nad zdravými životnými a pracovnými podmienkami všetkých občanov regiónu Liptova, ktorý v súčasnosti zabezpečujú zdravotnícki pracovníci (lekári, verejní zdravotníci a ostatní pracovníci spĺňajúci kvalifikačné predpoklady na výkon povolania), Tento trend by mal byť zachovaný aj do budúcnosti. Jeho udržanie a rozvoj predpokladá vytvorenie dostatočných finančných zdrojov zo strany MZ SR.

Činnosti úradu – RÚVZ sú vykonávané v rámci a v súlade so zákonom NR SR č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov .

3. Kontrakt organizácie s ústredným orgánom a jeho plnenie.

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Liptovskom Mikuláši nie je povinný vypracovávať kontrakty s ústredným orgánom v zmysle uznesenia vlády SR č. 1370.

4. Činnosti/produkty organizácie a ich náklady

P. č.	Odborné pracoviská RÚVZ	Výkon ŠZD/ÚK	Posudková činnosť	Výkon práce v ohniskách	Monitoring	Skúšky odb.spôsobilosti a vydávanie osvedčení o odb.spôsobilosti	Plnenie hlavných úloh, programov a projektov	Ostatné (konzultácie)
1.	% podiel	29	16	8	11	4	18	14
2.	Náklady v €	142 470	78 604	39 302	54 040	19 651	88 429	68 778
3.	SH	9 294	5 128	2 564	3 525	1 282	5 768	4 487

Úrad vykonával činnosti vyplývajúce zo zák. č. 355/2007 Z.z. a v súlade s hlavnými a regionálnymi úlohami a Programami a projektmi úradov verejného zdravotníctva na rok 2015. Všetky činnosti boli zároveň aj činnosťami, vykonávanými v súlade s Programovým vyhlásením vlády SR, rozpracovaného na podmienky rezortu ministerstva zdravotníctva. Na svoju činnosť využíval prostriedky pridelené zo štátneho rozpočtu. Jednotlivé činnosti boli vyčíslené vo výkazníckych tabuľkách, podľa ktorých sa vypočítal hrubý odhad percentuálneho zastúpenia jednotlivých činností.

Vzhľadom na množstvo, charakter a rôznorodosť vecných úloh úrad nekalkuluje priame ani nepriame náklady na jednotlivé vecné úlohy. Náklady sú kalkulované aj sledované podľa rozpočtovej klasifikácie na jednotlivé položky a podpoložky štátneho rozpočtu. Podiel jednotlivých blokov úloh na využívaní kapacít úradu je vyjadrený aj v skutočných hodinách (SH).

5. Rozpočet organizácie

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Liptovskom Mikuláši je rozpočtovou organizáciou hospodáriacou s prostriedkami prideleného rozpočtu. V sledovanom období neboli pridelené kapitálové výdavky a ani neboli získané mimorozpočtové prostriedky.

Schválený rozpočet na rok 2016

	€
Príjmy	37 000,00
Bežné výdavky	482 112,00
z toho – mzdy a platy (610)	264 770,00
poistné a príspevok zamestnávateľa do poisťovni (620)	92 537,00
tovary a služby (630)	121 805,00
bežné transfery (640)	3 000,00
Počet zamestnancov k 1.1.	32
Celkový schválený rozpočet k 1.1.2016	482 112,00
Celkový schválený rozpočet k 31.12.2016	491 274,40

Rozpočet na rok 2016 s porovnaním rozpočtu roku 2015 bol o 27 473,40 € vyšší.

V priebehu roka 2016 bol rozpočet upravovaný nasledovne :

- úprava zo dňa 23.3.2016 pod číslom UR/0017548/2016 na základe listu Ministerstva zdravotníctva č. Z12772-2016-OVVHR:
 - viazanie finančných prostriedkov na položke tovary a služby /630/ - 769,00 €
- úprava zo dňa 13.5.2016 pod číslom UR/0027897/2016 na základe listu Ministerstva zdravotníctva č. Z12551-2016-OVVHR:
 - zníženie záväzného limitu prostriedkov na mzdy a platy /610/ - 900,00 €
 - zníženie položky poistné a príspevok do poisťovni /620/ - 314,60 €
- úprava zo dňa 25.5.2016 pod číslom UR/0030158/2016 na základe listu Ministerstva zdravotníctva č. úprava zo dňa 25.5.2016 pod číslom UR/0030158/2016 na základe listu Ministerstva zdravotníctva č.Z21860-2016-OVVHR:
 - zvýšenie záväzného limitu prostriedkov na mzdy a platy /610/ + 9 000,00 €
 - zvýšenie položky poistné a príspevok do poisťovni /620/ + 3 146,00 €

4. úprava zo dňa 1.12.2016 pod číslom UR/0077698/2016 – Presun medzi RÚVZ II:
 - viazanie finančných prostriedkov na položke tovary a služby /640/ - 1 000,00 €
5. úprava zo dňa 22.12.2016 pod číslom UR/0092154/2016 na základe žiadosti o vlastný presun medzi položkami:
 - tovary a služby /630/ + 589,13 €
 - bežné transfery /640/ - 589,13 €
6. úprava zo dňa 22.12.2016 pod číslom UR/0092133/2016 – vlastné presuny medzi položkami:
 - poisťné a príspevok do poisťovní /620/ + 865,83 €
 - tovary a služby /630/ - 865,83 €
7. úprava zo dňa 27.12.2016 pod číslom UR/0094519/2016 vlastné presuny medzi položkami:
 - poisťné a príspevok do poisťovní /620/ + 72,72 €
 - tovary a služby /630/ - 72,72 €
8. úprava zo dňa 28.12.2016 pod číslom UR/0096127/2016 – vlastná úprava v rámci položky
 - koncoročné vyrovnanie rozpočtu.

Po úpravách bol rozpočet nasledovný :

Příjmy	31 300,00 €
Bežné výdavky	491 274,40 €
z toho – mzdy a platy	272 870,00 €
poisťné a príspevok zamestnávateľa do poisťovní	96 306,95 €
tovary a služby	120 686,58 €
bežné transfery	1 410,87 €
Počet zamestnancov	32

Čerpanie bežných výdavkov

Z toho :

610 – mzdy a platy

Čerpanie k 31.12.2016	272 870,00 €
Čerpanie v percentách	100%

Čerpanie výdavkov na mzdy a platy oproti roku 2015 je vyššie o 9 866 €. Listom MZ SR č. Z04071-2016-OVVHR zo dňa 28. 1. 2016 nám bol určený záväzný limit prostriedkov na mzdy a platy vo výške 264 770 €. Dňa 22. 3. 2016 listom MZ SR č. Z12551-2016-OVVHR nám bol znížený záväzný limit prostriedkov na mzdy a platy o 900 €. Listom MZSR č. Z21860-2016-OVVHR nám bol záväzný limit prostriedkov na mzdy a platy zvýšený o 9 000€ v súvislosti so zvýšením platových taríf štátnych zamestnancov a s úpravou stupníc platových taríf zamestnancov pri výkone prác vo verejnom záujme o 4 % od 1. 1. 2016. Záväzný limit prostriedkov na mzdy a platy bol týmto upravený na celkovú čiastku na položke 610 - 272 870 €.

620 – poisťné a príspevok zamestnávateľa do poisťovní

Čerpanie k 31.12.2016	96 306,95 €
-----------------------	-------------

Čerpanie v percentách 100%

Čerpanie výdavkov na poistné sa odvíja od čerpania mzdových prostriedkov. Úpravou zo dňa 13.5.2016 pod číslom UR/0027897/2016 na základe listu Ministerstva zdravotníctva č. Z12551-2016-OVVHR došlo k zníženiu limitu o 314,60 €. Listom MZSR č. Z21860-2016-OVVHR bol navýšený záväzný limit prostriedkov na poistné a príspevok zamestnávateľa do poisťovni o 3 146 €. Dňa 22.12.2016 na základe súhlasu na presun nevyčerpaných prostriedkov z položky 630 tovary a služby na položku 620 poistné a príspevok zamestnávateľa do poisťovni sa presunuli prostriedky medzi týmito položkami v sume 865,83 € a dňa 27.12.2016 v sume 72,72 €.

630 – tovary a služby

Čerpanie k 31.12.2016 120 686,58 €
Čerpanie v percentách 100%

Čerpanie výdavkov na tovary a služby je o 17 471,80 € vyššie oproti roku 2015 v súvislosti so schváleným rozpočtom na rok 2016.

640 – bežné transfery

Čerpanie k 31.12.2016 1 410,87 €
Čerpanie v percentách 100%

Dňa 1.12.2016 nám boli rozhodnutím č. UR/0077698/2016 viazané z položky 640 finančné prostriedky v sume 1 000 €. Dňa 22.12.2016 sme požiadali Úrad verejného zdravotníctva SR o presun nevyčerpaných prostriedkov z položky 640 – bežné transfery na položku 630 – tovary a služby v sume 589,13 €, čo bolo odsúhlasené.

Príjmy

Rozpočet rok 2016 37 000,00 €
Skutočné plnenie k 31.12.2016 31 309,16 €
Plnenie v percentách oproti rozpočtu 2014 84,6 %
z toho :
- prenájom nebytových priestorov v sume 13 302,00 €
- za porušenie predpisov /pokuty/ 11 393,00 €
- iné nedaňové príjmy /výučba študentov KU RK/ 6 050,07 €
- z dobropisov 564,09 €

Príjmy za prenájom nebytových priestorov v budove RÚVZ vyplývajú zo zmlúv. Ide o týchto nájomcov :

LL, s.r.o., Priemyselná 2053, 031 01 Liptovský Mikuláš /laboratórna činnosť/

Avicena LM, s.r.o., Demänovská cesta 1463/39, 031 01 Liptovský Mikuláš /lekárne/

V budove RÚVZ sa nachádzajú voľné priestory po zrušených laboratóriách v roku 2004 a po odchode mikrobiologického laboratória Liptovskej nemocnice s poliklinikou v Liptovskom Mikuláši.

Výdavky, ktoré najviac zaťažili rozpočet :

- 1. výdavky na mzdy, platy** boli vo výške 272 870 004,00 €, čo predstavuje 55,5 % z bežných výdavkov/d'alej BV/.

Priemerný evidenčný počet zamestnancov prepočítaný je 27 osôb za rok 2016.

Limit zamestnancov 32 vo fyzických osobách je naplnený k 31.12.2016 na 29 zamestnancov, vrátane 4 zamestnankýň, ktoré čerpajú materskú a rodičovskú dovolenku. Dve štátne zamestnankyne požiadali v priebehu roka 2016 o ukončenie štátnozamestnaneckého pomeru a ich žiadostiam bolo vyhovené. V priebehu roka 2016 vykonal RÚVZ Liptovský Mikuláš tri výberové konania na obsadenie voľných štátnozamestnaneckých miest, boli prijatí traja pracovníci, z ktorých dvaja skončili štátnozamestnanecký pomer v skúšobnej dobe a jeden je evidovaný v stave zamestnancov k 31.12.2016.

Plánovaný počet zamestnancov nebol naplnený pre nedostatok mzdových prostriedkov a pre nedostatočný počet záujemcov o zaradenie výberového konania, resp. tých, ktorí nespĺňali zákonom požadované kritéria na prijatie do štátnej služby na odborné oddelenia RÚVZ.

2. výdavky na odvody do poisťovní boli vo výške 96 306,95 € a predstavuje to 19,6 % z BV.

3. výdavky na spotrebu energií a vodné, stočné boli vo výške 23 040,62 € a predstavuje to 4,7% z BV.

Zníženie výdavkov o 4 092,33 € oproti predošlému roku bolo spôsobené zmenou dodávateľa tepla a TUV. Platby za elektrickú energiu a vodné, stočné sú uskutočňované preddavkovým spôsobom. Vyúčtovanie za elektrickú energiu (preplatok 320,45 €) a vodné, stočné (preplatok 379,86€) bolo doručené v januári 2017.

4. výdavky na poštovné a telekomunikačné služby boli vo výške 10 378,27 € a predstavuje to 2% z BV.

Výdavky na poštovné a telekomunikačné služby boli v roku 2016 v porovnaní s rokom 2015 takmer rovnaké.

5. výdavky na materiál /položka 633/ boli vo výške 22 250,53 €, a predstavuje to 4,5 % z BV.

V sledovanom období sa vymenili staré a poškodené nábytky, koberce, kancelárske stoličky. Ďalej boli zakúpené nové počítače, tlačiarne, trezor, ústredňa k EDS, čítačka QR kódov. Na položke 633 sa zvýšili výdavky oproti roku 2015 o 14 030,13 €.

6. výdavky na všeobecné služby /dodávateľské služby za upratovanie, služby BOZP, PO, pranie prádla,/, ktoré boli vo výške 11 624,57 € a predstavuje to 2,4 % z BV.

7. výdavky na stravovanie boli vo výške 13 255,55 € a predstavuje to 2,7% z BV.

8. výdavky na dopravné /prevažne na pohonné látky/ boli vo výške 5 099,80 € a predstavuje to 1 % z BV .

9. výdavky na údržbu /položka 635/ boli vo výške 5 864,09 € a predstavuje to 1,2 % z BV.

V roku 2016 sa vyskytol havarijný stav budovy s nutnou opravou v sume 677,00€. V sume výdavkov na údržbu je zahrnutá aj údržba výpočtovej techniky v sume 1545 €.

Okrem toho v roku 2016 na údržbu motorových vozidiel /položka 634002/ boli vynaložené prostriedky v sume 3591,29 €.

Závazky a pohľadávky k 31.12.2016

Dlhodobé záväzky v sume 2257,49 € sú záväzky zo sociálneho fondu a sú výsledkom tvorby a čerpania sociálneho fondu.

Tvorba	Eur	
počiatočný stav k 1.1.	1 653,51	
Tvorba 12/2016	379,08	
Tvorba 1-11/2016	3 648,35	
Spolu	5 680,94	
Čerpanie		
stravné	1 563,45	
darčkové poukážky	960,00	
prenájom miestnosti	600,00	
Sociálna výpomoc	300,00	
Spolu	3 423,45	
Zostatok účtu k 31.12.2016	2 257,49	

Nesúlad s účtom 472 – Záväzky zo sociálneho fondu /1 878,41 €/súvisí so zaúčtovaním prídeldu tvorby SF za 12. mesiac rok 2016 v sume 379,08 €.

Krátkodobé záväzky boli v celkovej výške 39 354,70 € a to :

Dodávatelia v sume 2 915,27 €, kde sú zahrnuté neuhradené dodávateľské faktúry v lehote splatnosti. Iné záväzky v sume 20 518,71 € - nevyplatené mzdy zamestnancom za 12. mesiac 2016.

Zúčtovanie s orgánmi sociálneho a zdravotného poistenia v sume 12 971,66 € - odvody do poisťovní za 12. mesiac 2016.

Ostatné priame dane v sume 2 949,06 € - predstavujú daň zo závislej činnosti za 12. mesiac 2016.

Krátkodobé pohľadávky

Pohľadávky sú z nedaňových rozpočtových príjmov v sume 7 487,43 €. Z toho rozhodnutia o uložení pokuty tvoria sumu 6420,00 € sú pohľadávky po dobe splatnosti, z toho 3330,00 € boli dané exekútorovi na vymáhanie a ostatné sú v upomienkovom konaní registrované v Centrálnom registri splatných pohľadávok štátu alebo mesačne splácajú podľa nami schváleného splátkového kalendára. Pohľadávky z neuhradených odberateľských faktúr v lehote splatnosti sú vykázane v celkovej sume 1 067,43 €.

Pri hospodárení s prostriedkami rozpočtu organizácie boli realizované a dodržiavane finančné a rozpočtové predpisy. Je realizovaný zákon NR SR č. 343/2015 o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. K zákonu č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite máme vypracovanú internú smernicu o vykonávaní základnej finančnej kontroly. Je vypracovaná smernica pre obchodný účetníctvo a účtovných dokladov. Pri nakladaní s dočasne prebytočným majetkom bol uplatňovaný zákon NR SR č. 324/2014 Z. z. o správe majetku štátu v znení neskorších predpisov. Je vypracovaná smernica o ochrane majetku. Ochrana majetku je zabezpečená mechanickými zábranami v kombinácii s elektronickým zariadením a napojením na pult centrálnej ochrany objektov a režimovými opatreniami. Budova úradu, rovnako aj interiérové zariadenie sú poistené proti živelným pohromám. Motorové vozidlá sú havarijne poistené a vybavené zabezpečovacími zariadeniami.

6. Personálne obsadenie

Čerpanie výdavkov na mzdy a platy oproti roku 2015 je vyššie o 9 866 €. Listom MZ SR č. Z04071-2016-OVVHR zo dňa 28. 1. 2016 bol určený záväzný limit prostriedkov na mzdy a platy vo výške 264 770 €. Dňa 22. 3. 2016 listom MZ SR č. Z12551-2016-OVVHR bol znížený záväzný limit prostriedkov na mzdy a platy o 900 €. Listom MZSR č. Z21860-2016-OVVHR bol záväzný limit prostriedkov na mzdy a platy zvýšený o 9 000€ v súvislosti so zvýšením platových taríf štátnych zamestnancov a s úpravou stupníc platových taríf zamestnancov pri výkone prác vo verejnom záujme o 4 % od 1. 1. 2016. Záväzný limit prostriedkov na mzdy a platy bol týmto upravený na celkovú čiastku na položke 610 - 272 870 €.

Limit zamestnancov 32 vo fyzických osobách je naplnený k 31.12.2016 na 29 zamestnancov, vrátane 4 zamestnankýň, ktoré čerpajú materskú a rodičovskú dovolenku. Dve štátne zamestnankyne požiadali v priebehu roka 2016 o ukončenie štátnozamestnaneckého pomeru a ich žiadostiam bolo vyhovené. V priebehu roka 2016 vykonal RÚVZ Liptovský Mikuláš tri výberové konania na obsadenie voľných štátnozamestnaneckých miest, boli prijatí traja pracovníci, z ktorých dvaja skončili štátnozamestnanecký pomer v skúšobnej dobe a jeden je evidovaný v stave zamestnancov k 31.12.2016.

Plánovaný počet zamestnancov nebol naplnený pre nedostatok mzdových prostriedkov a pre nedostatočný počet záujemcov o zaradenie výberového konania, resp. tých, ktorí nespĺňali zákonom požadované kritéria na prijatie do štátnej služby na odborné oddelenia RÚVZ.

7. Ciele a prehľad ich plnenia

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Liptovskom Mikuláši využíval na svoju činnosť pridelené prostriedky zo štátneho rozpočtu zriaďovateľom MZ SR. Úrad v dostatočnej miere plnil všetky úlohy v pôsobnosti odborných oddelení, na ktoré je úrad vecne a miestne príslušný podľa zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane a podpore rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Svojou posudkovou a kontrolnou činnosťou reguloval činnosti fyzických a právnických osôb oprávnených na podnikanie v zmysle cit. zákona č. 355/2007 Z.z. v záujme ochrany verejného zdravia. Okrem uvedenej činnosti úrad plnil aj programy a projekty úradov verejného zdravotníctva v týchto oblastiach:

- monitoring pitnej vody a vôd na kúpanie
- kontrola podmienok v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo
- kontrola dodržiavania hygienických požiadaviek v denných stacionároch
- kontrola dodržiavania hygienických požiadaviek v soláriách
- znižovanie miery zdravotných rizík pri práci
- znižovanie zdravotných rizík z veľmi toxických a toxických látok a zmesí
- znižovanie výskytu chorôb z povolania z dlhodobého nadmerného a jednostranného zaťaženia
- sledovanie úrovne ochrany zdravia na chránených pracoviskách
- monitoring spotreby vybraných prídavných látok a aróm v potravinách
- monitoring príjmu kuchynskej soli
- bezpečnosť kozmetických výrobkov a ochrana spotrebiteľov
- aktivity prevencie detskej obezity v kontexte plnenia Národného akčného plánu prevencie obezity na roky 2015-2025 (NAPPO)

- monitoring telovýchovných podmienok žiakov základných a stredných škôl, využitie hodín TV
- znižovanie návykových látok u detí a mládeže
- monitoring úrazovosti detí
- prevencia obezity u detí - . Projekt COSI (Childhood Obesity Surveillance Initiative)
- národný imunizačný program (kontrola ochorení preventabilných očkovaním, manažment očkovania, kontrola očkovania)
- surveillance infekčných chorôb
- zlepšenie informovanosti a zvýšenie edukácie obyvateľstva v problematike prenosných ochorení
- sledovanie a znižovanie rizika nozokomiálnych nákaz
- riešenie mimoriadnych situácií
- environmentálna surveillance poliomyelitídy a sledovanie divokého poliovírusu v odpadových vodách
- prevencia HIV/AIDS
- zabezpečenie poradne očkovania
- národný program podpory zdravia
- národný program prevencie nadváhy a obezity
- národný akčný plán pre problémy s alkoholom v SR
- sledovanie zdravotného stavu obyvateľstva Slovenskej republiky
- národné a regionálne aktivity v oblasti plnenia úloh národného programu aktívneho starnutia
- CINDY program SR
- Akčný plán realizácie národnej protidrogovej stratégie na obdobie rokov 2013-2016
-

Neoddeliteľnou súčasťou činností úradu je poskytovanie informácií, v zmysle zákona o slobodnom prístupe k informáciám, poskytovanie informácií médiám, komunikácia s obcami a inými inštitúciami, poskytovanie konzultácií a poradenstva.

8. Hodnotenie a analýza vývoja v roku 2016

V priebehu r. 2016 nedošlo k personálnemu posilneniu jednotlivých oddelení. Počet výkonov a náročnosť úloh stúpa v nadväznosti na aktuálnu národnú alebo európsku legislatívu, mimoriadne úlohy, mimoriadne udalosti alebo požiadavky. RÚVZ pokračoval v plnení úloh na úseku verejného zdravotníctva s cieľom pozitívne ovplyvňovať determinanty zdravia (faktory životného a pracovného prostredia a životný štýl) s očakávaným dopadom na zdravie obyvateľov.

9. Hlavné skupiny odberateľov

Odborné činnosti úradu sú vykonávané v súlade so zákonom č. 355/2007 Z.z. a jeho vykonávacími predpismi. Poslaním úradu je komplexne prispievať v súlade s jeho kompetenciami k ochrane verejného zdravia v determinantoch, na ktorých kontrolu a usmerňovanie je RÚVZ príslušný. V tomto ponímaní sú odberateľmi služieb- činností úradu fyzické a právnické osoby oprávnené na podnikanie, obce a v konečnom dôsledku obyvatelia okresov Liptovský Mikuláš a Ružomberok

Oddelenie epidemiológie

I. Demografické trendy

Demografické charakteristiky a ukazovatele zdravotného stavu za okresy Ružomberok a Liptovský Mikuláš

I. Údaje o počte a pohybe obyvateľov

Údaje z okresu Ružomberok sú porovnané s okresom Liptovský Mikuláš. Dôvodom je fakt, že tento okres sa podmienkami podobá na okres Ružomberok, je situovaný v podobných klimatických i geografických podmienkach, pričom v okrese Liptovský Mikuláš nie je lokalizovaný pôvodca podobného charakteru znečistenia životného prostredia ako v okrese Ružomberok resp. v záujmovej oblasti.

Nasledujúce tabuľky uvádzajú základné štatistické údaje o počte a dynamike vývoja počtov obyvateľov vo vybratých obciach záujmového územia.

V demografických údajoch neboli zistené výraznejšie rozdiely v okrese Ružomberok oproti okresu L. Mikuláš.

Tabuľka č.1 -Vekové zloženie obyvateľov okresu Liptovský Mikuláš (k 31.12.2014)

vekové skupiny	muži	ženy	spolu
0	350	271	621
1 - 4	1399	1375	2774
5 - 9	1763	1600	3363
10 - 14	1636	1594	3230
15 - 19	1921	1786	3707
20 - 24	2446	2286	4732
25 - 29	2724	2590	5314
30 - 34	2892	2776	5668
35 - 39	3020	2864	5884
40 - 44	2754	2736	5490
45 - 49	2397	2501	4898
50 - 54	2566	2531	5097
55- 59	2587	2792	5379
60 - 64	2420	2734	5154
65 - 69	1629	2113	3742
70-74	1144	1581	2725
75-79	657	1288	1945
80-84	459	1080	1539
85-89	253	634	887
90-94	83	229	312
95-99	10	29	39
100+	3	10	13
spolu	35113	37400	72513

Tabuľka č. 2 – Vekové zloženie obyvateľov okresu Ružomberok (k 31.12.2014)

vekové skupiny	muži	ženy	spolu
0	258	269	527
1 - 4	1151	1075	2 226
5 - 9	1399	1387	2 786
10 -14	1374	1415	2 789
15 - 19	1636	1648	3 284
20 -24	2074	2022	4 096
25 - 29	2127	2135	4 262
30 - 34	2393	2097	4 490
35 - 39	2419	2223	4 642
40 - 44	2144	2103	4 247
45 - 49	1846	1795	3 641
50 - 54	1940	2002	3 942
55 - 59	1991	2134	4 125
60 - 64	1876	2156	4 032
65 - 69	1334	1601	2 935
70 - 74	774	1202	1 976
75 - 79	542	990	1 532
80 - 84	331	753	1 084
85 - 89	140	415	555
90 - 94	55	149	204
95 - 99	6	16	22
100+	3	3	6
spolu	27813	29590	57403

Tabuľka č.3 – Index starnutia podľa územia

Okres	Index starnutia									
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Liptovský Mikuláš										
spolu	135,88	142,68	148,61	155,93	161,92	167,19	101,1	104,3	107,6	112,2
muži	86,49	90,19	93,72	98,72	102,88	107,33	72,4	75,4	78,8	82,3
ženy	188,9	198,2	207,04	216,96	224,65	230,46	131,7	135,2	137,9	143,9
Ružomberok										
spolu	114,83	121,21	128,22	134,46	139,65	146,5	87,4	91,1	95,8	99,8
muži	74,83	78,29	82,98	87,98	91,83	97,35	64,3	68,2	72,5	76,2
ženy	154,08	163,33	173,04	180,26	186,45	194,75	110,5	114	119,4	123,7

Tabuľka č.4 – Priemerný vek podľa územia

Okres	Priemerný vek									
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Liptovský Mikuláš										
spolu	38,6	38,88	39,17	39,46	39,73	40	40,4	40,7	41	41,4
muži	36,8	37,06	37,32	37,6	37,87	38,18	38,6	38,8	39,2	39,5
ženy	40,29	40,58	40,9	41,21	41,47	41,71	42,2	42,5	42,7	43,1
Ružomberok										
spolu	37,54	37,83	38,1	38,37	38,61	38,92	39,5	39,8	40,1	40,4
muži	35,97	36,26	36,53	36,82	37,04	37,37	37,9	38,2	38,1	38,8
ženy	39,02	39,3	39,6	39,83	40,08	40,38	41	41,3	41,6	41,9

Tabuľka č.5 – Mŕtvorodenosť, doječenecká, novorodenecká a perinatálna úmrtnosť v okresoch Liptovský Mikuláš a Ružomberok

Rok	Okres Liptovský Mikuláš				Okres Ružomberok			
	mŕtvorodenosť	doječenecká úmrtnosť	novor. úmrtnosť	perinatálna úmrtnosť	mŕtvorodenosť	doječenecká úmrtnosť	novor. úmrtnosť	perinatálna úmrtnosť
2004	4,59	7,68	3,07	6,12	0,00	3,3	1,65	1,65
2014	0,00	3,20	1,60	1,60	3,78	9,49	7,59	5,67

Tabuľka č.6 - Doječenecká a novorodenecká úmrtnosť v okresoch L. Mikuláš, Ružomberok a v SR

Rok	Okres L. Mikuláš		Okres Ružomberok		SR	
	doječenecká úmrtnosť	novor. úmrtnosť	doječenecká úmrtnosť	novor. úmrtnosť	doječenecká úmrtnosť	novor. úmrtnosť
2004	7,68	3,07	3,30	1,65	6,79	3,93
2014	3,2	1,6	9,49	7,59	5,78	3,31

Tabuľka č.7 - Mŕtvorodenosť v okresoch L.Mikuláš, Ružomberok a SR

Rok	abs.	na 1000 živonarod.	abs.	na 1000 živonarod.	abs.	na 1000 živonarod.
	Okres Liptovský Mikuláš		Okres Ružomberok		SR	
2004	3	4,59	0	0,00	211	3,9
2014	0	0,00	2	3,78	166	3,01

Tabuľka č 8 - Hrubá miera úmrtnosti

Rok	SR	LM - okres	LM – mesto	RK - okres	RK - mesto
2004	9,63	10,19	7,28	10,59	8,71
2014	9,48	9,20	6,80	10,50	8,70

Tabuľka č. 9 – Stredná dĺžka života v krajinách EU/podľa pohlavia (muži)

krajiny EU/roky	muži											
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
EU (27 krajín)	:	74.5	74.7	75.2	75.4	75.8	76.1	76.4	76.6	77.0	77.4	77.5
Belgicko	74.9	75.1	75.3	76.0	76.2	76.6	77.1	76.9	77.3	77.5	78.0	77.8
Bulharsko	68.6	68.8	68.9	69.0	69.0	69.2	69.5	69.8	70.2	70.3	70.7	70.9
Česko	72.0	72.1	72.0	72.5	72.9	73.5	73.8	74.1	74.3	74.5	74.8	75.1
Dánsko	74.7	74.8	75.0	75.4	76.0	76.1	76.2	76.5	76.9	77.2	77.8	78.1
Nemecko	75.6	75.7	75.8	76.5	76.7	77.2	77.4	77.6	77.8	78.0	78.4	78.6
Estónsko	65.2	65.6	66.4	66.7	67.6	67.6	67.5	68.9	70.0	70.9	71.4	71.4
Írsko	74.5	75.0	75.7	76.1	76.7	76.9	77.3	77.9	77.8	78.5	78.6	78.7
Španielsko	76.3	76.4	76.4	77.0	77.0	77.8	77.9	78.3	78.8	79.2	79.5	79.5
Francúzsko	75.5	75.7	75.7	76.7	76.7	77.3	77.6	77.8	78.0	78.2	78.7	78.7
Chorvátsko	70.9	71.0	71.0	71.8	71.7	72.4	72.2	72.3	72.8	73.4	73.8	73.9
Taliansko	77.2	77.4	77.3	78.0	78.1	78.6	78.8	78.9	79.1	79.5	79.7	79.8
Cyprus	76.6	76.4	76.8	76.5	76.5	78.1	77.6	78.2	78.5	79.2	79.3	78.9
Lotyšsko	:	64.4	65.3	65.6	64.9	65.0	65.3	66.5	67.5	67.9	68.6	68.9
Litva	65.9	66.1	66.4	66.2	65.2	65.0	64.5	65.9	67.1	67.6	68.1	68.4
Luxembursko	75.1	74.6	74.8	76.0	76.7	76.8	76.7	78.1	78.1	77.9	78.5	79.1
Maďarsko	68.2	68.3	68.4	68.7	68.7	69.2	69.4	70.0	70.3	70.7	71.2	71.6
Malta	76.6	76.3	76.4	77.4	77.3	77.0	77.5	77.1	77.9	79.3	78.6	78.6
Holandsko	75.8	76.0	76.3	76.9	77.2	77.7	78.1	78.4	78.7	78.9	79.4	79.3
Rakúsko	75.6	75.8	75.9	76.4	76.6	77.1	77.4	77.7	77.6	77.8	78.3	78.4
Poľsko	70.0	70.3	70.5	70.6	70.8	70.9	71.0	71.3	71.5	72.1	72.6	72.7
Portugalsko	73.6	73.9	74.2	75.0	74.9	75.5	75.9	76.2	76.5	76.8	77.3	77.3
Rumunsko	67.5	67.4	67.9	68.5	68.9	69.5	69.9	69.9	69.9	70.2	71.1	71.0
Slovinsko	72.3	72.6	72.5	73.5	73.9	74.5	74.6	75.5	75.9	76.4	76.8	77.1
Slovensko	69.5	69.8	69.8	70.3	70.2	70.4	70.6	70.9	71.4	71.8	72.3	72.5
Fínsko	74.6	74.9	75.1	75.4	75.6	75.9	76.0	76.5	76.6	76.9	77.3	77.7
Švédsko	77.6	77.7	78.0	78.4	78.5	78.8	79.0	79.2	79.4	79.6	79.9	79.9
Spojené kráľovstvo	75.8	76.0	76.2	76.8	77.0	77.3	77.6	77.7	78.3	78.6	79.0	79.1
Island	78.3	78.6	79.5	78.9	79.6	79.5	79.6	80.0	79.8	79.8	80.7	81.6

Lichtenštajnsko	76.3	77.1	78.4	78.6	77.4	78.9	79.1	80.0	79.5	79.5	79.5	79.7
Nórsko	76.2	76.4	77.1	77.6	77.8	78.2	78.3	78.4	78.7	79.0	79.1	79.5
Švajčiarsko	77.5	77.9	78.0	78.6	78.7	79.2	79.5	79.8	79.9	80.3	80.5	80.6
Čierna Hora	:	:	:	:	71.4	71.5	72.1	72.8	72.9	73.6	73.4	74.3
Macedónsko	70.9	70.6	70.9	71.5	71.6	71.7	71.8	72.4	72.3	72.9	73.1	73.0
Srbsko	69.6	69.7	69.9	70.0	70.2	70.8	70.9	71.3	71.4	71.8	72.0	72.3
Turecko	:	:	:	:	:	:	:	:	73.3	74.2	74.4	74.8
Ruská federácia	:	:	:	:	:	60.4	61.4	61.8	62.8	:	:	:
Ukrajina	:	:	:	:	:	62.3	61.8	62.3	:	65.2	66.0	66.1
Ázerbájdžán	:	:	:	:	:	70.1	70.1	71.1	71.4	71.2	:	71.6

Tabuľka č. 10 - Stredná dĺžka života v krajinách EU/podľa pohlavia (ženy)

krajiny EU/roky	ženy											
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
EU (27 krajín)	:	80.9	80.8	81.5	81.5	82.0	82.2	82.4	82.6	82.9	83.2	83.1
Belgicko	81.2	81.2	81.1	81.9	81.9	82.3	82.6	82.6	82.8	83.0	83.3	83.1
Bulharsko	75.4	75.5	75.9	76.2	76.2	76.3	76.6	77.0	77.4	77.4	77.8	77.9
Česko	78.5	78.7	78.6	79.1	79.2	79.9	80.2	80.5	80.5	80.9	81.1	81.2
Dánsko	79.3	79.4	79.8	80.2	80.5	80.7	80.6	81.0	81.1	81.4	81.9	82.1
Nemecko	81.4	81.3	81.3	81.9	82.0	82.4	82.7	82.7	82.8	83.0	83.2	83.3
Estónsko	76.5	77.2	77.2	78.0	78.2	78.6	78.9	79.5	80.3	80.8	81.3	81.5
Írsko	79.9	80.4	80.7	81.1	81.3	81.7	82.1	82.4	82.7	83.1	83.0	83.2
Španielsko	83.2	83.3	83.0	83.7	83.6	84.4	84.4	84.6	85.0	85.5	85.6	85.5
Francúzsko	83.0	83.0	82.7	83.8	83.8	84.5	84.8	84.8	85.0	85.3	85.7	85.4
Chorvátsko	78.1	78.3	78.1	78.8	78.8	79.3	79.2	79.7	79.7	79.9	80.4	80.6
Taliansko	83.2	83.2	82.8	83.7	83.6	84.1	84.2	84.2	84.3	84.7	84.8	84.8
Cyprus	81.4	81.0	81.2	81.8	80.8	82.0	82.1	82.9	83.5	83.9	83.1	83.4
Lotyšsko	:	75.8	75.7	76.0	76.3	76.1	76.2	77.5	77.7	78.0	78.8	78.9
Litva	77.4	77.4	77.7	77.7	77.4	77.1	77.2	77.6	78.7	78.9	79.3	79.6
Luxembursko	80.7	81.5	80.8	82.4	82.3	81.9	82.2	83.1	83.3	83.5	83.6	83.8
Maďarsko	76.7	76.7	76.7	77.2	77.2	77.8	77.8	78.3	78.4	78.6	78.7	78.7
Malta	81.2	81.3	80.8	81.2	81.4	82.0	82.2	82.3	82.7	83.6	83.0	83.0
Holandsko	80.8	80.7	81.0	81.5	81.7	82.0	82.5	82.5	82.9	83.0	83.1	83.0
Rakúsko	81.7	81.7	81.5	82.1	82.2	82.8	83.1	83.3	83.2	83.5	83.8	83.6
Poľsko	78.4	78.8	78.8	79.2	79.3	79.7	79.8	80.0	80.1	80.7	81.1	81.1
Portugalsko	80.7	80.8	80.8	81.8	81.5	82.5	82.5	82.7	82.8	83.2	83.8	83.6

Rumunsko	74.9	74.7	75.1	75.5	75.7	76.2	76.9	77.2	77.4	77.5	78.2	78.1
Slovinško	80.4	80.5	80.3	80.8	80.9	82.0	82.0	82.6	82.7	83.1	83.3	83.3
Slovensko	77.7	77.7	77.7	78.0	78.1	78.4	78.4	79.0	79.1	79.3	79.8	79.9
Fínsko	81.7	81.6	81.9	82.5	82.5	83.1	83.1	83.3	83.5	83.5	83.8	83.7
Švédsko	82.2	82.1	82.5	82.8	82.9	83.1	83.1	83.3	83.5	83.6	83.8	83.6
Spojené kráľovstvo	80.5	80.6	80.5	81.1	81.3	81.6	81.8	81.8	82.4	82.6	83.0	82.8
Island	83.2	82.5	82.5	83.2	83.5	82.9	83.4	83.3	83.8	84.1	84.1	84.3
Lichtenštajnsko	82.4	82.3	81.6	85.1	84.1	83.1	83.6	85.5	83.6	84.3	84.2	85.2
Nórsko	81.6	81.6	82.1	82.5	82.7	82.9	82.9	83.2	83.2	83.3	83.6	83.5
Švajčiarsko	83.2	83.2	83.2	83.8	84.0	84.2	84.4	84.6	84.6	84.9	85.0	84.9
Čierna Hora	:	:	:	:	77.0	76.6	77.2	78.1	77.6	78.5	78.9	78.4
Macedónsko	76.1	75.6	75.7	75.8	75.9	76.2	75.9	76.5	76.7	77.2	77.2	76.9
Srbsko	75.0	75.0	75.1	75.5	75.6	76.1	76.5	76.6	76.7	77.0	77.2	77.5
Turecko	:	:	:	:	:	:	:	:	78.8	79.4	79.8	80.5
Ruská federácia	:	:	:	:	:	73.2	73.9	74.2	74.7	:	:	:
Ukrajina	:	:	:	:	:	73.8	73.7	73.9	:	75.3	76.0	76.1
Ázerbájdžán	:	:	:	:	:	75.4	75.5	76.3	76.3	76.0	:	76.6

Tabuľka č.11

Stredná dĺžka života (SDŽ) v rokoch 1995-1999 a v rokoch 2009-2013 - muži

roky	SR	okres LM	okres RK
SDŽ v rokoch 1995-1999	72,61	70,23	67,47
SDŽ v rokoch 2009-2013	72,08	72,65	71,75

Stredná dĺžka života (SDŽ) v rokoch 1995 – 1999 a v rokoch 2009-2013 - ženy

roky	SR	okres LM	okres RK
SDŽ v rokoch 1995 -1999	72,61	79,53	76,2
SDŽ v rokoch 2009 - 2013	72,8	80,69	79,81

II. Stručná epidemiologická charakteristika okresu

Epidemiologickú situáciu v roku 2016 bola oproti minulému roku horšia. V priebehu roka sme zaznamenali 13 epidémií čo je o 11 epidémií viac ako bolo v minulom roku. Jednalo sa o vírusové hnačkové epidémie – 8x a salmonelové epidémie 5x.

V roku 2016 sme zaznamenali jedno úmrtie na infekčnú diagnózu. Jednalo sa o nešpecifikovanú septikémiu u 68 ročného muža.

Celkovo za rok 2016 bolo hlásených 1578 infekčných ochorení, čo je v porovnaní s rokom predchádzajúcim o 144 hlásených ochorení viac. Nárast je aj odrazom zlepšenia v hlásnej službe lekármi prvého kontaktu a odrazom zvýšeného počtu ochorení v epidémiách.

Epidemiologická situácia vo výskyte alimentárnych ochorení bola porovnateľná so štyrmi predchádzajúcimi rokmi v tom, že poradie najčastejšieho výskytu pôvodcov ochorení sa nezmenilo. Aj v r. 2016 sa v najväčšom zastúpení vyskytovali kampylobakteriózy, vo výskyte ktorých sa počtom radíme v SR na jedno z popredných miest. Druhé dve najčastejšie alimentárne ochorenia sú vírusové črevné infekcie a salmonelózy. U kampylobakteriôz bol v r. 2016 zaznamenaný v porovnaní s rokom predchádzajúcim vzostup tak ako aj u salmonelôz a vírusových gastroenteritíd.

U salmonelôz vo väčšine prevažoval pôvodca ochorenia *Salmonela enteritidis* (88,14%), celkov na ochoreniach sa podieľali 4 typy salmonel. Je evidované jedno ochorenie importované z Egypta.

Aj napriek tomu, že u vírusových gastroenteritíd sa zlepšila diagnostika, ochorení u ktorých nebolo dokázané etiologické agens v 41,7% prípadoch. Všetky ochorenia boli v súvislosti s epidémiami – v štyroch epidémiách sa aj napriek odberom biologického materiálu etiologické agens (pôvodcu ochorenia) nepodarilo potvrdiť. V dvoch prípadoch sa v epidémii ako etiologické agens potvrdil rotavírus. Rotavírus bol zastúpený v skupine vírusových gastroenteritíd ako druhý najčastejší pôvodca - 33%, tretí najčastejší pôvodca bol vírus Norwalk 22,7 % (išlo o epidemický výskyt), 4. pôvodca - adenovírus (2,7%) bol potvrdený v jednom prípade reodinej epidémie. V prípade infekčných ochorení vyvolaných rotavírusmi ide o ochorenie preventabilné očkovaním a preto sa preveroval aj očkovací status postihnutých detí. Ochorenia u zaočkovaných detí neboli zaznamenané.

V roku 2016 neboli zaznamenané ochorenia na bacilárnu úplavicu.

U vírusových hepatitíd v roku 2016 nebola zaznamenaná žiadna akútna hepatitída, v 4 prípadoch boli novozistení nosiči vírusovej hepatitídy B - HBsAg.

V roku 2016 boli z ochorení imunizačného programu zaznamenané tri ochorenia na parotitídu (v roku 2015 to bolo jedno ochorenie) a 4 prípady pertussis rovnako ako v roku predchádzajúcom. U vzdušných nákaz bolo u Varicelli zaznamenaný pokles hlásených prípadov o 92 prípadov oproti roku 2015. V rámci surveillance chrípky a chrípke podobných ochorení RÚVZ zabezpečil 3 výtery z nosohltanu, ani v jednom prípade ochorenie na chrípku nebolo potvrdené. Prípád SARI nevykazujeme.

Zo zoonóz a nákaz s prírodnou ohniskovosťou sa v roku 2016 vyskytla 1 toxoplazmóza, 5 ochorení na Lymesku chorobu. Počet pohryzení zvierat'om bol na rovnakej úrovni ako v roku predchádzajúcom (27/28). V skupine neuroinfekcií sme v tomto roku zaznamenali jednu vírusovú nešpecifikovanú meningitídu, jednu inú vírusovú meningitídu, jednu adenovírusovú meningitídu a jednu stredoeurópsku kliešťovú encefalitídu. V roku 2016 bolo hlásených 18 prípadov pohlavných ochorení, v roku predchádzajúcom bolo hlásených 20 prípadov. V najväčšom zastúpení to boli chlamýdiové infekcie (celkom 12 x), v jednom prípade išlo o kvapavku, 2x syfilis, 3x anogenitálne bradavice.

Počet HIV pozitívnych pacientov v r.2016 stúpol. Boli hlásené 4 prípady s diagnózou: bezpríznakový stav infekcie HIV. Vo všetkých 4-roch prípadoch išlo o mužov homosexuálov s trvalým bydliskom v SR.

III. Epidemiologická situácia :

a.) Epidemiologická analýza jednotlivých skupín ochorení, r. 2016

A020 Salmonelová enteritída	136
A021 Salmonelová septikémia	1
A040 <u>Infekcia enteropatogénnymi Escherichia coli</u>	18
A045 Kamylobakteriálna enteritída	216
A047 Enterokolitída zapríčinená Clostridium difficile	10
A071 Giardióza [lambliáza]	1
A080 Rotavírusová enteritída	88
A081 Akútna gastroenteropatia zapríčinená vírusom Norwalk	60
A082 Adenovírusová enteritída	7
A084 Nešpecifikovaná vírusová črevná infekcia	110
A370 Divý kašeľ vyvolaný Bordetella pertussis	4
A38 Šarlach - scarlatina	52
A415 Septikémia vyvolaná inými gramnegatívnymi organizmami	5
A419 Nešpecifikovaná septikémia, septický šok	2
A46 Ruža - erysipelas	26
A515 Latentný včasný syfilis	2
A549 Nešpecifikovaná gonokoková infekcia	1
A562 Nešpecifikovaná chlamýdiová infekcia močovopohl. sústavy	12
A630 Anogenitálne bradavice (venerické)	3
A692 Lymeská choroba	5
A841 Stredoeurópska kliešťová encefalitída	1
A871 Adenovírusová meningitída (G02.0*)	1
A878 Iné vírusové meningitídy	1
A879 Nešpecifikovaná vírusová meningitída	1
B019 Varicella bez komplikácie	589
B023 Zosterové choroby oka	1
B028 Zoster s inými komplikáciami	1
B029 Zoster bez komplikácie Zoster, NS	80
B083 Erythema infectiosum (piata choroba)	1
B269 Parotitída bez komplikácií	3
B279 Nešpecifikovaná infekčná mononukleóza	6
B349 Nešpecifikovaná vírusová infekcia	1
B589 Nešpecifikovaná toxoplazmóza	1
B779 Nešpecifikovaná askarióza	3
B850 Pedikulóza zavinená Pediculus humanus capitis	4
B86 Svrab - scabies	64
G009 Nešpecifikovaný bakteriálny zápal mozgových plien	1
G510 Bellovo ochrnutie	1
G630 Polyneuropatia pri infekčných a parazitárnych chorobách zatriedených inde	2
H440 Endophthalmitis purulenta	3
J157 Pneumónia vyvolaná Mycoplasma pneumoniae	1
N30 Cystitída	1
N300 Akútna cystitída	1

N309 Nešpecifikovaná cystitída	1
N390 Infekcia močovej sústavy bez určenia miesta	2
T814 Infekcia po výkone nezatriedená inde	1
Z203 Kontakt alebo ohrozenie besnotou	28
Z210 Bezpríznakový stav infekcie HIV	4
Z228 Nosič inej infekčnej choroby	11
Z225 Nosič vírusovej hepatitídy B	4
SPOLU:	1578

III.1. Skupina alimentárnych infekcií

Brušný týfus a paratýfus

A01

Za posledných 5 rokov nebolo hlásené žiadne ochorenie na túto diagnózu. Posledný prípad ochorenia bol hlásený v okrese Liptovský Mikuláš v r. 1986. Neevidujeme žiadneho bacilonosiča.

Iné infekcie salmonelami

A02

V r. 2016 bolo spolu hlásených 137 prípadov salmonelóz, čo je o 18 ochorení viac, ako v roku predchádzajúcom (118). 5-ročný priemer chorobnosti je 189,10/100 000. Evidujeme 1 prípad salmonelovej septikémie. 18 prípadov bolo zadaných na základe klinických príznakov a 119 prípadov bolo kultivačne potvrdených. Najväčší výskyt sme zaznamenali v mesiaci apríl, jún - 21 ochorení a v mesiaci október – 20 ochorení. Najviac postihnutou vekovou skupinou bola skupina detí 5 – 9 roč. (29 ochorení) a 1-4 roč. (27 ochorení). Podľa pohlavia ochorelo 63 žien a 74 mužov. Celkom 40 prípadov sa vyskytlo v rámci epidémií a 24 prípadov v rámci rodinných epidémií (7x2 prípady, 2x3 prípady, 1x4 prípady), ostatných 113 ochorení malo sporadický charakter.

V rámci šetrenia ochorenia sme v ohnisku odobrali 1x podstielku z terária od chameleóna. Vo vzorke podstielky z terária sa salmonela nepotvrdila.

Evidujeme 1 septikémiu. Ochorel 56 ročný muž, ktorý bol odoslaný z hematologickej ambulancie k hospitalizácii na interné oddelenie. V hemokultúre a v tampóne z recta zachytená S.enteritidis.

Evidujeme 1 importované ochorenie na salmonelózu z Egyptu.

Analýza podľa pôvodcu ochorenia

Typ	OCHORENIE		VYLUČOVANIE		SPOLU	
	Počet	Percento	Počet	Percento	Počet	Percento
S.enteritidis	111	88,14	0	0,00	111	82,96
S.infantis	2	2,54	0	0,00	2	1,48
S.manhattan	1	0,74	0	0,00	1	0,74
S.typhimurium	3	2,22	0	0,00	3	2,22
ZES-kult.nevyš.	19	12,59	0	0,00	19	12,59
ZES-kult.negatívny	1	0,74	0	0,00	1	0,74

Prehľad salmonelóz v epidemiologickej súvislosti v roku 2016 v okrese Liptovský Mikuláš

P.č	Obec	Dátum výskytu	Počet ochorení	Sérotyp	Faktor prenosu	Typ výskytu
1	2	3	4	5	6	7
1.	Vážec	22.6.2016-25.6.2016	2	S. typhimurium	mäsové výrobky	rodinný
2.	Liptovský Mikuláš	10.6.2016-10.6.2016	2	S. enteritidis	nezistený	rodinný
3.	Liptovský Mikuláš	1.7.2016-1.7.2016	2	S. enteritidis	strava zo Slovenskej reštaurácie v LM	rodinný
4.	Liptovský Mikuláš	3.7.2016-7.7.2016	2	S. enteritidis	zmiešaná strava	rodinný
5.	Vážec	24.7.2016	2	S. enteritidis	praženica, vajcia domáce	rodinný
6.	Pavčiná Lehota	8.8.2016	2	S. enteritidis	cukrárenské výrobky	rodinný
7.	Liptovský Mikuláš	12.9.2016-13.9.2016	4	S. enteritidis	kuracie mäso	rodinný
8.	Liptovský Mikuláš	21.9.2016-22.9.2016	2	S. enteritidis	kurací paprikáš	rodinný
9.	Liptovská Kokava	10.10.2016	2	S. enteritidis	obaľované rezne	rodinný

Bacilárna dyzentéria - šigelóza

A03

V r. 2016 nebol hlásený žiadny prípad bacilárnej dyzentérie, minulý rok boli hlásené 2 ochorenia. 5-ročný priemer chorobnosti je 15,71 /100 000. Importované ochorenie neevidujeme.

Iné bakteriálne črevné infekcie

A 04

V r. 2016 bolo spolu hlásených 244 prípadov, čo je oproti minulému roku o 75 prípadov viac (169 prípadov). Až 235 prípadov bolo potvrdených kultivačne, 9 prípadov je vykázaných na základe klinických príznakov. Podľa etiologického agens bolo najviac ochorení spôsobených *Campylobacterom jejuni* – 205 prípadov, *Campylobacterom coli* – 2 prípady, v 10 prípadoch ako pôvodca ochorenia sa preukázal patogén *Clostridium difficile*, z toho v jednom prípade išlo o nemocničnú nákazu, v 18 prípadoch boli pôvodcom ochorenia enteropatogénne *Escherichia coli*.

Celkom 28 prípadov sa vyskytlo v rámci rodinných epidémií (14x2 prípady), ostatné prípady mali sporadický charakter.

U kamylobakteriéz boli udávané viaceré faktory prenosu, tak ako sú prehľadne uvedené v tabuľke. Najčastejším faktorom prenosu bolo udané kuracie mäso a s malým odstupom aj ovčí syr.

Importovanú nákazu sme nezaznamenali.

Analýza podľa pôvodu ochorenia

TYP		Freq.	Perc.
Campylobacter	Campylobacter coli	2	0,84
Campylobacter	Campylobacter jejuni	205	83,65
Clostridium difficile	nešpecifikované	8	3,35
Clostridium difficile	Produkujúci toxín A aj toxin B	2	0,84
E.coli/EPEC- enteropatogénne	O26	9	3,77
E.coli/EPEC- enteropatogénne	O55	2	0,84
E.coli/EPEC- enteropatogénne	O119	1	0,42
E.coli/EPEC- enteropatogénne	O125	1	0,42
E.coli/EPEC- enteropatogénne	0126	2	0,84
E.coli/EPEC- enteropatogénne	0127	1	0,42
E.coli/EPEC- enteropatogénne	0128	2	0,84
ZES-kult.nevyšetrený	nešpecifikované	9	3,77
Spolu		244	100

Analýza Campylobacter jejuni podľa faktoru prenosu

Faktor prenosu	počet
ovčí syr	41
nepasterizované mlieko	4
mliečne výrobky	3
hydínové mäso	49
mäso - iné	6
mäsové výrobky	1
mäso bravčové	1
zmiešaná strava	3
kontaminované ruky	6
nezistený	102
Spolu:	216

V roku 2016 sme nezaznamenali žiadne ochorenie, tak ako aj v minulom roku. 5-ročný priemer chorobnosti je 2,48/100 000.

Iné protozoárne črevné choroby

A 07

V roku 2016 sme zaznamenali 1 ochorenie na Giardiózu (Lambliázu). V roku 2015 sme vykazovali dva ochorenia.

5-ročný priemer chorobnosti je 1,10/100 000.

Vírusové a inými organizmami vyvolané črevné infekcie

A 08

V roku 2016 sme zaznamenali 264 ochorení, čo je o 130 ochorení viac ako v roku 2015 (134 prípadov). Z celkového počtu ochorení bolo najviac 110 ochorení nejasnej etiológie, 88 ochorení rotavírusovej etiológie, 60 ochorení zapríčinených vírusom Norwalk a 7 adenovírusových ochorení. 5 – ročný priemer chorobnosti je 156,85/100 000.

U vírusových gastroenteritíd sme v roku 2016 zaznamenali osem epidémií. Išlo o 4 epidémie nešpecifikovanej etiológie, dve rotavírusové, jedna adenovírusová, jedna epidémia zapríčinená vírusom Norwalk - popísané ďalej v časti epidémie.

U nešpecifikovaných črevných infekcií vykazujeme 110 prípadov . Evidujeme 4 epidémie. Všetky ochorenia mali epidemický charakter. Všetky ochorenia boli vykázané na základe klinických príznakov. Viac v časti Epidémie.

U rotavírusových gastroenteritíd vykazujeme okrem dvoch epidémií (25 prípadov) aj 8 rodinných epidemických výskytov (5x2 prípady, 3x3 prípady). Ostatných 44 prípadov rotavírusovej gastroenteritídy malo sporadický charakter. Celkovo 58 ochorení bolo potvrdených laboratórne a 30 ochorení bolo vykázaných na základe klinických príznakov. Najväčší výskyt sme zaznamenali v mesiaci apríl - 29 ochorení. Najviac postihnutou vekovou skupinou bola skupina detí 1 – 4 roč. – 45 ochorení. Podľa pohlavia ochorelo 54 mužov a 34 žien. Neevidujeme importované ochorenie.

Nakoľko rotavírusová gastroenteritída je ochorenie preventabilné očkovaním, v jednotlivých prípadoch pri spracovaní ohniska bol zisťovaný aj údaj o očkovaní. Neevidujeme žiadne ochorenie u očkovaného dieťaťa.

U norovírusových gastroenteritíd vykazujeme 60 ochorení. V jednom prípade išlo o epidémiu v zariadení pre seniorov, kde ochorelo 25 klientov. Rodinné epidémie neboli zaznamenané. Ostatných 35 ochorení malo sporadický charakter. 52 ochorení bolo potvrdených laboratórne a 8 ochorení vykazujeme na základe klinických príznakov. Najväčší výskyt sme zaznamenali v mesiaci október - 53 ochorení. Najviac postihnutou vekovou skupinou bola skupina 65 ročných a starších – 49 ochorení. Podľa pohlavia ochorelo 44 žien a 16 mužov.

U adenovírusových gastroenteritíd vykazujeme 7 ochorení. Zaznamenali sme jednu rodinnú epidémiu, kde ochoreli 4 členovia rodiny. 3 ochorenia mali sporadický charakter. V 4-roch prípadoch bolo ochorenie potvrdené laboratórne a 3 prípady vykazujeme na základe klinických príznakov. Podľa pohlavia ochoreli 2 ženy a 5 mužov.

Diagnóza	Počet ochorení	Percentá
A084 Nešpecifikovaná vírusová črevná infekcia	110	41,7
A 080 Rotavírusová enteritída	87	33
A081 Norovírusová enteritída	60	22,7

A 082 Adenovírusová enteritída	7	2,7
SPOLU	264	100,00

Hnačka a gastroenteritída pravdepodobne inf. pôvodu

A 09

V tomto roku sme nezaznamenali žiadne ochorenie. Minulý rok sme vykazovali 5 ochorení.

5 – ročný priemer chorobnosti je 8,27/100 000.

III.2. Skupina vírusových hepatítid

V roku 2016 nevidujeme akútnu hepatitídu A, ani akútnu hepatitídu B, ani chronickú hepatitídu C a ani akútnu hepatitídu E. Evidujeme 4 novozistených nosičov vírusovej hepatitídy B.

Akútna hepatitída A

B 15

V roku 2016 nevidujeme žiadne ochorenie, v roku 2015 sme mali 1 ochorenie. 5-ročný priemer chorobnosti je 0,83/100 000.

Akútna hepatitída B

B 16

V r. 2016 nevykazujeme žiadne ochorenie na akútnu hepatitídu B. V roku 2015 bolo 1 ochorenie. 5-ročný priemer chorobnosti je 0,83/100 000.

Nosiči HBsAg

V roku 2016 vykazujeme 4 nové prípady nosičstva HBsAg. V roku 2015 sme evidovali 2 nové prípady nosičstva HBsAg.

Nosičstvo bolo zistené u pacienta počas hospitalizácie na Internom oddelení v LN sP LM. V epidemiologickej anamnéze bolo zistené neodborné tetovanie. Protiepidemické opatrenia nebolo potrebné vykonať, pacient žije sám.

V druhom prípade bolo zistené nosičstvo u pacientky počas hospitalizácie v NÚTPCH Vyšné Hágy. U menovanej bola v minulosti podávaná aj transfúzia krvi. Protiepidemické opatrenia boli nariadené u jej manžela.

V treťom prípade bolo zistené nosičstvo u pacienta v rámci prehliadky u obvodného lekára, u ktorého bolo zistené, že má manželku, u ktorej bolo zistené nosičstvo HBsAg pred 25- rokmi. Manžel nebol očkovaný.

V štvrtom prípade bolo u pacienta zistené nosičstvo v rámci predoperačného vyšetrenia. U pacienta neboli zistené žiadne rizikové faktory. V rámci protiepidemických opatrení bolo zabezpečené vyšetrenie a následné očkovanie u jeho manželky.

Vyšetovanie HBsAg u tehotných:

V tomto roku nevykazujeme žiadny pôrod HBsAg pozit. matky.

Prehľad o očkovaní zdravotníkov a žiakov SZŠ v okrese:

Očkovanie žiakov SZŠ zabezpečujú lekári, ktorí majú týchto žiakov v zdravotnej starostlivosti, o čom RÚVZ nemá prehľad, vzhľadom na slobodnú voľbu lekára.

Iné akútne vírusové hepatitídy

B 17, B 18

Hepatitída non A non B :

V roku 2016 nevykazujeme nedodiferencované vírusové hepatitídy a to vďaka tomu, že v okrese máme diferenciálnu diagnostiku na slušnej úrovni a výsledky sú nám k dispozícii do 24 hodín po ohlásení suspektného ochorenia.

Akútna hepatitída C – B171

V roku 2016 nevykazujeme žiadne ochorenie s touto diagnózou. Ochorenie sme naposledy evidovali v roku 2007.

Akútna hepatitída E – B172

V roku 2016 nevykazujeme žiadne ochorenie s touto diagnózou.

Chronická vírusová hepatitída typu C – B182

V roku 2016 nevykazujeme žiadne ochorenie. V roku 2015 bolo zaznamenané jedno ochorenie.

5 – ročný priemer chorobnosti je 1,10/100 000.

III.3. Skupina nákaz preventabilných očkovaním

Divý kašeľ - Pertussis

A 37

V roku 2016 vykazujeme 4 ochorenia, v roku 2015 bol rovnaký počet ochorení. 5-ročný priemer chorobnosti je 6,62/100 000.

Všetky ochorenia majú sporadický charakter. Všetky prípady boli serologicky potvrdené.

Ochorela 65 ročná žena, v epidemiologickej anamnéze udáva pobyt vo Švajčiarsku u dcéry, ktorá mala kašeľ. Očkovaná nebola pre vek.

Ochorela 58 ročná žena z minoritnej skupiny, riadne očkovaná. Zdroj nákazy ani faktor prenosu nebol zistený.

Ochorel 22 ročný zahraničný lektor, riadne očkovaný. Mal pozitívnu cestovateľskú anamnézu.

Ochorelo 35 ročný muž, riadne očkovaný. Profesionálne sa venuje hokeju a často cestuje.

Č. prípadu	Vek	Pohlavie	zaočkovaný	Druh kmeňa	Výskyt	Poznámka
1.	65	Ž	neočkovaná	Bordetella pertussis	sporadický	Cestovateľská anamnéza
2.	58	Ž	očkovaná riadne	Bordetella pertussis	sporadický	

3.	22	M	neočkovaná	Bordetella pertussis	sporadický	Cestovateľská anamnéza
4.	35	M	očkovaný riadne	Bordetella pertussis	sporadický	Cestovateľská anamnéza

**Úroveň očkovania a preočkovania je zatiaľ na udržateľnej úrovni.
Pri kontrole očkovania k 1.9.2016 bola úroveň očkovania nasledovná :**

<u>Ročníky narodenia:</u>	<u>Percento zaočkovanosti</u>
roč. nar. 2014	96,6 %
roč. nar. 2009	96,3 %
roč. nar. 2002	98,8 %

Osýpky - Morbilli

B05

U osýpok sme za posledných 10 rokov výskyt nezaznamenali, naposledy bol výskyt v r. 1993 kedy sa vyskytlo jedno ochorenie.

Očkovanie proti osýpkam k 1.9.2016:

roč. nar. 2014	93,2 %
roč. nar. 2013	94,4 %
roč. nar. 2012	94,1 %

Preočkovanie proti osýpkam v 11 r. života:

roč. nar. 2004	98,1%
----------------------	-------

Ružienka - Rubeola

B 06

V roku 2016 sme ochorenie nezaznamenali.

Očkovanie proti rubeole k 1.9.2016: Vid' očkovanie vyššie u morbill.

Mumps - Parotitis epidemica

B 26

V roku 2016 sme zaznamenali 3 ochorenia, v roku 2015 sme mali 1 ochorenie. Priemerná 5 – ročná chorobnosť je 0,55/100 000.

Ochorel 4 ročný chlapec riadne očkovaný. V klinickom obraze mal opuch parotickej žľazy na krku, bez teploty. V epidemiologickej anamnéze mal v inkubačnej dobe cestovanie vlakom do Turčianskych Teplic. Rodičia aj súrodenci boli bez príznakov. Ochorenie bolo serologicky potvrdené.

Ochorel 4 ročný chlapec, riadne očkovaný. V klinickom obraze mal opuch príušnej žľazy, bez teploty. Mal negatívnu epid. anamnézu. Rodičia ani nikto v okolí neboli chorí. Krv na serológiu sa nepodarilo odobrať, ochorenie bolo hlásené len na základe klinických príznakov.

Ochorel 4 ročný chlapec, riadne očkovaný. V klinickom obraze mal opuch príušnej žľazy, bolestivosť a teploty 38 st.C. Faktor ani pôvodca ochorenia nebol zistený. Má brata, ktorý je liečený na chlamýdie v pľúcach. Serologicky ochorenie nebolo jednoznačne potvrdené, hodnoty IgM protilátok mal hraničné.

Očkovanie proti parotitíde k 1.9.2016: Vid' očkovanie vyššie u morbill.

Pneumokokové invazívne nákazy _____ A 403, G001, J13

V roku 2016 sme nezaznamenali ochorenie, rovnako ako v r. 2015.

Hemofilové invazívne nákazy _____ A 413, G000, J14

V roku 2016 sme nezaznamenali ochorenie, rovnako ako v r. 2015.

III.4. Skupina respiračných nákaz

Tuberkulóza _____ A 15, A 16

V roku 2016 nevykazujeme žiadne ochorenie, v r. 2015 vykazujeme 1 ochorenie na tuberkulózu pľúc bakteriologicky a histologicky negatívnu.

Diftéria - Záškrt _____ A 36

V roku 2016, ani za posledných 5 rokov nebolo hlásené ochorenie, ani nosičstvo toxického kmeňa *Corynebacterium diphteriae*.

Šarlach - Scarletina _____ A 38

V roku 2016 sme zaznamenali 52 ochorení, čo je nárast oproti r. 2015, kedy sme vykazovali 15 ochorení. Priemerná 5 ročná chorobnosť je 7,72/100 000.

Najviac ochorení evidujeme vo vekovej skupine 5-9 ročných (20 prípadov) a 10-16 ročných (16 prípadov). Podľa pohlavia ochorelo 27 mužov a 25 žien. Najviac prípadov vykazujeme v mesiaci máj (13 prípadov).

Ruža - Erysipelas _____ A 46

V roku 2016 bolo hlásených 26 prípadov, čo je mierny pokles oproti roku 2015 (10 prípadov). Ochorenie postihlo 18 žien a 8 mužov. Najviac ochorení evidujeme vo vekovej skupine nad- 65 rokov (16 prípadov) a vo vekovej skupine 55-64 ročných (5 prípadov).

Ovčie kiahne - Varicella a Herpes zoster _____ B 01, B02

Varicella - B 01

V roku 2016 evidujeme 589 ochorení. V minulom roku sme mali 681. Priemerná 5 - ročná chorobnosť je 530,92/100 000.

Najviac ochorení sa vyskytlo vo vekových skupinách 5-9 ročných (265 ochorení) a 1-4 ročných detí (223 ochorení). Podľa pohlavia ochorelo 310 mužov a 279 žien. Sezónne najviac ochorení vykazujeme v mesiacoch máj a jún.

Herpes zoster - B 02

V roku 2016 bolo hlásených 80 ochorení. V minulom roku sme evidovali 95 ochorení. 5 - ročný priemer chorobnosti je 133,14/100 000.

Ochorenie postihlo 42 žien a 38 mužov. Najviac ochorení sa vyskytlo vo vekovej kategórii 65+ ročných (29 ochorení).

Iné vírusové infekcie, charakterizované léziami kože a sliznice B08

V roku 2016 vykazujeme 1 ochorenie. V roku 2015 sme evidovali 1 ochorenie.

Infekčná monomukleóza B27

V roku 2016 vykazujeme 6 ochorení, v roku predchádzajúcom sme mali o jedno ochorenie viac. 5 - ročný priemer chorobnosti je 7,44/100 000.

Ochorelo 5 mužov a 1 žena.

Chríпка a akútne respiračné ochorenia **J 10, J 11**

Epidemiologická situácia vo výskyte chrípky bola aj v tomto roku pomerne priaznivá. Vrchol chorobnosti sme zaznamenávali od 4.kalendárneho týždňa do 9. kalendárneho týždňa. Najvyššia chorobnosť bola zaznamenaná v skupine 6-14 ročných detí a 0-5 ročných detí. V priebehu sezóny sa objavovali len lokálne epidémie v kolektívoch predškolských a školských detí.

V roku 2016 sme zabezpečili 3 výtery z nosohltanu - všetky odbery vykonal detský sentinelový lekár. Ochorenie nebolo ani v jednom prípade potvrdené.

SARI **J107**

V roku 2016 nevykazujeme ochorenie. Ochorenie sme nezaznamenali ani v roku predchádzajúcom.

III.5. Neuroinfekcie

Meningokoková infekcia A39

V roku 2016 sme nezaznamenali ochorenie na meningokokovú infekciu, tak ako v roku predchádzajúcom. 5- ročný priemer chorobnosti je 0,55/100 000.

Vírusová meningitída A 87

V roku 2016 vykazujeme 3 ochorenia, v roku 2015 sme evidovali 2 ochorenia. 5 – ročný priemer chorobnosti je 2,21/100 000.

- 1.) **Ochorel 34 - ročný muž, preložený z neurologického odd. na infekčnú kliniku ÚVN Ružomberok pre seróznú neuroinfekciu. V klinickom obraze cefalea, prechodne vomitus a vertigo. Ochorenie hlásené na základe klinických príznakov a patologického nálezu v likvore. Epid. anamnéza negatívna.**
- 2.) **Ochorela 22 - ročná žena, preložená z neurologického odd. LNsP L. Mikuláš na infekčnú kliniku ÚVN Ružomberok pre akútnu meningitídu. V klinickom obraze cefalea, fotofóbia, subfebrility. Ochorenie hlásené na základe klinických príznakov a patologického nálezu v likvore. Epid. anamnéza negatívna.**

- 3.) Ochorela 35 ročná žena bola preložená z neurologického odd. LNsP L. Mikuláš na infekčnú kliniku ÚVN Ružomberok pre akútnu meningitídu. V klinickom obraze cefalea, febrility, a meningeálne príznaky. Ochorenie hlásené na základe klinických príznakov a patologického nálezu v likvore. Epid. anamnéza negatívna.

Herpetickovírusová encefalitída

B004

V roku 2016 nevykazujeme žiadne ochorenie, v roku 2015 sme mali jedno ochorenie.

Nešpecifikovaný bakteriálny zápal mozgových plien

G009

V roku 2016 vykazujeme jedno ochorenie. V r. 2015 sme nezaznamenali žiadne ochorenie.

5 – ročný priemer chorobnosti je 1,38/100 000.

Ochorel 24 ročný muž bol preložený z interného oddelenia LNsP LM na infektologické oddelenie ÚVN Ružomberok pre hnisavý nález LP a pozit. zápalové parametre. Vyšetrenie likvoru potvrdilo bakteriálnu meningitídu, kultivačne sa etiologické agens nepodarilo zachytiť.

III.6. Zoonózy a nákazy s prírodnou ohniskovosťou

Creutzfeldt - Jacobova choroba

A 81

V roku 2016, tak ako v roku 2015 sme nezaznamenali toto ochorenie. Naposledy sme zaznamenali toto ochorenie v roku 2010.

Stredoeurópska kliešťová encefalitída

A 841

V roku 2016 sme zaznamenali jedno ochorenie, v roku 2015 sme nezaznamenali žiadne ochorenie.

5 – ročný priemer chorobnosti je 0,55/100 000.

Ochorel 34 ročný muž. Bol odoslaný na infektologickú ambulanciu pre dlhotrvajúce cca 7 mesiacov bolesti hlavy, tlaky v čele, pocit hučania, šušťanie v ušiach, bolesti svalov horných a dolných končatín, celkovú vyčerpanosť. Pacient pracuje v Rakúsku, kde mu bol odobratý likvor – nález mal negatívny. V epidemiologickej anamnéze udáva v máji 2016 2 kliešťov. V tom čase bol u priateľa v Trnave na ranči.

Lymeská choroba

A 692

V roku 2016 vykazujeme 5 ochorení. V roku 2015 sme mali jedno ochorenie.

5 – ročný priemer chorobnosti je 1,65/100 000.

1) Ochorela 55 ročná žena. V klinickom obraze erythema chronica migrans, udáva nekoordinované pohyby. Udáva prisatie kliešťa na pravom predkolení. Ochorenie potvrdené serologickým vyšetrením.

2) Ochorela 26 ročná žena. V klinickom obraze udáva opakované, intermitentné bolesti kĺbov a zväčšené LU na krku. Zdroj nákazy ani faktor prenosu nezistený. Ochorenie potvrdené serologickým vyšetrením.

3) Ochorela 77 ročná žena. V klinickom obraze udáva pokles ľavého kútika, nemožnosť dovretia oka. Bola preložená z neurologického oddelenia na infekčné oddelenie s podozrením na vírusovú meningitídu – nepotvrdená. Zdroj nákazy ani faktor prenosu nezistený. Ochorenie potvrdené serologickým vyšetrením.

4) Ochorel 59 ročný muž. Klinická forma – Erythema chronicum migrans. Bol poštipaný kliešťom. Ochorenie nebolo potvrdené serologicky – materiál nebol odobratý.

5) Ochorel 20 ročný muž. Klinická forma – Erythema chronicum migrans. Bol poštipaný kliešťom. Ochorenie nebolo potvrdené serologicky – materiál nebol odobratý.

Polyneuropatia pri Lymeskej chorobe

G 63

V roku 2016 evidujeme 2 ochorenia. V roku 2015 sme nemali žiadne ochorenie. 5 - ročný priemer chorobnosti je 1,38/100 000.

Ochorela 60 ročná žena. Pacientka bola z neurologického oddelenia preložená na infektologickú kliniku. Hospitalizovaná bola pre bolesti hlavy, febrilitu. Ochorenie dokázané serologicky.

Ochorela 42 ročná žena. V anamnéze udáva prisatie kliešťom. V klinickom obraze udáva bolesti hlavy. Ochorenie bolo serologicky potvrdené.

Artritída pri Lymeskej chorobe

M 012

V roku 2016 nevykazujeme žiadne ochorenia. V roku 2015 sme mali dva ochorenia. 5 – ročný priemer chorobnosti je 0,55/100 000.

Toxoplazmóza

B 58

V roku 2016 vykazujeme 1 ochorenie. V roku 2015 sme evidovali 2 ochorenia. 5 – ročný priemer chorobnosti je 3,86/100 000.

1.) Ochorela 29 – ročná tehotná žena, v 13. týždni tehotenstva. Odbery mala urobené pri tehotenskom screeningu. Príznaky ochorenia nemala. Epidemiologickú anamnézu má negatívnu, udáva len občasnú prácu v záhrade. Ochorenie potvrdené serologickým vyšetrením.

Formy ochorenia

bezpríznaková	1
Spolu	1

Mechanizmus prenosu

neznámy	1
Spolu	1

Počet hlásených poranení zvierat'om v roku 2016 bol 28 prípadov, v minulom roku sme mali nahlásených 27 prípadov.

5-ročný priemer chorobnosti je 56,516/100 000.

Ohrozených besnotou bolo 13 mužov a 15 žien. Pozitivita zvierat'a na besnotu nebola zistená.

Analýza podľa druhu zvierat'a a druhu vakcíny

Druh	Imovax	Rabipur	Verorab	Počet
pes	0	0	26	26
mačka	0	0	1	1
líška	0	0	1	1
Spolu	0	0	28	28

Analýza podľa zvierat'a a spôsobu poranenia

Druh zvierat'a	Pohryznutie	Poškriabanie	Poslinenie	Manipulácia	Kontakt	Počet
pes	26	0	0	0	0	26
mačka	1	0	0	0	0	1
líška	1	0	0	0	0	1
Spolu	28	0	0	0	0	28

Analýza podľa lokalizácie poranenia

Lokalizácia poranenia	Počet
Ruka	4
Predlaktie	1
Predkolenie	14
Stehno	3
Noha	3
Brucho	1
Lýtko	2
Spolu	28

Nešpecifikovaná askarióza

B779

V roku 2016 sme z črevných parazitárnych ochorení zaznamenali 3 prípady nešpecifikovanej askariózy. V roku 2015 sme vykazovali tiež 3 ochorenia.

Ochoreli 2 chlapci a 1 dievča. Ochorenia sa vyskytli vo vekovej skupine 1-4 ročných. Vo všetkých prípadoch sa jednalo o rómske deti zo slabých hygienicko-sociálnych pomerov, kde askarióza bola zistená vo vstupnom skríningu na Detskom odd. LNSP L. Mikuláš. Deti boli prijaté na oddelenie s gastrointestinálnymi ťažkosťami.

III.7. Nákazy kože a slizníc

Tetanus

A 33 – A 35

Za sledovaných 10 rokov sa toto ochorenie v okrese nevyskytlo.

Plynová gangréna

A 480

V roku 2016, tak ako v roku 2015 nevykazujeme žiadne ochorenie.

Svrab - scabies

B 86

V roku 2016 bolo hlásených 64 prípadov, čo je pokles oproti roku 2015, kedy bolo zaevidovaných 96 prípadov ochorenia. 5-ročný priemer chorobnosti je 57,06/100 000.

Najväčší výskyt sme zaznamenali v mesiacoch apríl – august. Ochorenie sa vyskytlo skoro vo všetkých vekových skupinách, no najviac vo vekovej skupine 10-14 ročných detí – 17 prípadov a 5-9 ročných detí - 11 prípadov. Ochorelo 23 mužov a 41 žien. Väčšinou sa jednalo o ochorenia osôb zo slabých hygienicko- sociálnych pomerov.

III.8. Iné infekcie – nezaradené

Iné septikémie

A 41

V roku 2016 vykazujeme 7 prípadov septikémie s dg. nešpecifikovaná septikémia (2 ochorenia), septický šok a septikémia vyvolaná inými gramnegatívnymi organizmami (5 ochorení). V 5-tich prípadoch sa jednalo o nozokomiálnu nákazu (popis v časti NN). V roku 2015 sme vykazovali 2 prípady ochorenia.

5- ročný priemer je 1,10/100 000.

Nešpecifikovaná septikémia, septický šok A41.9

Ochorel 68 ročný muž, u ktorého bola robená TEP na ortopedickom oddelení v Poprade. 14 dní po operácii mal zvýšené zápalové parametre, pridružil sa u neho obojstranný zápal pľúc, respiračné problémy, pôvod bronchopneumónie sa nepodarilo objasniť, kultivácia krvi bola negatívna. Pacient následne exitoval pod obrazom sepsy.

Septikémia vyvolaná inými gramnegatívnymi organizmami A415

Ochorela 55 ročná žena, u ktorej bola robená TEP na ortopedickom oddelení v Poprade – na 10. deň septický stav. V hemokultúre kultivačne dokázaný *Proteus mirabilis* a v moči *Proteus mirabilis* a *Klebsiella pneumoniae*.

Choroby vyvolané vírusom HIV

Z21

V r. 2016 sme zaznamenali 4 novozistené HIV infekcie.

Ochorel 32 ročný muž – homosexuálne orientovaný. Stáleho sexuálneho partnera nemá. Prvé vyšetrenie mal v Rakúsku vo februári 2016 – HIV pozit. U pacienta bola zahájená antivírusová liečba.

Pacient od apríla 2016 cíti slabosť, potenie, mal teploty.

Ochorel 39 ročný muž – homosexuálne orientovaný. Pacient bol ženatý, má deti, od r.1998 je

rozvedený. Má stáleho sexuálneho partnera, bude vyšetrený v Martine. Od r. 2006 začal pociťovať zhoršenie zdravotného stavu, infektológ ani obvodný lekár, kde bol liečený vyšetrenie krvi na HIV neordinoval. Vyšetrenie vykonal až následne obvodný lekár, pacient mal zväčšené lymfatické uzliny. V anamnéze udáva časté cestovanie, navštevuje Thajsko, Francúzsko. Pacient bol odoslaný na infektologickú ambulanciu UN Martin.

Ochorel 21 ročný muž, u ktorého sa potvrdila pozitivita u kožného lekára. Jedná sa o homosexuálne orientovaného muža. Má stáleho sexuálneho partnera, ktorý bol informovaný a bude vyšetrený na infektologickej klinike pri UN Martin. Ako rizikový udal homosexuálny styk v r. 2016 s osobou, s ktorou už nie je v kontakte. Pacient má zväčšené lymfatické uzliny, iné príznaky neudáva. Ochorel 27 ročný muž, u ktorého sa potvrdila pozitivita u kožného lekára. Pacient pracuje a študuje vo Francúzsku. Bližšiu anamnézu sa nepodarilo zistiť.

V rámci poradne sme v tomto roku riešili 30 klientov, z nich sme vykonali vyšetrenie u 16-tich s negatívnym výsledkom.

EPIDÉMIE

V roku 2016 sme v okrese Liptovský Mikuláš zaznamenali 13 epidémií.

A084- Nešpecifikovaná vírusová črevná infekcia

Epidémia prebiehala od 5.1.2016 do 21.1.2016 v Zariadení pre seniorov a domove sociálnych služieb mesta L.Mikuláš, ktoré je umiestnené v areáli nemocnice Liptovský Mikuláš. Z celkového počtu 72 exponovaných (48 klientov a 24 zamestnancov) ochorelo 42 osôb (31 klientov a 11 zamestnancov). V klinickom obraze dominovalo zvracanie. Etiologické agens sa však aj napriek odberom stolice na virologické vyšetrenie a tampónov z rekta na bakteriologické vyšetrenie sa nepodarilo objasniť. Nikto z chorých nebol hospitalizovaný. V zariadení boli nariadené protiepidemické opatrenia vrátane zákazu návštev.

A084- Nešpecifikovaná vírusová črevná infekcia

Epidémia prebiehala od 28.2. 2016 do 2.3.2016 u študentov na lyžiarskom zájazde, ktorý boli ubytovaní v Hoteli Liptov v Demänovskej Doline. Z celkového počtu 58 detí a 6- tich pedagogických pracovníkov ochorelo 9 žiakov. Klinický obraz bol bez teploty, dominovalo zvracanie. Vzorky stolice sa nepodarilo zabezpečiť, odobraté boli 2 tampóny z rekta, ktoré vyšli negatívne. V zariadení boli nariadené protiepidemické opatrenia, v súčinnosti s oddelením HDM. Odobraté boli vzorky stravy s negatívnymi výsledkami a vykonaná kontrola stravovacej prevádzky.

A080 – Rotavírusová enteritída

Epidémia prebiehala od 12.4.2016 do 9.5.2016 u detí v MŠ Vranovská Liptovský Mikuláš. Exponovaných bolo 197 osôb (180 detí a 17 personál). Ochorelo celkom 22 detí. Postupne sa ochorenia z triedy malých detí rozšírili do všetkých štyroch tried. Jedno dieťa bolo hospitalizované a potvrdené na rotavírus. Vzhľadom na protraňovaný výskyt, ktorý pretrvával skoro mesiac bolo v MŠ v rámci protiepidemických opatrení nariadené uzatvorenie MŠ.

A020 – Salmonelová enteritída

Rodinná epidémia, prebiehala od 22.5.2016 do 24.5.2016. Ochoreli 3 členovia rodiny. Exponovaný bolo celkove 4-ria členovia rodiny. Pravdepodobným zdrojom nákazy boli zákusky zo svätého prijímania, nikto iný sa nenakazil. Všetky 3 prípady boli kultivačne potvrdené a hospitalizované na infekčnom oddelení ÚVN Ružomberok.

A020- Salmonelová enteritída

Ochoreli osoby, ktoré konzumovali stravu zo Slovenskej reštaurácie. Epidémia prebiehala v čase od 30.6.2016 do 11.7.2016. Celkove ochorelo 9 osôb, ktoré konzumovali stravu z reštaurácie (7 hostí a 2 zamestnanci). Všetky ochorenia boli potvrdené kultivačne. Hospitalizovaný nebol nikto. Odobraté vzorky stravy vyhoveli, stery z pracovného prostredia preukázali prítomnosť fekálnej flóry.

A084- Nešpecifikovaná vírusová črevná infekcia

Epidémia prebiehala v čase od 14.9.2016 do 20.9.2016 v DSS Smrečany, kde z celkového počtu 49 klientov a 37 zamestnancov ochorelo 31 osôb (24 klientov a 7 zamestnancov). Chorí udávali ako príznaky ochorenia, hnačky, vracanie a teploty.

Boli odobraté 4 tampóny z rekta a 1 vzorka stolice. Výsledky boli negatívne. ŠZD bol vykonaný v spolupráci s HV. Vzorky stravy neboli k dispozícii. V zariadení boli nariadené protiepidemické opatrenia. Hospitalizovaný nebol nikto.

A020- Salmonelová enteritída

Epidémia prebiehala v čase od 9.4.2016 do 12.4.2016. Ochoreli osoby, ktoré konzumovali obed zo dňa 8.4.2016 – zbojnícka roláda, ktorý im dováža firma Duge Catering, s.r.o., Liptovský Mikuláš. Z celkového počtu 328 exponovaných ochorelo 19.

Ochoreli: - klienti dvoch zariadení pre seniorov (Domov sociálnych služieb SČK Liptovský Hrádok- 10chorých, PSS ViaVitae,n.o.- 3 chorí,)

- 2 zamestnanci z DSS SČK Liptovský Hrádok
- 4 osoby, ktoré si stravu objednali.

9 chorých bolo hospitalizovaných na infekčnom oddelení. Od 5-tich pacientov boli odoslané salmonely na fagotypizáciu do NRC. 4 salmonely mali fagotyp 8 a jedna 4b.

V zariadení Duge Catering bol vykonaný štátny zdravotný dozor spolu s oddelením hygieny výživy RÚVZ a odber vzoriek z prostredia, odobraté vzorky stravy a nariadené protiepidemické opatrenia. Vzorky stravy odložené v čase epidémie boli negatívne. Vo vzorkách sterov z pracovného prostredia kuchyne vo vývarovni odkiaľ strava pochádzala bola zistená vo viacerých vzorkách prítomnosť fekálnej flóry a plesne.

A020- Salmonelová enteritída

Jedná sa o rodinnú epidémiu. Ochoreli všetci štyria členovia rodiny. Príznaky ochorenia mali od 12.9. 2016 do 13.9.2016.

Potvrdená kultivačne bola salmonela len v jednom prípade, u ostatných nebol robený odber. Ako riziková bola udávaná konzumácia kuracieho mäsa. Hospitalizovaný nebol nikto.

A080 – Rotavírusová enteritída

Jedná sa o rodinnú epidémiu. Z celkového počtu - 5 exponovaných ochoreli traja členovia rodiny.

Hospitalizovaný bol jeden člen rodiny.

A082 - Adenovírusová enteritída

Jedná sa o rodinnú epidémiu, kde ochorela celá 4 –členná rodina. Traja členovia rodiny boli postupne hospitalizovaní.

A020- Salmonelová enteritída

Ochoreli zamestnanci rôznych firiem, kde bola dovážaná strava z Duge Cateringu, s.r.o.. Všetky osoby udávali prvé príznaky 21.10.2016, po konzumácii večere z dňa 20.10.2016 - vyprážené kuracie stehná. Exponovaných bolo 57 osôb, a ochorelo 8 osôb. U 5-tich ochorení bol kultivačne potvrdený pôvodca ochorenia, ostatné prípady ochorenia boli vykazované na základe klinických príznakov. Hospitalizovaný nebol nikto. Boli nariadené protiepidemické opatrenia. Vykonaným štátnym zdravotným dozomom a úradnou kontrolou potravín boli zistené hygienické nedostatky. Boli odobraté vzorky hotových pokrmov, výsledky boli vyhovujúce.

A084- Nešpecifikovaná vírusová črevná infekcia

Epidémia prebiehala od 23.8.2016 do 31.8.2016. Ochoreli pacienti a personál na internom oddelení v LNŠP MUDr.I.Stodolu Liptovský Mikuláš. Z celkového počtu 80 exponovaných ochorelo 14 pacientov a 14 zamestnancov. Bolo vykonaných 8 výterov z recta a 3 odbery stolice – všetky výsledky boli negatívne. Na oddelení boli zrealizované protiepidemické opatrenia.

A080 – Akútna gastroenteritída zapríčinená vírusom Norwalk

Epidémia prebiehala od 14.10.2016 – 26.10.2016 v zariadení pre seniorov ANIMA L.Mikuláš.

Z celkového počtu 127 klientov a 45 zdrav. personálu ochorelo 50 klientov a 3 zamestnanci. V klinickom obraze dominovalo zvracanie, hnačka, teplota len ojedinele. Bolo odobratých 8 vzoriek stolice na virologické vyšetrenie- z jednej vzorky bol potvrdený norovírus. V zariadení bol vykonaný ŠZD spolu s HV a PBU a boli nariadené protiepidemické opatrenia. Hygienické nedostatky v zariadení neboli zistené, odobraté vzorky pokrmov boli negatívne

ÚMRTIA

V roku 2016 sme zaznamenali jedno úmrtie na infekčnú diagnózu. V roku 2015 sme nezaznamenali žiadne úmrtie.

Jednalo sa o 68 ročného muža, u ktorého bola robená TEP na ortopedickom oddelení. 14 dní po operácii mal zvýšené zápalové parametre, pridružil sa u neho obojstranný zápal pľúc, respiračné problémy, pôvod bronchopneumónie sa nepodarilo objasniť, kultivácia krvi bola negatívna. Pacient následne exitoval pod obrazom sepsy.

b.) Analýza výskytu nozokomiálnych nákaz

III.8. Nozokomiálne nákazy

V okrese Liptovský Mikuláš boli v priebehu roka hlásené prípady NN len z jedného lôžkového zdravotníckeho zariadenia v okrese - Liptovskej nemocnici s poliklinikou MUDr. I. Stodolu Liptovský Mikuláš. NN hlásia jednotlivé oddelenia nemocnice, nie sú aktívne vyhľadávané v nemocnici, ide o pasívny zber údajov.

Za celý rok 2016 bolo hlásených 30 NN. Incidencia predstavovala 0,23 %. V roku 2015 bolo hlásených 20 NN, čo bola incidencia 0,17 %.

A. Výskyt NN podľa lokalizácie infekcie v Liptovskej nemocnici s poliklinikou MUDr. I. Stodolu, Liptovský Mikuláš

V roku 2016 bolo hlásených 30 NN t.j. 0,23% z celkového počtu hospitalizovaných (12 733), čo je viac ako v roku predchádzajúcom, kedy toto lôžkové zdravotnícke zariadenie vykazovalo 20 NN (0,17%).

NN boli hlásené z OAIM, chirurgického oddelenia, interného oddelenia, JZS očnej, neurologického oddelenia, oddelenia dlhodobo chorých a detského oddelenia.

- **Z OAIM** boli hlásené 3 NN, čo predstavuje 1,7 % z celkového počtu hospitalizovaných pacientov (174) na tomto oddelení za rok. Vo všetkých troch prípadoch NN sa jednalo o septikémie, ktoré sa skončili exitom. V jednom prípade sa jednalo o nešpecifikovanú septikémiu a v dvoch prípadoch o septikémiu vyvolanú inými gramnegatívnymi organizmami.

1.) septická

64- ročný muž prijatý na chir. odd. LN sP LM s dg. Divertikulitída hr. čreva s perforáciou a abscesom. Na 11. deň preložený na OAIM pre respiračnú insuficienciu a septický stav. Výkony - zrušenie kolostómie, evakuácia abscesov, VAC, CVK, TRCH. Opakovane z broncho-alveolárnej laváže vykultivovaný masívne Pseudomonas aeruginosa. Menovaný masívne osídlený patog. mikróbm. Na 38. deň hospitalizácie exitus na septický šok s multiorgánovým zlyhaním.

65- ročný muž hospitalizovaný na OAIM LN sP LM s dg. Cudzie teleso v dých. sústave. Výkony : pri prijme zaintubovaný, napojený na UPV, PMK, nasogastrická sonda, CVK, na 3. deň hospitalizácie tracheostomická kanyla spojená s T-systémom. Na 6. deň hospitalizácie z broncho-alveolárnej laváže a zo steru z DÚ potvrdený Acinetobacter calcoaceticus. Na 20.deň hospitalizácie exitus na inú dg.

61- ročný muž na chir. odd. LN sP LM s dg. Zhubný nádor antra pyloru. Na druhý deň po prijme vykonaná elektívna operácia - resekcia žalúdka Na 4. deň hospitalizácie preložený na OAIM pre ťažkú pankreatitídu s multiorgánovou dysfunkciou. Výkony - ETK, CVK, laváž dutiny brušnej + drén, hemodialýza. Pre eleváciu zápal. parametrov, zápal. výpotok v dréne, na 18. deň hospitalizácie operačná revízia dutiny brušnej. Z výpotku z drénu aj zo steru z DÚ masívne Candida glabrata. Na 18. deň hospitalizácie exitus na inú dg. - kardiopulmonálne zlyhanie.

- Z **chirurgického oddelenia** boli hlásené 3 NN, čo predstavuje 0,16 % z celkového počtu hospitalizovaných pacientov (1913) na tomto oddelení za rok. Jednalo sa o 1 infekciu v mieste chirurgického výkonu, 1 septikémiu a 1 urologickú infekciu.

1.) ranová :

57-ročný muž hospitalizovaný na chir. odd. LNsP LM s dg. karcinóm rekta. Na 4. deň hospitalizácie vykonaná resekcia rekta. Na 15. deň z rany po drenáži dutiny brušnej skalený obsah. Vykonaný ster z operačnej rany a drenáž, vykultivovaný *Acinetobacter calcoaceticus*.

2.) septická :

82 – ročná žena hospitalizovaná na chir. odd. LNsP LM s dg. pupková prietrž s obštrukciou. Vykonaná herniotomia. Na 9. deň po operácii v jazve infekt, triašky. Z haemokultúry kultivačne potvrdená *Klebsiella pneumoniae*.

3.) urologická :

77-ročný muž hospitalizovaný na chir. odd. LNsP LM s dg. zhubný nádor vzostupnej časti hr. čreva. Na 4. deň hospitalizácie vykonaná hernicolectomia, zavedený PMK. Na 8. deň po operácii elevácia zápalových parametrov. Z moču kultivačne potvrdená *Klebsiella species*.

- Z **interného oddelenia** bolo hlásených 17 NN, čo predstavuje 0,69 % z celkového počtu hospitalizovaných (2454) pacientov na tomto oddelení za rok. Z celkového počtu 17 ochorení bolo 14 prípadov v súvislosti s epidémiou nešpecifikovaných vírusových gastroenteritíd na oddelení, v 2 prípadoch sa jednalo o urologickú infekciu a v 1 prípade o črevnú infekciu spôsobenú *Clostrídium difficile*.

1.) črevné :

91-ročná žena prijatá na OAİM LNsP LM s dg. respiračná insuficiencia s pridruženým infarktom myokardu. Na 45. deň hospitalizácie preklad na interné oddelenie. Menovaná od začiatku hospitalizácie užívala kombinácie viacerých antibiotík. Pre riedke stolice odobratý T z rekta s pozit. výsledkom na *Clostrídium difficile*.

Vykazujeme epidémiu nešpecifikovaných vírusových gastroenteritíd na internom oddelení LNsP LM, kde ochoreli pacienti aj personál oddelenia. Z celkového počtu 80 exponovaných ochorelo 14 pacientov a 14 zamestnancov. Z tampónov z rekta ani zo vzoriek stolice sa etiologické agens nepodarilo dokázať. Na oddelení boli zrealizované protiepidemické opatrenia.

2.) urologické :

85 - ročná žena hospitalizovaná na JIS - interné odd. LNsP LM s dg. paroxyzmálna fibrilácia predsiení. Zavedený PMK. Na 9. deň hospitalizácie z moču kultivačne potvrdený *Pseudomonas aeruginosa*.

Na 14. deň hospitalizácie exitus na inú dg. - kardiopulmonálne zlyhanie.

80 - ročná žena hospitalizovaná na internom odd. LNsP LM s dg. anémia na hemosubstitučnú liečbu. Zavedený PMK aj i.v. kanylá. Na 6. deň hospitalizácie z moču kultivačne potvrdený *Staphylococcus aureus*.

- **Z JZS očnej** vykazujeme 3 NN, čo predstavuje 0,3% z celkového počtu operácií. (894) na oddelení. Vo všetkých troch prípadoch sa jednalo o purulentnú endophthalmitídu. V súvislosti s nahláseným 1 prípadom NN z JZS očnej bol vykonaný ŠZD na tomto oddelení. Boli zistené ďalšie 2 NN v úzkej časovej súvislosti. Na oddelení bol prešetrený HER, odobraté vzorky z roztokov, mastí, originál. baleného sterilného materiálu a stery z prostredia a sterility a následne nariadené protiepidemické opatrenia. Bol vyradený používaný AUT statim, ktorý nepreukázal dostatočnú účinnosť pri testovaní simulačnou pomôckou, a do zakúpenia nového bolo nariadené sterilizovať všetky pomôcky v centrálnej sterilizácii. Dve vzorky originál baleného očnému gélu boli mikrobiologicky pozitívne. Vzorky boli ďalej postúpené na prešetrenie ŠUKL (výsledok šetrenia nie je známy). Ostatné vzorky boli negatívne.

1.) očné :

74 - ročná žena po operácii katarakty. Na 3. deň po operácii rozvoj endophthalmitídy. Zo steru z očnej jamy vykultivovaný Streptococcus viridans.

72-ročná žena po operácii katarakty na pravom oku. Operácia prebehla bez komplikácií. Po operácii aplikovaný Betadine. Na druhý deň po operácii ráno oko bez prejavov uveálneho zápalu. V ten istý deň poobede akútne zhoršenie stavu- verifikovaná endofthalmitída. Ster z očnej jamy kultivačne negatívny.

66 – ročná žena po operácii katarakty. Na druhý deň po operácii rozvoj akútnej endophthalmitídy. Zo steru z očnej jamy vykultivovaný Streptococcus viridans.

- **Z neurologického oddelenia** bola hlásená 1 NN, čo predstavuje 0,06 % z celkového počtu hospitalizovaných pacientov (1704) na tomto oddelení za rok. Jednalo sa o septikémiu.

1.) septická :

68 - ročný polymorbídny muž bol hospitalizovaný na neurol. odd. LNsP LM . Počas hospitalizácie zavedený PMK. Deň po prepustení z neurolog. odd. LNsP LM hospitalizovaný na Internom odd. LNsP LM s triaškami, febrilitami a hematúriou. V laboratórnom obraze zvýšené zápalové parametre. Z haemokultúry aj z moču kultivačne potvrdené E.coli.

- **Z detského oddelenia** boli hlásené 2 črevné NN, čo predstavuje 0,11 % z celkového počtu hospitalizovaných pacientov (1752) na tomto oddelení za rok.

1.) črevné :

ochorelo 2 mesačné rómske dieťa – chlapček. Na detskom odd. LNsP LM bol hospitalizovaný pre neprospevanie a následne zistené príznaky viacpočetných zranení pre zlé zaobchádzanie zo strany matky. Dieťa čakalo na umiestnenie v dojčeneckom ústave, preto bolo na oddelení dlhodobo. Na 27. deň hospitalizácie riedke stolice, vracanie, nechutenstvo. Zo stolice potvrdený rotavírus.

ochorelo 3 – ročné dieťa – žena. Dieťa hospitalizované na detskom odd. LNsP LM s petechiálnym nálezom na koži. Na druhý deň po prepustení z oddelenia opakované vracanie, riedke stolice. Opakovane hospitalizovaná na detskom oddelení LNsP LM pre dehydratáciu. Zo stolice potvrdený rotavírus.

- **Z oddelenia dlhodobo chorých** bola hlásená 1 NN, čo predstavuje 0,28 % z celkového počtu hospitalizovaných pacientov (351) na tomto oddelení za rok. Jednalo sa o 1

urologickú infekciu.

1.) urologická :

70 – ročný muž hospitalizovaný na oddelení úrazovej chirurgie s dg. zlomenina stehennej kosti operačne riešená. V deň hospitalizácie zavedený PMK. Na 9. deň preložený na oddelenie dlhodobo chorých. Na 24. deň hospitalizácie febrility, dyzurické ťažkosti. PMK odstránený a z moču vykultivovaný *Acinetobacter coalcoaceticus* – multirezistentný kmeň.

IV. Výkon štátneho zdravotného dozoru a posudková činnosť

V rámci štátneho zdravotného dozoru bolo na jednotlivých oddeleniach odobratých 380 vzoriek sterilného materiálu. 2 vzorky originál baleného očného gélu boli mikrobiologicky pozitívne. Vzorky boli ďalej postúpené na prešetrenie ŠUKL (výsledok šetrenia nie je známy). Ostatné vzorky boli negatívne.

Z prostredia bolo odobratých 445 sterov, z toho bolo 68 vzoriek pozitívnych, čo predstavuje 15,3 % z celkového počtu odobratých vzoriek. V roku 2015 bolo percento nevyhovujúcich vzoriek nižšie (5,3 %).

Záchyt patogénov vo vzorkách z prostredia podľa oddelení, na ktorých boli zachytené bol nasledovný :

- **Chirurgické oddelenie** – *Candida* speciés, *Enterococcus faecalis*
- **Detské oddelenie** - *Staphylococcus aureus*, *Enterococcus faecalis*, *Bacillus* speciés, *Bacillus cereus*
- **OAIM** - *Candida* speciés
- **Dialyzačné oddelenie** - *Candida* speciés, Plesne
- **COS – A2** – *Bacillus* species
- **Súkromná zubná ambulancia Ružomberok** - Plesne, *E.coli*, *Bacillus* speciés, *Bacillus cereus*
- **Pôrodnické oddelenie** – Plesne
- **Onko-chirurgická ambulancia** - Plesne, *Enterococcus faecalis*, *Bacillus* species
- **COS – A3** – Plesne
- **Súkromná zubná ambulancia Lipt. Mikuláš** - *Bacillus* speciés
- **Súkromná chirurgická ambulancia Ružomberok** – Plesne, *Bacillus* species
- **JZS urologická** - *Staphylococcus aureus*, Plesne
- **COS – S1** - *Bacillus* speciés
- **COS – S2** – Plesne, *Bacillus* speciés
- **Interné oddelenie** - Plesne, *Bacillus* species, *Enterococcus faecalis*

Najvyššie percento pozitívnych záchytov zo sterov z prostredia bolo na **súkromnej zubnej ambulancii v Ružomberku**, kde pri prvom ŠZD z 22 odobratých vzoriek bolo 16 vzoriek pozitívnych, čo predstavuje 72,7 %. Pri druhom ŠZD z celkového počtu 12 odobratých vzoriek bolo 5 vzoriek pozitívnych, čo predstavuje 41,7 %.

Na **chirurgickom oddelení** z celkového počtu 23 odobratých vzoriek bolo 5 pozitívnych, čo predstavuje 21,7 %.

Na **detskom oddelení** pri prvom ŠZD z celkového počtu 20 odobratých vzoriek bolo 9

pozitívnych, čo predstavuje 45 %. Pri druhom ŠZD z celkového počtu 22 odobratých vzoriek boli 2 vzorky pozitívne, čo predstavuje 9,1 %.

Na **OAIM** z celkového počtu 22 odobratých vzoriek bola 1 vzorka pozitívna, čo predstavuje 4,5 %.

Na **dialyzačnom oddelení** z celkového počtu 26 odobratých vzoriek boli 4 vzorky pozitívne, čo predstavuje 15,4 %.

Na **COS – A2** z celkového počtu 20 odobratých vzoriek bola 1 vzorka pozitívna, čo predstavuje 5 %.

Na **pôrodníckom oddelení** z celkového počtu 26 odobratých vzoriek boli 3 vzorky pozitívne, čo predstavuje 11,5 %.

Na **onko-chirurgickej ambulancii** z celkového počtu 22 odobratých vzoriek bolo 5 vzoriek pozitívnych, čo predstavuje 22,7 %.

Na **COS – A3** z celkového počtu 20 odobratých vzoriek bola 1 vzorka pozitívna, čo predstavuje 5 %.

Na **súkromnej zubnej ambulancii v Lipt. Mikuláši** z celkového počtu 10 odobratých vzoriek bola 1 pozitívna, čo predstavuje 10%.

V **súkromnej chirurgickej ambulancii v Ružomberku** z celkového počtu 13 odobratých vzoriek boli 3 vzorky pozitívne, čo predstavuje 23,1 %.

Na **JZS urologickej** z celkového počtu 10 odobratých vzoriek boli 2 vzorky pozitívne, čo predstavuje 20 %.

Na **COS – S1** z celkového počtu 19 odobratých vzoriek boli 2 vzorky pozitívne, čo predstavuje 10,5%.

Na **COS – S2** z celkového počtu 18 odobratých vzoriek boli 2 vzorky pozitívne, čo predstavuje 11,1%.

Na **internom oddelení** z celkového počtu 23 odobratých vzoriek bolo 6 vzoriek pozitívnych, čo predstavuje 26,1 %.

V rámci nami vykonávaného ŠZD sme vykonali testovanie 8 sterilizátorov čo predstavovalo 17 sterilizačných cyklov. Všetky sterilizačné cykly boli negatívne, sterilizátory vyhoveli. Testovanie sterilizátorov v Liptovskej nemocnici s poliklinikou MUDr. Ivana Stodolu v rámci svojej vnútornej kontroly vykonalo aj mikrobiologické oddelenie, s následným doručením výsledkov testovania na oddelenie epidemiológie.

V rámci okresu Liptovský Mikuláš dozorujeme jedno lôžkové zariadenie Liptovskú nemocnicu s poliklinikou MUDr. Ivana Stodolu s počtom lôžok 280. Okrem toho dozorujeme v okrese Liptovský Mikuláš 131 ambulancií.

- v priebehu roka sme vykonali 48 previerok
- všetky zariadenia vyhovovali
- nebolo potrebné vydávať opatrenie rozhodnutím RH

Posudkovú činnosť novovzniknutých zdravotníckych zariadení riešime po dohode s odd. životného prostredia, ktoré dáva čiastkové vyjadrenie k umiestneniu nového objektu zdravotníckeho zariadenia a posudzuje ho z hľadiska stavby, alebo prestavby.

Štátne zdravotnícke ambulancie:

- v okrese sú zriadené len v rámci Liptovskej nemocnice s poliklinikou MUDr. Ivana Stodolu :
- detská
- detská kardiologická
- reumatologická
- gynekologická
- hematologická

- interná.

Neštátne zdravotnícke ambulancie :

P.č.	Názov ambulancie:	Spádová oblasť:	
		Lipt. Mikuláš	Lipt. Hrádok
1.	Detské	11	4
2.	Obvodné	18	6
3.	Zubné	28	11
4.	Gynekologické	6	2
5.	Chirurgické	1	1
6.	Interné	2	0
7.	ORL	2	1
8.	Kožné	2	1
9.	Očné	3	1
10.	Ortopedické	2	1
11.	TRCH	1	1
12.	Urologické	1	1
13.	Neurologické	2	1
14.	Psychiatrické	3	1
15.	Gastroenterologická	2	0
16.	Diabetologická	1	1
17.	Logopedická	2	1
18.	Kardiologická	2	0
19.	Alergologická	2	1
20.	Infektologická	1	0
21.	Reumatologická	1	0
22.	Psychologická	3	0
Spolu		96	35

V rámci okresu sú zriadené 4 pracoviská jednotňovej zdravotnej starostlivosti, ktoré sú súčasťou Liptovskej nemocnice. Ide o tieto pracoviská : Očné, ORL, Urológia a Ortopédia.

V okrese Liptovský Mikuláš je zriadené jedno štátne mikrobiologické laboratórium LNŠP L. Mikuláš. Vyšetrovanie vzoriek materiálu z okresu však zabezpečuje aj jedno neštátne mikrobiologické laboratórium, ktoré sídli v okrese Ružomberok (Alpha medical).

V rámci vykonávaných vyšetrení sterov z prostredia a kontroly sterility materiálu v dozorovaných zdravotníckych zariadeniach sme nevykonali vyšetrenia rezistencie, nakoľko spádové laboratórium RÚVZ Žilina, ktoré stery vyšetruje, nevykonáva zisťovanie rezistencie mikroorganizmov.

Tab. III.8.1 Porovnanie výskytu NN v lôžkovom zariadení - Liptovskej nemocnici s poliklinikou MUDr. I .Stodolu Liptovský Mikuláš v roku 2016

Názov zariadenia	Počet hlásených NN v roku		Počet hospitalizovaných	Proporcia výskytu
	2015	2016	2016	
	abs.	abs.	abs.	%

<i>1</i>	2	3	4	5
Liptovská nemocnica s poliklinikou MUDr. Ivana Stodolu	20	30	11 397	0,26

Tab. III.8.2 Porovnanie výskytu NN podľa oddelení v Liptovskej nemocnici s poliklinikou MUDr. I .Stodolu Liptovský Mikuláš v roku 2016

ODDELENIE	Počet hlásených NN v roku		Počet hospitalizovaných	Proporcia výskytu
	2015	2016	2016	
	abs.	abs.	abs.	%
<i>1</i>	2	3	4	5
OAIM	1	3	174	1,7
Chirurgické	4	3	1913	0,16
Interné	6	17	2454	0,69
JZS očná	0	3	894 (operácií)	0,3
Gyn.-pôrodnice	1	0	1951	0
Novorodenecké	1	0	609	0
Detské	3	2	1752	0,11
Úrazovej chirurgie (traumatologicko- ortopedické)	1	0	1211	0
Neurologické	0	1	1704	0,06
Oddelenie dlhodobo chorých	3	1	351	0,28
Psychiatrické	0	0	614	0
SPOLU	20	30	12 733	0,23

Tab. III.8.3 Výpis hlásených NN podľa diagnózy v okrese Liptovský Mikuláš / rok 2016

Kód diagnózy	Diagnóza – slovom	Počet	Proporcija
		Abs.	%
A047	Enterokolitída zapríčinená Clostridium difficile	1	3,3
A080	Rotavírusová enteritída	2	6,7
A084	Nešpecifikovaná vírusová črevná infekcia	14	46,8
A415	Septikémia vyvolaná inými gramnegatívnymi organizmami	4	13,3
A419	Nešpecifikovaná septikémia, septický šok	1	3,3
H440	Endophthalmitis purulenta	3	10
N300	Akútna cystitída	1	3,3
N309	Nešpecifikovaná cystitída	1	3,3
N390	Infekcia močovej sústavy bez určenia miesta	2	6,7
T814	Infekcia po výkone nezatriedená inde	1	3,3

Spolu:		30	100
---------------	--	-----------	------------

Tab.III.8.4 Výpis hlásených NN podľa oddelení v SR /kraj

Tabuľku vyplňuje kraj

Tab.III.8.5 Výpis hlásených NN podľa diagnózy a EA v okrese

Etiologické agens	Diagnóza MKCH									
	A047	A080	A084	A415	A419	H440	N300	N309	N390	T814
Acinetobacter calcoaceticus				1				1		1
Candida glabrata					1					
Clostridium difficile	1									
E.coli				1						
Klebsiella				1					1	
mikroorganizmy iné nešpecifikované			14			1				
Pseudomonas aeruginosa				1			1			
Rotavírus		2								
Staphylococcus aureus									1	
Streptococcus viridans						2				
Spolu:	1	2	14	4	1	3	1	1	2	1

Tab.III.8.6 Výskyt NN podľa oddelenia a lokalizácie infekcie/rok 2016

Druh oddelenia	Lokalizácia infekcie															
	črevná		respiračná		urogenitálna		kože a slizníc		infekcie v mieste chir.výkonnú a popáleniny		sepsy		ostatné		SPOLU	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
OAIM											3	10			3	10
Chirurgické					1	3,3			1	3,3	1	3,3			3	10
Interné	15	50			2	6,7									17	56,7
Oddelenie dlhodobochorých					1	3,3									1	3,3

Detské	2	6,7													2	6,7
Neurologické										1	3,3				1	3,3
JZS očná													3	10	3	10
SPOLU	17	56,7	0	0	4	13,3	0	0	1	3,3	5	16,7	3	10	30	100

Tab.III.8.7 Výskyt NN podľa EA a lokalizácie v roku 2016

Etiolog.agens	Sumár	z toho						
		črevné	dych. ciest	močopohlavné	kože a slizníc	rán	sepsy	Iné
	abs.	abs.	abs.	abs.	abs.	abs.	abs.	Abs.
<i>I</i>	2	3	4	5	6	7	8	9
Acinetobacter calcoaceticus	3			1		1	1	
Candida glabrata	1						1	
Clostridium difficile	1	1						
E.coli	1						1	
Klebsiella	2			1			1	
mikroorganizmy iné nešpecifikované	15	14						1
Pseudomonas aeruginosa	2			1			1	
Rotavírus	2	2						
Staphylococcus aureus	1			1				
Streptococcus viridans	2							2
SPOLU	30	17	0	4	0	1	5	3

Tab.III.8.8 Prehľad o operáciách, operačných ranách a infekciách v mieste chirurgického výkonu

Oddelenie (útvár)	Počet		
	operácií	operačných rán bez komplikácií	Infekcia v mieste chirurgického výkonu
Chirurgické	1262	1261	1
JZS v odbore urológia	330	330	0
Oddelenie úrazovej chirurgie	522	522	0
JZS v odbore ortopédia	414	414	0
Gynekologicko-pôrodnícke	1144	1144	0
JZS v odbore ORL	614	614	0
JZS v odbore oftalmológia	894	891	3
SPOLU	5180	5176	4

Tab. IV.1.1 Prehľad o výkone ŠZD v ZZ v roku 2016 v okrese Liptovský Mikuláš

Liptovská nemocnica s poliklinikou MUDr. I .Stodolu+ súkromné ambulancie	Celkový počet ZZ	vykonaný ŠZD				SPOLU
		Komplex previerky	V súvislosti s NN	Kontrola náprav. opatrení	Iba mikrobiálny monitoring	
Lôžk. odd. - OIKM/JIS	6	0	0	0	1	1
Lôžk. odd.- chirurg. smer	8	0	2	0	4	6
Lôžk. odd. - nechirurg. smer	6	0	0	1	5	6
Amb. všeobecní lekári	39	3	0	0	0	3
Amb. odborní lekári	63	7	0	0	1	8
stomatológovia	39	4	0	1	2	7
Centrálne operačné sály	5	0	0	0	5	5
Centrálna sterilizácia	1	0	0	0	6	6
SPOLU	167	14	2	2	24	42

Tab.IV.1.2 Výsledky biologického testovania sterov zo sterilného materiálu a z prostredia v okrese Liptovský Mikuláš Ružomberok

ODDELENIE	Sterilný materiál			Prostredie		
	Počet	Z toho pozitívnych		počet	Z toho pozitívnych	
	abs.	abs.	%	abs.	abs.	%
<i>I</i>	2	3	4	5	6	7
OAIM	16	0	0	22	1	4,5
Gyn.-pôrodnice	20	0	0	26	3	11,5
Novorodenecké	14	0	0	20	0	0
Detské	34	0	0	42	11	26,2
Odd.COS a CS	80	0	0	123	6	4,9
Interné	6	0	0	23	6	26,1
Dialýza	0	0	0	26	4	15,4
Očné	108	2	1,9	37	0	0
ORL	20	0	0	18	0	0
Chirurgické	22	0	0	23	5	21,7
Urologické	8	0	0	10	2	20
Odborné amb.	30	0	0	35	8	22,9
Stomatologické amb.	22	0	0	40	22	55
SPOLU	380	2	0,5	445	68	15,3

Tab.IV.1.3 Kontrola efektu sterilizácie podľa typu materiálu a obalu v okrese Liptovský Mikuláš a Ružomberok

názov zdravot. pomôcky	Vzorky sterilizované v														% pozit.
	bubnoch		jednoráz. kombin. obaloch		kazetáč h, dózach		kontajne - roch		kazetách, dózach		v inom obale		voľne		
	V	P	V	P	V	P	V	P	V	P	V	P	V	P	
Kov			76		30		12		2		4		36		0

Sklo					2									12			0
Guma			22		2												0
Textil			38		12			20						12			0
Plasty			32		6							4		2			0
Liečivá																	
Endoskop y kateg.																	
Šitie																	
Roztoky												10					0
Iné			6									1					0
SPOLU			174		52			32		2		19		62			0
% pozit			0		0			0		0		0		0			0

Tab.IV.1.4 Kontrola efektu sterilizácie podľa typu materiálu a druhu sterilizácie v okrese Liptovský Mikuláš a Ružomberok

názov zdravot. pomôcky	Vzorky sterilizované v														SPOLU		% pozit.
	HVS		autokláv		chemick y		fyzikálne chemicky		plazma		inak		VSD		V	P	
	V	P	V	P	V	P	V	P	V	P	V	P	V	P			
Kov	46		112		2										160		0
Sklo	12		2												14		0
Guma			16		8										24		0
Textil	4		72		4										80		0
Plasty			18		28										46		0
Liečivá																	0
Endosk. I. kateg.																	0
Šitie																	
Roztoky												10			10		0
Iné					6					1					7		0
SPOLU	62		220		48					1		10			341		0

Tab. IV.1.5 Inventarizácia sterilizačných prístrojov a kontrola ich funkčnosti v SR/kraj/okres

	Výsledky testovania						
	počet kontrolov ných	% kontrolovaných	počet pozitívnych	% pozit. z počtu kontrolov ných	opakovan e kontrolov ané	počet opakovan e pozitívnych	počet vyradených
AUT	13	8,7	0	0	0	0	0
HVS	2	16,7	0	0	0	0	0
FS	2	100	0	0	0	0	0
Plazma	0	0	0	0	0	0	0
EO	0	0	0	0	0	0	0
Iný	0	0	0	0	0	0	0
SPOLU	17	45,9	0	0	0	0	0

Tab.IV.1.6 Výsledky mikrobiologickej kontroly dezinfekcie a dezinfekčných roztokov v okrese Liptovský Mikuláš a Ružomberok

Miesto odberu vzoriek	Počet odobratých vzoriek			Druhy a počet izolovaných mikroorganizmov		
	Celkom	Pozit.		Grampozitívna mikroflóra	Gramnegatívna mikroflóra	Plesne a kandidy
abs.		%				
Ruky personálu	8	0	0			
Pokožka a ruky pac.						
Prístroje na udržiavanie vitálnych funkcií	21	3	14,3			3x Plesne
Inkubátory	2	0				
Prostredie endoskopických pracovísk s endoskopmi II. Kategórie						
Nástroje a pomôcky So suchým prostredím	132	18	13,6	6x Enterococcus faecalis, 2x Bacilus speciés 1x Bacilus cereus		8x Plesne 1x Candida speciés
Nástroje a pomôcky s vlhkým prostredím	115	25	21,7	12x Bacilus speciés, 1x Enterococcus faecalis, 1x Bacilus cereus, 1x E.coli, 1x Staphylococcus aureus		6x Plesne 3x Candida speciés
Dezinfekčné roztoky	2	0	0			
Lekárske roztoky a H ₂ O	14	0	0			
Masti a gély	1	0	0			
Pomôcky na stravovanie pacientov	3	2	66,7	1x Enterococcus faecalis		1 x Plesne
Lôžkoviny a bielizeň	18	0	0			
Pomôcky na upratovanie a toaletu pac.						
Maloplošná dezinfekcia (odd.,lekárne, ambulancie)	106	23	21,7	4x Enterococcus faecalis 4x Bacilus speciés 1x Staphylococcus aureus, 1x Bacilus cereus		13x Plesne
Maloplošná dezinfekcia (operačný trakt)	40	1	2,5	1x Bacilus speciés		
Veľkoplošná dezinfekcia (oddelenia)						

a ambulancie)						
Veľkoplošná dezinfekcia (operačný trakt)						
Vyšetrenie ovzdušia (aeroskop, sedimentácia)						
SPOLU	462	72	15,6	12x Enterococcus faecalis 2x Staphylococcus aureus, 19x Bacilus speciés, 3x Bacilus cereus, 1 x E.coli		31x Plesne, 4x Candida speciés

Prehľad neštátnych ambulantných zariadení v okrese L. Mikuláš a Ružomberok

I. Zoznam zdravotníckych zariadení – okres Liptovský Mikuláš

- **Všeobecné ambulancia pre dospelých**

- 1.)MUDr. Ivana Peťová, J. Janošku 4, Liptovský Mikuláš
- 2.)MUDr. Agáta Kmecová, Za traťou 606, Liptovský Mikuláš
- 3.)MUDr. Vlastimil Kapcát, K a K doktor, s.r.o., Jilemnického 22 Lipt. Mikuláš
- 4.)MUDr. Vlastimil Kapcát, K a K doktor, s.r.o., Beňadiková
- 5.)MUDr. Vlastimil Kapcát, K a K doktor, s.r.o., LSPP, Jilemnického 22 Lipt. Mikuláš
- 6.)MUDr. Anna Valčáková, Jánošíkovo nábrežie 1, Lipt. Mikuláš
- 7.)MUDr. Jaroslav Janiček, Jilemnického 22 Lipt. Mikuláš
- 8.)MUDr. Jaroslav Janiček, NZZ- PLPD Partizánska Ľupča
- 9.)MUDr. Zlatica Čajková, s.r.o., Jánošíkovo nábrežie 1, Lipt. Mikuláš
- 10.)MUDr. Emília Kaclicková, Jánošíkovo nábrežie 1, Lipt. Mikuláš
- 11.)MUDr. Jana Kompišová, Jilemnického 22, Lipt. Mikuláš
- 12.)MUDr. Mária Ševčovičová, s.r.o., Jilemnického 22, Lipt. Mikuláš
- 13.)MUDr. Elena Bačíková, Jilemnického 22, Lipt. Mikuláš
- 14.)MUDr. Peter Bobčák, APB s.r.o., Jilemnického 22, Lipt. Mikuláš
- 15.)MUDr. Marta Voštináková, , ZS Nábrežie 4. apríla 1990, Lipt. Mikuláš
- 16.)MUDr. Anna Androvičová, CAREN, s.r.o., Jilemnického 22, Liptovský Mikuláš
- 17.)MUDr. Dagmar Petříčková, Jánošíkovo nábrežie 1, Lipt. Mikuláš
- 18.)MUDr. Elena Hrbčová, MEDICOOP, spol. s.r.o., ZS Ľubeľa
- 19.)MUDr. Katarína Gašparová, s.r.o., Jilemnického 22, Liptovský Mikuláš
- 20.)MUDr. Katarína Pipíšková, s.r.o., Jánošíkovo nábrežie 1, Lipt. Mikuláš
- 21.)MUDr. Katarína Halková, s.r.o., ul. 1. mája 195/30, Lipt. Mikuláš
- 22.)MUDr. Anton Ambrózy, Zdravotník SVZL, s.r.o., Medic Centrum, ulica Pri železnici 1737 Lipt. Hrádok
- 23.)MUDr. Ján Zachar, JAZMED, s. r. o., ZS Východná
- 24.)MUDr. Ján Zachar, JAZMED, s.r.o., ZS Važec
- 25.)MUDr. Alfonz Pokorný, Hviezdoslavova 166, Lipt. Hrádok
- 26.)MUDr. Bronislava Fraňová, BeneVobis, s.r.o., Pri železnici 1737, Lipt. Hrádok
- 27.)MUDr. Katarína Ballová, Medic Centrum, Pri železnici 1737, Poliklinika Lipt. Hrádok
- 28.)MUDr. Iveta Barta, TATRAMEDIK, s.r.o., Pri železnici 1737, Lipt. Hrádok

- **Všeobecné ambulancie pre deti a dorast**

- 1.)MUDr. Eva Gabryšová, Kids Health & Services, s.r.o., Jánošíkovo nábrežie 1, Lipt. Mikuláš
- 2.)MUDr. Vlastimil Kapcát, K a K, s.r.o., LSPP pre deti a dorast, Jilemnického 22, Lipt. Mikuláš
- 3.)MUDr. Blažena Kyselová, BABY a ADULT CARE, s.r.o., Smrečianska 677, Lipt. Mikuláš
- 4.)MUDr. Iveta Hlavicová, GEDEA s.r.o., Jilemnického 22, Lipt. Mikuláš
- 5.)MUDr. Ľudmila Droppová, PEDAM, s.r.o., ZS Ľubelňa 462
- 6.)MUDr. Ľudmila Droppová, PEDAM, s.r.o., Part. Ľupča
- 7.)MUDr. Alena Bobulová, ALAMED, s.r.o., Jánošíkovo nábrežie 1, Liptovský Mikuláš
- 8.)MUDr. Iveta Šlepecká, DNA Medik, s.r.o., Jánošíkovo nábrežie 1, Liptovský Mikuláš
- 9.)MUDr. Mária Kmetóniová, MEDBABY a ADULT s.r.o., Jánošíkovo nábrežie 1, Lipt. Mikuláš
- 10.)MUDr. Danica Mrlianová, Jánošíkovo nábrežie 1, Lipt. Mikuláš
- 11.)MUDr. Božena Šutliaková, Zdravie pre deti s.r.o. Smrečianska 677, Lipt. Mikuláš
- 12.)MUDr. Margita Kyčinová, Jánošíkovo nábrežie 1, Lipt. Mikuláš
- 13.)MUDr. Danuša Kapcátová, DAKAMED s.r.o., Jilemnického 22, Lipt. Mikuláš
- 14.)MUDr. Jitka Veselá, MEGGAN, s.r.o., ZS Východná
- 15.)MUDr. Jitka Veselá, MEGGAN, s.r.o., ZS Važec
- 16.)MUDr. Zlata Karimová, DA, J.D.M., J.D.Matejovie 542, Lipt. Hrádok
- 17.)MUDr. Beáta Baroková, BEABMED, s.r.o., J.D.Matejovie 542, Lipt. Hrádok
- 18.)MUDr. Miroslava Plchová, MRPC-PEMI, s.r.o., J.D.Matejovie 542, Lipt. Hrádok

- **Ambulancie zubného lekárstva**

- 1.) MUDr. Jana Hanzelová, Bobrovec 90
- 2.) MUDr. Oľga Kováčová, ROY – DENT, s.r.o., ZZ Pltnícka 5, Lipt.Mikuláš
- 3.) MUDr. Jaroslava Hlavačková, ZS Ľubelňa
- 4.) MUDr. Jaroslava Hlavačková, ROY - DENT s.r.o, ZZ Pltnícka 5 Lipt. Mikuláš
- 5.) MUDr. Alena Moráňová, Bellova 12, Lipt. Mikuláš
- 6.) MUDr. Dagmar Schwarczová, ZS Nábrežie 4. apríla, Lipt. Mikuláš
- 7.) MUDr. Darina Fajčíková, ZŠ Demänovská 5, Lipt. Mikuláš
- 8.) MUDr. Miloš Hrkel, ZZOV Za traťou 606, Lipt. Mikuláš
- 9.) MUDr. Michala Melnová, MÍŠA Dental Care s.r.o. ZS, Nábrežie 4.apríla, Lipt. Mikuláš
- 10.) MUDr. Anna Blaščíková, ZŠ J.Kráľa, Lipt. Mikuláš
- 11.) MUDr. Janka Foltová, FOLDENT, s.r.o., Školská 1138/3, Lipt. Mikuláš
- 12.) MUDr. Daniela Antolíková, Jánošíkovo nábrežie 1, Lipt. Mikuláš
- 13.) MUDr. Anna Tomašovičová, TOMDENT,s.r.o., ZŠ Čsl. brigády 4, Lipt. Mikuláš
- 14.) MUDr. Peter Dzian, ZŠ Nábrežie 4.apríla 1936, Lipt. Mikuláš
- 15.) MUDr. Anna Lacková s.r.o., Garbiarska 4/905, Lipt. Mikuláš
- 16.) MUDr. Zuzana Reifová, ZUVEKA DENT, s.r.o., Jánošíkovo nábrežie 1, Lipt. Mikuláš
- 17.) MUDr. Ronald Petrik, Školská 1138/3 Lipt. Mikuláš
- 18.) MUDr. Rudolf Židek, ROY - DENT s.r.o., ZZ Pltnícka 5, Lipt. Mikuláš
- 19.) MUDr. Dana Pawelská, s.r.o., ZŠ Okoličné, Okoličianska 404, Lipt. Mikuláš
- 20.) MUDr. Jana Jurčová, JJ dent s.r.o., J. Alexyho 1817/10, Liptovský Mikuláš
- 21.) MUDr. Helena Juhásová, 1. mája 30, Lipt. Mikuláš
- 22.) MUDr. Gustáv Zatkálík, GZ Stomatológia,s.r.o., Jánošíkovo nábrežie 1, Lipt. Mikuláš

- 23.) MUDr. Pavol Striženec, Tranovského 1, Lipt. Mikuláš
- 24.) MUDr. Monika Mišíková, ORTOFIN, s.r.o., Kuzmányho 15, Lipt. Mikuláš
- 25.) MUDr. Adriana Buzáková, Smiles Dental, s.r.o., Jánošíkovo nábrežie 1, Lipt. Mikuláš
- 26.) MUDr. Anna Dubovská, s.r.o., Hodžova 13, Lipt. Mikuláš
- 27.) MUDr. Miroslav Dubovský, s.r.o., Kláštorňá IV/145, Lipt. Mikuláš
- 28.) MUDr. Peter Benko, Palúčanská 33, Lipt. Mikuláš
- 29.) MUDr. Igor Folta, FF DENT, s.r.o., J.D.Matejovie 542, Lipt. Hrádok
- 30.) MUDr. Mária Shenková, J.D.Matejovie 542, Lipt. Hrádok
- 31.) MUDr. Jozef Mäsiar, J.D.Matejovie 542, Lipt. Hrádok
- 32.) MUDr. Mária Stencláková, J.D.Matejovie 542, Lipt. Hrádok
- 33.) MUDr. Igor Vdovec, J.D.Matejovie 542, Lipt. Hrádok
- 34.) MUDr. Emil Lošonský, J.D.Matejovie 542, Lipt. Hrádok
- 35.) MDDr. Filip Langer, s.r.o., J.D.Matejovie 542, Lipt. Hrádok
- 36.) MUDr. Ronald Petřík, J.D.Matejovie 542, Lipt. Hrádok
- 37.) MUDr. Michal Kapasný, ZS Važec, K Jaskyni 745
- 38.) MUDr. Jana Jurčová, JJ dent s.r.o., Východná 190
- 39.) MUDr. Lucia Cibirová, LuckyDent, s.r.o., zubnej ambulancie a ambulancie zubnej LSPP, Školská 3, Liptovský Mikuláš

- **Ambulancie gynekológov**

- 1.) MUDr. Dezider Timko, GSA, s.r.o., Nábr. 4. apríl 1990, Lipt. Mikuláš
- 2.) MUDr. Marta Marová, s.r.o., Jánošíkovo nábrežie 1212, Lipt. Mikuláš
- 3.) MUDr. Mária Válečková, GYNVAL, s.r.o., Jánošíkovo nábrežie 2/1212, Lipt. Mikuláš
- 4.) MUDr. Ivan Halko, GYNOB, s.r.o., Jánošíkovo nábrežie 1, Lipt. Mikuláš
- 5.) MUDr. Miroslav Boďa, Nábrežie J. Kráľa 6, Lipt. Mikuláš
- 6.) MUDr. Ladislav Andreánsky, J.D.Matejovie 542, Lipt. Hrádok
- 7.) MUDr. Jozef Kantík, JOKA gyn., s.r.o., J.D.Matejovie 542, Lipt. Hrádok
- 8.) MUDr. Michal Luníček, Femina LM, s.r.o., Priehradná410/23, Liptovský Mikuláš

- **Odborné ambulancie**

- 1.) psychiatrická ambulancia - MUDr. Elena Poloncová, P-Zdravie, s.r.o., Starohorského14, Lipt. Mikuláš
- 2.) psychiatrická ambulancia – MUDr. Berta Skusilová, VITAWEL, s.r.o., 1. mája 195/30, Liptovský Mikuláš
- 3.) psychiatrická ambulancia – MUDr. Alžbeta Močiliaková, Jilemnického 22, Lipt. Mikuláš
- 4.) psychiatrická ambulancia – MUDr. Zuzana Benkovičová, Medic Center, Pri železnici 1737, Lipt. Hrádok
- 5.) ambulancia ORL – MUDr. Ján Hiko, HORL s.r.o., Jánošíkovo nábrežie 1, Lipt. Mikuláš
- 6.) ambulancia ORL –MUDr. Helena Knutelská, s.r.o., Jánošíkovo nábrežie 1, Lipt. Mikuláš
- 7.) ambulancia ORL- MUDr. Jarmila Hybenová, J.D.Matejovie 542, Lipt. Hrádok
- 8.) neurologická ambulancia – MUDr. Viera Kováčiková, Neuro VK, s.r.o., Poliklinika Lipt. Mikuláš
- 9.) neurologická ambulancia- MUDr. Ján Pajor, TEMPUS, s.r.o., Podtatranského 6, Lipt. Mikuláš
- 10.) neurologická ambulancia- MUDr. Lenka Lakatová, NEUROLOGY s.r.o., Pri železnici 1737, Lipt. Hrádok
- 11.) diabetologická ambulancia- MUDr. Anna Devečková, IN-DIA, s.r.o., Jilemnického 22, Lipt. Mikuláš

- 12.) diabetologická ambulancia – MUDr. Ľudmila Leskovská, VITA MELLITA, s.r.o., ul. Pri železnici 1737, Lipt. Hrádok
- 13.) interná ambulancia – MUDr. Daniel Devečka, IN-DIA, s.r.o., Jilemnického 22, Lipt. Mikuláš
- 14.) interná ambulancia – MUDr. Elena Dorociaková s.r.o., Jilemnického 22, Lipt. Mikuláš
- 15.) kardiologická ambulancia – MUDr. Vladimír Sivák, Jilemnického 22, Lipt. Mikuláš
- 16.) ambulancia klinickej psychológie – PhDr. Miloš Šlepecký, PSYCHOLOGIA, s.r.o., Garbiarska 3948, Lipt. Mikuláš
- 17.) ambulancia klinickej psychológie – PhDr. Kata Piačková, Nábřežie 4.apríla 1990, Lipt. Mikuláš
- 18.) ambulancia klinickej psychológie – Mgr. Pavol Veselovský, Nám. Osloboditeľov 32, Lipt. Mikuláš
- 19.) ambulancia klinickej psychológie – Mgr. Monika Šostroneková, Poliklinika Lipt. Hrádok
- 20.) urologická ambulancia – MUDr. Viktor Kováčik, Jilemnického 22, Lipt. Mikuláš
- 21.) urologická ambulancia- MUDr. Henrich Klečka, J.D.Matejovie 542, Lipt. Hrádok
- 22.) očná ambulancia – MUDr. Judita Kováčová, JK, s.r.o., Jilemnického 22, Lipt. Mikuláš
- 23.) očná ambulancia – MUDr. Ľudmila Sýkorová, L a E, s.r.o., Jilemnického 22, Lipt. Mikuláš
- 24.) chirurgická ambulancia – MUDr. Jozef Kršák, CHIRURGAMB s.r.o., Jánošíkovo nábřežie 1, Lipt. Mikuláš
- 25.) očná ambulancia – MUDr. Mária Piovarčiová, Vialens, s.r.o., Jánošíkovo nábřežie 1, Lipt. Mikuláš
- 26.) očná ambulancia- MUDr. Gabriela Madejová, J.D.Matejovie 542, Poliklinika Lipt. Hrádok
- 27.) ortopedická ambulancia – Liptov Consulting, s.r.o., Jánošíkovo nábřežie 1, Lipt. Mikuláš
- 28.) ortopedická ambulancia – MUDr. Jozef Grossmann, Jánošíkovo nábřežie 1, Lipt. Mikuláš
- 29.) ortopedická ambulancia – MUDr. Dalibor Kurek, Orthosport, s.r.o., Pri železnici 1737, Lipt. Hrádok
- 30.) pľúcna ambulancia – MUDr. Tibor Kottmann, PNEUMORESPIRO, s.r.o, Palúčanská 218/25, Lipt. Mikuláš
- 31.) pľúcna ambulancia – MUDr. Lucia Kováčiková, PaF, s.r.o., ulica Pri železnici 1737, Poliklinika Lipt. Hrádok
- 32.) imunoalergologická ambulancia – MUDr. Adriána Skusilová, VITAWELL, s.r.o.Palúčanská 232/6, Lipt. Mikuláš
- 33.) imunologická ambulancia- MUDr. Jaroslav Barok, IMUNO-ALERGO JB, J.D.Matejovie 542, Lipt. Hrádok
- 34.) imunoalergologická ambulancia – MUDr. Viera Marková, VIMAR, s.r.o., Nábřežie 4. apríla, Lipt. Mikuláš
- 35.) kožná ambulancia – MUDr. Jana Antašová, Derm Ant, s.r.o., Jánošíkovo nábřežie 1, Lipt. Mikuláš
- 36.) kožná ambulancia – MUDr. Jelena Honková, GASTRODERMA, SK s.r.o., Jilemnického 22, Lipt. Mikuláš
- 37.) kožná ambulancia – MUDr. Daša Libičová, J.D.Matejovie 542, Lipt. Hrádok
- 38.) infektologická ambulancia – MUDr. Alžbeta Smiešna, INFA, s.r.o., Jilemnického 22, Lipt. Mikuláš
- 39.) ambulancia klinického logopéda – Elena Brdečková, Jánošíkovo nábřežie 1, Lipt. Mikuláš
- 40.) ambulancia klinického logopéda – Dr. Mária Kučerová, Jánošíkovo nábřežie 1, Lipt. Mikuláš

- 41.) ambulancia klinického logopéda – Mgr. Monika Šostroneková, J.D.Matejovie 542, Liptovský Hrádok
- 42.) detská kardiologická ambulancia – MUDr. Dana Lizuchová, NsP- detské oddelenie, Lipt. Mikuláš
- 43.) detská endokrinologická ambulancia – MUDr. Alena Bobulová, ALAMED, s.r.o, Lipt. Mikuláš
- 44.) gastroenterologická ambulancia – GASTRODERMA, SK. s.r.o., MUDr. Igor Honko, Jilemnického 22, Lipt. Mikuláš
- 45.) reumatologická ambulancia – MUDr. Mária Filková, s.r.o., J. Janošku 2120, Lipt. Mikuláš
- 46.) rehabilitačné oddelenie – SVALZY, s.r.o., J.D.Matejovie 542, Lipt. Hrádok
- 47.) ortopedická ambulancia – denzitometria, BRILANCE s.r.o., Jánošíkovo nábrežie 1, Lipt. Mikuláš
- 48.) Rehabilitačno-reflexné cvičenie u detí, Mária Farkašová, Kuzmányho 5, Lipt. Mikuláš
- 49.) Pracovná zdravotná služba, Team Prevent, s.r.o., Jánošíkovo nábrežie 1212, Lipt. Mikuláš
- 50.) Administratíva, predajňa a ambulancia pracovného lekárstva, Gajos, s.r.o., M. Pišúta 4022, Lipt. Mikuláš
- 51.) Pracovná zdravotná služba, Team Prevent, s.r.o., J.D.Matejovie 542, Lipt. Hrádok
- 52.) ADOS – Zdravie a spokojnosť, Erika Salvová, Pribylina 384
- 53.) ambulancia klinickej psychológie - Mgr.Oľga Šupalová, PORT centrum hlbinej psychológie s.r.o., Martinkovej 877, Lipt.Hrádok
- 54.) gastroenterologická a interná ambulancia – MUDr. Juraj Rusnák, s.r.o., námestie Osloboditeľov 87, Lipt. Mikuláš
- 55.) chirurgická a rádiologická ambulancia, MEDCENT JA, s.r.o., Demänovská dolina 83, Liptovský Mikuláš

V. Ostatné činnosti

a) Preventívne programy a projekty

V priebehu roka sme venovali pozornosť programom a projektom ako je Národný imunizačný program, Surveillance prenosných ochorení, EPIS, Nozokomiálne nákazy, Mimoriadne epidemiologické situácie, Enviromentálna surveillance poliomyelitídy a sledovanie VDPV, Prevencia HIV.

Nevykonávali sme žiadne špecializované činnosti.

V rámci poradenstva fungovala :

- poradňa HIV pre jednotlivcov vo vyhradenom čase s anonymnými odbermi krvi na vyšetrenie HIV a poradenstvo cez telefón
- poradenstvo v očkovaní cez telefón aj osobne s rodičmi, ktorí odmietajú očkovania svojich detí
- zdravotnícke služby v okrese sú zabezpečované na porovnateľnej úrovni v rámci Slovenskej republiky. Zabezpečené sú cestou štátneho a súkromného sektora. Spolupráca pri vykonávaní surveillance prenosných ochorení so štátnym aj súkromným sektorom je dobrá.
- hlásenie nozokomiálnych nákaz zo zariadení je tak, ako v celej republike podhodnotené.
- očkovanie je každoročne kontrolované v rámci celoslovenskej úlohy v pevne stanovenom termíne. Zaočkovanosť v okrese je dobrá. V 4-roch obvodoch bola zistená nižšia zaočkovanosť ako 90% na čom sa podpísalo odmietanie povinného očkovania u rodičov.

V roku 2016 sme realizovali projekt „Očkovanie hrou“ – vzdelávanie študentov nezdravotníckeho zamerania v oblasti infekčných chorôb. Projekt sme realizovali na jednej

strednej škole v L.Mikuláši, celkom bolo zapojených do projektu 52 študentov. Študenti pracovali interaktívne v 4-roch skupinách a vyplnili nám potrebné dotazníky, a to ako na začiatku realizácie akcie, tak aj na jej konci. Tieto boli v termíne zaslané gestorovi projektu na RÚVZ Komárno.

b) Špecializované činnosti

c) Poradenstvo v prevencii prenosných ochorení

Poradenstvo v prevencii prenosných ochorení je pri každom prípade, ktoré je nahlásené. Prípady šetríme telefonicky, alebo priamo s chorými či rodičmi chorých. Vykonávame šetrenie epidemiologickej anamnézy a nariadíme protiepidemické opatrenia.

Poradenstvo tiež vykonávame v rámci poradne očkovania, ktorej činnosť sme spropagovali na našej internetovej stránke úradu.

Skúsenosť je taká, že poradňu navštevujú zatiaľ iba rodičia detí odmietajúcich očkovanie, ktorých RÚVZ aktívne pozýva. Pracovníci odd. epidemiológie vedú s týmito rodičmi rozhovor o prospešnosti očkovania a odovzdané sú im aj edukačné materiály pojednávajúce o význame očkovania. Diskusia s týmito rodičmi je veľmi náročná a ich presvedčenie o neúčinnosti a škodlivosti očkovania je také silné, že odmietajú odborné argumenty. V priebehu roka 2016 sme v okrese Liptovský Mikuláš zaznamenali 76 odmietnutí očkovania, ktoré sme riešili predvolaním rodičov do poradne očkovania a následne dohovorom rodičom, v dvoch prípadoch rodičia zmenili názor a svoje deti dali zaočkovať. V pravidelných štvrtročných intervaloch zasielame tabuľky odmietania očkovania na ÚVZ SR.

d) Zdravotno - výchovné aktivity v prevencii prenosných ochorení

V rámci edukácie širokej laickej aj odbornej verejnosti o prenosných ochoreniach vystupujeme s aktívnymi prednáškami na edukácii lekárov prvého kontaktu Žilinského kraja, ale aj v rámci Slovenska.

V rámci projektu „Očkovanie hrou“ sme v mesiaci jún na jednej strednej škole v L.Mikuláši, zrealizovali prednášku na tému „Očkovanie“ a študenti pracovali interaktívne v 4-roch skupinách. Študenti nám vyplnili potrebné dotazníky, a to ako na začiatku realizácie akcie aj na jej konci. Tieto boli v termíne zaslané gestorovi projektu na RÚVZ Komárno.

V rámci prevencie nozokomiálnych nákaz sme v máji realizovali regionálnu kampaň „Zvýšenie hygieny rúk a dezinfekcia rúk v zdravotníckych zariadeniach“. V rámci tejto kampane bola prezentovaná prednáška pre zdravotníckych pracovníkov a zároveň boli realizované ukážky a praktický nácvik správnej hygienickej dezinfekcie rúk využitím UV lampy 30-tim zdravotníkom v odborných a detských ambulanciách v okrese a tiež pre zdravotný personál v LDCH L.Štiavnička.

V rámci svetového dňa WHO „október - Mesiac úcty k starším“ sme realizovali v zariadení pre seniorov prednášku na tému „Chríпка a pneumokokové ochorenia“.

Mimoriadne úlohy

V roku 2016 nebola žiadna mimoriadna úloha.

Odbor/oddelenie epidemiológie RÚVZ – Liptovský Mikuláš		Počet
1.	Epidemiologické prvá. návšteva v ohnisku	1352

	vyšetrovanie v ohniskách nákazy (okrem NN)	opakované návštevy v ohnisku	20
		počet vyšetrených osôb	1372
		zvýšený zdravotný dozor	8
		lekársky dohľad	0
		iné protiepidemické opatrenia	18
		spolu:	2770
2.	Odber vzoriek na mikrobiologické vyšetrenie (okrem NN):	vzorky biologického materiálu celkom	51
		vzorky materiálu z vonkajšieho prostredia:	848
		Voda	0
		Potraviny	0
		Iné	1
		spolu:	900
3.	Doplňovanie epidemiologických údajov k spracovaniu nákaz, ev. analýz	z chorobopisov	700
		zo zdravotných záznamov	100
		z laboratórnych protokolov	1565
		Iné	0
		spolu:	2365
4.	Imunizačný program	metodické návštevy lekárov	63
		kontrola očkovania (počet očkovaných)	7078
		kontrola skladovania očkovacích látok	29
		prejednanie neúčasti na očkovaní	25
		priestupkové konanie	0
		Iné	0
		spolu:	7195
5.	Práca v EPIS-e	preberanie hlásení (OKM,NRC,PZS, prípady z iných RÚVZ)	1100
		zadávanie prípadov	2365
		kontrola a uzatváranie prípadov	2365
		spracovanie dotazníkov k epidémii	16
		SRV	20
		Chrípka	52
		spolu:	5918
6.	Analýza epidemiologickej situácie (uviesť počet)	Denná	252
		týždenná	52
		mesačná	12
		Ročná	1
		na požiadanie	16
		príprava podkladov	10
		spolu:	343
7.	poradenstvo a podávanie	v zdravotníctve	25
		v ohniskách rodinných	950

	informácii	v ohniskách kolektívnych pre verejnosť v médiach Iné spolu:	40 110 1 0 1126
8.	Odborné analýzy (okrem uvedených v bode 6.)	Správa Rozbor Podklad stanovisko spolu:	20 0 15 0 35
9.	Prednášková činnosť	prednášky pre verejnosť prednášky pre ZP spolu:	14 1 15
10.	Publikácie pre verejnosť (uviest' miesto a názov v prílohe)	1. autor spoluautor spolu:	0 0 0
11.	Publikačná činnosť v odborných a vedeckých časopisoch (uviest' názov a miesto v prílohe)	1. autor spoluautor vypísať názov a miesto* spolu:	0 0 0 0
12.	Účasť na konferenciách (uviest' miesto a názov v prílohe)	Aktívna Pasívna vypísať názov a miesto* spolu:	11 11 uvedené v aktivitách epid. odd.(bod VI.) 22
13.	Práca na osobitných štúdiách a programoch (názov programu v prílohe)	príprava zadania zber podkladov sumarizácia Analýza iné (príprava) spolu: *názov projektu napr. HELICS	0 0 0 0 0 0 0
14.	Vydané certifikáty (AIDS), medzinárodný očkovací preukaz, osvedčenie o odbornej spôsobilosti		0

Odbor/oddelenie epidemiológie		
15.	Plánovaný ŠZD v	kontroly pracoviska 29

	ZZ - kontrola HER a BOT	opakované návštevy	0
		odber vzoriek zo sterilných materiálov	380
		odber vzoriek z prostredia	445
		odber vzoriek z ovzdušia	0
		odber vzoriek dezinfekčných prostriedkov	0
		odber iných vzoriek	0
		počet testovaných HVS	3
		počet testovaných AUT	7
		počet testovaných EO	0
		počet testovaných FS	1
		iná sterilizačná technika	0
		spolu:	865
16.	NN – cieleňá kontrola HER a BOT v súvislosti s výskytom NN	kontroly pracoviska	5
		opakované návštevy	2
		odber vzoriek zo sterilných materiálov	53
		odber vzoriek z prostredia	40
		odber vzoriek z ovzdušia	0
		odber vzoriek dezinfekčných prostriedkov	0
		odber iných vzoriek	0
		počet testovaných HVS	2
		počet testovaných AUT	1
		počet testovaných EO	0
		počet testovaných FS	0
		iná sterilizačná technika	0
		spolu:	103
17.	Epid. vyšetovanie v súvislosti s chorobou z povolania	počet osôb	0
18.	Posudková činnosť	štúdie projektov	0
		konzultácie	0
		spracovanie	0
		kolaudácia	0
		vydanie posudkov	0
		spolu:	0
19.	Podnety a sťažnosti	Počet	2
20.	Sankcie	Počet	0
21.	Rozhodnutia	Počet	26
22.	Odvolania	Počet	0

Aktivity odd. epidemiológie v r. 2016 :

	Termín	Miesto konania	Názov podujatia	Účast' aktívna/pasívna	Pracovníčky
1.	14-16.1.2016	Štrbské pleso	Vakcinologický kongres	aktívna	MUDr.Maslenová „Čo možno očakávať od očkovania proti Herpes Zoster“
2.	15.3.2016	Bratislava	Konzultačný deň NRC	pasívna	MUDr.Maslenová PhDr. Mrvová, Mravcová
3.	1.4.2016	Martin	Martinské dni hygieny	pasívna	MUDr.Maslenová
4.	18.4. - 19.4.2016	Banská Bystrica	Odborný seminár – projekt „Očkovanie hrou“	pasívna	PhDr.Mrvová Mravcová
5.	25-27.4.2016	Tále	Červenkove epidemiologické dni	aktívna	MUDr.Maslenová – „Je ťažké odhaliť šíriace sa osýpky? retrospektívny pohľad do r. 1988 v okrese L.Mikuláš“ Mrvová – „Creutzfeldt Jakobova choroba“ Ižariková - pasívne
6.	3-4.5.2016	Liptovský Mikuláš, Ružomberok	Kampaň „ Ruky“	aktívna	PhDr. Mrvová Mravcová „ Zvýšenie hygieny rúk a dezinfekcia rúk v zdravotníckych zariadeniach“
7.	7.6.2016	Banská Bystrica	Školenie HALT	pasívne	Mrvová
8.	23.7.2016	Liptovský Mikuláš	Projekt: „Očkovanie hrou“	aktívna	MUDr.Maslenová PhDr.Mrvová Mravcová Ižariková Projekt : „Očkovanie hrou“
9.	14.9.2016	Ružomberok	Purkyňove dni	aktívna	MUDr.Maslenová Očkovanie - antivakcinisti
10.	24.9.2016	Žilina	Vakcinologický kongres	aktívna	MUDr.Maslenová – „Aktuálne problémy národného imunizačného programu v SR“
11.	15.11.2016	Banská Bystrica	Konzultačný deň NRC	pasívna	Mravcová

12.	20.11.2016	Liptovský Mikuláš	Mesiac úcty k starším	aktívna	Mravcová „Chřípka a pneumokokové ochorenia“.
13.	23.11.2016	Bratislava	Konzultačný deň NRC	pasívna	Mravcová, Ižariková
14.	24.11-25.11.2016	Prešov	Celoslovenská porada epidemiológov	pasívna	Ižariková

VÝSKYT VYBRANÝCH PRENOSNÝCH OCHORENÍ V OKRESE LIPTOVSKÝ MIKULÁŠ ZA POSLEDNÝCH 10 ROKOV

dg	Názov	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
A02	a	260	151	107	150	82	52	58	79	118	137
	r	354,35	206,03	146,10	204,77	112,92	71,63	79,90	108,95	162,87	189,10
A02N	a	0	1	1	0	0	3	1	0	1	0
	r	0,00	1,36	1,37	0,00	0,00	4,13	1,38	0,00	1,38	0,00
A03	a	6	8	2	14	25	20	8	2	2	0
	r	8,18	10,92	2,73	19,11	34,43	27,55	11,02	2,76	2,76	0,00
A03N	a	0	0	0	0	1	0	2	0	0	0
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	1,38	0,00	2,76	0,00	0,00	0,00
A040	a	6	2	14	34	36	53	44	13	15	18
	r	8,18	2,73	19,12	46,41	49,57	73,01	60,61	17,93	20,70	24,84
A045	a	163	138	168	207	218	275	238	166	147	216
	r	222,15	188,30	229,39	282,58	300,20	378,83	327,86	228,92	202,90	298,14
A046	a	2	1	4	0	1	2	0	0	2	0
	r	2,73	1,36	5,46	0,00	1,38	2,76	0,00	0,00	2,76	0,00
A048	a	0	26	0	0	0	0	0	0	0	0
	r	0,00	35,48	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A05	a	0	0	3	0	9	0	0	0	0	0
	r	0,00	0,00	4,10	0,00	12,39	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

A07	a	3	3	1	6	0	0	1	1	2	1
	r	4,09	4,09	1,37	8,19	0,00	0,00	1,38	1,38	2,76	1,38
A08	a	96	129	44	188	159	99	97	80	134	264
	r	130,84	176,02	60,08	256,64	218,95	136,38	133,62	110,33	184,96	364,39
A09	a	2	5	2	12	24	0	1	0	5	0
	r	2,73	6,82	2,73	16,38	33,05	0,00	1,38	0,00	6,90	0,00
A27	a	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
	r	0,00	0,00	1,37	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A370	a	0	0	4	1	0	2	4	14	4	4
	r	0,00	0,00	5,46	1,37	0,00	2,76	5,51	19,31	5,52	5,52
A38	a	10	9	1	11	1	2	8	2	15	52
	r	13,63	12,28	1,37	15,02	1,38	2,76	11,02	2,76	20,70	71,77
A39	a	1	4	2	0	1	1	0	0	0	0
	r	1,36	5,46	2,73	0,00	1,38	1,38	0,00	0,00	0,00	0,00
A410	a	0	1	1	0	1	0	1	0	0	0
	r	0,00	1,36	1,37	0,00	1,38	0,00	1,38	0,00	0,00	0,00
A415	a	2	3	3	3	1	2	0	1	0	5
	r	2,73	4,09	4,10	4,10	1,38	2,76	0,00	1,38	0,00	6,90
A418	a	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
	r	0,00	0,00	0,00	1,37	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A419	a	0	0	0	0	0	0	0	2	2	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,76	2,76	2,76
A69	a	1	1	10	7	2	2	1	0	1	5
	r	1,36	1,36	13,65	9,56	2,75	2,76	1,38	0,00	1,38	6,90
A81	a	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
	r	0,00	0,00	0,00	1,37	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A84	a	0	0	0	0	1	0	1	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	1,38	0,00	1,38	0,00	0,00	1,38
A87	a	1	3	0	2	2	3	0	1	2	3
	r	1,36	4,09	0,00	2,73	2,75	4,13	0,00	1,38	2,76	4,14
B01	a	244	252	145	303	524	98	438	185	681	589
	r	332,55	343,84	197,99	413,63	721,58	135,00	603,37	255,13	939,96	812,97
B02	a	21	20	133	121	109	90	92	97	95	82
	r	28,62	27,29	181,60	165,18	150,10	123,98	126,74	133,77	131,12	113,18

B15	a	69	5	11	8	1	0	0	1	1	0
	r	94,04	6,82	15,02	10,92	1,38	0,00	0,00	1,38	1,38	0,00
B16	a	0	1	0	1	1	0	1	0	1	0
	r	0,00	1,36	0,00	1,37	1,38	0,00	1,38	0,00	1,38	0,00
B171	a	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	r	1,36	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B182	a	4	3	5	5	1	0	2	0	1	0
	r	5,45	4,09	6,83	6,83	1,38	0,00	2,76	0,00	1,38	0,00
B26	a	0	0	0	0	0	0	0	1	1	3
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,38	1,38	4,14
B27	a	2	1	3	2	3	6	4	7	7	6
	r	2,73	1,36	4,10	2,73	4,13	8,27	5,51	9,65	9,66	8,28
B58	a	8	6	2	2	6	0	1	5	2	1
	r	10,90	8,19	2,73	2,73	8,26	0,00	1,38	6,90	2,76	1,38
B86	a	21	8	25	24	21	41	14	35	96	64
	r	28,62	10,92	34,14	32,76	28,92	56,48	19,29	48,27	132,51	88,34
G00	a	1	3	0	1	2	1	1	1	0	1
	r	1,36	4,09	0,00	1,37	2,75	1,38	1,38	1,38	0,00	1,38
G61	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,38	0,00
G630	a	1	2	3	0	1	2	0	2	0	2
	r	1,36	2,73	4,10	0,00	1,38	2,76	0,00	2,76	0,00	2,76
M012	a	0	0	6	0	0	0	0	0	2	0
	r	0,00	0,00	8,19	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,76	0,00
Z203	a	32	30	31	24	42	49	41	46	27	28
	r	43,61	40,93	42,33	32,76	57,84	67,50	56,48	63,44	37,27	38,65

**PRENOSNÉ OCHORENIAV OKRESE
LIPTOVSKÝ MIKULÁŠ
PODĽA POHLAVIA**

Diagnoza/Pohl.		Muži	Ženy	Spolu
A020	a	73	63	136
	r	208,08	168,60	187,72
A021	a	1	0	1
	r	2,85	0,00	1,38
A040	a	6	12	18

	r	17,10	32,11	24,84
A045	a	124	92	216
	r	353,45	246,21	298,14
A047	a	4	6	10
	r	11,40	16,06	13,80
A071	a	1	0	1
	r	2,85	0,00	1,38
A080	a	53	35	88
	r	151,07	93,67	121,46
A081	a	16	44	60
	r	45,61	117,75	82,82
A082	a	5	2	7
	r	14,25	5,35	9,66
A084	a	44	65	109
	r	125,42	173,95	150,45
A370	a	2	2	4
	r	5,70	5,35	5,52
A38	a	27	25	52
	r	76,96	66,90	71,77
A415	a	3	2	5
	r	8,55	5,35	6,90
A419	a	2	0	2
	r	5,70	0,00	2,76
A46	a	8	18	26
	r	22,80	48,17	35,89
A515	a	2	0	2
	r	5,70	0,00	2,76
A549	a	0	1	1
	r	0,00	2,68	1,38
A562	a	6	6	12
	r	17,10	16,06	16,56
A590	a	0	1	1
	r	0,00	2,68	1,38
A630	a	2	1	3
	r	5,70	2,68	4,14
A692	a	2	3	5
	r	5,70	8,03	6,90
A841	a	1	0	1
	r	2,85	0,00	1,38
A871	a	1	0	1
	r	2,85	0,00	1,38
A878	a	0	1	1

	r	0,00	2,68	1,38
A879	a	0	1	1
	r	0,00	2,68	1,38
B019	a	310	279	589
	r	883,62	746,65	812,97
B023	a	1	0	1
	r	2,85	0,00	1,38
B028	a	1	0	1
	r	2,85	0,00	1,38
B029	a	38	42	80
	r	108,31	112,40	110,42
B083	a	0	1	1
	r	0,00	2,68	1,38
B269	a	3	0	3
	r	8,55	0,00	4,14
B279	a	5	1	6
	r	14,25	2,68	8,28
B349	a	0	1	1
	r	0,00	2,68	1,38
B589	a	0	1	1
	r	0,00	2,68	1,38
B779	a	2	1	3
	r	5,70	2,68	4,14
B850	a	0	4	4
	r	0,00	10,70	5,52
B86	a	22	41	63
	r	62,71	109,72	86,96
G009	a	1	0	1
	r	2,85	0,00	1,38
G510	a	0	1	1
	r	0,00	2,68	1,38
G630	a	0	2	2
	r	0,00	5,35	2,76
H440	a	0	3	3
	r	0,00	8,03	4,14
J157	a	1	0	1
	r	2,85	0,00	1,38
N30	a	0	1	1
	r	0,00	2,68	1,38
N300	a	0	1	1
	r	0,00	2,68	1,38
N309	a	1	0	1

	r	2,85	0,00	1,38
N390	a	1	1	2
	r	2,85	2,68	2,76
T814	a	1	0	1
	r	2,85	0,00	1,38
Z203	a	13	15	28
	r	37,05	40,14	38,65
Z21	a	4	0	4
	r	11,40	0,00	5,52
Z225	a	3	1	4
	r	8,55	2,68	5,52
Z228	a	2	9	11
	r	5,70	24,09	15,18

**VÝSKYT VYBRANÝCH PRENOSNÝCH OCHORENÍ A POROVNÁVACIE
INDEXY V OKRESE LIPTOVSKÝ MIKULÁŠ**

DIAGNÓZA	2016	2015	INDEX	PRIEMER	Index	CHOROBNOSŤ	PRIEMER
	Abs.Hod	Abs.Hod	2016/2015	2011-2015	/P		ch.2011-2015
A02	137	118	1,16	77,8	1,76	189,10	107,23
A02N	0	1	0,00	1	0,00	0,00	1,38
A03	0	2	0,00	11,4	0,00	0,00	15,71
A03N	0	0	0,00	0,6	0,00	0,00	0,83
A040	18	15	1,20	32,2	0,56	24,84	44,38
A045	216	147	1,47	208,8	1,03	298,14	287,79
A046	0	2	0,00	1	0,00	0,00	1,38
A05	0	0	0,00	1,8	0,00	0,00	2,48
A07	1	2	0,50	0,8	1,25	1,38	1,10
A08	264	134	1,97	113,8	2,32	364,39	156,85
A09	0	5	0,00	6	0,00	0,00	8,27
A370	4	4	1,00	4,8	0,83	5,52	6,62
A38	52	15	3,47	5,6	9,29	71,77	7,72
A39	0	0	0,00	0,4	0,00	0,00	0,55
A410	0	0	0,00	0,4	0,00	0,00	0,55
A415	5	0	0,00	0,8	6,25	6,90	1,10
A419	2	2	1,00	0,8	2,50	2,76	1,10
A69	5	1	5,00	1,2	4,17	6,90	1,65
A84	1	0	0,00	0,4	2,50	1,38	0,55
A87	3	2	1,50	1,6	1,88	4,14	2,21
B01	589	681	0,86	385,2	1,53	812,97	530,92
B02	82	95	0,86	96,6	0,85	113,18	133,14
B15	0	1	0,00	0,6	0,00	0,00	0,83
B16	0	1	0,00	0,6	0,00	0,00	0,83
B182	0	1	0,00	0,8	0,00	0,00	1,10
B26	3	1	3,00	0,4	7,50	4,14	0,55
B27	6	7	0,86	5,4	1,11	8,28	7,44
B58	1	2	0,50	2,8	0,36	1,38	3,86
B86	64	96	0,67	41,4	1,55	88,34	57,06
G00	1	0	0,00	1	1,00	1,38	1,38
G61	0	1	0,00	0,2	0,00	0,00	0,28
G630	2	0	0,00	1	2,00	2,76	1,38
M012	0	2	0,00	0,4	0,00	0,00	0,55
Z203	28	27	1,04	41	0,68	38,65	56,51

**PRENOSNÉ OCHORENIA PODĽA DIAGNÓZ A SEZONALITY V
OKRESE LIPTOVSKÝ MIKULÁŠ.**

Diagnóza/Mesiac	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	SPOLU
A020	1	9	6	21	8	16	21	14	10	20	8	1	135
A021	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
A022	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
A040	1	0	1	0	6	0	4	3	0	0	2	1	18
A045	7	4	17	10	27	41	25	22	10	20	18	12	213
A047	0	0	0	1	0	0	0	0	1	5	1	3	11
A071	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
A080	1	7	14	29	6	1	5	10	5	3	6	2	89
A081	0	1	1	1	1	2	0	0	0	53	0	1	60
A082	0	0	0	0	0	0	0	6	0	0	1	0	7
A084	41	1	8	0	0	0	0	26	33	0	0	0	109
A370	2	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	1	5
A38	1	7	2	6	13	5	3	0	0	3	8	5	53
A415	0	2	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	5
A419	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	2
A46	1	1	1	0	1	3	6	5	4	3	1	0	26
A515	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	2
A549	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
A562	1	1	1	3	2	0	1	0	2	1	1	1	14
A590	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
A630	1	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	3
A692	0	0	0	0	0	2	0	0	3	0	0	0	5
A871	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
A878	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
A879	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
B019	21	52	76	76	119	87	38	19	15	44	33	14	594
B023	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
B028	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
B029	6	9	8	10	10	5	8	8	7	5	4	5	85
B083	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
B269	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	3
B279	0	0	2	1	2	0	0	0	1	0	0	1	7
B349	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
B589	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
B779	0	0	0	0	0	2	0	0	0	1	0	0	3
B80	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
B850	0	1	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	3
B86	5	3	7	6	6	6	6	10	2	4	5	3	63

A415	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	3	5
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	19,02	25,88	6,90
A419	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9,51	8,63	2,76
A46	a	0	0	0	0	0	0	2	0	3	5	16	26
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	18,64	0,00	30,03	47,54	138,05	35,89
A515	a	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9,32	8,70	0,00	0,00	0,00	2,76
A549	a	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9,32	0,00	0,00	0,00	0,00	1,38
A562	a	0	0	0	0	3	2	5	1	1	0	0	12
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	83,85	43,99	46,61	8,70	10,01	0,00	0,00	16,56
A590	a	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	27,95	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,38
A630	a	0	0	0	0	0	0	2	1	0	0	0	3
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	18,64	8,70	0,00	0,00	0,00	4,14
A692	a	0	0	0	0	0	1	1	0	0	2	1	5
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	22,00	9,32	0,00	0,00	19,02	8,63	6,90
A841	a	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9,32	0,00	0,00	0,00	0,00	1,38
A871	a	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	22,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,38
A878	a	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	22,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,38
A879	a	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8,70	0,00	0,00	0,00	1,38
B019	a	12	223	265	61	19	4	3	1	0	0	1	589
	r	1826,48	#####	#####	#####	531,02	87,99	27,97	8,70	0,00	0,00	8,63	812,97
B023	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8,63	1,38
B028	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8,63	1,38
B029	a	0	0	1	4	1	1	3	10	16	15	29	80
	r	0,00	0,00	30,08	#####	27,95	22,00	27,97	87,02	160,14	142,63	250,22	110,42
B083	a	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	36,31	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,38
B269	a	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3
	r	0,00	108,93	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,14
B279	a	0	1	0	2	2	1	0	0	0	0	0	6
	r	0,00	36,31	0,00	61,07	55,90	22,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8,28
B349	a	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8,70	0,00	0,00	0,00	1,38
B589	a	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9,32	0,00	0,00	0,00	0,00	1,38
B779	a	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3
	r	0,00	108,93	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,14
B850	a	0	0	0	2	1	0	0	0	1	0	0	4
	r	0,00	0,00	0,00	61,07	27,95	0,00	0,00	0,00	10,01	0,00	0,00	5,52

B86	a	2	8	11	17	8	2	5	3	2	2	3	63
	r	304,41	290,49	330,93	#####	223,59	43,99	46,61	26,11	20,02	19,02	25,88	86,96
G009	a	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	22,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,38
G510	a	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	36,31	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,38
G630	a	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8,70	0,00	9,51	0,00	2,76
H440	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	3
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	25,88	4,14
J157	a	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8,70	0,00	0,00	0,00	1,38
N30	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8,63	1,38
N300	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8,63	1,38
N309	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8,63	1,38
N390	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	17,26	2,76
T814	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9,51	0,00	1,38
Z203	a	0	1	2	4	3	5	2	4	1	0	6	28
	r	0,00	36,31	60,17	#####	83,85	109,99	18,64	34,81	10,01	0,00	51,77	38,65
Z21	a	0	0	0	0	0	1	2	1	0	0	0	4
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	22,00	18,64	8,70	0,00	0,00	0,00	5,52
Z225	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	1	4
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	10,01	19,02	8,63	5,52
Z228	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	8	11
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	28,53	69,03	15,18

Výročná správa za rok 2016 okres Ružomberok

II. Demografické trendy

Demografické charakteristiky a ukazovatele zdravotného stavu za okresy Ružomberok a Liptovský Mikuláš

I. Údaje o počte a pohybe obyvateľov

Vybrané ukazovatele za okresy Ružomberok a Liptovský Mikuláš spracovali pracovníci Poradne zdravia RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši.

Údaje z okresu Ružomberok sú porovnané s okresom Liptovský Mikuláš. Dôvodom je fakt, že tento okres sa podmienkami podobá na okres Ružomberok, je situovaný v podobných klimatických i geografických podmienkach, pričom v okrese Liptovský Mikuláš nie je lokalizovaný pôvodca podobného charakteru znečistenia životného prostredia ako v okrese Ružomberok resp. v záujmovej oblasti.

Nasledujúce tabuľky uvádzajú základné štatistické údaje o počte a dynamike vývoja počtov obyvateľov vo vybratých obciach záujmového územia.

V demografických údajoch neboli zistené výraznejšie rozdiely v okrese Ružomberok oproti okresu L. Mikuláš.

Tabuľka č. 2 – Vekové zloženie obyvateľov okresu Ružomberok (k 31.12.2014)

vekové skupiny	muži	ženy	spolu
0	258	269	527
1 - 4	1151	1075	2 226
5 - 9	1399	1387	2 786
10 -14	1374	1415	2 789
15 - 19	1636	1648	3 284
20 -24	2074	2022	4 096
25 - 29	2127	2135	4 262
30 - 34	2393	2097	4 490
35 - 39	2419	2223	4 642
40 - 44	2144	2103	4 247
45 - 49	1846	1795	3 641
50 - 54	1940	2002	3 942

55 - 59	1991	2134	4 125
60 - 64	1876	2156	4 032
65 - 69	1334	1601	2 935
70 - 74	774	1202	1 976
75 - 79	542	990	1 532
80 - 84	331	753	1 084
85 - 89	140	415	555
90 - 94	55	149	204
95 - 99	6	16	22
100+	3	3	6
spolu	27813	29590	57403

Tabuľka č.3 – Index starnutia podľa územia

Okres	Index starnutia									
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Liptovský Mikuláš										
spolu	135,88	142,68	148,61	155,93	161,92	167,19	101,1	104,3	107,6	112,2
muži	86,49	90,19	93,72	98,72	102,88	107,33	72,4	75,4	78,8	82,3
ženy	188,9	198,2	207,04	216,96	224,65	230,46	131,7	135,2	137,9	143,9
Ružomberok										
spolu	114,83	121,21	128,22	134,46	139,65	146,5	87,4	91,1	95,8	99,8
muži	74,83	78,29	82,98	87,98	91,83	97,35	64,3	68,2	72,5	76,2
ženy	154,08	163,33	173,04	180,26	186,45	194,75	110,5	114	119,4	123,7

Tabuľka č.4 – Priemerný vek podľa územia

Okres	Priemerný vek									
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Liptovský Mikuláš										
spolu	38,6	38,88	39,17	39,46	39,73	40	40,4	40,7	41	41,4
muži	36,8	37,06	37,32	37,6	37,87	38,18	38,6	38,8	39,2	39,5
ženy	40,29	40,58	40,9	41,21	41,47	41,71	42,2	42,5	42,7	43,1
Ružomberok										
spolu	37,54	37,83	38,1	38,37	38,61	38,92	39,5	39,8	40,1	40,4
muži	35,97	36,26	36,53	36,82	37,04	37,37	37,9	38,2	38,1	38,8
ženy	39,02	39,3	39,6	39,83	40,08	40,38	41	41,3	41,6	41,9

Tabuľka č.5 – Mŕtvorodenosť, dojčenecká, novorodenecká a perinatálna úmrtnosť v okresoch Liptovský Mikuláš a Ružomberok

Rok	Okres Liptovský Mikuláš				Okres Ružomberok			
	mŕtvorodenosť	dojčenecká úmrtnosť	novorodenecká úmrtnosť	perinatálna úmrtnosť	mŕtvorodenosť	dojčenecká úmrtnosť	novorodenecká úmrtnosť	perinatálna úmrtnosť
2004	4,59	7,68	3,07	6,12	0,00	3,3	1,65	1,65
2014	0,00	3,20	1,60	1,60	3,78	9,49	7,59	5,67

Tabuľka č.6 - Dojčenecká a novorodenecká úmrtnosť v okresoch L. Mikuláš, Ružomberok a v SR

Rok	Okres L. Mikuláš		Okres Ružomberok		SR	
	dojčenecká úmrtnosť	novoroden. úmrtnosť	dojčenecká úmrtnosť	novoroden. úmrtnosť	dojčenecká úmrtnosť	novoroden. úmrtnosť

2004	7,68	3,07	3,30	1,65	6,79	3,93
2014	3,2	1,6	9,49	7,59	5,78	3,31

Tabuľka č.7 - Mŕtvorodenosť v okresoch L.Mikuláš, Ružomberok a SR

Rok	Abs.	na 1000 živonarod.	Abs.	na 1000 živonarod.	Abs.	na 1000 živonarod.
	Okres Liptovský Mikuláš		Okres Ružomberok		SR	
2004	3	4,59	0	0,00	211	3,9
2014	0	0,00	2	3,78	166	3,01

Tabuľka č 8 - Hrubá miera úmrtnosti

Rok	SR	LM - okres	LM – mesto	RK - okres	RK - mesto
2004	9,63	10,19	7,28	10,59	8,71
2014	9,48	9,20	6,80	10,50	8,70

Tabuľka č. 9 – Stredná dĺžka života v krajinách EU/podľa pohlavia (muži)

krajiny EU/roky	muži											
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
EU (27 krajín)	:	74.5	74.7	75.2	75.4	75.8	76.1	76.4	76.6	77.0	77.4	77.5
Belgicko	74.9	75.1	75.3	76.0	76.2	76.6	77.1	76.9	77.3	77.5	78.0	77.8
Bulharsko	68.6	68.8	68.9	69.0	69.0	69.2	69.5	69.8	70.2	70.3	70.7	70.9

Česko	72.0	72.1	72.0	72.5	72.9	73.5	73.8	74.1	74.3	74.5	74.8	75.1
Dánsko	74.7	74.8	75.0	75.4	76.0	76.1	76.2	76.5	76.9	77.2	77.8	78.1
Nemecko	75.6	75.7	75.8	76.5	76.7	77.2	77.4	77.6	77.8	78.0	78.4	78.6
Estónsko	65.2	65.6	66.4	66.7	67.6	67.6	67.5	68.9	70.0	70.9	71.4	71.4
Írsko	74.5	75.0	75.7	76.1	76.7	76.9	77.3	77.9	77.8	78.5	78.6	78.7
Španielsko	76.3	76.4	76.4	77.0	77.0	77.8	77.9	78.3	78.8	79.2	79.5	79.5
Francúzsko	75.5	75.7	75.7	76.7	76.7	77.3	77.6	77.8	78.0	78.2	78.7	78.7
Chorvátsko	70.9	71.0	71.0	71.8	71.7	72.4	72.2	72.3	72.8	73.4	73.8	73.9
Taliansko	77.2	77.4	77.3	78.0	78.1	78.6	78.8	78.9	79.1	79.5	79.7	79.8
Cyprus	76.6	76.4	76.8	76.5	76.5	78.1	77.6	78.2	78.5	79.2	79.3	78.9
Lotyšsko	:	64.4	65.3	65.6	64.9	65.0	65.3	66.5	67.5	67.9	68.6	68.9
Litva	65.9	66.1	66.4	66.2	65.2	65.0	64.5	65.9	67.1	67.6	68.1	68.4
Luxembursko	75.1	74.6	74.8	76.0	76.7	76.8	76.7	78.1	78.1	77.9	78.5	79.1
Maďarsko	68.2	68.3	68.4	68.7	68.7	69.2	69.4	70.0	70.3	70.7	71.2	71.6
Malta	76.6	76.3	76.4	77.4	77.3	77.0	77.5	77.1	77.9	79.3	78.6	78.6
Holandsko	75.8	76.0	76.3	76.9	77.2	77.7	78.1	78.4	78.7	78.9	79.4	79.3
Rakúsko	75.6	75.8	75.9	76.4	76.6	77.1	77.4	77.7	77.6	77.8	78.3	78.4
Poľsko	70.0	70.3	70.5	70.6	70.8	70.9	71.0	71.3	71.5	72.1	72.6	72.7
Portugalsko	73.6	73.9	74.2	75.0	74.9	75.5	75.9	76.2	76.5	76.8	77.3	77.3
Rumunsko	67.5	67.4	67.9	68.5	68.9	69.5	69.9	69.9	69.9	70.2	71.1	71.0
Slovinsko	72.3	72.6	72.5	73.5	73.9	74.5	74.6	75.5	75.9	76.4	76.8	77.1
Slovensko	69.5	69.8	69.8	70.3	70.2	70.4	70.6	70.9	71.4	71.8	72.3	72.5
Fínsko	74.6	74.9	75.1	75.4	75.6	75.9	76.0	76.5	76.6	76.9	77.3	77.7
Švédsko	77.6	77.7	78.0	78.4	78.5	78.8	79.0	79.2	79.4	79.6	79.9	79.9
Spojené kráľovstvo	75.8	76.0	76.2	76.8	77.0	77.3	77.6	77.7	78.3	78.6	79.0	79.1

Island	78.3	78.6	79.5	78.9	79.6	79.5	79.6	80.0	79.8	79.8	80.7	81.6
Lichtenštajnsko	76.3	77.1	78.4	78.6	77.4	78.9	79.1	80.0	79.5	79.5	79.5	79.7
Nórsko	76.2	76.4	77.1	77.6	77.8	78.2	78.3	78.4	78.7	79.0	79.1	79.5
Švajčiarsko	77.5	77.9	78.0	78.6	78.7	79.2	79.5	79.8	79.9	80.3	80.5	80.6
Čierna Hora	:	:	:	:	71.4	71.5	72.1	72.8	72.9	73.6	73.4	74.3
Macedónsko	70.9	70.6	70.9	71.5	71.6	71.7	71.8	72.4	72.3	72.9	73.1	73.0
Srbsko	69.6	69.7	69.9	70.0	70.2	70.8	70.9	71.3	71.4	71.8	72.0	72.3
Turecko	:	:	:	:	:	:	:	:	73.3	74.2	74.4	74.8
Ruská federácia	:	:	:	:	:	60.4	61.4	61.8	62.8	:	:	:
Ukrajina	:	:	:	:	:	62.3	61.8	62.3	:	65.2	66.0	66.1
Ázerbájdžán	:	:	:	:	:	70.1	70.1	71.1	71.4	71.2	:	71.6

Tabuľka č. 10 - Stredná dĺžka života v krajinách EU/podľa pohlavia (ženy)

krajiny EU/roky	ženy											
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
EU (27 krajín)	:	80.9	80.8	81.5	81.5	82.0	82.2	82.4	82.6	82.9	83.2	83.1
Belgicko	81.2	81.2	81.1	81.9	81.9	82.3	82.6	82.6	82.8	83.0	83.3	83.1
Bulharsko	75.4	75.5	75.9	76.2	76.2	76.3	76.6	77.0	77.4	77.4	77.8	77.9
Česko	78.5	78.7	78.6	79.1	79.2	79.9	80.2	80.5	80.5	80.9	81.1	81.2
Dánsko	79.3	79.4	79.8	80.2	80.5	80.7	80.6	81.0	81.1	81.4	81.9	82.1
Nemecko	81.4	81.3	81.3	81.9	82.0	82.4	82.7	82.7	82.8	83.0	83.2	83.3
Estónsko	76.5	77.2	77.2	78.0	78.2	78.6	78.9	79.5	80.3	80.8	81.3	81.5
Írsko	79.9	80.4	80.7	81.1	81.3	81.7	82.1	82.4	82.7	83.1	83.0	83.2
Španielsko	83.2	83.3	83.0	83.7	83.6	84.4	84.4	84.6	85.0	85.5	85.6	85.5
Francúzsko	83.0	83.0	82.7	83.8	83.8	84.5	84.8	84.8	85.0	85.3	85.7	85.4

Chorvátsko	78.1	78.3	78.1	78.8	78.8	79.3	79.2	79.7	79.7	79.9	80.4	80.6
Taliansko	83.2	83.2	82.8	83.7	83.6	84.1	84.2	84.2	84.3	84.7	84.8	84.8
Cyprus	81.4	81.0	81.2	81.8	80.8	82.0	82.1	82.9	83.5	83.9	83.1	83.4
Lotyšsko	:	75.8	75.7	76.0	76.3	76.1	76.2	77.5	77.7	78.0	78.8	78.9
Litva	77.4	77.4	77.7	77.7	77.4	77.1	77.2	77.6	78.7	78.9	79.3	79.6
Luxembursko	80.7	81.5	80.8	82.4	82.3	81.9	82.2	83.1	83.3	83.5	83.6	83.8
Maďarsko	76.7	76.7	76.7	77.2	77.2	77.8	77.8	78.3	78.4	78.6	78.7	78.7
Malta	81.2	81.3	80.8	81.2	81.4	82.0	82.2	82.3	82.7	83.6	83.0	83.0
Holandsko	80.8	80.7	81.0	81.5	81.7	82.0	82.5	82.5	82.9	83.0	83.1	83.0
Rakúsko	81.7	81.7	81.5	82.1	82.2	82.8	83.1	83.3	83.2	83.5	83.8	83.6
Poľsko	78.4	78.8	78.8	79.2	79.3	79.7	79.8	80.0	80.1	80.7	81.1	81.1
Portugalsko	80.7	80.8	80.8	81.8	81.5	82.5	82.5	82.7	82.8	83.2	83.8	83.6
Rumunsko	74.9	74.7	75.1	75.5	75.7	76.2	76.9	77.2	77.4	77.5	78.2	78.1
Slovinsko	80.4	80.5	80.3	80.8	80.9	82.0	82.0	82.6	82.7	83.1	83.3	83.3
Slovensko	77.7	77.7	77.7	78.0	78.1	78.4	78.4	79.0	79.1	79.3	79.8	79.9
Fínsko	81.7	81.6	81.9	82.5	82.5	83.1	83.1	83.3	83.5	83.5	83.8	83.7
Švédsko	82.2	82.1	82.5	82.8	82.9	83.1	83.1	83.3	83.5	83.6	83.8	83.6
Spojené kráľovstvo	80.5	80.6	80.5	81.1	81.3	81.6	81.8	81.8	82.4	82.6	83.0	82.8
Island	83.2	82.5	82.5	83.2	83.5	82.9	83.4	83.3	83.8	84.1	84.1	84.3
Lichtenštajnsko	82.4	82.3	81.6	85.1	84.1	83.1	83.6	85.5	83.6	84.3	84.2	85.2
Nórsko	81.6	81.6	82.1	82.5	82.7	82.9	82.9	83.2	83.2	83.3	83.6	83.5
Švajčiarsko	83.2	83.2	83.2	83.8	84.0	84.2	84.4	84.6	84.6	84.9	85.0	84.9
Čierna Hora	:	:	:	:	77.0	76.6	77.2	78.1	77.6	78.5	78.9	78.4
Macedónsko	76.1	75.6	75.7	75.8	75.9	76.2	75.9	76.5	76.7	77.2	77.2	76.9
Srbsko	75.0	75.0	75.1	75.5	75.6	76.1	76.5	76.6	76.7	77.0	77.2	77.5

Turecko	:	:	:	:	:	:	:	:	78.8	79.4	79.8	80.5
Ruská federácia	:	:	:	:	:	73.2	73.9	74.2	74.7	:	:	:
Ukrajina	:	:	:	:	:	73.8	73.7	73.9	:	75.3	76.0	76.1
Ázerbájdžán	:	:	:	:	:	75.4	75.5	76.3	76.3	76.0	:	76.6

Tabuľka č.11

Stredná dĺžka života (SDŽ) v rokoch 1995-1999 a v rokoch 2009/2013

roky	SR	okres LM	okres RK
SDŽ v rokoch 1995-1999	72,61	70,23	67,47
SDŽ v rokoch 2009-2013	72,08	72,65	71,75

Stredná dĺžka života (SDŽ) v rokoch 1995 – 1999 a v rokoch 2009-2013 - ženy

roky	SR	okres LM	okres RK
SDŽ v rokoch 1995 -1999	72,61	79,53	76,2
SDŽ v rokoch 2009 - 2013	72,8	80,69	79,81

II. Stručná epidemiologická charakteristika okresu

Epidemiologická situácia vo výskyte infekčných ochorení v okrese Ružomberok bola v roku 2016 naďalej priaznivá, aj keď sme zaznamenali nárast v hlásených infekčných ochoreniach (788/549). Tento nárast o 239 ochorení je spôsobený nárastom počtu epidémií väčšinou vírusových gastroenteritíd a odráža zlepšenie hlásnej služby zo strany laboratórií.

V priebehu roka sme zaznamenali 7 epidémií, z toho 2 malé rodinné epidémie a 5 epidémií v kolektíve. V oboch prípadoch malých rodinných epidémií sa jednalo o norovírusovú gastroenteritídu. Vo zvyšných 5 epidémiách sa jednalo 1 x o salmonelovú gastroenteritídu, 1 x o kampylobacteriózu, 1 x o adenovírusovú gastroenteritídu a 2 x o nešpecifikovanú vírusovú črevnú infekciu.

Vo výskyte alimentárnych ochorení si aj v tomto roku udržali prvenstvo vírusové gastroenteritídy, u ktorých sme zaznamenali mierny nárast (170/159) v porovnaní s rokom predchádzajúcim. Tieto ochorenia sa uplatnili aj v rámci 29 prípadov v rodinných výskytoch. Na ďalších miestach najčastejšie sa vyskytujúcich alimentárnych ochorení došlo k zmene poradia, kedy výskyt salmonelóz prekročil výskyt kampalobakteriéz (79/59).

V skupine hepatitíd boli v roku 2016 zaznamenané len dve ochorenia na vírusovú hepatitídu typu B bez agensu delta a bez pečenevej kómy, tiež nám bolo zhlásené jedno nové nosičstvo HBsAg.

V roku 2016 sme zaznamenali dva ochorenia na pertussis, čo je ochorenie imunizačného programu. V roku predchádzajúcom sme ochorenie imunizačného programu nevykazovali.

U vzdušných nákaz ďalej pokračoval veľký nárast chorobnosti na varicellu (319/141).

Epidemiologická situácia vo výskyte chrípky bola aj v tomto roku pomerne priaznivá. V priebehu sezóny sa objavovali len lokálne epidémie v kolektívoch predškolských a školských detí. V tomto roku sme zaznamenali jeden prípad chrípky s potvrdeným vírusom Chrípky typu A.

V tomto roku vykazujeme aj jeden prípad Legionárskej choroby.

Zo skupiny zoonóz a nákaz s prírodnou ohniskovosťou sme mali v roku 2016 hlásených deväť prípadov Lymskej boreliózy a jeden prípad toxoplazmózy. Pomerne rovnaký počet hlásených ohrození besnotou zaznamenávame aj v tomto roku (13/12).

Z neuroinfekcií sa v roku 2016 vyskytol jeden prípad adenovírusovej meningitídy a tri prípady polyneuropatie pri infekčnom ochorení. Žiadne iné typy meningitídy v tomto roku zaznamenané neboli.

V roku 2016 sme mali nahlásených 16 prípadov pohlavných ochorení, čo je približne rovnaký počet ako v roku predchádzajúcom (16/17). Z celkového počtu pohlavných ochorení je najviac 6 prípadov nešpecifikovanej gonokokovej infekcie a 5 prípadov nešpecifikovaných chlamýdiových infekcií močopohlavnej sústavy.

Úmrtie na infekčnú chorobu sme v okrese Ružomberok nezaznamenali.

III. Epidemiologická situácia

a.) Epidemiologická analýza jednotlivých skupín ochorení

A020 Salmonelová enteritída	79
A040 <u>Infekcia enteropatogénnymi Escherichia coli</u>	13
A045 Kampylobakteriálna enteritída	59

A047 Enterokolitída zapríčinená Clostridium difficile	11
A080 Rotavírusová enteritída	59
A081 Akútna gastroenteropatia zapríčinená vírusom Norwalk	25
A082 Adenovírusová enteritída	16
A084 Nešpecifikovaná vírusová črevná infekcia	70
A160 Tuberkulóza pľúc bakteriologicky a histologicky negatívna	1
A370 Divý kašeľ vyvolaný Bordetella pertussis	2
A38 Šarlach - scarlatina	7
A411 Septikémia vyvolaná inými špecifikovanými stafylokokmi	1
A46 Ruža - erysipelas	17
A481 Legionárska choroba	1
A529 Nešpecifikovaný neskorý syfilis	1
A539 Nešpecifikovaný syfilis	1
A549 Nešpecifikovaná gonokoková infekcia	6
A562 Nešpecifikovaná chlamýdiová infekcia močovopohl. sústavy	5
A590 Urogenitálna trichomonóza	2
A600 Infekcia genitálií a močovopohlavného systému herpetickým vírusom	1
A692 Lymeská choroba	9
A871 Adenovírusová meningitída (G02.0*)	1
A879 Nešpecifikovaná vírusová meningitída	1
B009 Nešpecifikovaná herpetickovírusová infekcia	1
B019 Varicella bez komplikácie	319
B028 Zoster s inými komplikáciami	7
B029 Zoster bez komplikácie Zoster, NS	29
B083 Erythema infectiosum [piata choroba]	2

B169 Akútna hepatitída B bez agensu delta a bez pečenej kómy	2
B279 Nešpecifikovaná infekčná mononukleóza	9
B589 Nešpecifikovaná toxoplazmóza	1
B850 Pedikulóza zavinená <i>Pediculus humanus capitis</i>	1
B86 Svrab - scabies	9
G630 Polyneuropatia pri infekč. a parazit. chorobách zatriedených inde	3
J10 Chrápka vyvolaná identifikovaným vírusom chrípky	1
J157 Pneumónia vyvolaná <i>Mycoplasma pneumoniae</i>	2
Z203 Kontakt alebo ohrozenie besnotou	13
Z225 Nosič vírusovej hepatitídy	1
SPOLU:	788

III.1. Skupina alimentárnych infekcií

Brušný týfus a paratýfusy

A01

Za posledných 5 rokov nebolo hlásené žiadne ochorenie na túto diagnózu. Posledný prípad ochorenia bol hlásený z nášho okresu v r. 1986. Neevidujeme žiadneho bacilonosiča brušného týfusu.

Iné infekcie salmonelami

A02

V roku 2016 bolo spolu hlásených 79 prípadov salmonelóz, čo je len mierny nárast oproti roku 2015 (55 ochorení). Salmonelóza je na druhom mieste v častosti výskytu hnačkových ochorení v okrese. 5-ročný priemer chorobnosti je 74,70/100 000.

Ochorenia boli v 76 prípadoch potvrdené kultivačným vyšetrením. Najväčší výskyt ochorení sme nezvyklo zaznamenali v mesiaci október – 13 prípadov. Najviac postihnutou vekovou skupinou bola skupina 5-9 roč. (21 ochorení) a 1-4 roč. (14 ochorení). Zaznamenali sme jednu epidémiu v ZŠ Zárevúca Ružomberok, kde ochoreli 4 deti zo školskej akcie po konzumácii koláčikov. Ďalšie 3 prípady z okresu Ružomberok sú v súvislosti s epidémiou v DUGE CATERINGU Lipt. Hrádok, ktorú vykazujeme v okrese L. Mikuláš. Zaznamenali sme 8 rodinných výskytov (8 x 2 prípady), ostatné ochorenia boli sporadické. Do NRC pre salmonelózy ÚVZSR Bratislava bol zaslaný biologický materiál – podstielka z terária agamy. Salmonelóza za z biologického materiálu nepotvrdila.

V rámci importovaných ochorení neevidujeme žiaden prípad.

Analýza podľa pôvodcu ochorenia

Typ	OCHORENIE		SPOLU	
	Freq.	Perc.	Freq.	Perc.
S.Enteritidis	75	94,94	75	94,94
S.Kentucky	1	1,27	1	1,27
ZES-kult.negatívny	1	1,27	1	1,27
ZES-kult.nevyšetrený	2	2,53	2	2,53
SPOLU	79	100,00	79	100,00

Prehľad salmonelóz v epidemiologickej súvislosti v roku 2016 v okrese Ružomberok

P.č	obec	dátum výskytu	počet ochorení	sérotyp	faktor prenosu	typ výskytu
1	2	3	4	5	6	7
1.	Ludrová	6.4.2016	2	S.enteritidis	nezistený	rodinný
2.	Ružomberok	4.5.2016,9.5.2016	2	S. enteritidis	Koláče – cukráreň TESCO Rbk	epidemický
3.	Ružomberok	9.5.2016, 10.5.2016	2	S.enteritidis	Hamburger – pri TESCO Rbk	rodinný
4.	Lúčky	10.5.2016	2	S.enteritidis	nezistený	rodinný
5.	Ružomberok	11.5.2016	2	S.enteritidis	Domáci koláč	rodinný
6.	Lisková	25.7.2016,26.7.2016	2	S.enteritidis	Praženica z domácich vajec	rodinný
7.	Hubová	10.8.2016	2	S.enteritidis	Domáca majonéza	rodinný
8.	Lipt. Lúžna	19.10.2016	2	S.enteritidis	Praženica z domácich	rodinný

					vajec	
--	--	--	--	--	-------	--

Bacilárna dyzentéria- šigelóza

A 03

V tomto roku, tak ako v roku predchádzajúcom sme nezaznamenali žiadne ochorenie. Priemerná 5 – ročná chorobnosť je 1,39/100 000.

Iné bakteriálne črevné infekcie

A 04

V roku 2016 bolo spolu hlásených 83 prípadov, čo o 10 ochorení viac ako v roku predchádzajúcom (73 prípadov).

Celkovo 77 prípadov bolo kultivačne potvrdených. Podľa etiologického agens bolo najviac ochorení 49 prípadov spôsobených *Campylobacter jejuni*, ďalších 13 ochorení spôsobili enteropatogénne *E. coli* (2xO26,3xO55, 1xO111, 1xO114, 1xO126, 2xO124, 3xnešpecifikované) a 4 prípady spôsobil *Campylobacter coli*. V11 prípadoch bolo potvrdené ako etiologické agens *Clostridium difficile*.

U kamylobakteriôz boli uvedené viaceré faktory prenosu: 16 x hydinové mäso, 13 x ovčí syr a syrové výrobky, 3 x kontakt so zvieratom v chove, 3 x mäsové výrobky, 1 x bravčové mäso a 23 x sa nám faktor nepodarilo objasniť.

Analýza podľa pôvodcu ochorenia

TYP		Freq.	Perc.
Campylobacter coli	nešpecifikované	4	4,82
Campylobacter jejuni	nešpecifikované	49	59,04
Clostridium difficile	nešpecifikované	10	12,05
Clostridium difficile	produkujúci toxín A	1	1,20
E.coli/EPEC- enteropatogénne	nešpecifikované	3	3,61
E.coli/EPEC- enteropatogénne	O26	2	2,41
E.coli/EPEC- enteropatogénne	O55	3	3,61
E.coli/EPEC- enteropatogénne	O111	1	1,20
E.coli/EPEC- enteropatogénne	O114	1	1,20

E.coli/EPEC- enteropatogénne	O126	1	1,20
E.coli/EPEC- enteropatogénne	O124	2	2,41
ZES- kult.nevyšetrený	nešpecifikované	6	7,23
SPOLU		83	100,00

Analýza Campylobacter jejuni podľa faktora prenosu

Faktor prenosu	počet
ovčí syr a syrové výrobky	13
hydinové mäso	16
kontakt so zvierat'om v chove	3
mäsové výrobky	3
bravčové mäso	1
nezistený	23
Spolu:	59

Iné bakteriálne otravy potravinami

A 05

V roku 2016 sme nezaznamenali iné bakteriálne otravy potravinami. 5-ročný priemer chorobnosti je 0,69/100 000.

Iné protozoráne črevné choroby

A 07

V roku 2016 sme nezaznamenali žiadne ochorenie. V roku 2015 sme evidovali 1 ochorenia na Giardiózu. 5-ročný priemer chorobnosti je 1,04/100 000.

Vírusové a inými organizmami vyvolané črevné infekcie

A 08

V tomto roku sme zaznamenali 170 prípadov vírusových infekcií, čo je o 13 ochorení viac ako v roku predchádzajúcom, kedy sme vykazovali 158 ochorení. 59 prípadov je rotavírusovej etiológie, 25 prípadov norovírusovej etiológie, 16 prípadov adenovírusovej etiológie a v 70 prípadoch sa jedná o nešpecifikovanú vírusovú črevnú infekciu. 5-ročný priemer chorobnosti je 148,36/100 000.

Táto diagnóza sa v tomto roku, tak ako aj v roku 2015 dostala na prvé mieste vo výskyte hnačkových ochorení v okrese. Najväčším podielom sa na vysokom počte ochorení podieľajú detskí pacienti, hlavne vo vekovej skupine 1-4 ročných. U väčšiny ochorení je faktor prenosu nezistený.

Zaznamenali sme aj dve rodinné epidémie s norovírusovou etiológiou, jednu epidémiu v MŠ Riadok s adenovírusovou etiológiou a dve epidémie v MŠ Malé Tatry Ružomberok a Kúpeľoch Lúčky, kde sa pôvodca ochorení nezistil. Pri rotavírusovej enteritíde sme zaznamenali 7 x 2 prípady ochorenia v rodine, pri norovírusovej enteritíde 3 x 3 prípady a 2 x 2 prípady ochorenia v rodine a pri adenovírusovej enteritíde 1 x 2 prípady ochorenia v rodine. Ostatné ochorenia boli sporadické.

Vzhľadom k tomu, že rotavírusová gastroenteritída je zaradená medzi ochorenia preventabilné očkovaním, v jednotlivých prípadoch pri spracovaní ohniska rotavírusovej infekcie bol zisťovaný aj údaj o očkovaní. Ani v jednom prípade sa nejednalo o ochorenie u zaočkovaného dieťaťa.

Diagnóza	počet ochorení	%
A 080 Rotavírusová enteritída	59	59
A 081 Akútna gastroenteropatia zapríčinená vírusom Norwalk	25	25
A 082 Adenovírusová enteritída	16	16
SPOLU	100	100

Hnačka a gastroenteritída pravdepodobne infekčného pôvodu

A 09

V roku 2016 sme nezaznamenali ochorenie na túto diagnózu.

III.2. Skupina vírusových hepatítid

Zo skupiny vírusových hepatítid sme v tomto roku v okrese Ružomberok zaznamenali 2 akútne hepatitídy B bez agensu delta a bez pečenevej kómy. Ostatné typy hepatitídy sa v tomto roku v okrese nevyskytli.

Zaznamenali sme aj jedno nosičstvo HBsAg.

Akútna hepatitída A

B 15

V tomto roku sme nezaznamenali toto ochorenie. V roku 2015 evidujeme 1 ochorenie. 5-ročný priemer je 0,35/100 000.

Akútna hepatitída B

B 16

V roku 2016 sme zaznamenali 2 ochorenie na akútnu hepatitídu B bez agensu delta a bez pečenevej kómy. 5-ročný priemer chorobnosti je 0,69/100 000.

1. Ochorel 45-ročný neočkovaný muž z Macedónska. Udáva v predchorobí sexuálny styk s HBsAg pozit. ženou.
2. Ochorel 43 ročný neočkovaný muž. Jedná sa o bezdomovca, epid. anamnéza nezistená.

V oboch prípadoch sa jednalo o sporadické ochorenia. V rámci ohniska VHB neboli realizované žiadne protiepidemiologické opatrenia.

Nosiči HBsAg

V r. 2016 sme zaznamenali jeden prípad nosičstva HBsAg. Bezpríznakové nosičstvo u 42-ročnej ženy bolo zistené pri predoperačnom vyšetrení krvi. V epid. anamnéze zistená vírus. hepatitída, bez zistenia typu v detstve, v minulosti čistenie maternice po pôrode a trhanie zubov. V rámci protiepidemiologických opatrení nariadený odber krvi s následným očkovaním proti VHB u partnera menovanej.

Vyšetrovanie HBsAg u tehotných:

V roku 2016 sme nevykazovali nové nosičstvo HBsAg u tehotnej ženy podobne ako v roku predchádzajúcom.

Prehľad o očkovaní zdravotníkov a žiakov SZŠ v okrese:

Očkovanie žiakov SZŠ zabezpečujú lekári, ktorí majú tieto žiačky v zdravotnej starostlivosti, o čom my nemáme (vzhľadom na slobodnú voľbu lekára) žiaden prehľad.

Akútna hepatitídaC

B171

V roku 2016 sme ochorenie nezaznamenali, podobne ako v predchádzajúcom roku.

Hepatitída non A non B

B19

V tomto roku sme nezaznamenali žiadne nedodiferencované vírusové hepatitídy a to vďaka tomu, že v okrese máme diferenciálnu diagnostiku na slušnej úrovni a výsledky sú nám k dispozícii do 24 hodín.

Chronická vírusová hepatitída typu C

B182

V tomto roku sme nezaznamenali žiadny prípad. V roku predchádzajúcom sme vykazovali 1 ochorenie. 5-ročný priemer chorobnosti je 3,13/100 000.

III.3. Skupina nákaz preventabilných očkovaním

Divý kašiel - Pertussis

A 37

Pertussis je očkovaním ovplyviteľné ochorenie. Tento rok vykazujeme 2 prípady ochorenia. V roku 2015 sme toto ochorenie nevykazovali.

Priemerná 5 – ročná chorobnosť je 5,21/100 000.

- 1. Ochorela 19 – ročná žena. V epid. anamnéze potvrdená cestovateľská anamnéza po Európe. Ochorenie laboratórne potvrdené – Bordetella pertussis. Jedná sa o sporadické ochorenie, v rodine 4 kontakty bez ťažkostí. Očkovaná riadne.**
- 2. Ochorel 63-ročný muž. Epid. anamnéza negatívna. Jedná sa o sporadický prípad. Menovaný je dôchodca, žije s manželkou, tá bez ťažkostí. Ochorenie laboratórne potvrdené – Bordetella pertussis. Očkovanie pre vek nezistené.**

Úroveň očkovania a preočkovania je veľmi dobrá.

Pri kontrole očkovania k 1.9.2016 bola úroveň očkovania nasledovná :

<u>Ročníky narodenia:</u>	<u>Percento zaočkovanosti</u>
roč. nar. 2014	96,1%
roč. nar. 2009	97,9%
roč. nar. 2002	98,7%

Osýpky - Morbilli

B05

U osýpok sme za posledných 20 rokov výskyt nezaznamenali, naposledy bol výskyt v r.1993 kedy sa vyskytlo jedno ochorenie.

Očkovanie proti osýpkam k 1.9.2016 :

roč. nar. 2014.....	94,3 %
roč. nar. 2013.....	94,4 %
roč. nar. 2012.....	97,2 %

Preočkovanie proti osýpkam v 11 r. života:

roč. nar. 2004	98,2 %
----------------------	--------

Ružienka - Rubeola

B 06

V r. 2016 sme ochorenie nezaznamenali, podobne ako v predchádzajúcom roku.

Očkovanie proti rubeole k 1.9.2016: Vid' očkovanie vyššie u Morbill

Mumps - Parotitis epidemica

B 26

V r. 2016 sme ochorenie nezaznamenali.

Očkovanie proti parotitíde k 1.9.2016: Vid' očkovanie vyššie u Morbill.

Pneumokokové invazívne nákazy

A 40.3, G00.1, J13

V roku 2016 sme ochorenie nezaznamenali, podobne ako v predchádzajúcom roku.

Hemofilové invazívne nákazy

A 41.3, G00.0, J14

V roku 2016 sme ochorenie nezaznamenali, podobne ako v predchádzajúcom roku.

III.4. Skupina respiračných nákaz

Tuberkulóza

A 15 – A 19

V roku 2016 sme zaznamenali 1 ochorenie. V roku minulom sme vykazovali 2 ochorenia.

Ochorel 44-ročný muž – alkoholik. Jedná sa o pľúcnu formu tuberkulózy. Ochorenie zistené pri preventívnej prehliadke. Očkovaný v r. 1972. Ochorenie potvrdené molekulárno-biologickým pokusom a RTG pozitívnym nálezom, kultivačne a mikroskopicky negatívne. Mantoux II test pred liečbou : +10 mm.

Diftéria - Záškrt

A 36

V roku 2016, ani za posledných 5 rokov nebolo hlásené ochorenie, ani nosičstvo toxického kmeňa *Corynebacterium diphteriae*.

Scarlatina - Šarlach

A 38

V r. 2016, tak ako v roku minulom bolo hlásených 7 ochorení. Ochorenie postihlo 3 mužov a 4 ženy. Ochorenie sa vyskytlo iba vo vekových skupinách 1-4 ročných detí – 2 ochorenia a 5-9 ročných detí – 5 ochorení.

Priemerná 5 – ročná chorobnosť je 10,42/100 000.

Ruža

A 46

V r. 2016 bolo hlásených 17 prípadov, čo je nárast ochorení o 7 prípadov oproti minulému roku. V roku 2015 sme vykazovali 10 ochorení. Ochorenie postihlo 4 mužov a 13 žien. Najviac ochorení sa vyskytlo vo vekovej kategórii 65+ roční (12 ochorení).

Ovčie kiahne - Varicella a Herpes zoster

B 01, B02

Varicella - B 01

V r. 2016 bolo hlásených 319 prípadov ochorení, čo je oproti minulému roku nárast o 177 ochorení (319/142). Ochorenie postihlo 168 mužov a 151 žien. Najviac ochorení sa vyskytlo vo vekovej kategórii 1-4 ročných - 134 ochorení, 5-9 ročných - 131 ochorení.

5 – ročný priemer chorobnosti je 477,06/100 000.

Herpes zoster - B 02

V r. 2016 bolo hlásených 36 ochorení, čo je o 6 ochorení viac ako v roku 2015 (36/30). Z celkového počtu 7 ochorení bolo hlásených ako zoster s inými komplikáciami. Ochorenie postihlo 15 mužov a 21 žien. Najviac ochorení sa vyskytlo vo vekovej kategórii +65 ročných -15 ochorení.

5 – ročný priemer chorobnosti je 60,80/100 000.

Iné vírusové infekcie charakterizované léziami kože a sliznice nezatriedene inde

B 08

V r. 2016 boli hlásené 2 ochorenia na piatu infekčnú chorobu. V minulom roku sme nevykazovali žiadny prípad.

V r. 2016 bolo hlásených 9 ochorení, čo je o 2 ochorenia menej ako v roku predchádzajúcom (9/11). Ochorelo 6 mužov a 3 ženy. Najviac ochorení sme zaznamenali vo vekovej kategórii 10-14 ročných a 15-19 ročných po 3 prípady.

5 – ročný priemer chorobnosti je 13,20/100 000.

Epidemiologická situácia vo výskyte chrípky bola aj v tomto roku pomerne priaznivá. Vrchol chorobnosti sme zaznamenávali okolo 8.kalendárneho týždňa. Najvyššia chorobnosť bola zaznamenaná v skupine 0-5 ročných detí. V priebehu sezóny sa objavovali len lokálne epidémie v kolektívoch predškolských a školských detí. Čo sa týka záchytu vírusu chrípky v rámci okresu, bolo nám zhlásené jedno ochorenie u 9-ročného neočkovaného muža. Jedná sa o onkologického pacienta. Ochorenie aj záchyt chrípky nám bol hlásený z Onkologického oddelenia DFNSP B. Bystrica, kde bol chorý hospitalizovaný. Z výplachu u nosohltanu potvrdení vírus chrípky A.

V okrese Ružomberok nemáme sentinelových lekárov, ktorí by nám pravidelne odoberali materiál na vyšetrenie, takže na prípadnom vykazovaní záchytu chrípky sa vždy podieľajú len lôžkové oddelenia ÚVN, ktoré však v tomto roku vírus nezachytili.

SARI

J107

V tomto roku sme ochorenie nezaznamenali. V minulom roku sme vykazovali 1 ochorenie.

III.5. Neuroinfekcie

Ochorenie sme v tomto roku nezaznamenali.

V tomto roku sme zaznamenali 2 prípady ochorenia. V roku 2015 sme vykazovali 1 ochorenie. Priemerná 5 – ročná chorobnosť je 1,39/100 000.

1. Ochorela 54- ročná polymorbídna žena s etylickou anamnézou, po prekonanej CMP. V klinickom obraze príznaky encefalitídy, kvalitatívna aj kvantitatívna porucha vedomia, febrility. V likvore nález potvrdzujúci aseptickú menigitídu.

2. Ochorela 18 – ročná žena. V klinickom obraze pichavé bolesti v hlave v spánkovej oblasti, fonofóbia, jednorázový výstup TT. V likvore mierne zvýšené mononukleáry, polynukleáry. Faktor prenosu a pôvodcu ochorenia sa nepodarilo objasniť.

Ochorenie sme v tomto, ani v roku predchádzajúcom nezaznamenali.

Bakteriálny zápal mozgových plien G009

Ochorenie sme v tomto, ani v roku predchádzajúcom nezaznamenali.

III.6. Zoonózy a nákazy s prírodnou ohniskovosťou

Nešpecifikovaná leptospiróza A279

V roku 2016, tak ako v roku predchádzajúcom neevidujeme toto ochorenie. Priemerná 5 – ročná chorobnosť je 0,35/100 000.

Creutzfeldt - Jacobova choroba A 81

V roku 2016 sme ochorenie nezaznamenali. V roku 2015 sme zaznamenali dva prípady ochorenia a úmrtia na túto diagnózu. Priemerná 5 – ročná chorobnosť je 3,13/100 000.

Stredoeurópska kliešťová encefalitída A841

V tomto roku sme ochorenie na túto diagnózu nevykazovali, v roku predchádzajúcom sme vykazovali 1 ochorenie. Priemerná 5 – ročná chorobnosť je 1,74/100 000.

Lymeská choroba A 69.2

V roku 2016 sme zaznamenali 9 prípadov ochorení. V roku 2015 sme vykazovali 5 prípadov ochorenia. Priemerná 5-ročná chorobnosť je 4,17/100 000.

- 1.) Ochorela 46 - ročná žena. V epid. anamnéze udáva prisatie kliešť'a. Klinická forma erythema chronicum migrans. Ochorenie potvrdené serologickým vyšetrením.
- 2.) Ochorel 58 - ročný muž. V epid. anamnéze udáva prisatie kliešť'a. Klinická forma erythema chronicum migrans. Ochorenie potvrdené serologickým vyšetrením.
- 3.) Ochorela 58 - ročná žena. V epid. anamnéze udáva prisatie kliešť'a. Klinická forma erythema chronicum migrans. Ochorenie potvrdené serologickým vyšetrením.
- 4.) Ochorel 7- ročný muž. V epid. anamnéze udáva prisatie kliešť'a. Klinická forma erythema chronicum migrans. Ochorenie potvrdené serologickým vyšetrením. Po ATB liečbe stav zlepšený.

- 5.) Ochorela 46- ročná žena. V epid. anamnéze udáva prisatie kliešť'a. Klinická forma erythema chronicum migrans. Ochorenie potvrdené serologickým vyšetrením.
- 6.) Ochorel 55 – ročný muž. Zdroj nákazy, ani faktor prenosu sa nepodarilo zistiť. Klinická forma klbna. Ochorenie potvrdené serologickým vyšetrením. Pacient preliečený ATB.
- 7.) Ochorela 58 – ročná žena. Zdroj nákazy, ani faktor prenosu sa nepodarilo zistiť. Klinická forma neurologická. Ochorenie potvrdené serologickým vyšetrením.
- 8.) Ochorela 78 – ročná žena. Zdroj nákazy, ani faktor prenosu sa nepodarilo zistiť. Klinická forma neurologická. Ochorenie potvrdené serologickým vyšetrením.
- 9.) Ochorel 29 – ročný muž. V epid. anamnéze udáva opakované prisatie kliešť'a. Klinická forma neurologická. Ochorenie potvrdené serologickým vyšetrením.

Polyneuropatia pri Lymeskej chorobe

G 63

V tomto roku sme zaznamenali 3 ochorenia. V roku predchádzajúcom sme vykazovali 1 ochorenie. 5- ročný priemer chorobnosti je 2,78/100 000.

- 1.) Ochorel 54- ročný muž. Zdroj nákazy, ani faktor prenosu sa nepodarilo zistiť. V klinickom obraze bolesti chrbta v LS oblasti vyžarujúce do pravej DK. Ochorenie potvrdené serologickým vyšetrením.
- 2.) Ochorel 57- ročný muž. Zdroj nákazy, ani faktor prenosu sa nepodarilo zistiť. V klinickom obraze ochrnutie pravej strany tváre. Ochorenie potvrdené serologickým vyšetrením.
- 3.) Ochorela 65- ročná žena. Zdroj nákazy, ani faktor prenosu sa nepodarilo zistiť. V klinickom obraze periférna paréza tváre vľavo, bolesti hlavy. Ochorenie potvrdené serologickým vyšetrením.

Artritída pri Lymeskej chorobe

M 01.2

V tomto roku sme ochorenie nezaznamenali. V predchádzajúcom roku sme zaznamenali 1 ochorenie. 5- ročný priemer chorobnosti je 1,74/100000.

Toxoplazmóza

B 58

V tomto roku sme zaznamenali 1 ochorenie, tak ako v roku predchádzajúcom. 5- ročný priemer chorobnosti je 3,13/100000.

Ochorela 25- ročná tehotná žena. Ochorenie zistené pri odberoch krvi v 1. trimestri gravidity. Jednalo sa o bezpríznakovú formu ochorenia. V epid. anamnéze udávané ochutnávanie surového mäsa pri príprave jedál.

Kontakt alebo ohrozenie besnotou

Z 20.3

Počet hlásených poranení zvierat'om v roku 2016 bolo 13, čo je o 1 prípadov viac,

ako v roku predchádzajúcom (13/12). 5-ročný priemer chorobnosti je 27,80/100 000. Ohrozených besnotou bolo 9 žien a 4 muži. Pozitívita zvierat'a na besnotu nebola potvrdená.

Analýza podľa druhu zvierat'a a druhu vakcíny

druh	Imovax	Rabipur	Verorab	počet
pes	3	0	6	9
mačka	0	0	4	4
SPOLU	3	0	10	13

Analýza podľa zvierat'a a spôsobu poranenia

druh zvierat'a	pohryznutie	poškriabanie	poslinenie	manipulácia	kontakt	počet
pes	9	0	0	0	0	9
mačka	4	0	0	0	0	4
SPOLU	13	0	0	0	0	13

Analýza podľa lokalizácie poranenia

lokalizácia poranenia	počet
ruka	6
hlava + krk	1
predlaktie	1
predkolenie	4
stehno	1
SPOLU	13

III.7. Nákazy kože a slizníc

Tetanus

A 33 – A 35

Za sledovaných 10 rokov sa toto ochorenie v okrese nevyskytlo.

Plynová gangréna

A 48.0

Ani v tomto roku, rovnako ako za sledované 10-ročné obdobie, sa ochorenie na túto diagnózu nevyskytlo.

Svrab - scabies

B 86

V roku 2016 bolo hlásených 9 sporadických prípadov ochorenia, v roku 2015 sme evidovali 3 ochorenia. Ochorelo 5 mužov a 4 ženy.

5 – ročný priemer chorobnosti je 7,30/100 000.

III.8. Iné infekcie – nezaradené

Iné septikémie

A 41

V roku 2016 vykazujeme 1 prípad ochorenia.

Ochorela 40-ročná žena. Privezená RZP na Infekčné oddelenie ÚVN Ružomberok pre 2 dni trvajúce febrilitu do 40 st.C. Udáva 3 dňovú bolesť mandle,

pri otáčaní hlavy, nie pri prehltaní, 4 x vracanie a bolestivosť hlavy hlavne večer. V laboratórnom vyšetrení vysoké zápalové parametre, z haemokultúry kultivačne potvrdený Staphylococcus epidermidis.

Choroby vyvolané vírusom HIV

B 20 – B 24

V roku 2016 sme v okrese nezaznamenali HIV infekciu. V rámci poradne HIV sme v tomto roku riešili 30 klientov, z nich sme vykonali vyšetrenie u 16-tich klientov s negatívnym výsledkom.

EPIDÉMIE

V roku 2016 sme v okrese Ružomberok zaznamenali 7 epidémií, z toho 2 malé rodinné epidémie a 5 epidémií v kolektíve.

A020 Salmonelová enteritída

Jedná sa o malú epidémiu v ZŠ Zárevúca Ružomberok, kde ochoreli 4 deti na potvrdenú S. enteritidis. 3 deti boli hospitalizované na Infekčnom oddelení ÚVN Ružomberok. Všetci konzumovali koláčiky, ktoré mali v ZŠ počas charitatívnej akcie - Jarmoček pre Janka. Akcie sa zúčastnili žiaci aj zamestnanci školy.

A045 Kampylobakteriálna enteritída

Externí zamestnanci MONDI SCP ochoreli potom ako skonzumovali ovčí syr , ktorý doniesol do práce ich kolega 31.5.2016. Syr kupoval na družstve v Liptovskej Lúžnej. Z celkového počtu 15 ľudí ich ochorelo 6 . V klinickom obraze udávali hnačky, teplotu nad 38 st.C. - u dvoch, bolesti brucha. Obvodného lekára navštívili len dvaja chorí. Hospitalizovaný nebol nikto.

A081 Norovírusová enteritída

1.) Jedná sa o malú rodinnú epidémiu, kde ochoreli všetci traja členovia domácnosti -syn, mama, otec. Prvé príznaky boli 24.7.2016, dominovalo vracanie, bolesti brucha a hnačky. Všetci traja členovia rodiny boli hospitalizovaní na Infekčnom odd. ÚVN Ružomberok. U syna laboratórne potvrdený norovírus zo zvratkov. Rodičia vykázani NZKLP. Zdroj nákazy, ani faktor prenosu nezistený. Všetci členovia rodiny sú doma, mimo kolektívu.

2.) Jedná sa o malú rodinnú epidémiu, kde ochoreli všetci 3 členovia domácnosti zo 4. Prvé príznaky začali 11.7.2016 u otca a postupne ochorela dcéra aj syn- bolesti brucha, riedke stolice, bez TT. Všetci traja členovia rodiny boli hospitalizovaní na Infekčnom odd. ÚVN Ružomberok, kde bol zo vzorky stolice potvrdený norovírus. Ako rizikový faktor udávajú kontakt s chlapcom (syn známých), ktorý mal takéto príznaky dva dni predtým.

A082 Adenovírusová enteritída

V MŠ Riadok v Ružomberku ochoreli 3 deti z celkového počtu 22 deti. Deti ochoreli len v jednej predškolskej triede. Ostatné deti v MŠ boli zdravé. Prvé príznaky od 20.6. po

23.6.2016. V klinickom obraze dominovali hnačky, vracanie, TT. Jedno dieťa bolo hospitalizované a u neho potvrdený zo stolice adenovírus.

V MŠ bol vykonaný ŠZD a nariadené protiepidemické opatrenia.

A084 Nešpecifikovaná vírusová črevná infekcia

1.) Zo súkromnej MŠ v Ružomberku, ktorú navštevuje 20 detí a je tu zamestnaných 5 zamestnancov nám nahlásili 9 chorých (7 detí a 2 osoby personálu, vrátane riaditeľky MŠ). Prvé príznaky sa objavili u jedného dieťaťa 3.10.2016, prevládalo zvracanie, žalúdočná nevoľnosť, hnačky a bolesti hlavy, afebrilné. Najviac ochorení sa prejavilo v noci z 4.10-5.10.2016. Strava je do MŠ dovážaná zo spoločnej vývarovni, ktorá varí stravu pre celkom 4 detské zariadenia v meste (3xMŠ a 1x jasle). Prešetrovaním sa zistilo, že v žiadnom inom z týchto zariadení sa ochorenia neobjavili. V MŠ boli nariadené protiepidemické opatrenia. Materiál na objasnenie pôvodcu ochorení odobratý nebol.

2.) Bol nahlásený epidemický explozívne vzniknutý výskyt akútnych gastroenteritíd v zariadení Kúpele Lúčky a.s., v ktorom ochorelo celkom 61 osôb (59 klientov a dvaja praktikanti z radov zamestnancov) z celkového počtu 536 exponovaných. Ochorenia začali 7.9.2016 o cca 15,00 hod.- v tento deň ochorelo najviac - 34 osôb. Na druhý deň 8.9. ochorelo 13 osôb s tým, že tí čo ochoreli 7.9. už druhý deň postupne vyzdravovali a mali chuť aj na jedlo. V klinickom obraze dominovalo zvracanie, hnačky- teplota len u 3 chorých do 38,0st.C. Kultivačne bolo vyšetrených cca 40 tampónov z rekta od chorých, etiologické agens nepodarilo dokázať. Stolica na virologické vyšetrenie bola odobratá len v 3 prípadoch s negatívnymi výsledkami, čím uzatvárame epidémiu ako nešpecifikovanú vírusovú gastroenteritídu. V zariadení boli nariadené príslušné protiepidemické opatrenia. Ako rizikové sa však v takomto type zariadenia mohol uplatniť bufetový typ stravovania, ktorý aj tu praktizujú a cez ktorý môže dochádzať k eventuálnej kontaminácii pripravenej stravy skryte chorým stravníkom.

ÚMRTIA

V roku 2016 sme úmrtie na infekčné ochorenie nezaznamenali. V roku 2015 sme zaznamenali dva úmrtia v okrese Ružomberok, jednalo sa v oboch prípadoch o úmrtia na genetickú formu CJCH.

III. Výkon štátneho zdravotného dozoru a posudková činnosť

V okrese Ružomberok sú 4 lôžkové zdravotnícke zariadenia, z ktorých však dozorujeme len 3 (Liečebňu pre dlhodobu chorých v Liptovskej Štiavničke, Národný endokrinologický a diabetologický ústav v Lubochni a kúpele Lúčky). Najväčšie zdravotnícke zariadenie okresu - Ústredná vojenská nemocnica je dozorovaná úradom verejného zdravotníctva ministerstva obrany.

Okrem toho dozorujeme v okrese Ružomberok 119 ambulancií.

- v priebehu roka sme vykonali 15 previerok
- všetky zariadenia vyhovovali
- nebolo potrebné riešenie nedostatkov na mieste
- nebolo potrebné vydať opatrenie RH rozhodnutím

IV.1.1 Prehľad o výkone ŠZD ZZ v roku 2016 okres Ružomberok

Lôžkové odd. + ambulancie Ružomberok	Celkový počet	vykonaný ŠZD				SPOLU
		Komplex Previerky	V súvislosti s NN	Kontrola náprav. opatrení	Iba mikrobiálny monitoring	
Lôžk. odd. - OIKM/JIS	0	0	0	0	0	0
Lôžk. odd.- chirurg. smer	0	0	0	0	0	0
Amb. detský lekár	16	0	0	0	0	0
Amb. všeobecní lekári	25	5	0	0	0	5
Amb. Odborní lekári	33	5	0	0	1	6
stomatológovia	35	2	0	1	1	4
Centrálna sterilizácia	0	0	0	0	0	0
SPOLU	118	12	0	1	2	15

Posudkovú činnosť novovzniknutých zdravotníckych zariadení riešime po dohode s odd. životného prostredia, ktoré dáva čiastkové vyjadrenie k umiestneniu nového objektu zdravotníckeho zariadenia a posudzuje ho z hľadiska stavby, alebo prestavby. Väčšina posudkov bola vydávaná za účelom prechodu stávajúcich ambulatných zariadení z majiteľa fyzickej na právnickú osobu.

Nami dozorované lôžkové zdravotnícke zariadenia nehlásili v tomto roku NN, preto ďalej tabuľky s rozborom NN neuvádzame. Rovnako sme v roku 2015 nevykonávali v zariadeniach okresu odbery sterov z prostredia a sterilného materiálu.

Štátne zdravotnícke ambulancie:

V okrese Ružomberok sa nenachádza žiadna štátna ambulancia.

Neštátne zdravotnícke ambulancie :

Názov ambulancie:	Počet	Názov ambulancie:	Počet
Detské	16	Kožná	3
Obvodné	25	Očné	2
Zubné	35	Ortopedická	3
Gynekologické	9	Alergologická	2

Chirurgické	2	Urologická	1
Interné	4	Neurologická	5
ORL	1	Psychiatrické	2
Diabetologická	1	Rehabilitácia	1
RTG,MR	1	Denzitometria	1
Psychologická	4	Spolu:	118

V okrese Ružomberok funguje jedno neštátne mikrobiologické laboratórium (Alphamedical).

II. Zoznam zdravotníckych zariadení – okres Ružomberok

• Všeobecné ambulancie pre dospelých

- 1.) MUDr. Lucia Garajová, ARTMEDA, s.r.o., Plavisko 7, Ružomberok
- 2.) MUDr. Iveta Čechová, Madačova 5, Ružomberok
- 3.) MUDr. Judita Kuchyňová, Praktik Duo, spol.s.r.o., Textilná 23, Ružomberok
- 4.) MUDr. Pavol Hollý, s.r.o., Na Kamenci 36, Liptovská Teplá
- 5.) MUDr. Martin Činčura, MC-CLINIC s.r.o, ZS Lipt. Osada
- 6.) MUDr. Anna Jarolínová, Považská 12, Ružomberok
- 7.) MUDr. Mária Preislerová, Slobody 45, Lúčky
- 8.) MUDr. Daniela Rázgová, D. Kráľovskej 867, Likavka
- 9.) MUDr. Jela Turská, Mostová 26, Ružomberok
- 10.) MUDr. Ivana Hrušková, ZDRAVSTAR, s.r.o., Bernolákova 4, Ružomberok
- 11.) MUDr. Zuzana Piovarčiová, HEALT FACTORY, s.r.o., Bystrická 13, Ružomberok
- 12.) MUDr. Mária Černáková, D. Kráľovskej 867, Likavka
- 13.) MUDr. Mária Holá, s.r.o., Bystrická 2576, Ružomberok
- 14.) MUDr. Karin Letková, KARPET, s.r.o., Bystrická 13, Ružomberok
- 15.) MUDr. Agata Šventová, SAPMED, s.r.o., Textilná 23, Ružomberok
- 16.) MUDr. Dušan Žuffa, MEDPRAKTIK, s.r.o., Bernolákova 4, Ružomberok
- 17.) MUDr. Dagmar Kapalová, ARTMEDA, s.r.o., Plavisko 7, Ružomberok
- 18.) MUDr. Ľubomír Machyna, DD a DSS pre dospelých Likavka 9
- 19.) MUDr. Štefan Szalai, Medicstar, s.r.o., ZS Lipt. Lúžna
- 20.) MUDr. Viera Maslová, Plavisko 22, Ružomberok
- 21.) MUDr. Jozef Sille, PROMED,s.r.o., ZS Liptovské Sliače
- 22.) MUDr. Helena Imreová, ZS 323 Ľubochňa
- 23.) MUDr. Mária Záhová, J.M.ZÁŇ, s.r.o., Poľná, č. 6030/2, Ružomberok,
- 24.) MUDr. Ľubomír Machyna, Považská 12, Ružomberok
- 25.) LSPP, ARTMEDA, s.r.o., Plavisko 7, Ružomberok

• Všeobecné ambulancie pre deti a dorast

- 1.) MUDr. Stanislava Polóny, Námestie slobody 8, Ružomberok
- 2.) MUDr. Danica Papúchová, Bernolákova 12, Ružomberok
- 3.) MUDr. Monika Horváthová, Pro infantibus, spol.s.r.o., Kľačno 4/2201, Ružomberok
- 4.) MUDr. Monika Koreňová, ZS Liptovské Sliače
- 5.) MUDr. Oľga Fliegová, s.r.o., Textilná 23, Ružomberok
- 6.) MUDr. Zora Puskeilerová, PediaGyn, s.r.o., Bystrická 16, Ružomberok
- 7.) MUDr. Daniela Kordošová, s.r.o., Bystrická 16, Ružomberok

- 8.) MUDr. Janka Nosková, Nosko Health Prevention, s.r.o, LSPP, Hurbanova 5, Ružomberok
- 9.) MUDr. Janka Nosková, Nosko Health Preveticion, s.r.o., ZS Lúčky
- 10.) MUDr. Janka Nosková, Nosko Health Prevention s.r.o., Lipt. Teplá
- 11.) MUDr. Janka Nosková, Nosko Health Prevention, s. r. o., Lisková
- 12.) MUDr. Jozef Jakubec, MEDIKA – DMZ, s.r.o., Madačova 5, Ružomberok
- 13.) MUDr. Beáta Drusková, Liptovská Lúžna
- 14.) MUDr. Beáta Drusková, ZS Lipt. Osada
- 15.) MUDr. Emília Martinková, s.r.o., Ľubochňa 232
- 16.) MUDr. Ivona Gubalová, D. Kráľovskej 865, Likavka

• **Ambulancie zubného lekárstva**

- 1.) MUDr. František Hoffmann, FENADENT s.r.o., Lúžňanská 139, Lipt. Osada
- 2.) MUDr. Zdenka Džumelová, La dent s.r.o., Bystrická cesta 14, Ružomberok
- 3.) MUDr. Zuzana Piklová, Z-DENT, s.r.o., Lipová Alej 266/10, Ľubochňa
- 4.) MUDr. Alexander Iliev, s.r.o., ZŠ Kľačno
- 5.) MUDr. Dionýz Jáger, Alpha - Dent, s.r.o., Lipt. Lúžna 629
- 6.) MUDr. Dana Jágerová, Alpha – Dent, Liptovská Lúžna 629
- 7.) MUDr. Ján Preisler, Madačova 6, Ružomberok
- 8.) MUDr. Ivona Mlynáriková, ORTIVA, s.r.o., K. Salvu 1985/5, Ružomberok
- 9.) MUDr. Beáta Pfefferová, Považská 4, Ružomberok
- 10.) MUDr. Anna Kaliská, ZS SCP, Bystrická 13, Ružomberok
- 11.) MUDr. Ľudmila Zlatinská, s.r.o., Bystrická 13, Ružomberok
- 12.) MUDr. Peter Hyža, KARPET, s.r.o., Bystrická 13, Ružomberok
- 13.) MUDr. Damián Karniš, AD7, s.r.o., Textilná 23, Ružomberok
- 14.) MUDr. Ján Záhora, 3Z ZdravézubyZáhora, s.r.o., Madačova 5, Ružomberok
- 15.) MUDr. Terézia Osvaldová, ZŠ Dončova 4, Ružomberok
- 16.) MUDr. Monika Bollová, K. Sidora 110, Ružomberok
- 17.) MUDr. Pavol Bogyi, Havránekova 134, Ružomberok
- 18.) MUDr. Ľubomíra Mosná, Na Kamenci 36, Lipt. Teplá
- 19.) MUDr. Jarmila Natšinová, Rybárpolská 23, Ružomberok
- 20.) MUDr. Elena Remenárová, Lúčky 45
- 21.) MUDr. Ján Štalmach Š. Moyzesa 21, Ružomberok
- 22.) MUDr. Terézia Osvaldová, Nám. A. Hlinku 14, Ružomberok
- 23.) MUDr. Ján Štalmach, ZS Ľubochňa 232
- 24.) MUDr. Eva Pavellová, Zárevúca 18, Ružomberok
- 25.) MUDr. Mária Schneiderová, ZS Lipt. Sliache
- 26.) MUDr. Eva Šimanská Textilná 23, Ružomberok
- 27.) MUDr. Anna Nováková, D. Kráľovskej 865, Likavka
- 28.) MUDr. Mária Gáboríková, GAMADENT, s.r.o., Považská 4, Ružomberok
- 29.) MUDr. Viera Kariková, KARIDENT, s.r.o., Považská 4, Ružomberok
- 31.) MUDr. Marta Halássová, Stomafix, s.r.o., D. Kráľovskej 865, Likavka
- 32.) MDDr. Štefan Straka, S-DENT, s.r.o., Madačova 5, Ružomberok
- 33.) MUDr. Jozef Skurčoňák, s.r.o., Podhora 5335/38, Ružomberok
- 34.) MUDr. Radoslav Ružinák, RUŽA- DENT, s.r.o., Podhora 5335/38, Ružomberok
- 35.) MDDr. Martin Šida, Bystrická cesta 13, Ružomberok

• **Ambulancie gynekológov**

- 1.) MUDr. Ľubomír Javorka, s.r.o., ZS Lipt. Sliače
- 2.) MUDr. Ľubomír Javorka, s.r.o., Dončova 17, Ružomberok
- 3.) MUDr. Bohumil Kuchyňa, Praktík Duo, s.r.o., Textilná 23, Ružomberok
- 4.) MUDr. Ján Hruška, ZDRAVSTAR, s.r.o., Madačova 5, Ružomberok
- 5.) MUDr. Peter Očko, Gynpo, s.r.o., Kačkova 4, Ružomberok
- 6.) LLK Lúčky, a.s. – LD Choč
- 7.) Doc. MUDr. Stanislav Tomáš PhD., TOM-GYN, s.r.o., Nám. Štefana Hýroša 12, Ružomberok
- 8.) MUDr. Michal Luniček, Femina L.M., s.r.o., Mostová 6, Ružomberok
- 9.) MUDr. Milan Puskeiler, Pedia Gyn s.r.o., Mostová 6, Ružomberok

• **Odborné ambulancie**

- 1.) ambulancia kožná a lekárskej kozmetiky – MUDr. Lýdia Valentovičová, K. Salvu 11/78, Ružomberok
- 2.) neurologická ambulancia s.r.o., – MUDr. Helena Psočná, Považská 12, Ružomberok
- 3.) diabetologická ambulancia – MUDr. Drahomíra Kuderová, DIACENTRUM, s.r.o., Považská 12, Ružomberok
- 4.) interná ambulancia – MUDr. Marián Bočák, Oáza relax, s.r.o., Bystrická 13, Ružomberok
- 5.) interná ambulancia – MUDr. Eva Svozilová, s.r.o., Textilná 23, Ružomberok
- 6.) interná a reumatologická ambulancia – MUDr. Ivan Blahút, Madačova č. 5, Ružomberok
- 7.) urologická ambulancia – MUDr. Peter Staško, s.r.o., Považská 12, Ružomberok
- 8.) kožná ambulancia – MUDr. Žofia Dobríková, s.r.o., K. Salvu 4, Ružomberok
- 9.) očná ambulancia – MUDr. Mária Šimanská, s.r.o., Považská 12, Ružomberok
- 10.) očná ambulancia – MUDr. Zina Jeleníková, VISARIS, s.r.o., K. Salvu 1, Ružomberok
- 11.) psychiatrická ambulancia – MUDr. Eva Kordovanová, s.r.o., Považská 12, Ružomberok
- 12.) ortopedická ambulancia – MUDr. Jozef Pogran, Považská 13, Ružomberok
- 13.) ortopedická ambulancia - LD Choč – Lúčky
- 14.) denzitometria, Medical Cassovia s.r.o., MUDr. Vladimír Masaryk, ul.gen.Vesela 83, Ružomberok
- 15.) imunoalergologická ambulancia – MUDr. Janka Javorková, Dončova 17, Ružomberok
- 16.) imunoalergologická ambulancia - MUDr. Omar Mohamedová Eva, A. Bernoláka 4, Ružomberok
- 17.) gastroenterologická a interná ambulancia – MUDr. Marián Hatala, s.r.o., Makovického 18, Ružomberok
- 18.) chirurgická ambulancia – MUDr. Stanislav Mlynárik, Považská 12, Ružomberok
- 19.) ambulancia ORL – MUDr. Gabriela Tereková, s.r.o., Považská 4, Ružomberok
- 20.) detská neurologická ambulancia – MUDr. Ján Pajor, Považská 12, Ružomberok
- 21.) detská neurologická a neurologická ambulancia – MUDr. Andrea Tomášová, Neuroprotect, s.r.o., Š. Hýroša 12, Ružomberok
- 22.) psychologická ambulancia – PhDr. Jana Petříčková, spol.s.r.o., A. Bernoláka 12, Ružomberok
- 23.) rehabilitácia – Krekáč, s.r.o., Námestie slobody 4, Ružomberok
- 24.) ambulancia klinického psychológa pre deti a dospelých – PhDr. Jana Maťašová, Hollého 11, Ružomberok
- 25.) ambulancia klinickej psychológie, Mgr. Anna Kollárová, Ľubochňa 224

- 26.) ambulancia magnetickej rezonancie, SPINN, s.r.o., J. Kačku 4, Ružomberok
- 27.) ambulancia klinickej psychológie, PhDr. Monika Navrátilová, Námestie A. Hlinku 35, Ružomberok
- 28.) ambulancia detskej psychiatrie, MUDr. Martin Nad', Hviezdoslavova 870, Likavka
- 29.) ortopedická ambulancia – MUDr. Tomáš Šagát, J. Kačku č. 4, Ružomberok
- 30.) ambulancie cievnnej chirurgie, ul. Gen. M. Vesela č. 83, 034 01 Ružomberok
- 31.) neurochirurgická ambulancia, SPINN, s.r.o., Madačova 5341/1, Ružomberok
- 32.) dermatovenerologická ambulancia a korektívna medicína, Derma-Consulting IMG, s.r.o., Bystrická cesta 2825, Ružomberok
- 33.) neurologická ambulancia - LD Choč – Lúčky

V. Ostatné činnosti

e) Preventívne programy a projekty

V priebehu roka sme venovali pozornosť programom a projektom ako je Národný imunizačný program, Surveillance prenosných ochorení, EPIS, Nozokomiálne nákazy, Mimoriadne epidemiologické situácie, Enviromentálna surveillance poliomyelitídy a sledovanie VDPV, Prevencia HIV.

Nevykonávali sme žiadne špecializované činnosti.

V rámci poradenstva boli zabezpečené činnosti :

- v poradni HIV pre jednotlivcov vo vyhradenom čase s anonymnými odbermi krvi na vyšetrenie HIV a poradenstvo cez telefón
- poradni očkovania cez telefón aj osobne s rodičmi, ktorí odmietajú očkovania svojich detí
- zdravotnícke služby v okrese sú zabezpečované na porovnateľnej úrovni v rámci Slovenskej republiky. Zabezpečené sú cestou štátneho a súkromného sektora. Spolupráca pri vykonávaní surveillance prenosných ochorení so štátnym aj súkromným sektorom je dobrá.
- hlásenie nozokomiálnych nákaz zo zariadení je tak, ako v celej republike podhodnotené.
- očkovanie je každoročne kontrolované v rámci celoslovenskej úlohy v pevne stanovenom termíne. Zaočkovanosť v okrese je dobrá. V4-roch obvodoch bola zistená nižšia zaočkovanosť ako 90% na čom sa podpísalo odmietanie povinného očkovania u rodičov.

V roku 2016 sme realizovali projekt „Očkovanie hrou“ – vzdelávanie študentov nezdravotníckeho zamerania v oblasti infekčných chorôb. Projekt sme realizovali na jednej strednej škole v L.Mikuláši, celkom bolo zapojených do projektu 52 študentov. Študenti pracovali interaktívne v 4-roch skupinách a vyplnili potrebné dotazníky, a to ako na začiatku realizácie akcie, tak aj na jej konci. Tieto boli v termíne zaslané gestorovi projektu na RÚVZ Komárno.

f) Špecializované činnosti

g) Poradenstvo v prevencii prenosných ochorení

Poradenstvo v prevencii prenosných ochorení je pri každom prípade, ktoré je nahlásené. Prípady šetríme telefonicky, alebo priamo s chorými či rodičmi chorých. Vykonávame šetrenie epidemiologickej anamnézy a nariaďujeme protiepidemické opatrenia.

Poradenstvo tiež vykonávame v rámci poradne očkovania, ktorej činnosť sme spropagovali na internetovej stránke úradu.

Skúsenosť je taká, že poradňu navštevujú zatiaľ iba rodičia detí odmietajúcich očkovanie, ktorých RÚVZ aktívne pozýva. Pracovníci odd. epidemiológie vedú s týmito rodičmi rozhovor o prospešnosti očkovania a odovzdané sú im aj edukačné materiály pojednávajúce o význame očkovania. Diskusia s týmito rodičmi je veľmi náročná a ich presvedčenie o neúčinnosti a škodlivosti očkovania je také silné, že odmietajú odborné argumenty. V priebehu roka 2016 sme v okrese Liptovský Mikuláš zaznamenali 76 odmietnutí očkovania, ktoré sme riešili predvolaním rodičov do poradne očkovania a následne dohovorom rodičom, v dvoch prípadoch rodičia zmenili názor a svoje deti dali zaočkovať. V pravidelných štvrtročných intervaloch zasielame tabuľky odmietania očkovania na ÚVZ SR.

h) Zdravotno - výchovné aktivity v prevencii prenosných ochorení

V rámci edukácie širokej laickej aj odbornej verejnosti o prenosných ochoreniach vystupujeme s aktívnymi prednáškami na edukácii lekárov prvého kontaktu Žilinského kraja, ale aj v rámci Slovenska.

V rámci projektu „Očkovanie hrou“ sme v mesiaci jún na jednej strednej škole v L.Mikuláši, zrealizovali prednášku na tému „Očkovanie“ a študenti pracovali interaktívne v 4-roch skupinách. Študenti nám vyplnili potrebné dotazníky, a to ako na začiatku realizácie akcie aj na jej konci. Tieto boli v termíne zaslané gestorovi projektu na RÚVZ Komárno.

V rámci prevencie nozokomiálnych nákaz sme v máji realizovali regionálnu kampaň „Zvýšenie hygieny rúk a dezinfekcia rúk v zdravotníckych zariadeniach“. V rámci tejto kampane bola prezentovaná prednáška pre zdravotníckych pracovníkov a zároveň boli realizované ukážky a praktický nácvik správnej hygienickej dezinfekcie rúk využitím UV lampy 30-tim zdravotníkom v odborných a detských ambulanciách v okrese a tiež pre zdravotný personál v LDCH L.Štiavnička.

V rámci svetového dňa WHO „október - Mesiac úcty k starším“ sme realizovali v zariadení pre seniorov prednášku na tému „Chrípka a pneumokokové ochorenia“.

Mimoriadne úlohy

V roku 2016 nebola žiadna mimoriadna úloha.

Počet

Odbor/oddelenie epidemiológie RÚVZ – Liptovský Mikuláš

1.	Epidemiologické vyšetovanie v ohniskách nákazy (okrem NN)	prvá. návšteva v ohnisku	1352
		opakované návštevy v ohnisku	20
		počet vyšetrených osôb	1372
		zvýšený zdravotný dozor	8
		lekársky dohľad	0
		iné protiepidemické opatrenia	18
		spolu:	2770
		2.	Odber vzoriek na mikrobiologické vyšetrenie (okrem NN):
vzorky materiálu z vonkajšieho prostredia:	848		
Voda	0		
potraviny	0		
Iné	1		
spolu:	900		
3.	Doplňovanie epidemiologických údajov k spracovaniu nákaz, ev. analýz		
		zo zdravotných záznamov	100
		z laboratórnych protokolov	1565
		Iné	0
		spolu:	2365
4.	Imunizačný program	metodické návštevy lekárov	63
		kontrola očkovania (počet očkovaných)	7078
		kontrola skladovania očkovacích látok	29
		prejednanie neúčasti na očkovaní	25
		priestupkové konanie	0
		Iné	0

		spolu:	7195
5.	Práca v EPIS-e	preberanie hlásení (OKM,NRC,PZS, prípady z iných RÚVZ)	1100
		zadávanie prípadov	2365
		kontrola a uzatváranie prípadov	2365
		spracovanie dotazníkov k epidémii	16
		SRV	20
		Chrípka	52
		spolu:	5918
		6.	Analýza epidemiologickej situácie (uviest' počet)
týždenná	52		
mesačná	12		
Ročná	1		
na požiadanie	16		
príprava podkladov	10		
spolu:	343		
7.	poradenstvo a podávanie informácií		
		v ohniskách rodinných	950
		v ohniskách kolektívnych	40
		pre verejnosť	110
		v médiach	1
		Iné	0
		spolu:	1126
		8.	Odborné analýzy (okrem uvedených v bode 6.)
Rozbor	0		
Podklad	15		

		stanovisko	0
		spolu:	35
9.	Prednášková činnosť	prednášky pre verejnosť	14
		prednášky pre ZP	1
		spolu:	15
10.	Publikácie pre verejnosť (uviest' miesto a názov v prílohe)	1. autor	0
		spoluautor	0
		spolu:	0
11.	Publikačná činnosť v odborných a vedeckých časopisoch (uviest' názov a miesto v prílohe)	1. autor	0
		spoluautor	0
		vypísať názov a miesto*	0
		spolu:	0
12.	Účasť na konferenciách (uviest' miesto a názov v prílohe)	Aktívna	11
		Pasívna	11
		vypísať názov a miesto*	uvedené v aktivitách epid. odd.(bod VI.)
		spolu:	22
13.	Práca na osobitných štúdiách a programoch (názov programu v prílohe)	príprava zadania	0
		zber podkladov	0
		sumarizácia	0
		Analýza	0
		iné (príprava)	0
		spolu:	0
		*názov projektu napr. HELICS	0
14.	Vydané certifikáty (AIDS), medzinárodný očkovací preukaz, osvedčenie o odbornej spôsobilosti		0

15.	Plánovaný ŠZD v ZZ - kontrola HER a BOT	kontroly pracoviska	29
		opakované návštevy	0
		odber vzoriek zo sterilných materiálov	380
		odber vzoriek z prostredia	445
		odber vzoriek z ovzdušia	0
		odber vzoriek dezinfekčných prostriedkov	0
		odber iných vzoriek	0
		počet testovaných HVS	3
		počet testovaných AUT	7
		počet testovaných EO	0
		počet testovaných FS	1
		iná sterilizačná technika	0
		spolu:	865
16.	NN – cielená kontrola HER a BOT v súvislosti s výskytom NN	kontroly pracoviska	5
		opakované návštevy	2
		odber vzoriek zo sterilných materiálov	53
		odber vzoriek z prostredia	40
		odber vzoriek z ovzdušia	0
		odber vzoriek dezinfekčných prostriedkov	0
		odber iných vzoriek	0
		počet testovaných HVS	2
		počet testovaných AUT	1
		počet testovaných EO	0
		počet testovaných FS	0

		iná sterilizačná technika	0
		spolu:	103
17.	Epidemiologické vyšetovanie v súvislosti s chorobou z povolania	počet osôb	0
18.	Posudková činnosť	štúdie projektov	0
		konzultácie	0
		spracovanie	0
		kolaudácia	0
		vydanie posudkov	0
		spolu:	0
19.	Podnety a sťažnosti	Počet	2
20.	Sankcie	Počet	0
21.	Rozhodnutia	Počet	26
22.	Odvolania	Počet	0

Aktivity odd. epidemiológie v r. 2016 :

	Termín	Miesto konania	Názov podujatia	Účasť aktívna/pasívna	Pracovníčky
1.	14-16.1.2016	Štrbské pleso	Vakcinologický kongres	aktívna	MUDr.Maslenová „Čo možno očakávať od očkovania proti Herpes Zoster“
2.	15.3.2016	Bratislava	Konzultačný deň NRC	pasívna	MUDr.Maslenová PhDr. Mrvová,

					Mravcová
3.	1.4.2016	Martin	Martinské dni hygieny	pasívna	MUDr.Maslenová
4.	18.4. - 19.4.2016	Banská Bystrica	Odborný seminár – projekt „Očkovanie hrou“	pasívna	PhDr.Mrvová Mravcová
5.	25-27.4.2016	Tále	Červenkove epidemiologické dni	aktívna	MUDr.Maslenová – „Je ťažké odhaliť šíriace sa osýpky? retrospektívny pohľad do r. 1988 v okrese L.Mikuláš“ Mrvová – „Creutzfeldt Jakobova choroba“ Ižariková - pasívne
6.	3-4.5.2016	Liptovský Mikuláš, Ružomberok	Kampaň „Ruky“	aktívna	PhDr. Mrvová Mravcová „ Zvýšenie hygieny rúk a dezinfekcia rúk v zdravotníckych zariadeniach“
7.	7.6.2016	Banská Bystrica	Školenie HALT	pasívne	Mrvová
8.	23.7.2016	Liptovský Mikuláš	Projekt: „Očkovanie hrou“	aktívna	MUDr.Maslenová PhDr.Mrvová Mravcová Ižariková Projekt : „Očkovanie hrou“
9.	14.9.2016	Ružomberok	Purkyňove dni	aktívna	MUDr.Maslenová Očkovanie - antivakcinisti
10.	24.9.2016	Žilina	Vakcinologický kongres	aktívna	MUDr.Maslenová – „Aktuálne problémy

	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,75	0,00
A05	a	0	7	0	0	0	2	0	0	0	0
	r	0,00	11,86	0,00	0,00	0,00	3,46	0,00	0,00	0,00	0,00
A07	a	0	1	0	1	0	0	0	2	1	0
	r	0,00	1,69	0,00	1,69	0,00	0,00	0,00	3,48	1,75	0,00
A08	a	31	137	45	52	87	46	54	82	158	170
	r	52,51	232,16	76,13	87,97	150,12	79,64	93,84	142,85	276,48	297,48
A09	a	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	r	1,69	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A27	a	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0
	r	1,69	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,74	0,00	0,00
A370	a	0	1	1	3	0	3	0	12	0	2
	r	0,00	1,69	1,69	5,08	0,00	5,19	0,00	20,90	0,00	3,50
A38	a	0	2	1	0	2	8	4	9	7	7
	r	0,00	3,39	1,69	0,00	3,45	13,85	6,95	15,68	12,25	12,25
A403	a	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,74	0,00	0,00
A410	a	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0
	r	1,69	0,00	0,00	1,69	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A411	a	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	1,73	0,00	0,00	0,00	0,00	1,75
A415	a	2	2	3	0	0	0	2	0	1	0
	r	3,39	3,39	5,08	0,00	0,00	0,00	3,48	0,00	1,75	0,00
A69	a	3	5	7	2	0	2	1	4	5	9
	r	5,08	8,47	11,84	3,38	0,00	3,46	1,74	6,97	8,75	15,75
A81	a	1	0	2	1	3	2	1	1	2	0
	r	1,69	0,00	3,38	1,69	5,18	3,46	1,74	1,74	3,50	0,00
A84	a	0	0	0	0	0	1	2	1	1	0
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,73	3,48	1,74	1,75	0,00
A87	a	0	0	0	3	0	1	1	1	1	2
	r	0,00	0,00	0,00	5,08	0,00	1,73	1,74	1,74	1,75	3,50
B01	a	102	161	513	202	61	227	767	176	142	319
	r	172,78	272,83	867,90	341,72	105,26	392,99	1332,92	306,60	248,49	558,22
B02	a	41	40	29	44	24	43	38	40	30	36
	r	69,45	67,78	49,06	74,43	41,41	74,44	66,04	69,68	52,50	63,00
B15	a	0	2	0	5	0	0	0	0	1	0
	r	0,00	3,39	0,00	8,46	0,00	0,00	0,00	0,00	1,75	0,00
B16	a	0	0	0	0	1	0	1	0	0	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	1,73	0,00	1,74	0,00	0,00	3,50
B181	a	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
	r	0,00	0,00	1,69	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B182	a	3	1	1	1	2	1	1	4	1	0
	r	5,08	1,69	1,69	1,69	3,45	1,73	1,74	6,97	1,75	0,00

B27	a	6	6	4	8	3	8	4	12	11	9
	r	10,16	10,17	6,77	13,53	5,18	13,85	6,95	20,90	19,25	15,75
B58	a	3	0	0	1	0	2	4	2	1	1
	r	5,08	0,00	0,00	1,69	0,00	3,46	6,95	3,48	1,75	1,75
B86	a	0	3	4	2	7	2	2	7	3	9
	r	0,00	5,08	6,77	3,38	12,08	3,46	3,48	12,19	5,25	15,75
G00	a	1	2	1	0	0	0	1	0	0	0
	r	1,69	3,39	1,69	0,00	0,00	0,00	1,74	0,00	0,00	0,00
G630	a	1	2	0	1	1	3	2	1	1	3
	r	1,69	3,39	0,00	1,69	1,73	5,19	3,48	1,74	1,75	5,25
M012	a	3	1	1	2	2	1	1	0	1	0
	r	5,08	1,69	1,69	3,38	3,45	1,73	1,74	0,00	1,75	0,00
Z203	a	17	28	13	19	13	20	18	17	12	13
	r	28,80	47,45	21,99	32,14	22,43	34,62	31,28	29,62	21,00	22,75

VÝSKYT VYBRANÝCH PRENOSNÝCH OCHORENÍ A POROVNÁVACIE INDEXY ZA OKRES RUŽOMBEROK

	2016 Abs.Hod	2015 Abs.Hod	INDEX 2016/2015	PRIEMER 2011-2015	Index /P	CHOROBNOSŤ	PRIEMER ch.2011- 2015
A02	79	54	1,46	43	1,84	138,24	74,70
A02N	0	1	0,00	1	0,00	0,00	1,74
A03	0	0	0,00	0,8	0,00	0,00	1,39
A040	13	27	0,48	26,8	0,49	22,75	46,56
A045	59	35	1,69	55,2	1,07	103,24	95,90
A046	0	3	0,00	1,8	0,00	0,00	3,13
A048	0	1	0,00	0,2	0,00	0,00	0,35
A05	0	0	0,00	0,4	0,00	0,00	0,69
A07	0	1	0,00	0,6	0,00	0,00	1,04
A08	170	158	1,08	85,4	1,99	297,48	148,36
A27	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,35
A370	2	0	0,00	3	0,67	3,50	5,21
A38	7	7	1,00	6	1,17	12,25	10,42
A403	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,35
A411	1	0	0,00	0,2	5,00	1,75	0,35
A415	0	1	0,00	0,6	0,00	0,00	1,04
A69	9	5	1,80	2,4	3,75	15,75	4,17
A81	0	2	0,00	1,8	0,00	0,00	3,13
A84	0	1	0,00	1	0,00	0,00	1,74
A87	2	1	2,00	0,8	2,50	3,50	1,39
B01	319	142	2,25	274,6	1,16	558,22	477,06
B02	36	30	1,20	35	1,03	63,00	60,80

B15	0	1	0,00	0,2	0,00	0,00	0,35
B16	2	0	0,00	0,4	5,00	3,50	0,69
B182	0	1	0,00	1,8	0,00	0,00	3,13
B27	9	11	0,82	7,6	1,18	15,75	13,20
B58	1	1	1,00	1,8	0,56	1,75	3,13
B86	9	3	3,00	4,2	2,14	15,75	7,30
G00	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,35
G630	3	1	3,00	1,6	1,88	5,25	2,78
M012	0	1	0,00	1	0,00	0,00	1,74
Z203	13	12	1,08	16	0,81	22,75	27,80

**PRENOSNÉ OCHORENIA VO
VYBRANOM OKRESE PODĽA
POHLAVIA V OKRESE
RUŽOMBEROK**

Diagnoza/Pohl.	Muži	Ženy	Spolu	
A020	a	33	46	79
	r	119,09	156,27	138,24
A040	a	5	8	13
	r	18,04	27,18	22,75
A045	a	32	27	59
	r	115,48	91,72	103,24
A047	a	5	6	11
	r	18,04	20,38	19,25
A080	a	28	31	59
	r	101,05	105,31	103,24
A081	a	12	13	25
	r	43,31	44,16	43,75
A082	a	8	8	16
	r	28,87	27,18	28,00
A084	a	23	47	70
	r	83,00	159,67	122,49
A160	a	1	0	1
	r	3,61	0,00	1,75
A370	a	1	1	2
	r	3,61	3,40	3,50
A38	a	3	4	7
	r	10,83	13,59	12,25
A411	a	0	1	1
	r	0,00	3,40	1,75
A46	a	4	13	17
	r	14,44	44,16	29,75

A481	a	1	0	1
	r	3,61	0,00	1,75
A529	a	1	0	1
	r	3,61	0,00	1,75
A539	a	0	1	1
	r	0,00	3,40	1,75
A549	a	5	1	6
	r	18,04	3,40	10,50
A562	a	2	3	5
	r	7,22	10,19	8,75
A590	a	0	2	2
	r	0,00	6,79	3,50
A600	a	0	1	1
	r	0,00	3,40	1,75
A692	a	4	5	9
	r	14,44	16,99	15,75
A871	a	0	1	1
	r	0,00	3,40	1,75
A879	a	0	1	1
	r	0,00	3,40	1,75
B009	a	1	0	1
	r	3,61	0,00	1,75
B019	a	168	151	319
	r	606,28	512,98	558,22
B028	a	4	3	7
	r	14,44	10,19	12,25
B029	a	11	18	29
	r	39,70	61,15	50,75
B083	a	1	1	2
	r	3,61	3,40	3,50
B169	a	2	0	2
	r	7,22	0,00	3,50
B279	a	6	3	9
	r	21,65	10,19	15,75
B589	a	0	1	1
	r	0,00	3,40	1,75
B850	a	0	1	1
	r	0,00	3,40	1,75
B86	a	5	4	9
	r	18,04	13,59	15,75
G630	a	2	1	3
	r	7,22	3,40	5,25

J10	a	1	0	1
	r	3,61	0,00	1,75
J157	a	1	1	2
	r	3,61	3,40	3,50
Z203	a	4	9	13
	r	14,44	30,57	22,75
Z225	a	0	1	1
	r	0,00	3,40	1,75

PRENOSNÉ OCHORENIA V OKRESE RUŽOMBEROK PODĽA DIAGNÓZ A SEZONALITY

Diagnóza/Mesiac	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	SPOLU
A020	4	1	5	10	11	2	10	7	5	13	9	1	78
A040	3	0	0	3	1	0	2	1	0	0	2	1	13
A045	1	1	0	4	12	14	9	4	4	7	3	1	60
A046	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2
A047	0	0	1	1	1	1	0	2	2	3	1	0	12
A048	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
A080	2	4	16	4	11	3	8	4	1	3	0	1	57
A081	3	0	1	0	0	1	6	0	2	2	6	4	25
A082	1	1	2	1	0	6	0	0	1	3	0	1	16
A084	0	0	0	0	0	0	0	0	61	9	0	0	70
A160	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
A370	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	2
A38	0	3	0	0	0	0	0	0	2	1	2	1	9
A411	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
A46	3	0	0	0	0	3	3	2	2	3	1	0	17
A529	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
A539	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	2
A549	1	2	0	0	0	0	0	1	2	0	0	0	6
A562	0	0	1	0	0	3	0	1	0	0	0	0	5
A590	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
A600	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
A692	0	0	0	0	1	2	3	1	1	0	0	0	8
A871	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
A879	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
B009	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
B019	69	17	42	32	39	17	12	15	3	6	28	27	307
B028	0	1	3	0	0	0	0	0	0	0	3	0	7

	r	0,00	0,00	0,00	36,04	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,75
B86	a	0	1	2	1	1	0	1	0	0	3	0	9
	r	0,00	45,70	73,29	36,04	30,94	0,00	11,61	0,00	0,00	37,10	0,00	15,75
G630	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	3
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	13,39	12,37	11,62	5,25
J10	a	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	36,64	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,75
J157	a	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	2
	r	0,00	0,00	73,29	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,50
Z203	a	0	1	3	0	2	0	0	2	3	2	0	13
	r	0,00	45,70	109,93	0,00	61,88	0,00	0,00	22,27	40,16	24,73	0,00	22,75
Z225	a	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11,13	0,00	0,00	0,00	1,75

HYGIENA DETÍ A MLÁDEŽE

VŠEOBECNÁ ČASŤ:

1. Celkové zhodnotenie činnosti oddelenia HDM

Činnosť oddelenia HDM bola v roku 2016 zameraná na sledovanie hygienických podmienok v predškolských a školských zariadeniach, podmienok stravovania detí a mládeže, podmienok na uskutočňovanie zotavovacích podujatí, podmienok v ubytovacích zariadeniach pre deti a mládež, objektivizáciu faktorov pracovného prostredia v školských jedálňach a na pracoviskách praktického vyučovania, na hodnotenie pestrosti jedálnych lístkov a na kategorizáciu zariadení.

Okrem bežného štátneho zdravotného dozoru sme v roku 2016 vykonávali aj ciele mimoriadne kontroly, s nasledovným zameraním:

- na monitoring obsahu kuchynskej soli v pokrmoch v zariadeniach školského stravovania,
- na dodržiavanie hygienických požiadaviek na pieskoviská,
- na dodržiavanie hygienických požiadaviek počas konania letných zotavovacích podujatí pre deti a mládež,
- na monitoring prítomnosti marketingu a reklamy, adresovanej deťom a mládeži.

Taktiež sme sa v roku 2016 podieľali na plnení Viacročného národného plánu úradnej kontroly potravín a kozmetických výrobkov, vykonávanej orgánmi verejného zdravotníctva. V rámci úradnej kontroly sme vykonávali odber vzoriek potravín a hotových jedál v dozorovaných zariadeniach podľa plánu, vypracovaného oddelením hygieny výživy tunajšieho RÚVZ.

Ďalšou z činností bolo sledovanie kvality piesku vo vybraných pieskoviskách regiónu Liptov (bližšie uvedené v kap. 2.2.).

V rámci výkonu ŠZD sme sa zameriavali aj na kontrolu dodržiavania zákona č. 377/2004 Z.z. o ochrane nefajčiarov v znení neskorších predpisov.

V roku 2016 sme sa zapojili aj do riešenia programov a projektov, vyhlásených ÚVZ SR. Išlo o nasledovné projekty:

1. Aktivity prevencie detskej obezity v kontexte plnenia národného akčného plánu prevencie obezity na roky 2015 – 2025
2. Zneužívanie návykových látok (alkohol, tabak, drogy) u detí a mládeže na Slovensku
3. Monitoring úrazovosti u detí predškolského a školského veku
4. Monitoring telovýchovných podmienok žiakov základných a stredných škôl, využitie hodín TV
5. Projekt COSI (Childhood Obesity Surveillance Initiative)

Vyhodnotenie programov a projektov ako aj priorít nie je súčasťou výročnej správy, bolo spracované samostatne.

2. Činnosť presahujúca rámec štátneho zdravotného dozoru, osobitná činnosť a agenda (tab.č.1)

Účasť na odborných podujatiach

V roku 2016 sme zabezpečili prednášky na tému „Správna výrobná prax“ na dvoch odborných školeniach pre vedúce a hlavné kuchárky školských stravovacích zariadení, ktoré sa uskutočnili v Mestskom úrade Liptovský Mikuláš a v Mestskom úrade Ružomberok, v dňoch 25.08.2016 a 21.11.2016.

Činnosti na úseku výchovy ku zdraviu

Na úseku výchovy ku zdraviu samostatné prednášky neboli vykonávané, priebežne sú vykonávané v rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru (zdravá výživa v rámci zostavy jedálneho lístka, pestrosť stravy, prevencia chybného držania tela, pitný režim a pod.).

Úlohy vyplývajúce z požiadaviek ÚVZ SR

V rámci plnenia úloh vyplývajúcich z požiadaviek ÚVZ SR sme spracovávali správy o plnení Programov a projektov úradov verejného zdravotníctva v SR (za 1. polrok a celý rok 2016). Taktiež sme v roku 2016 dvakrát (za 1. polrok a celý rok 2016) spracovali údaje v rámci výkazníctva.

Odborné stanoviská, expertízy

V roku 2016 bolo na základe požiadaviek obcí a iných právnických a fyzických osôb vydaných 50 odborných stanovísk a vyjadrení (problematika týkajúca sa zariadení pre deti

a mládež, stravovania, elokovaných pracovísk školských zariadení, zaradovania do siete škôl a pod.).

Odborná a metodická činnosť

V rámci odbornej metodickej činnosti boli vykonávané konzultácie, celkovo sme v roku 2016 realizovali 288 konzultácií, ktoré sa týkali zariadení pre deti a mládež a zariadení školského stravovania (riešenie hygienických nedostatkov, kapacita zariadení, spracovávanie prevádzkových poriadkov, prevádzka elokovaných pracovísk, rozvoz stravy, podmienky stravovania, organizovanie zotavovacích podujatí, legislatíva, odborná spôsobilosť osôb a pod.).

Iné činnosti

- odborné usmerňovanie študentov, ktorí v roku 2016 absolvovali na oddelení HDM odbornú prax (8 študentov II. ročníka a 12 študentov III. ročníka Fakulty zdravotníctva Katolíckej univerzity v Ružomberku)
- účasť 2 pracovníčok v komisii na skúšky na získanie osvedčenia o odbornej spôsobilosti a administratívna činnosť súvisiaca so skúškami (príprava osvedčení, príprava rozhodnutí o vrátení správnych poplatkov a zastavení konania, ukončovanie spisov o odbornej spôsobilosti vo WIN ASu).

2.1. Zhodnotenie školského mliečneho programu

Niektoré školské jedálne sa podieľajú na školskom mliečnom programe v zmysle Nariadenia vlády SR č. 339/2008 Z.z. o poskytovaní pomoci na podporu spotreby mlieka a mliečnych výrobkov pre deti v materských školách, pre žiakov na základných školách a pre žiakov na stredných školách a v zmysle Nariadenia vlády SR č. 342/2009 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa NV SR č. 399/2008 Z.z. Tento program je realizovaný prostredníctvom školských jedální a mlieko resp. jogurty sú poskytované len pre stravujúcich sa žiakov. Do uvedeného programu bolo v roku 2016 zapojených celkovo 66 školských jedální, s počtom stravujúcich sa žiakov 5 885. Oproti roku 2015 došlo k nárastu počtu zapojených školských jedální (v roku 2015 bolo zapojených 51 školských jedální), ako aj k nárastu počtu zapojených žiakov (v roku 2015 bolo zapojených 5 089 žiakov). V rámci výkonu ŠZD neboli zistené nedostatky v manipulácii s mliekom resp. mliečnymi výrobkami pri realizácii tohto programu. K uvedenému prispieva skutočnosť, že program je zabezpečený prostredníctvom školských jedální, kde sú vytvorené vyhovujúce podmienky na skladovanie (dostatok chladiacich zariadení, dodržanie chladiaceho reťazca, kontrola doby spotreby a pod.) a manipuláciu vykonávajú pracovníci, ktorí sú zdravotne a odborne spôsobilí.

V niektorých školských zariadeniach je realizovaná aj tzv. mliečna liga DANONE. V roku 2016 boli do ligy zapojené 3 zariadenia (v roku 2015 to bolo 5 zariadení), s počtom žiakov 234 (v roku 2015 to bolo 550 žiakov), z čoho vyplýva, došlo k poklesu počtu zapojených škôl aj žiakov.

V niektorých školách sú inštalované mliečne automaty RAJO, tieto automaty boli v našom regióne v roku 2016 prevádzkované v 6 školách a ponúkali mlieka pre 1635 žiakov (v roku 2015 boli automaty v 4 školách, pre cca 600 žiakov)

Zhodnotenie školského mliečného programu v roku 2016

Druh zariadenia	Počet škôl, zapojených do školského mliečného programu	Podmienky	
		vyhovujú (počet)	nevyhovujú (počet)
MŠ	40	40	0
ZŠ	22	22	0
SŠ	2	2	0
Iné	2	2	0
Spolu	66	66	0

2.2. Zhodnotenie stavu pieskovísk

V regióne Liptov je celkom 128 pieskovísk, z toho 66 v predškolských zariadeniach a 62 pieskovísk vybudovaných v rámci občianskej vybavenosti. Niektoré vonkajšie areály predškolských zariadení, vrátane pieskovísk, napr. v MŠ Kláštorňa v Liptovskom Mikuláši, MŠ Ondrašová v Liptovskom Mikuláši, MŠ Kráľová Lehota, MŠ Liptovská Sielnica, MŠ Bobrovec, MŠ Gôtovany, MŠ Štiavnička, MŠ Likavka, MŠ Lisková, boli v roku 2016 rekonštruované. Vymenené resp. doplnené bolo záhradné vybavenie, opravené boli pieskoviská, vykonaná bola výmena piesku. Vo vonkajšom areáli materskej školy v Bobrovci bolo vybudované nové dopravné ihrisko. Na všetkých verejných pieskoviskách bol v jarnom období roku 2016 doplnený, resp. úplne vymenený piesok.

V roku 2016 bolo odobratých a vyšetrených 25 vzoriek piesku, z toho 16 z pieskovísk predškolských zariadení a 9 z pieskovísk, vybudovaných v rámci občianskej vybavenosti. Vzorky boli vyšetrené v zmysle vyhlášky č. 521/2007 Z.z. o podrobnostiach o požiadavkách na pieskoviská. V jednej vzorke bolo zistené prekročenie najvyššieho prípustného množstva fekálnych streptokokov (v roku 2015 bolo taktiež odobratých 25 vzoriek, všetky vzorky vyhovelí požiadavkám citovanej vyhlášky). Išlo o vzorku piesku odobratú z verejného pieskoviska, prevádzkovateľom ktorého sú Verejnoprospešné služby Liptovský Mikuláš. Prevádzkovateľovi bol vydaný pokyn na vykonanie opatrení, ktoré zabezpečia odstránenie mikrobiálneho znečistenia piesku. Prevádzkovateľ vykonal výmenu piesku v predmetnom pieskovisku, o čom informoval RÚVZ. Opakovaný odber piesku z pieskoviska potvrdil vyhovujúcu mikrobiologickú kvalitu piesku. Ani v jednej z odobratých vzoriek v roku 2016 nebolo zistené parazitárne znečistenie piesku.

Zhodnotenie stavu vyšetrených pieskovísk v roku 2016

Miesto odberu	Celkový počet vyšetrených vzoriek	Počet nevyhovujúcich vzoriek z celkového počtu vyšetrených vzoriek vzhľadom na prítomnosť:		
		Termotolerantné a koliformné baktérie	Fekálne streptokoky	Salmonella sp. Geohelminthy (vajíčka, larvy)
Pieskoviská v MŠ	16	0	0	0
Verejné pieskoviská	9	0	1	0
SPOLU:	25	0	1	0

2.3. Zhodnotenie sortimentu v školských bufetoch

V roku 2016 bolo v prevádzke 11 školských bufetov (rovnaký počet ako v roku 2015). Vykonaných bolo celkom 8 kontrol, v sortimente kontrolovaných bufetov nebol zistený tovar, ktorý nie je možné predávať podľa § 8 ods. 3 písm. a) vyhlášky č. 527/2007 Z.z.

V roku 2016 sme realizovali aj mimoriadnu cieľnú úlohu, zameranú na monitoring prítomnosti marketingu a reklamy, adresovanej deťom a mládeži. Cieľné kontroly boli vykonávané predovšetkým v bufetoch a priestoroch škôl, kde sú inštalované nápojové automaty. Celkom sme v rámci plnenia tejto úlohy vykonali 16 kontrol. V 2 školských bufetoch bola zistená prítomnosť reklamy na nezdravé potraviny, konkrétne boli zistené plagáty propagujúce nápoje s obsahom kofeínu (Kofola) a čokoládové tyčinky (Snickers). Prevádzkovateľom týchto bufetov bolo nariadené odstrániť reklamné plagáty.

3. Štátny zdravotný dozor – kontrolná činnosť (tab. č. 2 a 3)

Celkový počet zariadení, dozorovaných oddelením HDM je 1264 (okres Liptovský Mikuláš a okres Ružomberok). Z uvedeného počtu je 577 neštátnych zariadení.

Kontrolná činnosť bola vykonávaná:

- vo všetkých typoch zariadení pre deti a mládež (v prevádzkárňach do 6 rokov, v predškolských a v školských zariadeniach a pod.)
 - v zariadeniach školského stravovania (školské jedálne a výdajné školské jedálne) pri všetkých typoch škôl
 - v domovoch sociálnych služieb
 - v pracoviskách praktického vyučovania žiakov
 - v školských bufetoch
 - v školských internátoch
 - v zariadeniach a lokalitách, kde prebiehali zotavovacie podujatia

- v telovýchovných zariadeniach, na vonkajších telovýchovných plochách
- v zariadeniach mimoškolskej výchovy.

Celkový počet kontrol vykonaných v roku 2016 bol 429. Z toho bolo 362 kontrol vykonaných v rámci štátneho zdravotného dozoru (tu sú zahrnuté aj kontroly dodržiavania ustanovení zákona č. 377/2004 Z z. o ochrane nefajčiarov v znení neskorších predpisov - 66 kontrol) a 67 kontrol bolo vykonaných v rámci úradnej kontroly potravín. Štátny zdravotný dozor bol zameraný na komplexné zhodnotenie hygienických podmienok v jednotlivých prevádzkach, záznamy boli vypracovávané podľa vzorov, predložených ÚVZ SR. V zariadeniach školského stravovania boli používané tzv. „check listy“. Pri kontrolách v zariadeniach školského stravovania a pracoviskách praktického vyučovania odboru cukrár bol vykonávaný aj odber vzoriek hotových pokrmov a cukrárskych výrobkov na mikrobiologické vyšetrenie podľa kritérií hygieny procesu výroby a kritérií bezpečnosti potravín v súlade s PK SR. Taktiež bol v týchto zariadeniach vykonávaný aj odber sterov z pracovného prostredia. Celkový počet odobratých vzoriek v roku 2016 bol 187, z toho 57 vzoriek potravín, 104 vzoriek sterov z pracovného prostredia, 1 vzorka pitnej vody a 25 vzoriek piesku (uvedené v tabuľke č. 2, v kolónke č.6). V rámci 57 vzoriek potravín bolo odobraté:

6 vzoriek cukrárenských výrobkov – všetky vzorky vyhoveli mikrobiologickým požiadavkám,

4 vzorky lahôdkárskych výrobkov – taktiež všetky vzorky vyhoveli mikrobiologickým požiadavkám a

47 vzoriek hotových pokrmov – z toho 1 vzorka nevyhovela, t.j. 2,1 %.

V tabuľke č. 2, v kolónke č. 7 sú uvedené iné výkony v počte 946, ktoré zahŕňajú vydané rozhodnutia a stanoviská v počte 445 a vydané osvedčenia o odbornej spôsobilosti v počte 501.

V roku 2016 boli uložené sankcie (2 pokuty rozhodnutím a 16 blokových pokút) v celkovej sume 1 284,- €.

ŠPECIÁLNA ČASŤ:

1. Analýza hygienickej situácie v zariadeniach pre deti a mládež (tab. č. 3 a 4)

ÚSEKY:

Prevádzkárne do 6 rokov (detské jasle)

V okrese Liptovský Mikuláš boli v prevádzke 2 zariadenia jaslí. Jedny jasle sú inštrukčné, s tromi oddeleniami a kapacitou 49 detí. Ich prevádzkovateľom je Mesto Liptovský Mikuláš. V roku 2016 boli uvedené do prevádzky nové súkromné jasle na ul. SNP 9 v Liptovskom Mikuláši. Ich kapacita je 16 detí.

V okrese Ružomberok boli v prevádzke 2 zariadenia detských jaslí. Jedny s kapacitou 15 detí prevádzkuje mesto Ružomberok, druhé sú súkromné s kapacitou 18 detí. Štátny zdravotný dozor bol v roku 2016 vykonaný v oboch jasliach v Liptovskom Mikuláši. Hygienické podmienky v jasliach, ako aj stravovacích prevádzkach jaslí, sú na vyhovujúcej úrovni. V inštrukčných jasliach dochádza k postupnej výmene nábytku v triedach jednotlivých oddelení, vymenené boli okná v sklade potravín a práčovni a rekonštruovaná bola krytá terasa.

Materské školy

V regióne bolo v roku 2016 v prevádzke 74 materských škôl (v roku 2015 to bolo 73 materských škôl), z toho je 6 neštátnych - 3 súkromné a 3 cirkevné. Počet detí v materských školách v roku 2016 bol 3 863 (v roku 2015 bol 3 875 detí), vek detí od 2 do 6 rokov.

V roku 2016 bola uvedená do prevádzky nová jednotriedna cirkevná materská škola na ul. Hviezdoslavovej v Liptovskom Hrádku. V niektorých materských školách došlo k zvýšeniu kapacity z dôvodu zriadenia nových tried, napr. v MŠ Hradná v Liptovskom Hrádku, MŠ Štiavnička, MŠ Ľubochňa.

K výraznému zhoršeniu hygienickej úrovne predškolských zariadení za spracovávané obdobie nedošlo. V niektorých objektoch, v ktorých sú materské školy umiestnené, sa zlepšil stavebno-technický stav (napr. v MŠ Ondrašovská v Liptovskom Mikuláši, MŠ Kráľová Lehota, MŠ Východná, MŠ Vavrišovo, MŠ Liptovský Peter, MŠ Liptovská Porúbka, MŠ Bobrovec, MŠ Kalameny, MŠ Štiavnička), vymenené boli okná (napr. v MŠ Vavrišovo, MŠ Liptovská Porúbka, MŠ Bobrovec, MŠ Kalameny, MŠ Štiavnička, MŠ Ludrová, MŠ Likavka). Uvedené stavebné úpravy jednak znížili energetickú náročnosť objektov a jednak zlepšili mikroklimatické podmienky. V niektorých materských školách dochádza k postupnej výmene resp. rekonštrukcii vnútorného vybavenia, výmene nábytku, podláh a pod. (napr. v MŠ Kláštorňa Liptovský Mikuláš, MŠ Kráľová Lehota, MŠ Vavrišovo, MŠ Liptovský Peter, MŠ Gôtovany, MŠ Závažná Poruba, MŠ Liptovská Porúbka, MŠ Bobrovec, MŠ Kalameny, MŠ Štiavnička, MŠ Liptovské Sliače, MŠ Ludrová, MŠ Hradná v Liptovskom Hrádku, MŠ Liptovská Lúžna, MŠ Liptovská Teplá). V niektorých materských školách bola vykonaná rekonštrukcia zariadení na osobnú hygienu (napr. v MŠ Kráľová Lehota, MŠ Východná, MŠ Liptovská Sielnica, MŠ Liptovská Porúbka, MŠ Kalameny, MŠ Ludrová).

V materskej škole v obci Komjatná bolo zistené prekročenie stanovenej kapacity detí vzhľadom na priestorové podmienky materskej školy, čo bolo riešené so zriaďovateľom – Obcou Komjatná. Zriaďovateľ prikočilo k riešeniu situácie a bolo začaté konanie vo veci prístavby a stavebných úprav materskej školy. Nevyhovujúca situácia z dôvodu prekročenia stanovenej kapacity pretrváva v materskej škole v Partizánskej Ľupči. Nevyhovujúci stav bol zistený v školských jedálňach pri materských školách v obci Kalameny a Štiavnička – je riešený so zriaďovateľmi materských škôl.

Základné školy

V regióne je spolu 47 základných škôl, z toho 4 cirkevné a 1 súkromná. Počet žiakov navštevujúcich základné školy v roku 2016 bol 10 300 (v roku 2015 bol 10 064 žiakov). V základnej škole vo Valaskej Dubovej v roku 2016 neprebíhal výchovno-vzdelávací proces z dôvodu nízkeho počtu žiakov, škola ale zatiaľ nebola vyradená zo siete škôl a školských zariadení. Možno konštatovať, že hygienické podmienky sú na vyhovujúcej úrovni, za uplynulý rok nedošlo k zhoršeniu resp. havarijným situáciám v objektoch základných škôl.

K zlepšeniu stavebno-technického stavu objektov základných škôl došlo napr. v ZŠ Partizánska Ľupča, ZŠ Sládkovičova v Ružomberku (boli zateplené), v niektorých boli vymenené okná (napr. v ZŠ Bobrovec, ZŠ Čs. brigády v Liptovskom Mikuláši, ZŠ Sládkovičova v Ružomberku). V niektorých základných školách došlo k výmene školského nábytku (napr. v ZŠ J.D.Matejovie v Liptovskom Hrádku, ZŠ Kvačany, ZŠ Pribylina, ZŠ Važec, ZŠ Komjatná, ZŠ Liptovské Revúce, ZŠ Švošov, ZŠ Likavka, ZŠ Černová, ZŠ Sládkovičova Ružomberok). V niektorých školách bola vykonaná rekonštrukcia zariadení na osobnú hygienu (napr. v ZŠ Demänovská cesta, ZŠ Bobrovec, ZŠ Čs. brigády v Liptovskom Mikuláši, ZŠ Sládkovičova v Ružomberku).

V priebehu roku 2016 boli odstránené hygienické nedostatky, konkrétne nevyhovujúci stav zariadení na osobnú hygienu v ZŠ Bobrovec, kde súčasne došlo aj k výmene okien na

objekte. K výraznému zlepšeniu podmienok došlo v ZŠ na ul. Sládkovičovej v Ružomberku, kde bola vykonaná výmena okien, dverí, rekonštrukcia zariadení na osobnú hygienu, maľovanie priestorov, výmena nábytku, zriadená bola nová odborná učebňa a vybudované nové multifunkčné ihrisko. Nová učebňa v prírode bola vybudovaná aj v ZŠ v Liptovských Revúcach. V ZŠ v obci Pribylina bola vykonaná kompletná rekonštrukcia školskej jedálne.

Gymnázia

V regióne bolo v roku 2016 v prevádzke 6 gymnázií (rovnaký počet ako v roku 2015), z toho sú 2 cirkevné a 1 súkromné. Počet žiakov navštevujúcich tieto školy v roku 2016 bol 1 923 (v roku 2015 bol 1 944 žiakov). Hygienická situácia v nich je vyhovujúca. K zlepšeniu podmienok došlo v Gymnázium sv. Andreja v Ružomberku, kde bolo vykonané maľovanie učební, výmena svietidiel a tabúľ v niektorých učebniach. Práce boli taktiež vykonané v objekte telocvične gymnázia (konkrétne popísané v časti Telocvične).

Stredné odborné školy

V regióne bolo v roku 2016 v prevádzke 13 stredných odborných škôl (SOŠ), z toho je jedna cirkevná a jedna súkromná. V roku 2015 bolo v prevádzke 15 škôl. Stredná odborná škola drevárska v Liptovskom Hrádku bola vyradená zo siete škôl a školských zariadení SR a od školského roka 2016/2017 došlo k jej zlúčeniu so Strednou odbornou školou lesníckou v Liptovskom Hrádku. Svoju činnosť úplne ukončila Stredná odborná škola obchodu a služieb, ktorá bola v prevádzke v objekte na ulici Vrubickej v Liptovskom Mikuláši (v súčasnosti celý objekt školy využíva stredná zdravotnícka škola). Počet žiakov v SOŠ v roku 2016 bol 3 728 (v roku 2015 bol 3 850).

K zlepšeniu hygienických podmienok došlo v Strednej odbornej škole lesníckej a drevárskej v Liptovskom Hrádku. Za účelom celkového zníženia energetickej náročnosti učebňového objektu školy došlo k jeho zatepleniu, izolácii a výmene všetkých okien. V učebniach boli vymenené podlahy, vykonané bolo maľovanie priestorov a rekonštrukcia zariadení na osobnú hygienu pre žiakov aj personál školy. Nedostatky – nevyhovujúci stavebno-technický stav bol zistený v školskej jedálni, odstránenie nedostatkov je riešené so zriaďovateľom školy – Žilinským samosprávnym krajom.

K zlepšeniu hygienických podmienok došlo aj v Strednej odbornej škole elektrotechnickej v Liptovskom Hrádku. Taktiež za účelom zníženia energetickej náročnosti bolo vykonané zateplenie objektu školy a výmena okien. V učebniach pokračovala výmena podláh a školského nábytku, vykonaná bola úprava vonkajšieho átria školy, pri telocvični bolo vybudované nové multifunkčné ihrisko. Zlepšili sa aj podmienky v školskej jedálni, do ktorej bolo zakúpené niektoré nové technologické vybavenie (konvektomat, smažiaci panva, umývačka riadu, chladiace a mraziace zariadenia).

Jazykové školy

V regióne máme 6 jazykových škôl - z toho 1 štátna pri Gymnázium M.M.Hodžu v Liptovskom Mikuláši a 5 súkromných. Počet jazykových škôl je rovnaký ako v roku 2015, hygienické podmienky v týchto školách sú vyhovujúce.

Pracoviská praktického vyučovania

V roku 2016 stredné odborné školy prevádzkovali 144 pracovísk praktického vyučovania (v roku 2015 to bolo 137 PPV). PPV sú zriadené jednak pri SOŠ – ich počet je 21 a jednak PPV u iných PO a FO – ich počet je 123. Počet PPV je získaný z údajov, ktoré nám poskytli jednotlivé SOŠ.

V roku 2016 bol dozor vykonaný v obidvoch cukrárskych výrobniach - pracoviskách praktického vyučovania pri Hotelovej akadémii v Liptovskom Mikuláši a pri Spojenej škole, Scota Viatora v Ružomberku, spojený s odberom vzoriek cukrárenských výrobkov.

Špeciálne školy

V regióne máme 11 škôl pre deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, s počtom žiakov 548. Počet žiakov v týchto školách klesol (v roku 2015 to bolo 561 žiakov). Z uvedeného počtu škôl sú 4 internátne.

K zhoršeniu hygienickej situácie v priebehu roka 2016 v špeciálnych školách nedošlo.

K zlepšeniu situácie došlo v Špeciálnej základnej škole s materskou školou internátnou v Liptovskom Jáne. V objekte, ktorý škola v minulosti využívala ako dielne, boli vykonané stavebné úpravy za účelom zriadenia novej, 2. triednej materskej školy. Súčasne došlo aj k zlepšeniu ubytovacích podmienok. V priestoroch pôvodnej materskej školy, ktorá bola riešená v ubytovacom objekte, boli zriadené 2 izby na ubytovanie žiakov (dievčat) a vykonaná bola rekonštrukcia zariadení na osobnú hygienu. Uvedenými úpravami došlo k zvýšeniu ubytovacej kapacity objektu na 41 miest, z pôvodných 29 miest. V učebňovom objekte školy boli rekonštruované niektoré učebne - vymenené boli podlahy, školský nábytok, radiátory, svietidlá, okná, učebne boli vymaľované. Upravený bol taktiež park v areáli školy.

Podmienky na výchovno-vzdelávací proces sa zlepšili aj v základnej škole pri zdravotníckom zariadení v Detskej ozdravovni Železnô, Táto základná škola je elokovaným pracoviskom Spojenej školy v Liptovskom Mikuláši. V učebniach boli vymenené podlahy, školský nábytok a vykonaná bola rekonštrukcia zariadení na osobnú hygienu pre žiakov aj personál školy.

Ku školám pre deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami zaraďujeme v zmysle zákona č. 245/2008 Z.z. aj špeciálne triedy v materských, základných a stredných školách pre deti s nadaním (intelektovým resp. športovým). V regióne bolo v roku 2016 takýchto tried 10 v Základnej škole na Dončovej ulici v Ružomberku, s počtom žiakov 117.

Fakulty VŠ

V regióne bolo v roku 2016 v prevádzke 5 fakúlt VŠ (v roku 2015 bol počet fakúlt rovnaký), z toho v meste Liptovský Mikuláš 2 fakulty: Elektrotechnická fakulta - detašované pracovisko Žilinskej univerzity a konzultačné stredisko Bankového inštitútu zahraničnej vysokej školy Praha, so sídlom v Banskej Bystrici a v meste Ružomberok 3 fakulty pri Katolíckej univerzite v Ružomberku: filozofická, pedagogická a zdravotníctva.

Fakulty navštevovalo spolu 3745 študentov, čo je pokles oproti roku 2015 kedy fakulty navštevovalo 4 205 študentov.

Hygienická úroveň týchto zariadení je vyhovujúca, k výrazným zmenám v hygienickej úrovni týchto zariadení za hodnotené obdobie nedošlo.

Zariadenia a prevádzky mimoškolskej výchovy a vzdelávania a základné umelecké školy

Medzi zariadenia mimoškolskej výchovy a vzdelávania zaraďujeme školské kluby detí (ŠKD) a centrá voľného času (CVČ). V roku 2016 bolo v prevádzke 47 ŠKD a 37 CVČ. Počet CVČ je rovnaký ako v roku 2015, počet ŠKD klesol oproti roku 2015, kedy bolo v prevádzke 53 ŠKD, z dôvodu ukončenia činnosti súkromných školských klubov detí v niektorých základných školách v Ružomberku. Školské kluby detí sú zriadené pri základných a špeciálnych školách, buď v samostatných priestoroch, prípadne sa na tento účel využívajú kmeňové učebne. Štátny zdravotný dozor v školských kluboch detí je vykonávaný v súčinnosti s výkonom dozoru v škole.

V roku 2016 došlo k poklesu počtu základných umeleckých škôl (ZUŠ), prevádzkovaných bolo 81 pracovísk ZUŠ (v roku 2015 to bolo 93 pracovísk ZUŠ). Do

prevádzky boli v roku 2016 uvedené 2 nové elokované pracoviská súkromnej ZUŠ, Štiavnická cesta 80, Ružomberok. Hygienická úroveň týchto škôl je vyhovujúca.

Ubytovacie zariadenia

Ubytovacích zariadení bolo v našom regióne v roku 2016 v prevádzke 21 (rovnaký počet ako v roku 2015).

Zaraďujeme sem všetky ubytovacie zariadenia pri stredných, vysokých a špeciálnych školách, ako aj ubytovacie zariadenia pri ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež. Ubytovacia kapacita týchto zariadení je 2 123 miest, oproti roku 2015 došlo k nárastu ubytovacej kapacity (v roku 2015 bola kapacita ubytovacích zariadení 1 970 miest, počet ubytovaných bol 1 392, t.j. 70,66 % vyťaženosť). V roku 2016 bol počet ubytovaných 1 303, čo je 61,4% vyťaženosť. Ani v jednom ubytovacom zariadení nedošlo za sledované obdobie k prekročeniu kapacity.

K zlepšeniu podmienok a zvýšeniu kapacity pre ubytovanie študentov Katolíckej univerzity v Ružomberku došlo z dôvodu, že v roku 2016 bol uvedený do prevádzky ubytovací blok C na Hrabovskej ceste v Ružomberku, o kapacite 172 miest.

Hygienické nedostatky boli zistené v školskom internáte pri Strednej odbornej škole elektrotechnickej v Liptovskom Hrádku (poškodená maľovka, opotrebovaný a poškodený nábytok). Odstránenie nedostatkov je riešené so zriaďovateľom školy – Žilinským samosprávnym krajom.

Zariadenia sociálnych služieb a zariadenia na vykonávanie opatrení sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately

V roku 2016 bolo v prevádzke celkom 7 zariadení sociálnych služieb - Komunitné centrum „Nový svet – Hlboké“, Komunitné centrum vo Važci, Dom Charitas sv. Kláry v Liptovskom Mikuláši, Nízkoprahové centrum pre deti a rodinu v Ružomberku, Domov sociálnych služieb pre deti a dospelých na ul. Sv. Anny v Ružomberku, Komunitné centrum na Madačovej ulici v Ružomberku a Komunitné centrum na ul. Bernoláka 18 v Ružomberku. Hygienické podmienky v týchto zariadeniach sú vyhovujúce.

V regióne je zriadených 12 detských domovov rodinného typu, v ktorých je prevádzkovaných 16 samostatných výchovných skupín (vek klientov od 0 – do 25 rokov) s celkovou kapacitou 160 miest. Sú umiestnené v rodinných domoch. Hygienické podmienky v detských domovoch sú vyhovujúce. V detskom domove na Kalvárskej v Ružomberku bola vykonaná rekonštrukcia kotolne, úprava vnútorných priestorov (maľovanie, výmena kobercov, záclon). Taktiež bola vykonaná úprava vonkajšieho ihriska, oprava pieskoviska a záhradného vybavenia.

Maľovanie priestorov a výmena niektorého nábytku bola vykonaná aj v detských domovoch v Kráľovej Lehote, Liptovskej Porúbke, Liptovskom Hrádku a na ul. Podtatranského 69 v Liptovskom Mikuláši.

Špeciálne výchovné zariadenia

V regióne boli v roku 2016 v prevádzke 2 takéto zariadenia a to Diagnostické centrum v Ružomberku a Liečebno-výchovné sanatórium, Ľubochňa – dolina, v ktorých bolo umiestnených 72 detí. Hygienické podmienky v obidvoch zariadeniach sú vyhovujúce.

Zotavovacie podujatia a školy v prírode

V roku 2016 bolo v našom regióne organizovaných 252 zotavovacích podujatí a to: lyžiarske výchovno-výcvikové kurzy, školy v prírode a detská letná rekreácia. Ich počet stúpol oproti roku 2015, kedy bolo organizovaných 163 podujatí. Problematika je bližšie popísaná v bode č. 7.

Zariadenia školského stravovania

Zariadení školského stravovania bolo v roku 2016 v prevádzke 124 (v roku 2015 to bolo 123), z toho je 90 školských jedální a 34 výdajných školských jedální. Po prevádzky bola uvedená nová výdajná školská jedáleň pri cirkevnej materskej škole v Liptovskom Hrádku. Problematika školského stravovania je bližšie popísaná v bode č. 6.

Zariadenia rýchleho občerstvenia

Medzi zariadenia rýchleho občerstvenia zaraďujeme všetky formy ambulatného predaja a bufety v školách. V roku 2016 bolo v prevádzke 11 zariadení, z toho 2 ambulatné predaje a 9 bufetov (rovnaký počet ako v roku 2015). Vykonali sme 8 kontrol, zameraných na dodržiavanie povoleného sortimentu, osobnú a prevádzkovú hygienu.

V roku 2016 sme realizovali aj mimoriadnu cieľnú úlohu, zameranú na monitoring prítomnosti marketingu a reklamy, adresovanej deťom a mládeži, v školských bufetoch, nápojových automatoch a iných formách ambulatného predaja – zistenia sú bližšie popísané v bode 2.3.

Telocvične pri školách

Do uvedenej kategórie zaraďujeme areály na výučbu telesnej výchovy pri školách, jednak vnútorné (telocvične), ktorých bolo v roku 2016 v prevádzke 52 a jednak vonkajšie areály (multifunkčné ihriská, bežecké dráhy a pod.), ktorých bolo v prevádzke 46.

V roku 2016 bola uvedená do prevádzky telocvična na Bystrickej ceste 2 v Ružomberku. K zlepšeniu podmienok z dôvodu vykonaných úprav v telocvičniach došlo v Základnej škole na Demänovskej ceste v Liptovskom Mikuláši, Základnej škole na ul. Čs. brigády v Liptovskom Mikuláši, Základnej škole v Liskovej, Základnej škole v Kvačanoch a v Gymnáziu sv. Andreja v Ružomberku. V rámci vykonaných úprav došlo k výmene podláh (paluboviek), okien, rekonštrukcii zariadení na osobnú hygienu a maľovaniu priestorov.

V Základnej škole s materskou školou v Likavke, v Základnej škole na Sládkovičovej ulici v Ružomberku a v Strednej odbornej škole elektrotechnickej v Liptovskom Hrádku boli vybudované nové multifunkčné ihriská.

V roku 2016 bolo RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši vydané záväzné stanovisko k územnému konaniu pre výstavbu telocvične pri Základnej škole s materskou školou v obci Svätý Kríž.

Ostatné

Medzi ostatné zariadenia, ktorých je 240, boli zaradené: materské a opatrovateľské centrá, autoškoly, Akadémie vzdelávania, detská ozdravovňa, rekreačné zariadenia, ktoré dozoruje odd. HDM, tanečné školy, detské pieskoviská a dopravné ihriská, detské interiérové herne a pod.

Štátny zdravotný dozor bol v roku 2016 vykonávaný pravidelne v rekreačných zariadeniach, v ktorých sa uskutočňovali zotavovacie podujatia (konkrétne uvedené v kap. 6), v detskej ozdravovni a na vonkajších areáloch predškolských zariadení a detských ihrísk, ktorý bol spojený s odberom vzoriek piesku z pieskovísk.

Hygienické podmienky v rekreačných zariadeniach, kde prebiehajú zotavovacie podujatia sú vyhovujúce. K zlepšeniu podmienok došlo v detskej ozdravovni Železnô, kde bola vykonaná rekonštrukcia ubytovacieho objektu Vila Žuffa (objekt bol v roku 2015 uzatvorený na základe vydaného opatrenia podľa § 55 ods. 2 písm. g) zákona č. 355/2007 Z.z.). Opravená bola poškodená fasáda, vymenené boli okná, podlahy, izby boli vymaľované a vymenený bol nábytok.

2. Zhodnotenie zmennosti na školách

(tab.č.5)

Zmenného vyučovania sa na základných školách v školskom roku 2016/2017 nezúčastňujú žiaci žiadnej školy v okrese Liptovský Mikuláš a Ružomberok.

3. Zásobovanie vodou v zariadeniach pre deti a mládež

(tab.č.6)

Z počtu zariadení 1 264 je na verejný vodovod napojených 1 233, čo predstavuje 98,5%, 31 zariadení je napojených na individuálny vodný zdroj.

Problémy s kvalitou vody boli v roku 2016 riešené v 1 zariadení, kde prebiehali zotavovacie podujatia, bolo vydané opatrenie podľa § 55 ods. 2 písm. d) zákona č.355/2007 Z.z. (zákaz používania pitnej vody, ktorá nie je zdravotne bezpečná). T.č. zariadenie nie je v prevádzke.

Nedostatok vody v zariadeniach, v ktorých vykonávame ŠZD sme v roku 2016 nezistili.

Kvalita vody na odberových miestach je pravidelne kontrolovaná oddelením HŽP, s ktorým v tejto oblasti spolupracujeme.

4. Výskyt dusičnanovej methemoglobinémie

(tab.č.7)

Nakoľko sa v regióne nevyskytlo žiadne ochorenie na dusičnanovú methemoglobinémiu, tabuľku č.7 neprikladáme.

5. Stravovanie detí a mládeže.

(tab. č. 8/a, 8/b,8/c, 8/d)

Z počtu 697 zariadení (uvedených v tab. č.8/a) má 97 vlastné stravovacie zariadenie, do 34 sa strava dováža, 325 zariadení má zabezpečené stravovanie v inom účelovom zariadení (ŠJ pri MŠ, ZŠ, SOŠ, ŠI a v iných zariadeniach spoločného stravovania) a 9 zariadení má zabezpečené stravovanie v inom neúčelovom zariadení. V kolónke č. 10 tabuľky č.8/a je celkový počet 232 zariadení, ktoré nemajú zabezpečené stravovanie, v skutočnosti však ide o zariadenia v kategórii ostatné, t.j. autoškoly, materské centrá a pod.

V tabuľke č.8/b – kategorizácia zariadení spoločného stravovania sú hodnotené podmienky 97 stravovacích zariadení detí a mládeže. Z uvedeného počtu do I. kategórie bolo zaradených 68 prevádzok, do II. kategórie 28 prevádzok a do III. kategórie 1 prevádzka.

V tabuľke č.8/c – kategorizácia výdajní stravy, sú hodnotené podmienky 34 výdajní stravy, z toho 24 je zaradených do I. kategórie a 10 do II. kategórie (do III. kategórie nemáme zaradené žiadne zariadenie).

V tabuľke č. 8/d je uvedený počet stravujúcich sa osôb. Podľa získaných podkladov k výročnej správe najmenej stravujúcich sa osôb je medzi študentmi VŠ – z celkového počtu 3 745 študentov sa stravuje len 572, čo je 15,3% (napriek skutočnosti, že ide o nárast oproti roku 2015, kedy sa stravovalo 11,4% študentov, je počet stravujúcich sa študentov VŠ veľmi nízky) a žiakmi SOŠ – z celkového počtu 3 728 žiakov sa stravuje len 1 178, čo je 31,6 % žiakov. Tu možno konštatovať mierny pokles počtu stravujúcich sa žiakov (v roku 2015 to bolo 32,34 %). Mierny je nárast v počte stravujúcich sa žiakov v základných školách, kde sa z celkového počtu 10 300 žiakov stravuje 6 843, čo je 66,4 % (v roku 2015 to bolo 61,2% žiakov). Taktiež došlo k nárastu počtu stravujúcich sa študentov gymnázií, kde sa v roku 2016 stravovalo z celkového počtu 1 923 študentov 1 069, čo je 55,6% (v roku 2015 to bolo 50,4 % študentov). Počet stravujúcich stúpol aj u detí materských škôl, kde sa v roku 2016

stravovalo 99,4 % detí, čo je uspokojivé (v roku 2015 to bolo 98,5%). 100 % detí sa stravuje v zariadeniach pre deti do 6 rokov (jasliach).

Kapacita stravovacích zariadení nie je ani v jednom prípade prekročená. Tam, kde to umožňujú hygienické podmienky a voľná výrobná kapacita, pripravuje sa strava i pre cudzích strávníkov. Výdaj stravy je vykonávaný vo vyčlenenom čase a za osobitných podmienok určených vedúcou ŠJ (podmienky stravovania cudzích strávníkov sú zahrnuté aj do prevádzkových poriadkov).

Počas roku 2016 došlo v nasledovných zariadeniach školského stravovania k zlepšeniu podmienok (modernizácií vnútorného vybavenia, doplneniu technologických zariadení, výmene okien a pod.):

- ŠJ pri MŠ Východná
- ŠJ pri MŠ Vavrišovo
- ŠJ pri MŠ Liptovská Sielnica
- ŠJ pri MŠ Jakubovany
- ŠJ pri MŠ Veterná Poruba
- ŠJ pri MŠ Liptovská Porúbka
- ŠJ pri ZŠ Kvačany
- ŠJ pri ZŠ Sládkovičova, Ružomberok
- VŠJ pri MŠ, Kláštorná, Liptovský Mikuláš
- VŠJ pri MŠ, Ondrašovská 55, Liptovský Mikuláš
- ŠJ pri ZŠ s MŠ J. D. Matejovie, Liptovský Hrádok
- ŠJ pri ZŠ s MŠ Pribylina
- ŠJ pri ZŠ s MŠ Švošov
- ŠJ pri Evanjelickej spojenej škole, Liptovský Mikuláš
- ŠJ pri SOŠ elektrotechnickej, Liptovský Hrádok

V roku 2016 bolo v zariadeniach školského stravovania (školské jedálne a výdajné školské jedálne) vykonaných 126 kontrol. Možno konštatovať, že dochádza k postupnej modernizácii jednotlivých stravovacích prevádzok, aj keď už nie v takom rozsahu, ako to bolo v predchádzajúcich rokoch. V 2 školských jedálňach (pri materských školách v obci Kalameny a Štiavnička) bol zistený nevyhovujúci stavebno-technický stav priestorov, odstránenie nedostatkov je riešené so zriaďovateľmi materských škôl.

Pri výkone ŠZD je kontrolovaná aj pestrosť jedálneho lístka so zameraním na obsah epidemiologicky rizikových potravín a jedál pripravovaných z nich, dodržanie energetickej a biologickej hodnoty pripravovanej stravy. Zisťované sú nedostatky v dodržiavaní percentuálneho zastúpenia dennej výživovej dávky, hlavne u detí predškolského veku (napr. podávanie len ovocia na olovrant) a v dodržiavaní zásad pre zostavovanie jedálnych lístkov (nedodržanie časovej a obsahovej štruktúry jedálnych lístkov počas piatich stravovacích dní z dôvodu častejšieho zaraďovania hlavných jedál z mäsa, nedostatočná frekvencia jedál zo strukovín, prívarkov, v rámci pitného režimu podávanie len sladeného čaju a pod.).

V rámci úradnej kontroly potravín bolo podľa zostavených plánov odberov vzoriek (plány vzoriek pre odd. HDM a odd. HV) odobratých 47 vzoriek hotových pokrmov, z toho 1 vzorka nevyhovela mikrobiologickým požiadavkám, t.j. 2,1 %.

V školských jedálňach bol vykonávaný, za účelom zistenia účinnosti vykonávaného čistenia a sanitácie, odber sterov z pracovného prostredia. Celkom sme odobrali 104 sterov. V 2 školských jedálňach bolo zistené nedodržanie opatrení na zabránenie krížovej kontaminácie pri príprave pokrmov a vykonávanie nedostatočne účinnej sanitácie, preto bolo nariadené vykonávať dôkladnú a systematickú sanitáciu v školskej jedálni, dodržiavať

opatrenia na zabránenie krížovej kontaminácie a zásady správnej výrobnjej praxe pri príprave pokrmov a vykonávať pravidelné školenia zamestnancov školskej jedálne so zameraním na dodržiavanie zásad osobnej a prevádzkovej hygieny.

6. Zotavovacie podujatia pre deti a mládež.

(tab. č. 9/a, 9/b)

Úroveň organizovania zotavovacích podujatí je porovnateľná s predchádzajúcim obdobím, pričom je nutné konštatovať, že výrazne stúpol počet žiadateľov o schválenie zotavovacích podujatí. V roku 2016 sa konalo spolu 252 podujatí a to: lyžiarske výcvikovo-výchovné kurzy, školy v prírode a letná detská rekreácia. Všetky zotavovacie podujatia boli schválené RÚVZ, vydaných bolo 237 rozhodnutí (v roku 2015 to bolo 153 rozhodnutí). Za kalendárny rok 2016 sa v regióne Liptov rekreovalo spolu 10 681 detí, čo je o 3 008 detí viac ako v roku 2015 (vtedy sa rekreovalo 7 673 detí).

Zotavovacie akcie prebiehali v účelových rekreačných zariadeniach, zariadeniach cestovného ruchu a v letných stanových táboroch.

V rámci ŠZD bolo vykonaných počas konania zotavovacích podujatí 35 dozorov. Za zistené nedostatky v stravovacích častiach zariadení, kde sa konali zotavovacie podujatia boli uložené blokové pokuty v sume 409,-€.

Epidemiologická situácia počas zotavovacích podujatí bola v roku 2016 priaznivá, len v 1 prípade, počas konania lyžiarskeho výcvikového kurzu, bol nahlásený zvýšený výskyt gastrointestinálnych príznakov u účastníkov. Predmetného kurzu v hoteli Liptov v Demänovskej Doline sa zúčastňovali žiaci zo Základnej školy, Spišská Nová Ves, v počte 58 detí a 6 pedagogických pracovníkov. Celkom ochorelo 9 detí, klinický obraz bol bez teploty, dominovalo zvracanie, bolesti brucha a u 4 dievčat aj hnačky. Prvá žiačka udávala príznaky hneď pri nástupe do zariadenia, následne ochoreli jej spolubývajúce na izbe. Ochorenia mali rýchly priebeh, išlo pravdepodobne o ochorenia s vírusovou etiológiou. Vzorok stolice sa nepodarilo zabezpečiť, odobraté boli len 2 Tzrecta, ktoré vyšli negatívne. V hoteli sa súčasne konali dva ďalšie lyžiarske výcvikové kurzy iných škôl, u nich neboli zaznamenané žiadne ochorenia. Pracovníci oddelenia hygieny detí a mládeže spolu s pracovníkmi oddelenia epidemiológie vykonali epidemiologické šetrenie a nariadili protiepidemické opatrenia.

7. Zhodnotenie hygienickej situácie zariadení pre deti a mládež a životných a pracovných podmienok detí a mládeže.

V roku 2016 pokračoval v regióne Liptov trend obnovy objektov a zvyšovania hygienickej úrovne prevádzok, avšak už v menšom rozsahu ako tomu bolo v predchádzajúcich rokoch. Zriaďovatelia, prípadne prevádzkovatelia sa touto problematikou zaoberajú a riešia ju postupne vo vzťahu k ekonomickej situácii. Vypracovávajú projekty na získavanie prostriedkov z fondov EÚ a zo Žilinského samosprávneho kraja, jednak na úpravy objektov za účelom zníženia energetickej náročnosti (zatepľovanie, výmena okien a dverí), jednak na úpravy za účelom zvýšenia hygienickej úrovne vnútorných priestorov (výmena podláh, rekonštrukcia zariadení na osobnú hygienu vrátane výmeny zariadení predmetov a pod.) a vytvorenia podmienok pre imobilných žiakov (vybudovanie bezbariérových vstupov).

Konkrétne školské zariadenia, v ktorých boli v roku 2016 vykonané stavebné úpravy resp. rekonštrukčné práce na zlepšenie hygienických podmienok, sú uvedené pri jednotlivých typoch zariadení pre deti a mládež, v špeciálnej časti, kapitola Analýza hygienickej situácie v zariadeniach pre deti a mládež.

K modernizácii dochádza aj v zariadeniach školského stravovania. Vykonávajú sa úpravy a doplňuje sa technologické vybavenie tak, aby tieto zariadenia vyhovovali požiadavkám, uvedeným vo vyhláske č. 533/2007 Z. z. o podrobnostiach o požiadavkách na zariadenia spoločného stravovania. Konkrétne sú stravovacie prevádzky, v ktorých došlo k zmenám, uvedené v textovej časti, v bode 5. Stravovanie detí a mládeže.

8. Mimoriadne protiepidemické opatrenia v zariadeniach pre deti a mládež.

V roku 2016 sa v zariadeniach pre deti a mládež vyskytla 1 epidémia, išlo o rotavírusovú gastroenteritídu:

Epidemický výskyt rotavírusovej gastroenteritídy v Materskej škole, Vranovská, Liptovský Mikuláš.

Išlo o protrahovanú epidémiu od 12.4.2016 do 9.5.2016, ktorá bola telefonicky nahlásená riaditeľkou materskej školy. Exponovaných bolo celkom 197 osôb (180 detí a 17 personál), ochorelo 22 detí. Ochorenia sa postupne rozšírili z triedy malých detí do ostatných 4 tried. Jedno dieťa bolo hospitalizované, v stolici dieťaťa bol potvrdený rotavírus. Druhé dieťa, ktoré malo klinické príznaky ochorenia, malo hospitalizovaných 2 súrodencov (nenavštevovali materskú školu), u ktorých boli potvrdené rotavírusy, čo bol veľký predpoklad, že aj toto dieťa malo rotavírus. Vzhľadom na dlhodobý výskyt ochorenia bolo riaditeľke materskej školy pri šetrení epidémie dňa 9.5.2016 odporúčané uzatvorenie materskej školy do konca týždňa (13.5.2016) a nariadené boli protiepidemické opatrenia. Kontrola fajčenia podľa zákona č. 377/2004 Z.z. o ochrane nefajčiarov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Celkový počet vykonaných kontrol fajčenia:	66
Počet uložených sankcií na základe priestupkového konania:	0
Výška pokút v rámci priestupkového konania:	0
Počet uložených sankcií v rámci správneho konania:	0
Výška pokút v rámci správneho konania:	0

Tab. č. 1. Špecializované úlohy úradov verejného zdravotníctva (§10, §11 zák. č. 355/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov)

úlohy vyplývajúce z požiadaviek MZ SR, ÚVZ SR	Odborné stanoviská, expertízy	koncepčná činnosť	riešené úlohy, programy a projekty/počet vyšetrených detí	odborná a metodická činnosť			účasť na odborných podujatiach	činnosť krajských odborníkov	publikačná činnosť	spolupráca s masovo-komunikačnými prostriedkami	výchova ku zdraviu	iné
				5	6	7						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
4	50	0	3/342	288	0	0	2	0	0	0	0	0

Legenda k tab. č. 1:

1. počet úloh vyplývajúcich z požiadaviek MZ SR, ÚVZ SR
2. počet odborných stanoviská, expertíz
3. počet koncepčných materiálov
4. počet riešených úloh, programov a projektov
5. odborná a metodická činnosť – počet konzultácií
6. odborná a metodická činnosť – počet odborných usmernení
7. odborná a metodická činnosť – počet porád
8. počet účastí na odborných podujatiach
9. počet výkonov v nadväznosti na požiadavky HO HHSR
10. počet publikovaných materiálov
11. počet výkonov vykonaných v rámci spolupráce s masovokomunikačnými prostriedkami
12. počet výkonov v rámci výchovy k zdraviu
13. iné

Tab. č. 2 Štátny zdravotný dozor – kontrolná činnosť

Por. č.	Zariadenie	Počet zariadení		Celkový počet výkonov				
		1	2	3	4	5	6	7
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	4	2	4	0	0	1	2
2.	Materské školy	74	6	48	0	0	15	12
3.	Základné školy	47	5	29	0	0	0	4
4.	Gymnáziá	6	3	0	0	0	0	0
5.	SOS ^{b)}	13	2	4	0	0	0	1
6.	Jazykové školy	6	5	0	0	0	0	0
7.	PPV + SPV	144	123	3	0	0	8	0
8.	Špeciálne školy ^{c)}	22	0	4	0	0	0	3
9.	Fakulty vysokých škôl	5	4	0	0	0	0	0
10.	Zar. a prev. mimošk. vých. a vzdel. + ZUŠ	165	78	17	0	0	0	9
11.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	21	8	6	0	0	0	2

12.	ZSS + zar. soc. kuratery	19	5	8	0	0	0	6
13.	Špeciálne vých. zariadenia	13	5	0	0	0	0	0
14.	Zot. poduj. + ŠvP	252	249	35	0	0	0	237
15.	Zar. školského stravov. ^{e)}	124	13	126	0	0	110	41
16.	Zar. rýchleho občerstv.	11	10	8	0	0	2	2
17.	Telocvične pri školách	98	3	34	0	0	0	1
18.	Ostatné	240	56	103	0	0	51	626
SPOLU:		1264	577	429	0	0	187	946

Legenda k tabuľke č. 2:

1. celkový počet zariadení, z toho:
2. počet neštátnych zariadení
3. počet kontrol
počet hodnotených výsledkov analýz biologického materiálu, vrátane
4. výkonov,
ktoré nevykonali pracovníci odb. HDM (museli ich však vyhodnotiť)
počet hodnotených výsledkov analýz objektivizácie prostredia, vrátane
5. výkonov,
ktoré nevykonali pracovníci odb. HDM (museli ich však vyhodnotiť)
6. počet odobratých vzoriek (voda, strava, atď.)
7. počet iných výkonov

- a) zaraďujeme sem všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
- b) zaraďujeme sem SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
- c) zaraďujeme sem špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
zaraďujeme sem všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec.
- d) školách
a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež
- e) zaraďujeme sem vývarovne a výdajne stravy

Tab. č. 3. Prehľad o základných stavebných podmienkach a o úrovni prevádzky zariadení pre deti a mládež

Por. č.	Zariadenie	Počet zariadení		Hodnotenie zariadení							
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	4	2	4	100	0	0	0	0	0	0
2.	Materské školy	74	6	63	85,1	11	14,9	0	0	0	0
3.	Základné školy	47	5	37	78,7	10	21,3	0	0	0	0
4.	Gymnaziá	6	3	2	33,3	4	66,7	0	0	0	0
5.	SOŠ ^{b)}	13	2	6	46,2	7	53,8	0	0	0	0
6.	Jazykové školy	6	5	4	66,7	2	33,3	0	0	0	0
7.	PPV + SPV	144	123	90	62,5	51	35,4	3	2,1	0	0
8.	Špeciálne školy ^{c)}	22	0	19	86,4	3	13,6	0	0	0	0

9.	Fakulty vysokých škôl	5	4	4	80	1	20	0	0	0	0
10.	Zar. a prev. mimošk.	165	78	120	72,7	45	27,3	0	0	0	0
	vých. a vzdel. + ZUŠ										
11.	Ubytovacie zariadenia d)	21	8	10	47,6	10	47,6	1	4,8	0	0
12.	ZSS + zar. soc. kurately	19	5	17	89,5	2	10,5	0	0	0	0
13.	Špeciálne vých. zariadenia	13	5	12	92,3	1	7,7	0	0	0	0
14.	Zot. poduj. + ŠvP	252	249	208	82,5	38	15,1	6	2,4	0	0
15.	Zar. školského stravov. e)	124	13	90	72,6	33	26,6	1	0,8	0	0
16.	Zar. rýchleho občerstv.	11	10	5	45,5	6	54,5	0	0	0	0
17.	Telocvične pri školách	98	3	48	48,9	50	51,1	0	0	0	0
18.	Ostatné	240	56	210	87,5	30	12,5	0	0	0	0
S P O L U:		1264	577	949	75,1	304	24,1	11	0,8	0	0

Legenda k tab. č.3:

1. celkový počet zariadení
2. počet súkromných zariadení (z celkového počtu)

- počet zariadení zodpovedajúcich všetkým stanoveným
3. požiadavkám
 4. počet zariadení zodpovedajúcich všetkým stanoveným požiadavkám v %
 - počet zariadení s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a
 5. mládeže
 6. počet zariadení s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže v %
 - počet zariadení s nedostatkami, u ktorých možno predpokladať nepriaznivý vplyv na zdravie detí a
 7. mládeže
 - počet zariadení s nedostatkami, u ktorých možno predpokladať nepriaznivý vplyv na zdravie detí a
 8. mládeže v %
 9. počet zariadení so závažnými nedostatkami, ktoré ohrozujú zdravie detí a mládeže
 - počet zariadení so závažnými nedostatkami, ktoré ohrozujú zdravie detí a mládeže v
 10. %

zaradíme sem všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských

- a) jasí
- b) zaradíme sem SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
- c) zaradíme sem špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
- d) zaradíme sem všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, spec. školách
a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež
- e) zaradíme sem vývarovne a výdajne stravy

Tab. č. 4. Vybrané ubytovacie zariadenia pre deti a mládež

Por. č.	Druh zariadenia		Celkový počet ubytovacích zariadení	Celková kapacita ubytovacích zariadení	Počet ubytovaných	Percento vyťaženia	Počet ubytovacích zariadení s prekročenou kapacitou	
			1	2	3	4	5	6
1.	Ubytovacie zariadenia	gymnázia	0	0	0	0	0	0
2.		SOŠ	5	675	524	78,4	0	0
3.		konzervatóriá	0	0	0	0	0	0
4.		VŠ	9	1153	563	49,3	0	0
5.	Ubytovacie zariadenia pri špeciálnych školách	MŠ	1	12	11	91,7	0	0
6.		ZŠ	2	80	66	82,5	0	0
7.		SŠ	1	75	22	29,3	0	0
8.		praktické OU	0	0	0	0	0	0
9.	Ubytovacie zariadenia pri ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež		3	128	117	91,4	0	0

	SPOLU	21	2123	1303	61,4	0	0
--	-------	----	------	------	------	---	---

Legenda k tab. č. 4:

1. celkový počet ubytovacích zariadení
2. uviesť celkovú kapacitu ubytovacích zariadení
3. uviesť počet ubytovaných detí a mládeže (bez iných ubytovaných)
4. uviesť percento, ktoré tvorí počet ubytovaných detí a mládeže (bez iných ubytovaných) vo vzťahu k celkovej kapacite ubytovacích zariadení
5. uviesť počet ubytovacích zariadení, ktoré majú prekročenú kapacitu z dôvodu vysokého záujmu o ubytovanie zo strany detí a mládeže
6. uviesť počet ubytovacích zariadení, ktoré majú prekročenú kapacitu z dôvodu vysokého záujmu o ubytovanie zo strany iných záujemcov

Tab. 5. Prehľad o zmennosti na základných školách

Okres	Počet základných škôl		Počet žiakov v základných školách		Počet žiakov v ZŠ s dvojzmenným vyučovaním			Percento zmennosti
	1	2	3	4	5	6	7	
L.Mikuláš	23	0	5311	625	0	0	0	0
Ružomberok	24	0	4989	569	0	0	0	0
spolu v šk. roku 2016/17	47	0	10300	1194	0	0	0	0
spolu v šk. roku 2015/16	47	0	10064	1201	0	0	0	0

Legenda k tab. č. 5:

1. celkový počet ZŠ
2. počet ZŠ s dvojzmenným vyučovaním z celkového počtu
3. celkový počet žiakov v ZŠ
4. celkový počet žiakov v prvých ročníkoch v ZŠ
5. počet žiakov v ZŠ, kde je dvojzmenné vyučovanie
6. počet žiakov ZŠ, ktorí sa dvojzmenného vyučovania fyzicky zúčastňujú
7. počet žiakov prvých ročníkov ZŠ, ktorí sa dvojzmenného vyučovania fyzicky zúčastňujú
8. percento zmennosti žiakov (vrátane žiakov prvých ročníkov), ktorí sa dvojzmenného vyučovania fyzicky zúčastňujú

Tab.6. Prehľad o zásobovaní vodou v zariadeniach pre deti a mládež

Por. č.	Zariadenie	Počet zariadení				Kvalita vody				Množstvo vody	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	4	4	100	0	0	0	0	0	0	0
2.	Materské školy	74	74	100	0	0	0	0	0	0	0
3.	Základné školy	47	47	100	0	0	0	0	0	0	0
4.	Gymnázia	6	6	100	0	0	0	0	0	0	0
5.	SOŠ ^{b)}	13	13	100	0	0	0	0	0	0	0
6.	Jazykové školy	6	6	100	0	0	0	0	0	0	0
7.	PPV + SPV	144	144	100	0	0	0	0	0	0	0
8.	Špeciálne školy ^{c)}	22	21	95,5	1	0	0	0	0	0	0
9.	Fakulty vysokých škôl	5	5	100	0	0	0	0	0	0	0
10.	Zar. a prev. mimošk. vých. a vzdel. + ZUŠ	165	165	100	0	0	0	0	0	0	0
11.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	21	20	95,2	1	0	0	0	0	0	0
12.	ZSS + zar. soc. kurately	19	19	100	0	0	0	0	0	0	0

13.	Špeciálne vých. zariadenia	13	12	92,3	1	0	0	0	0	0	0
14.	Zot. poduj. + ŠvP	252	232	92,1	20	0	0	0	0	0	0
15.	Zar. školského stravov. ^{e)}	124	122	98,4	2	0	0	0	0	0	0
16.	Zar. rýchleho občerstv.	11	11	100	0	0	0	0	0	0	0
17.	Telocvične pri školách	98	98	100	0	0	0	0	0	0	0
18.	Ostatné	240	234	97,5	6	0	0	0	0	0	0
S P O L U:		1264	1233	98,5	31	0	0	0	0	0	0

Legenda k tab. č. 6:

1. celkový počet zariadení
počet zariadení (z celkového počtu) napojených na verejný
2. vodovod
počet zariadení (z celkového počtu) napojených na verejný vodovod v
3. percentách
4. počet zariadení (z celkového počtu) napojených na individuálny vodný zdroj
(rozvod vody)
počet zariadení napojených na verejný vodovod s nevyhovujúcou kvalitou
5. vody
počet zariadení napojených na verejný vodovod s nevyhovujúcou kvalitou
6. vody
v percentách
počet zariadení napojených na individuálny vodný zdroj s nevyhovujúcou kvalitou
7. vody

S p o l u kraj:							

Legenda k tab. č. 7:

- 1. celkový počet ochorení**
- 2. počet ochorení (z celkového počtu) z pitnej vody**
- 3. počet ochorení (z celkového počtu) zo stravy**
- 4. počet ochorení (z celkového počtu) nezisteného pôvodu**
- 5. počet úmrtí**

Pozn.: v prípade, že bol zvýšený obsah dusičnanov zistený aj vo vode, aj v strave, označte údaj hviezdíčkou

Tab. 8/a. Spôsob zabezpečenia stravovania detí a mládeže

Por. č.	Druh zariadenia	Počet zar.	Spôsob zabezpečenia stravovania									
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	4	1	25	3	75	0	0	0	0	0	0
2.	Materské školy	74	39	52,7	24	32,4	11	14,9	0	0	0	0
3.	Základné školy	47	31	66	6	12,8	10	21,2	0	0	0	0
4.	Gymnázia	6	3	50	0	0	3	50	0	0	0	0
5.	SOŠ ^{b)}	13	7	53,8	0	0	6	46,2	0	0	0	0
6.	Špeciálne školy ^{c)}	22	3	13,6	1	4,5	18	81,9	0	0	0	0
7.	Fakulty vysokých škôl	5	1	20	0	0	4	80	0	0	0	0
8.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	21	1	4,8	0	0	11	52,4	9	42,8	0	0
9.	Špeciálne vých. zariadenia	13	2	15,4	0	0	11	84,6	0	0	0	0
10.	Zot. poduj. + ŠvP	252	1	0,4	0	0	251	99,6	0	0	0	0
11.	Ostatné	240	8	3,3	0	0	0	0	0	0	232	96,7
S P O L U:		697	97	13,9	34	4,9	325	46,6	9	1,3	232	33,3

Legenda k tabuľke č. 8/a:

1. celkový počet zariadení

2. celkový počet vlastných stravovacích zariadení

3. celkový počet vlastných stravovacích zariadení v %

4. počet zariadení s dovozom stravy
školách

5. počet zariadení s dovozom stravy v %

6. počet zariadení, ktoré majú zabezpečené stravovanie v inom účelovom zar.

7. počet zariadení, ktoré majú zabezpečené stravovanie v inom účelovom zar. v %

8. počet zariadení, ktoré majú zabezpečené stravovanie v inom neúčelovom zar.

9. počet zariadení, ktoré majú zabezpečené stravovanie v inom neúčelovom zar. v %

10. počet zariadení, ktoré nemajú zabezpečené stravovanie

11. počet zariadení, ktoré nemajú zabezpečené stravovanie v %

a) všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí

b) SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy

c) špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU

d) všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec.

a ostatných špecializ. zariadeniach pre deti a mládež

Tab.8/b Kategorizácia školských jedální pre deti a mládež

Por. č.	Druh zariadenia	Počet zariadení		Stravovacie zariadenia - vývarovne, zaradené do kategórií v zmysle Národného programu ÚKP									
		Celkom	Z toho vývarovní	Kategória I (< ako 100bodov)		Kategória II (101 - 250 bodov)		Kategória III (251 - 350 bodov)		Kategória IV (351 - 450 bodov)		Kategória V (> ako 451 bodov)	
				abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	4	1	1	100	0	0	0	0	0	0	0	0
2.	Materské školy	74	39	32	82,1	7	17,9	0	0	0	0	0	0

3.	Základné školy	47	31	26	83,9	5	16,1	0	0	0	0	0	0
4.	Gymnázia	6	3	1	33,3	2	66,7	0	0	0	0	0	0
5.	SOŠ ^{b)}	13	7	2	28,6	4	57,1	1	14,3	0	0	0	0
6.	Špeciálne školy ^{c)}	22	3	0	0	3	100	0	0	0	0	0	0
7.	Fakulty vysokých škôl	5	1	0	0	1	100	0	0	0	0	0	0
8.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	21	1	0	0	1	100	0	0	0	0	0	0
9.	Špeciálne vých. zariadenia	13	2	1	50	1	50	0	0	0	0	0	0
10.	Zot. poduj. + ŠvP	252	1	1	100	0	0	0	0	0	0	0	0
11.	Ostatné	240	8	4	50	4	50	0	0	0	0	0	0
S P O L U:		697	97	68	70,1	28	28,9	1	1	0	0	0	0

Legenda k tab. č. 8/b:

- všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
- SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
- Špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
- Všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špeciálnych školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež

	zariadenia												
10.	Zot. poduj. + ŠvP	252	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11.	Ostatné	240	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
S P O L U:		697	34	24	70,6	10	29,4	0	0	0	0	0	0

Legenda k tab. č. 8/c:

- a) všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
- b) SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
- c) Špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
- d) Všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špeciálnych školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež

Tab. 8/d. Vytáženost' zariadení spoločného stravovania pre deti a mládež

a percentuálne zastúpenie stravujúcich sa detí a mládeže

Por. č.	Druh zariadenia	Počet detí a mládeže v zariadeniach	Počet stravujúcich sa detí a mládeže	Percento stravujúcich sa detí a mládeže
		1	2	3
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	80	80	100
2.	Materské školy	3863	3838	99,4
3.	Základné školy	10300	6843	66,4
4.	Gymnázia	1923	1069	55,6
5.	SOŠ ^{b)}	3728	1178	31,6
6.	Špeciálne školy ^{c)}	548	329	60
7.	Fakulty vysokých škôl	3745	572	15,3
8.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	1303	740	56,8
9.	Špeciálne vých. zariadenia	72	72	100
10.	Zot. poduj. + ŠvP	10681	10681	100
11.	Ostatné	80	80	100
S P O L U:		36323	25482	70,9

Legenda k tab. č. 8/d:

- a) všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
- b) SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
- c) špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
- d) všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špeciálnych školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež

Tab. č. 9/a. Prehľad o letných zotavovacích podujatiach pre deti a mládež

Por. č.	Druh zotavovacieho podujatia	počet			
		1	2	3	4
1	zotavovacie podujatie	27	27	0	1720
2	školy v prírode	138	138	0	5712
3	Iné	0	0	0	0
SPOLU:		165	165	0	7432

Legenda k tab. č. 9/a:

1. celkový počet letných podujatí (nie turnusov)
2. počet letných podujatí schválených orgánom verejného zdravotníctva (§13 ods. 4 písm. d/ zák. č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov)
3. počet letných podujatí neschválených orgánom verejného zdravotníctva
4. počet rekreovaných detí

Tab. č. 9/b. Prehľad o zimných zotavovacích podujatiach pre deti a mládež

Por. č.	Druh zotavovacieho podujatia	počet			
		1	2	3	4
1	zotavovacie podujatie	82	82	0	2919
2	školy v prírode	2	2	0	74
3	Iné	3	3	0	256
SPOLU:		87	87	0	3249

Legenda k tab. č. 9/b:

1. celkový počet zimných podujatí (nie turnusov)
2. počet zimných podujatí schválených orgánom verejného zdravotníctva (§13 ods. 4 písm. d/ zák. č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov)
1. počet zimných podujatí neschválených orgánom verejného zdravotníctva
2. počet rekreovaných detí

HYGIENA VYŽIVY

- 1. Personálne obsadenie odborov/ oddelení hygieny výživy RUVZ**
- 2. Odborná činnosť a vzdelávanie zamestnancov**
- 3. Rozbor činnosti:**
 - 3.1 Štátny zdravotný dozor**
 - 3.1.1 Posudková činnosť**
 - 3.1.2 Kontrolná činnosť**
 - 3.2 Úradná kontrola**
 - 3.3 Zdravotná neškodnosť potravín**
 - 3.3.1 Mikrobiologické hodnotenie potravín**
 - 3.3.2 Chemické hodnotenie potravín**
 - 3.4 Turistická sezóna**
 - 3.4.1 Letná turistická sezóna**
 - 3.4.2 Zimná turistická sezóna**
 - 3.5. Hromadné akcie**
- 4. Sankčné opatrenia**
- 5. Epidemický výskyt alimentárnych ochorení**
- 6. Poradne správnej výživy**
- 7. Projekty, mimoriadne úlohy**

1. Personálne obsadenie odborov/oddelení hygieny výživy

Počet zamestnancov: 5

Najvyššie dosiahnuté vzdelanie: VŠ – II. stupňa – 3 (1 – MUDr., 2 – Ing.)

2. Odborná činnosť a vzdelávanie zamestnancov

Názov vzdelávacej akcie	Druh vzdelávacej Akcie	Dátum konania	Miesto konania	Organizátor	Počet zúčast. zamestnancov
Celoslovenská pracovná porada vedúcich odborov a oddelení HV	Celoslovenská pracovná porada vedúcich odborov a oddelení HV	21. -22.1.2016	Hotel Grand, Demänovská Dolina	RÚVZ Liptovský Mikuláš	1
Pracovná porada vedúcich odborov a oddelení HV Žilinského kraja	Pracovná porada vedúcich odborov a oddelení HV Žilinského kraja	22.02.2016 29.11.2016	RÚVZ Liptovský Mikuláš	RÚVZ Liptovský Mikuláš	1
Pracovná porada krajských odborníkov HH SR pre hygienu výživy	Pracovná porada	11.2. - 12.2.2016 8.11.- 9.11.2016	Vila Jedľa, Nový Smokovec Hotel Toliar, Štrbské Pleso	ÚVZ SR	1
Celoslovenská pracovná porada pracovníkov vykonávajúcich ŠZD nad kozmetickými	Pracovná porada	8.3.- 9.3.2016	Bojnice	ÚVZ SR	1

Odborné semináre zamestnancov RÚVZ L.Mikuláš	Odborný seminár vo veci predkladani a dokladov príslušných stavebných úradov k užívaniu stavieb, resp. k zmene v užívaní	január 2016	RÚVZ L.Mikuláš	RÚVZ L.Mikuláš	4
Seminár – ÚKP materiálov a predmetov určených na styk s potravinami	Odborný seminár	08.11.2016	RÚVZ Žilina	RÚVZ Žilina	2
XXIV.ved.- odb.konf. „Životné podmienky a zdravie“	Konferenci a	26.-28.9.2016	Kongresové centrum Kúpeľov Nový Smokovec	ÚVZ SR	5
IV. Fórum verejného zdravotníctva “Výživa a zdravie“	Konferenci a	11.10.2016	MZ SR Bratislava	MZ SR Bratislava	1

Odborní zamestnanci pripravili prednášky: 0

Aktivity v médiách: **0**

Iné odborné činnosti :

- konzultačná a poradenská činnosť – **723**
- členstvo v skúšobnej komisii pre vydávanie osvedčení odbornej spôsobilosti pre výkon práce v potravinárstve – počet - **3**

3. Rozbor činnosti

3.1. Štátny zdravotný dozor

RÚVZ v Liptovskom Mikuláši – oddelenie hygieny výživy zabezpečuje štátny zdravotný dozor a úradnú kontrolu potravín v 2 okresoch: Liptovský Mikuláš a Ružomberok.

3.1.1 Posudková činnosť (podľa §13 ods.3,4)

Počet vydaných súhlasných rozhodnutí: **188** nesúhlasných : **0**

Počet vydaných súhlasných záväzných stanovísk: **29** nesúhlasných: **0**
Počet zastavení konania: **17**
Počet odvolaní: **6**

Veľmi významné potravinárske podniky s rozsahom pôsobnosti presahujúcim región neboli uvádzané do prevádzky.

3.1.2 Kontrolná činnosť

- a) kontroly podľa zákona č. 355/2007 Z. z. – **533**
- b) kontroly podľa zákona o ochrane nefajčiarov - **302**
 - **kontroly na základe podnetov/sťažností** - celkový počet podnetov: **24/0**
 - počet opodstatnených: **10**
 - neopodstatnených: **11**
 - odstúpených: **3**
 - riešenie podnetov bolo podľa zákona č. 355/2007 Z. z. - **22**
 - podľa zákona č.152/1995 Z. z. – **2**

Predmetom šetrenia podnetov bola vo väčšine prípadov:

- trávacie ťažkosti po konzumácii jedla v zariadeniach spoločného stravovania (ZSS)
- nevyhovujúca hygienická úroveň prevádzkovej a osobnej hygieny v ZSS
- nevyhovujúca kvalita podávaných nápojov v ZSS
- nevyhovujúca manipulácia s pokrmami
- nevyhovujúce skladovanie potravín

3.2 Úradná kontrola

Implementácia päťročného plánu úradnej kontroly Slovenskej republiky v pôsobnosti orgánov verejného zdravotníctva v Slovenskej republike

1. Úradné kontroly

boli v roku **2016** vykonané na základe Viacročného národného plánu úradnej kontroly potravín a kozmetických výrobkov vykonávanej orgánmi verejného zdravotníctva, aktualizácie na rok 2016, ktoré boli upravené na podmienky regiónu.

Úradná kontrola bola zameraná na:

1. Epidemiologicky rizikové potraviny (lahôdkárske výrobky, cukrárske výrobky zmrzlina)
2. Potraviny na osobitné výživové účely, vrátane dojčenskej a detskej výživy
3. Výživové doplnky na báze vitamínov a minerálnych látok
4. Prírodné minerálne vody, pramenité prírodné vody a balené pitné vody
5. Bezgluténové potraviny
6. Potraviny a pokrmy v zariadeniach spoločného stravovania
7. Potraviny na báze GMO
8. Ostatné potraviny z hľadiska zdravotnej bezpečnosti

Pri výkone úradnej kontroly bola sústredená pozornosť na:

1. Preverenie všetkých systémov kontroly, ktoré sú spracované prevádzkovateľmi

2. Výkon samotnej inšpekcie, zameranej na pracovné prostredie, strojno-technologické vybavenie, skladovanie, expedíciu, dopravu, manipuláciu s polotovarmi, hotovými výrobkami, analýzu postupov pri príprave a spracovaní potravín, označovanie potravín, manipuláciu s odpadom
3. Vyhodnotenie postupov SVP, analýzu rizík a kritických kontrolných bodov v súlade s legislatívou
4. Preverenie písomných materiálov a ostatnej evidencie
5. Samotný výkon kontrol vlastnými meracími prístrojmi, porovnanie meraní uskutočnených prístrojmi, ktoré používajú prevádzkovatelia
6. Osobitná pozornosť bola venovaná materiálom a predmetom, ktoré prichádzajú do styku s potravinami

Počet podnikateľských subjektov: 2742 (HV: 2607 HDM: 135)

Počet kontrol: 820 (HV: 705 HDM: 115)

Počet subjektov s nevyhovujúcimi výsledkami: 82, z toho v sektore služieb: 72 (HV: 58 HDM: 14)

Počet nezhôd ÚK: 249 (HV: 232 HDM: 16)

2. Celková zhoda u prevádzkovateľov a výrobkov:

- počet vyhovujúcich kontrol ÚK: **271 (HV: 225 HDM: 46)**
- počet vyhovujúcich kontrol ZSS: **166 (HV: 120 HDM: 46)**
- celkový počet odobratých vzoriek: **368 (HV: 311 HDM: 57)**

2.1. Frekvencia a typy nezhôd v ZSS: 238 (HV: 222 HDM: 16)

- v dodržiavaní zásad SVP, HACCP **9/0**
- vo vzdelávaní zamestnancov **8/0**
- v hygiene prevádzky **37/0**
- v osobnej hygiene **5/0**
- v odbornej spôsobilosti **3/1**
- v zdravotnej spôsobilosti **3/0**
- v označovaní **15/0**
- vo výživových a zdravotných tvrdeniach - **0/0**
- potraviny po DS/DMT **27/3**
- v overovaní pôvodu potravín, výsledovateľnosti – **11/0**
- v skladovaní potravín **13/0**
- v manipulácii s potravinami **16/1**
- v manipulácii s odpadom a jeho kategorizačným zaradením **17/1**
- iné **58/10**

2.1.1 Použitý systém klasifikácie

- pri výrobe a manipulácii:

Frekvencia a typy nezhôd pri výrobe a manipulácii s lahôdkárskymi výrobkami, cukrárskymi výrobkami, zmrzlinou, s dojčenskými vodami, výživovými doplnkami, aditívnymi látkami, obalmi a materiálmi prichádzajúcimi do styku s potravinami boli zistené nasledujúce počty nezhôd: HV 14 /HDM 0

- v dodržiavaní zásad SVP, HACCP – **0**
- vo vzdelávaní zamestnancov – **0**

- v hygiene prevádzky - 1
- v osobnej hygiene – 0
- v odbornej spôsobilosti – 1
- v zdravotnej spôsobilosti – 0
- v označovaní – 0
- vo výživových a zdravotných tvrdeniach - 0
- potraviny po DS/DMT – 1
- v overovaní pôvodu potravín, výsledovateľnosti – 1
- v skladovaní potravín – 1
- v manipulácii s potravinami – 2
- v manipulácii s odpadom a jeho kategorizačným zaradením – 0
- iné – 7

Lahôdkárske prevádzky HV 0 / HDM 0 Počet: 0

- v dodržiavaní zásad SVP, HACCP – 0
- vo vzdelávaní zamestnancov – 0
- v hygiene prevádzky - 0
- v osobnej hygiene – 0
- v odbornej spôsobilosti – 0
- v zdravotnej spôsobilosti – 0
- v označovaní – 0
- vo výživových a zdravotných tvrdeniach - 0
- potraviny po DS/DMT – 0
- v overovaní pôvodu potravín, výsledovateľnosti – 0
- v skladovaní potravín – 0
- v manipulácii s potravinami – 0
- v manipulácii s odpadom a jeho kategorizačným zaradením – 0
- iné – 0

Cukrárske prevádzky HV 9 /HDM 0 Počet: 9

- v dodržiavaní zásad SVP, HACCP – 0
- vo vzdelávaní zamestnancov – 0
- v hygiene prevádzky - 1
- v osobnej hygiene – 0
- v odbornej spôsobilosti – 0
- v zdravotnej spôsobilosti – 0
- v označovaní – 0
- vo výživových a zdravotných tvrdeniach - 0
- potraviny po DS/DMT – 1
- v overovaní pôvodu potravín, výsledovateľnosti – 1
- v skladovaní potravín – 1
- v manipulácii s potravinami – 1
- v manipulácii s odpadom a jeho kategorizačným zaradením – 0
- iné – 4

Zmrzlina HV 2 /HDM – 0 Počet: 21

- v dodržiavaní zásad SVP, HACCP – 0
- vo vzdelávaní zamestnancov – 0
- v hygiene prevádzky - 0
- v osobnej hygiene – 0

- v odbornej spôsobilosti – **1**
- v zdravotnej spôsobilosti – **0**
- v označovaní – **0**
- vo výživových a zdravotných tvrdeniach - **0**
- potraviny po DS/DMT – **0**
- v overovaní pôvodu potravín, výsledovateľnosti – **0**
- v skladovaní potravín – **0**
- v manipulácii s potravinami – **0**
- v manipulácii s odpadom a jeho kategorizačným zaradením – **0**
- iné – (používanie farbív, ktoré nie sú v zmrzlinách povolené – **1**, iné – **0**)

Dojčenská voda + pramenitá voda (watercooler) HV 1 /HDM 0 Počet: 1

- v dodržiavaní zásad SVP, HACCP – **0**
- vo vzdelávaní zamestnancov – **0**
- v hygiene prevádzky - **0**
- v osobnej hygiene – **0**
- v odbornej spôsobilosti – **0**
- v zdravotnej spôsobilosti – **0**
- v označovaní – **0**
- vo výživových a zdravotných tvrdeniach - **0**
- potraviny po DS/DMT – **0**
- v overovaní pôvodu potravín, výsledovateľnosti – **0**
- v skladovaní potravín – **0**
- v manipulácii s potravinami – **0**
- v manipulácii s odpadom a jeho kategorizačným zaradením – **0**
- iné – **1**

Výživové doplnky HV 0 /HDM 0 Počet: 0

- v dodržiavaní zásad SVP, HACCP – **0**
- vo vzdelávaní zamestnancov – **0**
- v hygiene prevádzky - **0**
- v osobnej hygiene – **0**
- v odbornej spôsobilosti – **0**
- v zdravotnej spôsobilosti – **0**
- v označovaní – **0**
- vo výživových a zdravotných tvrdeniach - **0**
- potraviny po DS/DMT – **0**
- v overovaní pôvodu potravín, výsledovateľnosti – **0**
- v skladovaní potravín – **0**
- v manipulácii s potravinami – **0**
- v manipulácii s odpadom a jeho kategorizačným zaradením – **0**
- iné – **0**

Aditívne látky HV 0 /HDM 0 Počet: 2

- v dodržiavaní zásad SVP, HACCP – **0**
- vo vzdelávaní zamestnancov – **0**
- v hygiene prevádzky - **0**
- v osobnej hygiene – **0**
- v odbornej spôsobilosti – **0**

- v zdravotnej spôsobilosti – 0
- v označovaní – 0
- vo výživových a zdravotných tvrdeniach - 0
- potraviny po DS/DMT – 0
- v overovaní pôvodu potravín, výsledovateľnosti – 0
- v skladovaní potravín – 0
- v manipulácii s potravinami – 0
- v manipulácii s odpadom a jeho kategorizačným zaradením – 0
- iné – 0

Obaly a materiály prichádzajúce do styku s potravinami HV 0/HDM 0 Počet: 6

- v dodržiavaní zásad SVP, HACCP – 0
- vo vzdelávaní zamestnancov – 0
- v hygiene prevádzky - 0
- v osobnej hygiene – 0
- v odbornej spôsobilosti – 0
- v zdravotnej spôsobilosti – 0
- v označovaní – 0
- vo výživových a zdravotných tvrdeniach - 0
- potraviny po DS/DMT – 0
- v overovaní pôvodu potravín, výsledovateľnosti – 0
- v skladovaní potravín – 0
- v manipulácii s potravinami – 0
- v manipulácii s odpadom a jeho kategorizačným zaradením – 0
- iné – 0

Materiály a predmety určené na styk s potravinami

V r.2016 úradné kontroly prebiehali nasledovne:

1. Úradné kontroly s odberom vzoriek.
2. Úradné kontroly bez odberu vzoriek – kontrola požiadaviek na uvádzanie plastových výrobkov na trh.
3. Monitoring a odber materiálov a predmetov určených na styk s potravinami, ktoré sú použité ako reklamné predmety na podporu predaja potravinárskych výrobkov, časopisov, atď.
4. Výkon auditov SVP u výrobcov materiálov a predmetov určených na styk s potravinami.
5. Aktualizácia databázy výrobcov, veľkoskladov a distribútorov.

Ad.1) Počet úradných kontrol s odberom vzoriek – 3 (2 ZSS, 1 distribučná sieť), počet odobratých vzoriek: **3**

- MAMI PUB, Moyzesova 15, L.Mikuláš – papierové obrúsky GASTRO – biele 33x33 cm - 1 vzorka
- Hotel Európa, Štúrova 808/15, L.Mikuláš – servítky CLARINA 33/500/1W – 1 vzorka
- PLANEO ELEKTRO, Garbiarska ul., L.Mikuláš - keramická varná kanvica SENCOR SWK 7001 – 1 vzorka

Odobraté **vzorky vyhoveli** – spĺňajú požiadavky výnosu Ministerstva pôdohospodárstva SR a Ministerstva zdravotníctva SR z 9.júna 2003 č.1799/2003-100, ktorým sa vydáva piata hlava Potravinového kódexu SR upravujúca materiály a predmety určené na styk

s potravinami v znení neskorších predpisov, Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č.1935/2004 z 27.októbra 2004 o materiáloch a predmetoch určených na styk s potravinami a o zrušení smerníc 80/590/EHS a 89/109/EHS, požiadavky Komisie (EÚ) č.10/2011 zo 14. januára 2011 o plastových materiáloch a predmetoch určených na styk s potravinami a jeho dodatkov.

Laboratórne analýzy boli vykonané v Národnom referenčnom laboratóriu pre materiály prichádzajúce do kontaktu s potravinami, RÚVZ so sídlom v Poprade.

Ad.2) Počet úradných kontrol bez odberu vzorky – spolu 27 kontrol (z toho 14 ZSS, 2 výroby zmrzliny, 1 CV, 1 výroba bezpečnostných výrobkov, 2 výroby aromatických látok, 1 výroba dojčenskej vody a 5 kontrol priamo u výrobcov obalových materiálov a 1 kontrola v plniarni dojčenskej vody - vyfukovanie PET fliaš)

B. zameranie úradných kontrol na označovanie, skladovanie a požadovanú dokumentáciu výrobkov dostupných v distribučnej sieti, v potravinárskych výrobniciach a priamo u výrobcov obalových materiálov. Nedostatky neboli zistené. Kontroly boli vykonané v súlade s požiadavkami Nariadenia EP a Rady (ES) č. 882/2004 o úradných kontrolách uskutočňovaných s cieľom zabezpečiť overenie dodržiavania potravinového a krmivového práva a predpisov o zdraví zvierat a o starostlivosti o zvieratá a Nariadenia EP a Rady (ES) č. 1935/2004 o materiáloch a predmetoch určených na styk s potravinami a o zrušení smerníc 80/590/EHS a 89/109/EHS.

Ad.3) Monitoring a odber materiálov a predmetov určených na styk s potravinami, ktoré sú použité ako reklamné predmety na podporu predaja potravinárskych výrobkov, časopisov, atď.

C. nebol vykonaný monitoring a odber materiálov v rámci harmonogramu odberu vzoriek

Ad.4) Výkon auditov SVP u výrobcov materiálov a predmetov určených na styk s potravinami.

- v r.2016 nebol vykonaný audit

V okrese L.Mikuláš a Ružomberok sa nachádza 5 prevádzok výrobcov a spracovateľov obalových materiálov určených na styk s potravinami a 1 plniareň dojčenskej vody – vyfukovanie PET fliaš.

1.Obaly Solo s.r.o., Tatranská cesta 3, 034 01 Ružomberok – areál MONDI SCP

- spracovateľ papiera extrúziou a potlačou určeného na styk s potravinami, hlavné výrobky: papier s nánosom polyetylénu – SOLOCOAT, papier s nánosom polypropylénu SOLOPROP, potlačené papiere, výrobné procesy sú certifikované podľa ISO 9001, ISO 14 000, OHS AS 18 001:2008, ISO 9001:2008, ISO 14 001:2004. Prevádzka je odsúhlasená orgánom verejného zdravotníctva. Výrobca predkladá vyhlásenia o zhode odberateľom, každá surovina je deklarovaná vyhlásením o zhode od jednotlivých dodávateľov, tlačiarenské farby sú deklarované kartami bezpečnostných údajov, k dispozícii sú laboratórne rozbory a posúdenia bezpečnosti výrobkov

2.MONDI PACKAGING a.s., Tatranská cesta 3, 034 01 Ružomberok – areál MONDI SCP

- sortiment výroby: baliaci materiál pre potravinárske účely: ADVANTAGE SUPRAKRAFT – biely klasický vrecový papier, ADVANTAGE SMOOTH WHITE – hladký klasický vrecový papier, PROVANTAGE SUPRAWHITE – linerový papier (krabice na pizzu). Prevádzka je odsúhlasená orgánom verejného zdravotníctva.

Technológia výroby prebieha podľa ISO 9001 – 2000, OHSAS 18 001, ISO 14 001. Výrobca predkladá vyhlásenia o zhode (ISEGA, Nemecko) odberateľom, každá surovina je deklarovaná vyhlásením o zhode od jednotlivých dodávateľov, chemické látky sú deklarované kartami bezpečnostných údajov, k dispozícii sú laboratórne rozbor a posúdenia bezpečnosti výrobkov

3. FLEXOPRINT s.r.o., Bystrická cesta 69, 034 01 Ružomberok

- potlač a spracovanie obalových materiálov určených na styk s potravinami, fólia BOPP, ELDPE, PET (polyester), papier + ELDPE (nízko hustotný polyetylén), štvorvrstvenný papier + ELDPE + Al + ELDPE, výstupné produkty: TENOLAN – biaxiálne orientované polyesterové fólie, biaxiálne orientované polypropylénové fólie, 4-vrstvý laminát zložený z natieraného papiera kombinovaného s vrstvou polyetylénu, hliníka a polyetylénu, natieraný papier Pd SIMCASTOR (KRAFT) s nánosom polyetylénu, strojne hladný papier s nánosom polyetylénu – SOLOCOAT, obalové fólie z HDPE typ mikrotén číry a potlačený. Prevádzka je odsúhlasená orgánom verejného zdravotníctva, výroba sa uskutočňuje na základe objednávok jednotlivých odberateľov v rámci SR a ČR. Výrobca predkladá vyhlásenia o zhode odberateľom, každá surovina je deklarovaná vyhlásením o zhode od jednotlivých dodávateľov, tlačiarenské farby sú deklarované kartami bezpečnostných údajov, k dispozícii sú laboratórne rozbor a posúdenia bezpečnosti výrobkov.

4. K&M a .s., J.Rumana 7/41, Lipt.Mikuláš

- výroba a potlač obalových materiálov, obalové materiály zložené z biaxiálne orientovaných polypropylénových fólií – nepotlačené a potlačené, transparentné, biele, matné a metalizované, jednoduché alebo skaširované určené na styk s potravinami, papierové etikety určené na nepriamy styk s potravinami, laminácia fólií a ich následná potlač farbivami, výrobca predkladá vyhlásenia o zhode odberateľom. Prevádzka je odsúhlasená orgánom verejného zdravotníctva.

5. INVENTIVE, s.r.o., Pri železnici 50, 033 01 L.Hrádok

- výroba plastov, foriem a obalov z plastov pre kozmetický, potravinársky a automobilový priemysel - INVENTIVE, s.r.o., Pri železnici 50, 033 01 L.Hrádok, výrobca predkladá vyhlásenia o zhode odberateľom, prevádzka odsúhlasená orgánom verejného zdravotníctva.

6. AMOS-SERVICES s.r.o., Hlavná 276, 935 31 Horná Seč – prevádzka: plniareň Korytnica 669

- plniareň minerálnej vody, dojčenskej vody, balenej pitnej vody Korytnica
- vyfukovanie PET fliaš
- prevádzka odsúhlasená orgánom verejného zdravotníctva

Ad.5) Aktualizácia databázy výrobcov, veľkoskladov a distribútorov.

D. aktualizácia databázy za r.2016 bola vykonaná a zaslaná e-mailom RÚVZ so sídlom v Poprade dňa 09.12.2016

2.1.2. Klasifikácia zistených nezhôd podľa typov v bezpečnosti potravín a osobitne v bezpečnosti pokrmov:

- celkový počet odobratých potravín: 368 (z toho obalov 3) (311 HV; HDM 57)
- počet nevyhovujúcich vzoriek pre M: 15 (14 HV, 1 HDM)

- počet nevyhovujúcich vzoriek pre CH: 2 (2 HV, 0 HDM)
- celkový počet odobratých pokrmov: 199 (150 HV; 49 HDM)
- počet nevyhovujúcich vzoriek pre M: 4 vzoriek (3 HV, 1 HDM)
- počet nevyhovujúcich vzoriek pre CH: 0
- celkový počet odobratých lahôdkárskych výrobkov: 11 (9 HV; 2 HDM)
- počet nevyhovujúcich vzoriek pre M: 0 (0 HV; 0 HDM)
- počet nevyhovujúcich vzoriek pre CH: 0
- celkový počet odobratých cukrárskych výrobkov: 28 (22 HV; 6 HDM)
- počet nevyhovujúcich vzoriek pre M: 2 (HV: 2, HDM 0)
- počet nevyhovujúcich pre CH: 0
- celkový počet odobratých zmrzlín: 41 (41 HV; 0 HDM)
- počet nevyhovujúcich vzoriek pre M: 6 (HV: 6; HDM 0)
- počet nevyhovujúcich vzoriek pre CH: 1 (HV: 1; HDM 0)

Zariadenia spoločného stravovania:

Pokrmý čerstvo pripravené bez tepelnej úpravy alebo chem. konzervácie: 52 (36 HV; 16 HDM)

mikrobiologické riziko: 0 vzorky nevyhoveli (HV: 0; HDM 0)

Pokrmý čerstvo pripravené tepelne opracované: 118 (87 HV, 31 HDM)

mikrobiologické riziko: 3 vzorky nevyhoveli (HV: 2, HDM: 1)

Pokrmý rýchleho občerstvenia: 18

mikrobiologické riziko: 1 vzorka nevyhovela

Hotové pokrmý zo ZSS - **NaCl**: 4 obedy

Hotové pokrmý zo ZSS – **kontaminanty**: 2

Hotové pokrmý zo ZSS – **akrylamid**: 0

Kontrola zoonóz (Salmonella): 2

Reziduá pesticídov (potraviny pre dojčatá a malé deti): 1

GMO potraviny: 0

BIO potraviny (chem.riziko): 1

Prírodná miner.voda, pramenitá voda, balená pitná voda, voda pre dojčatá a malé deti: 4

- počet nevyhovujúcich vzoriek pre M: 3
- počet nevyhovujúcich vzoriek pre CH: 0

Veľkoobjemovo balená voda z watercoolerov: 4

- počet nevyhovujúcich vzoriek pre M: 0
- počet nevyhovujúcich vzoriek pre CH: 0

Monitoring spotreby prírd.látok a aróm (chinolínová žltá, aspartam, glykozidy steviolu): 3

Prídavné látky – potravinárske farbivá (čistota, ťažké kovy): 4

Ferokyanid draselný a jodid a jodičnan draselný: 24

Kontrola glykozidov steviolu v potravinách, stol.sladidlách a výž.doplňkoch: 1

Radiačne ošetrované potraviny: 0

MYKOTOXÍNY:

Aflatoxín M1: 2

Zearalenon: 0

Fumonizíny: 0

Deoxynivalenol: 0

Ochratoxín A: 2

Patulín: 1

Aflatoxín B1: 1

Dusičnany, dusitany: 5
PCB: 0
Cín: 0
Benzo(a)pyrén, melamín, kyselina eruková: 0
Olovo, kadmium, ortuť: 5
Arzén: 0
Akrylamid (konz.příkrmy pre dojčatá...): 1

Mikrobiologické riziko(Salmonella, St.aureus, Listeria mon., E.coli, Cronobacter sakazakii, B.cereus – potraviny pre dojčatá mladšie ako 6.mesiacov): 10

Potraviny na osobitné výživ. účely pri diétach: 2
Kontrola alergénov (glutén): 2
Výživové doplnky minerálne, vitamínové a kombinované (chem.riziko): 1
Výživové doplnky minerálne, vitamínové a kombinované (množstvo vitamínov alebo minerálnych látok): 0
Výživové doplnky obsahujúce rastlinnú zložku: 1
Výživové doplnky obsahujúce oleje a tuky: 1
Bylinné čaje z liečivých rastlín, resp. zmesí rastlín uvádzané ako výživové doplnky: 2
Probiotiká: 0
Materiály a predmety určené na styk s potravinami: 3
Pitná voda: 17

Histamín: 0 (Žilinský kraj)
Dioxíny: 0 (Žilinský kraj)
Anorganický arzén: 0 (Žilinský kraj)
Arzén: 0 (Žilinský kraj)
Chloristany: 0 (Žilinský kraj)
Tropánové alkaloidy: 0 (Žilinský kraj)

- Kontrola reklamy výživového doplnku - počet kontrol: 0
- Nové potraviny a nové zložky potravín (kontrola označovania) - počet kontrol: 2

2.2. Analýzy nezhôd

2.2.1. Výskyt nezhôd

ZSS – najčastejšie nezhody:

- **v hygiene prevádzky – HV:** nedostatočná prevádzková hygiena, nevykonávaná účinná sanitácia priestorov, technologických zariadení, znečistené pracovné plochy, znečistené vnútorné plochy niektorých chladiacich zariadení, znečistená maľovka
HDM - nevyhovujúca úroveň prevádzkovej hygieny, nedostatočne vykonávané čistenie a sanitácia priestorov a technologických zariadení, poškodené resp. znečistené nátery a maľovky v zariadení
- **v označovaní potravín a pokrmov – HV –** niektoré potraviny neoznačené v kodifikovanej forme štátneho jazyka, na niektorých druhoch potravín chýbajúce akéhokoľvek označenie, odstránený, mechanicky poškodený, resp. neoznačený DMT/DS na potravinách
HDM- nevyhovujúce označovanie prítomnosti alergénov na jedálnych lístkoch

- **v manipulácii s odpadom a jeho zariadením – HV** – nepredložené zmluvy s osobou oprávnenou na nakladanie s biologicky rozložiteľným kuchynským odpadom (BRKO), chýbajúce nádoby na BRKO, nádoby na BRKO neoznačené, znečistený priestor na zhromažďovanie BRKO
HDM - nevyhovujúci spôsob likvidácie kuchynského odpadu – chýbajúce zmluvy na likvidáciu s oprávnenými subjektmi
- **potraviny po DS/DMT – HV** – zistené rôzne druhy potravín, surovín po DS/DMT
HDM- zistené rôzne druhy potravín po uplynutí DMT
- **skladovaní potravín – HV** – nezabezpečené oddelené skladovanie nezlučiteľných druhov potravín vzájomne ovplyvňujúcich bezpečnosť a kvalitu, skladovanie potravín priamo na podlahe, potraviny nechránené pred kontamináciou, nedodržiavanie teplotného, chladiaceho a mraziaceho reťazca, nedodržiavané ďalšie podmienky skladovania určené výrobcom, sklady, chladiace a mraziace zariadenia znečistené, nevybavené meracími zariadeniami, nie je vykonávaná kontrola skladovaných potravín prevádzkovateľom
HDM - chýbajúce teplomery v chladiacich resp. mraziacich zariadeniach, nedostatočná kontrola skladovaných potravín
- **v dodržiavaní zásad SVP, HACCP - HV** – nepredložený, resp. nevypracovaný systém správnej výrobnéj praxe HACCP, nedodržiavané technologické postupy pri výrobe a manipulácii s pokrmami, nevedené evidencie v rámci systému HACCP
HDM- nevyhovujúci monitoring niektorých CCP
- **v priebežnom vzdelávaní zamestnancov – HV** – zamestnanci, ktorí prichádzajú priamo alebo nepriamo do styku s potravinami, nie sú pravidelne školení o hygiene potravín v rozsahu primeranom pracovným činnostiam, ktoré vykonávajú, nepredložené doklady o školení zamestnancov o hygiene potravín
HDM - 0
- **v manipulácii s potravinami – HV** nedodržané podmienky uchovávania rozpracovaných pokrmov, zmrazovanie potravín dodaných do zariadenia v nezmrazenom stave, rozmrazovanie potravín vo vode
HDM- zamrazovanie potravín dodaných do ŠJ v nezmrazenom stave, zámena pracovných plôch pri manipulácii s potravinami
- **v osobnej hygiene – HV** – neporiadok v šatni, znečistené šatníkové skrinky, znečistené pracovné odevy
HDM – 0
- **v odbornej spôsobilosti – HV** – nepredložené doklady o odbornej spôsobilosti, predložené doklady po uplynutí doby platnosti
- **HDM**- predložený neplatný doklad o odbornej spôsobilosti
- **v zdravotnej spôsobilosti – HV** – nepredložené doklady o zdravotnej spôsobilosti, predložené doklady po uplynutí doby platnosti
HDM-0
- **v overovaní pôvodu potravín, výsledovateľnosti – HV** – niektoré potraviny bez akéhokoľvek označenia a deklarovania pôvodu potravín, chýbajúce etikety, nepredložené doklady (dodacie listy, resp. faktúry), nevedené zoznamy o dodávateľoch a odberateľoch potravín
HDM- 0
- **v zabezpečení výživovej hodnoty hotových pokrmov a nápojov podľa OVD**
- **v zabezpečení odberu vzoriek a vedení evidencie**
- **iné – HV** – stavebno-technické nedostatky, nevykonávaná pravidelná obnova náterov stien, používanie nevyhovujúcich pomôcok a náradia (opotrebované, poškodené), neoznačené pracovné plochy, chýba prevádzkovo oddelený priestor na vytĺkanie

vajec, nevyhovujúce skladovanie obalových materiálov, nevyhovujúce skladovanie prázdnych obalov z nápojov

HDM- 0

Lahôdkárska výroba a predaj LV- HV – 2 výrobcovia v ZSS – nedostatky neboli zistené

Cukrárenská výroba (len cukrárenské výrobné s predajom na mieste, evidované v ZSS) – v regióne evidujeme 9 prevádzok, HDM : 2/ 0 nezhôd

HV:

E. v hygiene prevádzky – znečistený keramický obklad

F. v manipulácii s potravinami – nedodržané podmienky uchovávania hotových cukrárenských výrobkov – nedodržaný chladiaci reťazec

G. potraviny po DS/DMT – zistené rôzne druhy hotových CV a surovín po DS/DMT

H. iné nezhody: neprimeraný stavebno-technický stav priestorov (opotrebované nátery, maľovky),

Výroba a predaj zmrzliny – 21 prevádzok

- **pôvod tovaru, výsledovateľnosť – 0**
- **vo vzdelávaní zamestnancov – 0**
- **dodržiavanie osobnej hygieny – 0**
- **dodržiavanie teplotného, chladiaceho a mraziaceho reťazca - 0**
- **používanie surovín DS/DMT – 0**
- **označenie predávanej zmrzliny (azofarbivá, alergény) – 0**
- **používanie farbív, ktoré nie sú v zmrzlinách povolené – 1**
- **odobratie a odloženie vzorky vyrobených zmrzlín na dobu 48 hod - 0**

Výživové doplnky – predaj potravín na následnú výživu dojčiat – nedostatky nezistené

- **označovanie – 0**

Dojčenská voda a pramenitá voda (watercooler) – 2 prevádzky – v 1 prevádzke dané opatrenie o zákaze používania pitnej vody a zákaz uvádzania dojčenskej vody na trh

- **používanie surovín po DS/DMT - 0**

Aditívne látky - 2 výrobcovia – ST.NICOLAUS a.s., L.Mikuláš, LIPTAL s.r.o., L.Mikuláš - nedostatky nezistené

- **iné – 0**

2.2.2. Charakter rizika pochádzajúci z nezhôd

- **v hygiene prevádzky – sekundárna mikrobiálna kontaminácia**
- **v osobnej hygiene – sekundárna mikrobiálna kontaminácia**
- **v odbornej spôsobilosti – nedostatočné vedomosti pri výrobe a manipulácii s potravinami**
- **v zdravotnej spôsobilosti – riziko ochrany verejného zdravia**
- **v skladovaní potravín – nesprávne skladovanie surovín, hotových výrobkov, znečistené chladiace a mraziace zariadenia, nedodržanie chladiaceho reťazca – vytvorenie vhodných podmienok na pomnoženie patogénnych mikroorganizmov, tvorbu toxínov, vyklíčenie spór sporulujúcich mikroorganizmov, potraviny po dobe**

spotreby – riziko vzniku senzorických a mikrobiálnych zmien, ohrozenie zdravotnej bezpečnosti potravín a následne ohrozenie zdravia ľudí

- **v manipulácii s potravinami** – kríženie čistej a nečistej prevádzky – riziko mikrobiálnej kontaminácie hotových výrobkov, použitie surovín po uplynutí doby spotreby – riziko následného ovplyvnenia mikrobiologických ukazovateľov vo finálnych výrobkoch, neodborná manipulácia s potravinami – sekundárna kontaminácia z pracovného prostredia, pracovných plôch
- **v dodržiavaní zásad SPV, HACCP** - nevyhovujúce výsledky vyšetrených vzoriek potravín a pokrmov – nedodržanie kritérií hygieny výrobného procesu a nedodržanie kritérií bezpečnosti potravín – riziko ohrozenia zdravia konzumentov a vznik alimentárnych ochorení, formálnymi postupmi dodržiavania systému HACCP v praxi ignorujú prevádzkovatelia možnosť znížiť pri výrobe a manipulácii s potravinami a pokrmami riziko ohrozenia bezpečnosti vyrábaných výrobkov, nehody v monitorovaní kritických kontrolných bodov a nedodržiavaní správnej výrobnéj praxe vytvára podmienky pri vzniku mikrobiologických rizík

2.2.3. Hlavná príčina nehody – uvádzanie k porušeniu príslušných ustanovení právnych prepisov

Zákon NR SR č.355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov

- v hygiene prevádzky, iné

- § 26, ods. 4, písm. l) (nezabezpečená kontrola čistoty zariadenia a prevádzkových priestorov)
- § 26, ods. 3 (nevyhovujúce stavebno – technické riešenie, priestorové usporiadanie, vybavenie, vnútorné členenie)
- § 26, ods. 4 písm. c) (pri výrobe pokrmov sa nepostupuje podľa zásad správnej výrobnéj praxe, nedodržiavanie pracovných postupov, miest alebo operácii technologických procesov, ktoré sú kritické pri zabezpečovaní zdravotnej neškodnosti pokrmov a nápojov, nedodržiavané požiadavky na výrobu, prípravu a podávanie pokrmov a nápojov)
- § 26, ods. 4, písm. m) (nevypracovaný prevádzkový poriadok a nepredložený regionálnemu hygienikovi na schválenie)
- § 52 ods. 1, písm. b) (prevádzka bez schválenia orgánu verejného zdravotníctva)

- v odbornej spôsobilosti

- § 16 ods.1 (preukázanie odbornej spôsobilosti pre činnosti podľa § 15 ods.2 písm. c)

- v skladovaní potravín

- § 26 ods. 4 písm. e) (nezabezpečené a nekontrolované podmienky dodržania zdravotnej neškodnosti uskladňovaných surovín, polovýrobkov, polotovarov, hotových pokrmov a nápojov)

- v manipulácii s potravinami

- § 26 ods. 4 písm. f) (nezabezpečená ochrana pokrmov a nápojov pred znehodnotením)

- v dodržiavaní zásad SVP, HACCP

- § 26 ods. 4 písm. c) (postupovať podľa zásad SVP, dodržiavanie pracovných postupov)

- v zabezpečení výživových hodnôt hotových pokrmov a nápojov podľa OVD

- § 26 ods. 4 písm. i)

- v zabezpečení odberu vzoriek a vedení evidencie

- § 26 ods. 4 písm. j)

Vyhláška MZ SR č. 533/2007 Z.z. o podrobnostiach o požiadavkách na zariadenia spoločného stravovania

- v hygiene prevádzky, iné

- § 2 ods. 1, ods. 2 (čistota a dobrý technický stav, priestorové usporiadanie)
- § 2 ods. 5 (krížová kontaminácia)
- § 8 ods. 4 (stavebné úpravy, technické úpravy a nátery prevádzke)

- v osobnej hygiene

- § 12 písm. a) až j) (povinnosti zamestnancov v ZSS)

- v manipulácii s potravinami

- § 9 ods. 4 písm. e) (oddelené pracovné plochy)
- § 9 ods. 2 písm. c) (zmrazovanie surovín)
- § 9 ods. 2 písm. a) (uchovávanie rozpracovaných pokrmov)

- v dodržiavaní zásad SVP, HACCP

- § 9 ods. 1 (zásady SVP)

- v zabezpečení výživových hodnôt hotových pokrmov a nápojov podľa OVD

- § 10 ods. 2

- v zabezpečení odberu vzoriek a vedení evidencie

- § 11

Nariadenie EP a Rady (ES) č.852/2004 z 29.apríla 2004 o hygiene potravín

- v hygiene prevádzky

- Príloha II, kapitola I, ods. 1, 2 (udržiavanie potravinárskych priestorov v čistote a dobrom stave, usporiadanie, riešenie, konštrukcia, umiestnenia a veľkosť prevádzky)
- Príloha II, Kapitola II, ods. I písm. a) - f) (povrchy podláh, stien, stropov, okien, dverí, zariadení)

- v osobnej hygiene

- Príloha II, Kapitola VIII ods. 1 (osobná čistota, čistý odev)

- v skladovaní potravín

- Príloha II, Kapitola IX, ods. 2 a ods. 5 (skladovanie surovín, skladovanie hotových pokrmov)

- v manipulácii s potravinami

- Príloha II, Kapitola V, bod 1 písm. a), b) (predmety prichádzajúce do styku s potravinami)

- v priebežnom vzdelávaní pracovníkov

- Príloha II, Kapitola XII (školenie)

- v dodržiavaní zásad SVP, HACCP

- článok 5 ods. 1 (povinnosť zaviesť a zachovať postupy založené na zásadách HACCP)
- Príloha II, Kapitola I, ods. 1 (čistota a dobrý stav prevádzok)
- Príloha II, Kapitola II, ods. 1 (hygiena povrchov podláh, stien, stropov)

- v manipulácii s odpadom

- Príloha II, Kapitola VI (potravinársky odpad)

- iné

- Kapitola II čl. 6 ods. 2. (povinnosti registrácie prevádzky)

Zákon NR SR č.152/1995 Z.z. o potravinách v znení neskorších predpisov

- v osobnej hygiene

- § 4 ods. 3 písm. b) (dodržiavanie zásad osobnej hygieny)

- v zdravotnej spôsobilosti

- § 4 ods. 3 písm. d) (vstupná lekárska prehliadka)

- v overovaní pôvodu tovaru

- § 4 ods. 1, ods. 2 písm. a) (vysledovateľnosť, vlastná kontrola, vedenie záznamov)
- § 9 ods. 1 (označovanie potravín)
- § 12 ods. 1 písm. k) (doklad o pôvode tovaru)

- v skladovaní potravín

- § 10 ods. 1 písm. a) až f) (podmienky skladovania, čistota skladovacích priestorov, kontrola skladovaných potravín, oddelené skladovanie nezlúčiteľných potravín, dodržiavanie podmienok skladovania určených PPP)

- v manipulácii s potravinami

- § 6 ods. 5 písm. b), c), d) (klamliivo označené potraviny, neznámeho pôvodu, po dátume spotreby)
- § 12 ods. 1 písm. b), e), g), h), j) (hygiena predaja, zakrývanie údajov na výrobku, oddelené skladovanie nezlúčiteľných druhov výrobkov, zákaz predaja potravín po uplynutí dátumu spotreby alebo dátumu minimálnej trvanlivosti, primerané skrátenie dátumu minimálnej trvanlivosti alebo dátumu spotreby uvedenom na obale potraviny)
- § 12 ods. 1 písm. m) (uchovávať potraviny a suroviny pri teplotách deklarovaných PPP)
- § 12 ods. 2 (označenie nebalených potravín)

- iné

- § 6 ods. 1 (povinnosti registrácie prevádzky)

- v priebežnom vzdelávaní zamestnancov

- § 4 ods.2 písm. c) (poučenie a školenie zamestnancov)

- v dodržiavaní zásad SVP, HACCP

- § 4, ods. 1 (povinnosti prevádzkovateľov potravinárskych podnikov)
- § 4 ods. 2 písm. a) (zabezpečiť pri vyrábaných potravinách pravidelnú kontrolu nad dodržiavaním požiadaviek na zdravotnú neškodnosť a kvalitu a viesť o tom záznamy)
- § 4 ods. 2 písm. b) (vedenie záznamov o vykonanej dezinfekcii, dezinsekcii a deratizácii)
- § 5 ods. 2 (prevádzkovateľ zodpovedá za bezpečnosť a kvalitu vyrábaných potravín)

- v označovaní

- § 6 ods. 5 (klamlivo označené potraviny, neznámeho pôvodu, po dátume spotreby)
- § 9 ods. 1, ods. 2 (povinné označovanie v kodifikovanej podobe štátneho jazyka a ďalšími údajmi - alergény)
- § 12 ods. 1 písm. e) (nesmie meniť, odstraňovať, a zakrývať údaje uvedené PPP na spotrebiteľskom balení)

Výnos MP SR a MZ SR č. 981/1996-100 – Druhá časť, Prvá hlava – všeobecné hygienické požiadavky na výrobu potravín, na manipuláciu s nimi a na ich uvádzanie do obehu a niektoré osobitné hygienické požiadavky

- § 85, § 88, § 92 - 11. oddiel Hygiena výroby a predaja zmrzliny
- § 110 – 13. oddiel Hygiena výroby, skladovania a prepravy mrazených a chladených pokrmov

Nariadenia (ES) č. 178/2002 Európskeho parlamentu Rady, ktorým sa ustanovujú všeobecné zásady a požiadavky potravinového práva, zriaďuje Európsky úrad pre bezpečnosť potravín a stanovujú postupy v záležitostiach bezpečnosti potravín

- v overovaní pôvodu tovaru

- čl. 18 ods. 1., 2. a 4. (vysledovateľnosť)

Vyhláškou MP SR č. 127/2012 Z. z. o označovaní potravín

- označovanie

- § 3 (všeobecné požiadavky na označovanie potravín)
- §9 ods. 4, 5 a 7 + príloha č. 3 (alergény)

Nariadenie EP a R (ES) 1333/2008 o prídavných látkach v potravinách

- označovanie

- Čl. 24 + Príloha č. 5 (obsah potravinárskych farbív v potravinách)

Zákon č. 223/2001 Z.z. o odpadoch v znení zákona č. 343/2012 Z.z., Nariadenie (ES) č. 1069/2009, ktorým sa ustanovujú zdravotné predpisy týkajúce sa živočíšnych vedľajších produktov a odvodených produktov neurčených pre ľudskú spotrebu a ktorým sa

zrušuje nariadenie (ES) č. 1774/2002 a nariadenie Komisie (EÚ) č. 142/2011, ktorým sa vykonáva nariadenie EP a Rady (ES) č. 1069/2009, ktorým sa ustanovujú zdravotné predpisy týkajúce sa živočíšnych vedľajších produktov a odvodených produktov neurčených pre ľudskú spotrebu a ktorým sa vykonáva smernica Rady 97/78/ES, pokiaľ ide o určité vzorky a predmety vyňaté spod povinnosti veterinárnych kontrol na hraniciach podľa danej smernice.

- Povinnosti prevádzkovateľa ZSS pri nakladaní s BRKO, oddelené odkladanie BRKO v uzatvárateľných nádobách, označenie nádob na BRKO, zmluva s osobou oprávnenou nakladať s BRKO

3. Audity

3.1. Audity vykonané podľa čl. 4(6) nariadenia (ES) č. 882/2004 EP a ER

- neboli realizované v r.2016

3.2. Audity a inšpekcie kontrolných orgánov – čl. 5(3) nariadenia (ES) č. 882/2004

- plánovaný počet auditov na rok 2016 – HV: 4
- realizovaný počet auditov na rok 2016 – HV: 4

HV

Prehľad vykonaných auditov RÚVZ so sídlom v L.Mikuláši v r.2016

P.č.	Číslo auditu	Názov prevádzky	Dátum konania auditu	Počet nezhôd	Hodnotenie auditu
1.	2016/63/P/RÚVZ LM	Mikulášska chata, Demänovská Dolina 75	25.10.- 26.10.2016	1	bezpečný
2.	2016/64/P/RÚVZ LM	Zariadenie pre seniorov KARITA, Partizánska Ľupča 84	09.11.- 10.11.2016	0	bezpečný
3.	2016/65/P/RÚVZ LM	Hotel Sorea Marmot, Demänovská Dolina	14.11.- 15.11.2016	1	bezpečný
4.	2016/66/P/RÚVZ LM	Hotel Jánošík, J.Nábřežie 1, L.Mikuláš – výroba chladených pokrmov	16.11.- 18.11.2016	0	bezpečný

HV

Zoznam nezhôd – typy nezhôd 2016

Číslo auditu	Názov prevádzky	Počet nezhôd	Druhy nezhôd - systémové
2016/63/P/RÚVZ LM	Mikulášska chata, Demänovská Dolina 75	1	Identifikácia kritických kontrolných bodov-prehodnotiť, upraviť

2016/65/P/RÚVZ LM	Hotel Sorea Marmot, Demänovská Dolina	1	Identifikácia kritických kontrolných bodov-prehodnotiť, upraviť
-------------------	--	---	---

4. Postupy na zabezpečenie efektívnosti

4.1. Postupy na zabezpečenie zhody prevádzkovateľmi potravinárskych a krmivárskych podnikov a ďalších príslušných výrobcov a prevádzkovateľov

- postupy na zabezpečenie overovania, monitoringu a verifikácie systému HACCP, aktualizovať systém HACCP a SVP
- zabezpečenie postupov eliminácie rizík z nezhôd
- postupy na zabezpečenie vyhovujúceho stavu údržby vykonaním stavebných úprav a čistoty prevádzkových priestorov
- postupy na pravidelné vykonávanie školení zamestnancov
- postupy na zabezpečenie vstupnej a priebežnej kontroly potravín so zameraním na dodržiavanie dátumov spotreby, zavedenie systému FIFO
- zabezpečenie pravidelného overovania bezpečnosti výrobkov zo strany prevádzkovateľov
- plnenie opatrení prijatých prevádzkovateľmi za účelom odstránenia zistených nedostatkov
- účinná komunikácia medzi prevádzkovateľmi a inšpektormi vykonávajúcimi ÚK s cieľom zníženia až eliminácie rizík pochádzajúcich z nezhôd

4.2. Postupy prijaté na zabezpečenie efektívneho fungovania služieb úradnej kontroly

- personálne posilnenie počtu pracovníkov oddelení hygieny výživy, ktorí okrem výkonu úradnej kontroly vykonávajú všetky činnosti spojené s výkonom ŠZD
- zabezpečenie pravidelného vzdelávania pracovníkov
- aktualizácia viacročného národného plánu úradnej kontroly potravín a kozmetických výrobkov vykonávanej orgánmi verejného zdravotníctva
- vypracovanie efektívneho jednotného systému evidencie s následným výstupným vyhodnotením údajov

4.2.1. Nové, aktualizované, revidované kontrolné postupy

- aktualizovanú legislatívu zakomponovať do checklistov so zabezpečením jednotného výstupu pre prezentáciu výsledkov kontrol

4.2.2. Školenia

- poskytovanie účinnej konzultácie pre prevádzkovateľov
- poskytnutie informácií o vzdelávacích akciách so zameraním na hygienu potravín s umožnením účasti na nich
- spracovanie propagačných materiálov pre prevádzkovateľov v dodržiavaní hygieny

4.2.3. Poskytovanie dodatočných prostriedkov

- navýšenie prostriedkov na úkony spojené s ÚKP – vybavenie zvozných liniek na transport vzoriek hygienickými prepravnými nádobami s možnosťou monitoringu teplôt

4.2.4. Zmeny vo využívaní existujúcich prostriedkov na základe zmeny priorit

- do prostriedkov zahrnúť financie spojené so vzdelávaním pracovníkov

4.2.5. Špeciálne kontroly

- naďalej pokračovať vo výkone cielených mimoriadnych úloh podľa aktuálnej situácie a zistení

4.2.6 Zmeny v organizácii alebo manažmente kompetentných úradov

- legislatívnou úpravou posilniť výkon ÚKP pre orgán verejného zdravotníctva

4.2.7 Usmernenia alebo informácie pre potravinárskych prevádzkovateľov

- poskytovanie účinnej konzultácie pre prevádzkovateľov:
- uplatňovať sankcie
- poskytnutie informácií o vzdelávacích akciách so zameraním na hygienu potravín s umožnením účasti na nich
- spracovanie propagačných materiálov pre prevádzkovateľov v dodržiavaní hygieny
- informovanie prevádzkovateľov prostredníctvom médií

4.2.8 Nová legislatíva

- naďalej participovať na pripomienkovaní legislatívnych úprav
- aktualizácia legislatívy a pracovné postupy z nej vyplývajúce sú koordinované z ÚVZ SR, taktiež sú informácie o aktualizácii legislatívy pravidelne zverejňované na webovej stránke ÚVZ SR

4.2.9 Pozastavené alebo odňaté povolenia delegovanej činnosti pre úradné kontroly

- v roku 2016 nenastali zmeny v delegovaní činností pre úradné kontroly v zmysle platnej legislatívy

4.3. Postupy prijaté na odstránenie vymáhania práva

ZSS

- počet vydaných rozhodnutí k prevádzke súhlasných/nesúhlasných – **123/0 (HV: 122/0, HDM: 1/0)**
- počet opatrení uložených priamo v zápisnici, § 55 ods.2 písm.g), zák. č. 355/2007 Z.z. – **1 (HV: 0, HDM: 1)**
- počet opatrení vydaných rozhodnutím - pokynov – **1 (HV: 1, HDM: 0)**
- počet rozhodnutí o zákaze činnosti, §12, zák. č. 355/2007 Z.z – **0 (HV: 0, HDM: 0)**
- počet pokút rozh. zák. č. 355/2007 Z.z /suma: **5/1350 € (HV: 4/1000 €, HDM: 1/350 €)**

- uhradených: **2/500 € (HV: 1/150 €, HDM: 1/350€)**
- počet blokových pokút zák. č. 355/2007 Z.z /suma: **20/871 € (HV: 13/511 €, HDM: 7/360 €)**
- úhrada nákladov/suma: **0/0 (HV: 0/0, HDM: 0/0)**

Výroba, manipulácia a umiestňovanie potravín na trh

- počet vydaných rozhodnutí k prevádzke súhlasných/nesúhlasných – **68/0 (HV:66, HDM:2)**
- počet opatrení uložených priamo v zápisnici, opatrenia podľa § 19, ods.1, podľa zákona č. 152/1995 Z. z. – **260 (HV: 260, HDM: 0)**
- počet opatrení vydaných rozhodnutím - pokynov – **0 (HV: 0, HDM: 0)**
- počet rozhodnutí podľa § 19 ods.1, zák. č. 152/95 Z.z. – **0 (HV: 0, HDM: 0)**
- počet pokút rozh.,zák. č. 152/95 Z.z./suma: **4/2650 € (HV: 4/2650 €, HDM:0)**
- uhradených pokút: **1/150 € (HV: 1/150 €, HDM: 0)**
- počet blokových pokút, zák. č. 152/95 Z.z./suma: **40/4587 € (HV: 31/4113 €, HDM: 9/474 €)**
- úhrada nákladov: **0/0 (HV: 0, HDM: 0)**

5. Prehľad celkového plnenia

Prehľad celkového plnenia je uvedený v tabuľke č.1 a č.2.

6. Zhodnotenie vykonaných kontrol v nadväznosti na hlásenia o výskyte zdravotne škodlivých potravín v systéme RAPID ALERT

RASFF systém pre potraviny a krmivá – 4 hlásenia – kontrol – 43

I. Atropín a skopolamín v bezgluténovej zmesi a vo výrobkoch na báze ciroku z Českej republiky, č.2016.0106, označenie výrobku: Adveni BAKE A CAKE, 750 g, čiarový kód 8594181850025, dátum spotreby 15.09.2016, výrobca: Adveni Medical s.r.o., Renneská třída 407/209, 639 00 Brno, Česká republika, výrobky nevyhovujú z dôvodu vysokého obsahu tropánových alkaloidov – nešetrené RÚVZ so sídlom v L.Mikuláši, šetrené len RÚVZ so sídlom v Svidníku.

II. Nestlé – nemliečna kaša osemzrná, č.2016.0444 – Nestlé – nemliečna kaša osemzrná, 250 g, od ukončeného 6.mesiaca, výrobné číslo: L53030291, dátum minimálnej trvanlivosti: 04/2017, výrobca: Nestle Espana S.A., La Penilla de Canyon, Cantabria, Španielsko, predajca v Českej republike: DM drogerie Markt s.r.o., výrobok nevyhovuje z dôvodu vysokého obsahu atropínu (7,9 mikrogramu na kilogram) – počet kontrol (obchodné reťazce, drogerie, lekárne): 23

V jednej lekární – Lekáreň na Hradnej, spol. s.r.o., Hradná 529, L.Hrádok boli zistené 2 ks predmetného výrobku – Nestlé – nemliečna kaša osemzrná, 250 g, od ukončeného 6. mesiaca, výrobné číslo: L53030291, dátum minimálnej trvanlivosti: 04/2017, výrobca: Nestle Espana S.A., La Penilla de Canyon, Cantabria, Španielsko. V predmetnej prevádzke bolo uložené podľa ust. § 19 ods.2, § 20 ods.9 a ods.12 zák.č.152/1995 Z.z. a čl.54 ods.2 písm.a) nariadenia (ES) č.882/2004 opatrenie: okamžité stiahnutie potraviny z trhu. Ďalej bola uložená likvidácia predmetných výrobkov a zabezpečenie informácie pre spotrebiteľa o možnosti vrátenia výrobku na viditeľnom mieste. V zaslaných distribučných zoznamoch ÚVZ SR sa v našom regióne nachádzala len jedna lekáreň PHARMACIA, Pri železnici 1737, L.Hrádok – predmetný výrobok nebol zistený,

prevádzkovateľ stiahol 2 ks predmetného výrobku dňa 15.04.2016 (reklamačný záznam predložený).

III. Nestlé – nemliečna kaša osemzrná, č.2016.0444, 250 g, od ukončeného 6. mesiaca, výrobné číslo: L53030291, dátum minimálnej trvanlivosti: 04/2017, výrobca: Nestle Espana S.A., La Penilla de Canyon, Cantabria, Španielsko, predajca v Českej republike: DM drogerie Markt s.r.o., výrobok nevyhovuje z dôvodu vysokého obsahu atropínu (7,9 mikrogramu na kilogram) a v nadväznosti na zaslanie distribučných zoznamov od spoločnosti PHOENIX Zdravotnícke zásobovanie a.s. o distribúcii predmetného výrobku do lekární v rámci Slovenskej republiky

V distribučnom zozname boli uvedené 4 lekárne:

1. Lekáreň SINUHE, Ružomberok – výrobok nezistený
2. Lekáreň Centrum, Ružomberok – výrobok nezistený
3. Lekáreň Astra, Ružomberok – výrobok nezistený
4. Lekáreň na Hradnej, L.Hrádok – **o výsledku bol ÚVZ SR informovaný listom zo**

dňa 22.04.2016 (zistené **2 ks** predmetného výrobku - Nestlé – nemliečna kaša osemzrná, 250 g, od ukončeného 6. mesiaca, výrobné číslo: L53030291, dátum minimálnej trvanlivosti: 04/2017, výrobca: Nestle Espana S.A., La Penilla de Canyon, Cantabria, Španielsko, v predmetnej prevádzke bolo uložené podľa ust. § 19 ods.2, § 20 ods.9 a ods.12 zák.č.152/1995 Z.z. a čl.54 ods.2 písm.a) nariadenia (ES) č.882/2004 opatrenie: **okamžité stiahnutie potraviny z trhu, ďalej bola uložená likvidácia predmetných výrobkov a zabezpečenie informácie pre spotrebiteľa o možnosti vrátenia výrobku na viditeľnom mieste). Počet kontrol: 3**

IV. Nestlé – nemliečna kaša osemzrná, č. č. 2016.0444 - Na základe žiadosti č.:OHVBP KV/4005-3/2016/Jo zo dňa 21.04.2016 týkajúcej sa informácie z Rýchleho výstražného systému pre potraviny a krmivá (RASFF) zaslaného výstražným oznámením z Českej republiky č. 2016.0444 – Nestlé – nemliečna kaša osemzrná, 250 g, od ukončeného 6. mesiaca, výrobné číslo: L53030291, dátum minimálnej trvanlivosti: 04/2017, výrobca: Nestle Espana S.A., La Penilla de Canyon, Cantabria, Španielsko, predajca v Českej republike: DM drogerie Markt s.r.o., výrobok nevyhovuje z dôvodu vysokého obsahu atropínu (7,9 mikrogramu na kilogram), v nadväznosti na zaslanie distribučných zoznamov od spoločnosti PHOENIX Zdravotnícke zásobovanie a.s. o distribúcii predmetného výrobku do lekární v rámci Slovenskej republiky, **žiadosti č.:OHVBP KV/4005-4/2016/Jo zo dňa 26.4.2016** o sťahovaní výrobku Nestlé nemliečna osemzrná s dátumom minimálnej trvanlivosti 09/2016, šarža č.50770291, výrobca: Nestle Espana S.A., La Penilla de Canyon, Cantabria, Španielsko z trhu v SR odo dňa 25.4.2016, z dôvodu zistených prekročených prípustných limitov atropínu (1,9 mikrogramu na kilogram) a skopolamínu (1,4 mikrogramu na kilogram) na základe vykonaných laboratórnych skúšok v akreditovanom laboratóriu Neutron v Taliansku a na základe **žiadosti č.:OHVBP KV/4005-5/2016/Jo zo dňa 2.5.2016**, boli nasledovné zistenia:

Počet vykonaných kontrol (obchodné reťazce, lekárne, drogerie) spolu: 43

Predmetné výrobky neboli zistené.

V jednej lekární – Lekáreň na Hradnej, spol.s r.o., Hradná 529, Liptovský Hrádok boli zistené **2 ks** predmetného výrobku - Nestlé – nemliečna kaša osemzrná, 250 g, od ukončeného 6. mesiaca, výrobné číslo: L53030291, dátum minimálnej trvanlivosti: 04/2017, výrobca: Nestle Espana S.A., La Penilla de Canyon, Cantabria, Španielsko.

V predmetnej prevádzke bolo uložené podľa ust. § 19 ods.2, § 20 ods.9 a ods.12 zák.č.152/1995 Z.z. a čl.54 ods.2 písm.a) nariadenia (ES) č.882/2004 opatrenie: **okamžité stiahnutie potraviny z trhu. Ďalej bola uložená likvidácia predmetných výrobkov a zabezpečenie informácie pre spotrebiteľa o možnosti vrátenia výrobku na viditeľnom mieste.**

V zaslaných distribučných zoznamoch sa nachádzala v našom regióne aj lekárň PHARMACIA, Pri železnici 1737, L.Hrádok – predmetný výrobok **nebol zistený**, prevádzkovateľ stiahol 2 ks predmetného výrobku dňa 15.04.2016 (reklamačný záznam bol predložený).

O výsledku bol ÚVZ SR informovaný listom zo dňa 22.04.2016.

RASFF systém - materiály a predmety prichádzajúce do styku s potravinami

– hlásenia – 3, počet kontrol – 6

RASFF na obalové materiály - 3

1.

– **keramický raňajkový set Číny – oznámenie č.2016.0685 – migrácia kadmia a kobaltu z keramického raňajkového setu z Číny:**

- keramický raňajkový set Disney Minnie Mouse, čiarový kód: 74481005621003000699,

- keramický raňajkový set Hello Kitty, čiarový kód: 74481005621006100699,

pôvod: Čína, veľkoobchod: KIK Textilien & Non-Food GmbH (Nemecko), dovozca: Stor SLC (Španielsko)

Počet prevádzok KIK: **3** (jedna predajňa pri STOP SHOPE v LM je t.č. v rekonštrukcii)

Počet vykonaných kontrol: **2**

V jednej prevádzke KIK 4307, Bystrická cesta 5344, Ružomberok boli nájdené 3 ks keramického raňajkového setu Disney Minnie Mouse, čiarový kód: 74481005621003000699. Prevádzkovateľom bolo zabezpečené jeho stiahnutie a likvidácia, v čase kontroly už výrobky boli zabalené na expedíciu. Prevádzkovateľovi bolo uložené podľa ust. § 19 ods.2, § 20 ods.9 a ods.12 zák.č.152/1995 Z.z. a čl.54 ods.2 písm.a) nariadenia (ES) č.882/2004 opatrenie: **zabezpečenie informácie pre spotrebiteľa o možnosti vrátenia výrobku na viditeľnom mieste.**

2.

- **keramický raňajkový set z Číny – oznámenie č.2016.0685 - migrácia kadmia a kobaltu z keramického raňajkového setu z Číny:**

- keramický raňajkový set Disney Minnie Mouse, čiarový kód: 71476005621006100699

- keramický raňajkový set Disney Mickey Mouse, čiarový kód: 71476005621003000699

Dňa 28.07.2016 bola vykonaná kontrola v predajni Kik textil a Non – Food, OC STOP.SHOP Liptovský Mikuláš, v predajni Kik textil a Non – Food, OC STOP.SHOP, Kamenné pole, Liptovský Mikuláš a dňa 29.7.2016 v predajni Kik textil a Non – Food, Bystrická cesta 5344, Ružomberok so zameraním na výskyt predmetného tovaru a overenie jeho stiahnutia z predaja.

Počas kontroly bolo zistené, že vyššie uvedený tovar bol vo všetkých kontrolovaných predajniach v okrese Liptovský Mikuláš a Ružomberok odstránený z predaja.

V predajni Kik textil a Non – Food, Bystrická cesta 5344, Ružomberok, bol predmetný tovar doručený dňa 24.6.2016 dodávateľom v počte 8 kusov. Tovar bol nevybalený, uložený v neporušenom originálnom kartónovom obale v zázemí predajne pripravený na jeho vrátenie.

Vo všetkých kontrolovaných predajniach bolo zabezpečené informovanie zákazníkov o nebezpečnosti predmetného tovaru a poučení o jeho odovzdaní do predajne s vrátením plnej výšky ceny tovaru.

3.

- migrácia primárnych aromatických amínov z naberačky na špagety z Číny cez Hong Kong– oznámenie č. 2016.1316

- polyamidová naberačka na špagety (polyamid spagetti spoon), Gilleleje, art 2906, šarža 50/2015, čiarový kód:5707672975043.

Na základe distribučného listu bol tento výrobok dodaný na územie Slovenskej republiky do spoločnosti GASTRO GLASS TATRY spol. s r.o., Nábrežie J. Jánošíka 5, 031 01 Liptovský Mikuláš, dňa 09.06.2016 v počte 6 ks.

Dňa 05.10.2016 bola vykonaná kontrola v predajni GASTRO GLASS TATRY, Nábrežie J. Jánošíka 5, 031 01 Liptovský Mikuláš (prevádzkovateľ GASTRO GLASS TATRY spol. s r.o., Nábrežie J. Jánošíka 5, 031 01 Liptovský Mikuláš, IČO: 31 580 513 so zameraním na výskyt predmetného výrobku a overenie jeho stiahnutia z predaja.

Počas kontroly bolo zistené, že v predmetnej predajni bol vyššie uvedený výrobok stiahnutý z predaja.

Podľa predloženej faktúry č.: PF 1600693, zo dňa 13.06.2016 bolo dodávateľom: DAJAR SPOLKA Z O.O., ul. Poltawska, 75-072 Koszalin do predmetnej predajne dodaných 12 ks polyamidových naberačiek na špagety.

V čase kontroly bolo nájdených 11 ks predmetných naberačiek, ktoré boli zabalené a samostatne uskladnené, oddelene od ostatného tovaru. Odberateľ (Vináreň Velvet, Hodžova 22, Liptovský Mikuláš) 1 ks naberačky bol v čase kontroly telefonicky informovaný o nevyhovujúcom výrobku a o možnosti jeho vrátenia.

7. Aktualizácia národného kontrolného plánu - nevypĺňa sa

8. Vzdelávanie zamestnancov vykonávajúcich ÚK v roku 2016

HV

Typ školenia, miesto a dátum konania	Názov (zameranie) školiacej akcie	Cieľová skupina	Počet školiacich akcií/ účastníkov
PORADY			
Celoslovenská pracovná porada vedúcich odborov a oddelení HV, Hotel Grand, D.Dolina, 21.1.-22.1.2016	Pracovná porada vedúcich odborov a oddelení HV	Vedúci odborov a oddelení hygieny výživy	1/1
Pracovná porada vedúcich odborov a oddelení HV Žilinského kraja,	Pracovná porada vedúcich odborov a oddelení HV Žilinského kraja	Vedúci odborov a oddelení hygieny výživy	2/1

RÚVZ L.Mikuláš, 22.02.2016 a 29.11.2016			
Pracovná porada krajských odborníkov HH SR pre hygienu výživy, Vila Jedľa, Nový Smokovec, 11.2. -12.2.2016	Pracovná porada krajských odborníkov HH SR pre hygienu výživy	Krajskí odborníci HH SR pre hygienu výživy	1/1
Pracovná porada krajských odborníkov HH SR pre hygienu výživy, hotel Toliar, Štrbské Pleso, 8.11.- 9.11.2016	Pracovná porada krajských odborníkov HH SR pre hygienu výživy	Krajskí odborníci HH SR pre hygienu výživy	1/1
Celoslovenská pracovná porada pracovníkov vykonávajúcich ŠZD nad kozmetickými výrobkami, Bojnice, 8.3. - 9.3.2016	Celoslovenská pracovná porada pracovníkov vykonávajúcich ŠZD nad kozmetickými výrobkami	Pracovníci vykonávajúci ŠZD nad kozmetickými výrobkami	1/1
SEMINÁRE, ŠKOLENIA, KURZY			
Odborné semináre zamestnancov RÚVZ L.Mikuláš	Odborný seminár vo veci predkladania dokladov príslušných stavebných úradov k užívaniu stavieb resp. k zmene v užívaní	Pracovníci RÚVZ	1/4
Seminár – ÚKP materiálov a predmetov určených na styk s potravinami, RÚVZ Žilina, 8.11.2016	Odborný seminár	Pracovníci HV vykonávajúci ÚKP nad obalovými materiálmi	1/2
KONFERENCIE			
XXIV.ved.- odb.konf. „Životné podmienky a zdravie“, 26.- 28.9.2016,	Konferencia	Pracovníci HV	1/5

Kongresové centrum Kúpeľov Nový Smokovec			
IV. Fórum verejného zdravotníctva "Výživa a zdravie", MZ SR, Bratislava, 11.10.2016	Konferencia	Pracovníci HV	1/1

HDM

Typ školenia, miesto a dátum konania	Názov (zameranie) školiacej akcie	Cieľová skupina	Počet školiacich akcií/ účastníkov
PORADY			
Celoslovenská pracovná porada vedúcich odborov a oddelení HDM	Pracovná porada vedúcich odborov a oddelení HDM	Vedúci odborov a oddelení HDM	0/0
Pracovná porada vedúcich odborov a oddelení HDM Žilinského kraja	Pracovná porada vedúcich odborov a oddelení HDM Žilinského kraja	Vedúci odborov a oddelení HDM	0/0
SEMINÁRE, ŠKOLENIA, KURZY			
Odborné semináre zamestnancov RÚVZ L.Mikuláš	Odborný seminár vo veci predkladania dokladov príslušných stavebných úradov k užívaniu stavieb resp. k zmene v užívaní	Pracovníci odd. HDM	1/2

9. Celkový počet zamestnancov pre ÚK k 31.12. 2016 – HV: 5, HDM: 2

3.3. Zdravotná neškodnosť potravín

3.3.1. Mikrobiologické hodnotenie potravín

- v roku 2016 bolo oddelením Hygieny výživy celkovo odobratých 322 vzoriek potravín (vrátane pokrmov), z ktorých bolo mikrobiologicky vyšetrených 265 vzoriek a 109 sterov z prostredia, z toho nevyhovelo mikrobiologickým požiadavkám 14 vzoriek, t.j. 4,34 % a to podľa jednotlivých skupín komodít nasledovne:

celkový počet odobratých a laboratórne vyšetrených lahôdkárskych výrobkov: 9

počet nevyhovujúcich vzoriek: 0 t.j. 0 %

celkový počet odobratých a laboratórne vyšetrených cukrárskych výrobkov: 22

počet nevyhovujúcich vzoriek: 2 (plesne, kvasinky) t.j. 9,09 %

celkový počet odobratých a laboratórne vyšetrených zmrzlín: 41
počet nevyhovujúcich vzoriek: 6 (plesne, koliformné baktérie, kvasinky) t.j. **14,6 %**

celkový počet odobratých a laboratórne vyšetrených hotových pokrmov: 144
počet nevyhovujúcich vzoriek: 2 (koliformné baktérie) t.j. **1,39 %**

celkový počet odobratých a laboratórne vyšetrených pokrmov rýchleho občerstvenia: 18
počet nevyhovujúcich vzoriek: 1 (kvasinky) t.j. **5,56 %**

celkový počet odobratých a laboratórne vyšetrených vzoriek - detská a dojčenská výživa: 24 - vyhoveli

celkový počet odobratých a laboratórne vyšetrených výživových doplnkov: 3 - vyhoveli

celkový počet odobratých a laboratórne vyšetrených - ostatné potraviny na osobitné výživové účely: 3 - vyhoveli

celkový počet odobratých a laboratórne vyšetrených – bylinné čaje: 2 - vyhoveli

celkový počet odobratých a laboratórne vyšetrených minerálnych vôd, pramenitých vôd a balených pitných vôd - dojčenská voda: 4

počet nevyhovujúcich vzoriek: 3 (E. coli, koliformné baktérie, CPM), t.j. **75 %**

veľkoobjemová balená voda z watercoolerov: 4

počet vzoriek vyšetrených na Listeriu monocytogenes – 0

počet vzoriek vyšetrených na Campylobacter jejuni – 0

kontrola zoonóz – Salmonella sp. - 2

3.3.2 Chemické hodnotenie potravín

- z celkového počtu **322** vzoriek potravín bolo chemicky vyšetrených **91** vzoriek, z toho nevyhoveli požiadavkám **2** vzorky t.j. **2,2 %** a to podľa jednotlivých kontaminantov a prídavných látok v jednotlivých komoditách potravín v nasledovnom rozsahu:

- kontaminujúce látky (Pb, Cd, Hg) boli sledované v dojčenskej a detskej výžive, vo výživových doplnkoch, v ostatných potravinách na osobitné výživové účely, v bylinách a koreninách, bylinných čajoch, v balených minerálnych vodách a pramenitých vodách, pričom bolo *vyšetrených 26 vzoriek na kadmium a ortuť, 27 vzoriek na olovo, konkrétne:*
 - pramenité vody a balené pitné vody: 4 (Pb, Cd, Hg)
 - voda – watercoolery: 4 (Pb, Cd, Hg)
 - hotové pokrmy: 2 (Pb, Cd, Hg)
 - detská a dojčenská výživa: 6 (Pb, Cd, Hg)
 - výživové doplnky: 4 (Pb, Cd, Hg)
 - ostatné potraviny na osobitné výživové účely: 2 (Pb, Cd, Hg)
 - prídavné látky – farbivá: 4 (Pb, Cd, Hg)
 - ostatné: 0 (Pb, Cd, Hg)

- kontaminanty As, Cu, Ni, Al, Cr boli vyšetované nasledovne: As vo 12 vzorkách, Cu vo 8 vzorkách, Ni v 9 vzorkách, Al vo 8 vzorkách a Cr v 9 vzorkách
 - o pramenité vody a balené pitné vody: 4 (As, Cr, Al, Cu, Ni)
 - o voda – watercooler: 4 (As, Cr, Al, Cu, Ni)
 - o prídavné látky – farbivá: 4 (As)
- prítomnosť dusičnanov *počet 13*
 - o pramenité vody a balené pitné vody: 4, z toho 0 nevyhovelo – (\emptyset množstvo 2 mg.l⁻¹)
 - o voda – watercoolery: 4 (\emptyset množstvo – 2,33 mg.l⁻¹)
 - o detská a dojčenská výživa: 5 (\emptyset množstvo 16,1 mg.kg⁻¹)
- prítomnosť dusitanov *počet 13*
 - o pramenité vody a balené pitné vody: 4 (\emptyset množstvo 0,003 mg.l⁻¹)
 - o voda – watercoolery: 4 (\emptyset množstvo 0,004 mg.l⁻¹)
 - o detská a dojčenská výživa: 5 (\emptyset množstvo 0,37 mg.kg⁻¹)
- na stanovenie prítomnosti mykotoxínov (aflatoxínu B₁, aflatoxínu M₁, ochratoxínu A, patulínu) bolo odobratých 6 vzoriek potravín pre dojčatá a malé deti: patulín - 1, aflatoxín B₁ – 1, aflatoxín M₁ – 2, ochratoxín A - 2
- kontrola steviolu v stolových sladidlách a výživových doplnkoch – 1 (glykozidy steviolu ako steviol)
- z prídavných látok bola sledovaná:
 - o prítomnosť farbív v 9 vzorkách (z toho cukrárske výrobky: 1, zmrzlina: 6, ostatné potraviny na osobitné výživové účely: 1, ostatné: 1); z toho 2 vzorky nevyhoveli pre výskyt zakázaných farbív, čo bolo s účastníkom konania riešené v správnom konaní
 - o prítomnosť náhradných sladidiel v 1 vzorke (nealkoholický nápoj)
 - o prítomnosť chemických konzervačných látok v 0 vzorkách
- monitoring aditív:
 - chinolínová žltá v 1 vzorke, < 10 mg/kg
 - aspartám v 1 vzorke, 70,5 mg/kg
 - glykozidy steviolu v 1 vzorke, 14,3 mg/kg
- glutén v bezgluténových potravinách – 2 (vyhoveli)
- sledovanie potravín na prítomnosť GMO 0

3.4 Turistická sezóna

3.4.1 Letná turistická sezóna

Štátny zdravotný dozor počas letnej turistickej sezóny v r. 2016 bol vykonaný v zariadeniach spoločného stravovania v strediskách cestovného ruchu v regióne Liptov.

Centrá LTS: Aquapark Tatralandia Ráztoky, Demänovská Dolina, TK Bešeňová, ATC Liptovský Trnovec, TK L.Ján

- letná turistická sezóna v r. 2016 – počet kontrol: **105**

Najčastejšie nezhody:

- nevyhovujúca prevádzková hygiena nevykonávanie obnovy náterov zárubní, radiátorov, pomocných technologických zariadení nediferencované skladovanie potravín
- nedostatočná úroveň vykonávanej sanitácie
- nekompletné doklady o zdravotnej a odbornej spôsobilosti
- nevybavenosť skladov, chladiacich a mraziacich zariadení teplomermi

- nevyhovujúca manipulácia s potravinami (ich zmrazovanie, vrátane mäsa)
- neodkladanie etikiet z originálnych obalov potravín po ich prekladaní z veľkospotrebiteľského balenia
- nevykonávaný monitoring a verifikácia HACCP
- potraviny po dobe spotreby a dátume minimálnej trvanlivosti
- nevyhovujúci spôsob uchovávania pokrmov pred ich výdajom, nedodržanie požadovaného teplotného reťazca
- nerealizované priebežné vzdelávanie zamestnancov
- nezabezpečená výsledovateľnosť potravín
- nevyhovujúca kvalita pitnej vody

Za zistené nedostatky boli uložené v 11 prevádzkach blokové pokuty v celkovej sume 2024 € (podľa zák.č.355/2007 Z.z. - 2/195 €, podľa zák.č.152/1995 Z.z. – 9/1829 €). V 5 prevádzkach bolo uložené opatrenie o uzatvorení prevádzky.

3.4.2 Zimná turistická sezóna

Štátny zdravotný dozor počas zimnej turistickej sezóny v r. 2016 bol vykonaný v zariadeniach spoločného stravovania v strediskách cestovného ruchu v regióne Liptov.

Centrá ZTS: Demänovská Dolina, Žiarska Dolina, Čertovica, Malinô Brdo

- zimná turistická sezóna v r. 2016 – počet kontrol: **101**

Najčastejšie nezhody:

- nevyhovujúca prevádzková hygiena
- nevykonávanie maľovania podľa potreby v prevádzkových priestoroch, nevykonávanie obnovy náterov zárubní, radiátorov, pomocných technologických zariadení
- nediferencované skladovanie potravín
- nedostatočná úroveň vykonávanej sanitácie
- nekompletné doklady o zdravotnej a odbornej spôsobilosti
- nevybavenosť skladov, chladiacich a mraziacich zariadení teplomermi
- nevyhovujúca manipulácia s potravinami (ich zmrazovanie, vrátane mäsa)
- neodkladanie etikiet z originálnych obalov potravín po ich prekladaní z veľkospotrebiteľského balenia
- nevykonávaný monitoring a verifikácia HACCP
- potraviny po dobe spotreby a dátume minimálnej trvanlivosti
- neoznačenie pracovných plôch podľa účelu využitia
- nevyhovujúci spôsob uchovávania pokrmov pred ich výdajom, nedodržanie požadovaného teplotného reťazca
- nerealizované priebežné vzdelávanie zamestnancov
- nedostatky v spôsobe likvidácie biologicky rozložiteľného a reštauračného odpadu

Za zistené nedostatky boli uložené v 6 prevádzkach blokové pokuty v celkovej sume 759 € (podľa zák.č.355/2007 Z.z. - 2/66 €, podľa zák.č.152/1995 Z.z. – 4/693 €).

3.5 Hromadné akcie

P.č.	Miesto konania; organizátor podujatia	Názov akcie	Dátum konania
1.	Jasná, Nízke Tatry Agentúra Gate, Senec	Road Show	23.-24.1.2016
2.	Komjatná Obec Komjatná	Obecná zabíjačka	30. 1. 2016
3.	Vlchy Obecný úrad Vlchy	Obecná zabíjačka	6. 2. 2016
4.	Jasná, Nízke Tatry TMR, Demänovská Dolina	Audi Fis Ski Word Cup	4.-6.3.2016
5.	Jasná Nízke Tatry Agentúra Gate, Senec	Road Show	26.3.-27.3.2016
6.	Areál vodného slalomu OC L.Mikuláš Kanoé Tatra Klub, Liptovský Mikuláš	Liptov Ride štafetový pretek	16.4.2016
7.	Areál vodného slalomu OC L.Mikuláš Kanoé Tatra Klub, Liptovský Mikuláš	32.Medzinárodné liptovské slalomy	23.-24.4.2016
8.	Areál vodného slalomu OC L.Mikuláš Kanoé Tatra Klub, Liptovský Mikuláš	Majstrovstvá Európy seniorov	12.-15.5.2016
9.	Areál vodného slalomu OC L.Mikuláš Kanoé Tatra Klub, Liptovský Mikuláš	68. Medzinárodný tatranský slalom	20.-22.5.2016
10.	Areál vodného slalomu OC L.Mikuláš Kanoé Tatra Klub, Liptovský Mikuláš	Majstrovstvá SR dorastu v slalome	13.-14.8.2016
11.	Areál vodného slalomu OC L.Mikuláš Kanoé Tatra Klub, Liptovský Mikuláš	Žiacka olympiáda	20.-21.8.2016
12.	Areál vodného slalomu OC L.Mikuláš Kanoé Tatra Klub, Liptovský Mikuláš	Slalom na rozlúčku	8.10.2016
13.	Liptovská Osada Červený Kríž	Liptovský drevorubač	27.-28. 5. 2016
14.	Ružomberok Mesto Ružomberok, Mestský úrad	XXX. Ružomerský jarmok	3.6 - 4.6.2016
15.	Liptovský Mikuláš – pešia zóna Mesto Liptovský Mikuláš	Stoličné dni 2016	16.6.– 18.6.2016
16.	Amfiteáter Východná Obec Východná	Ovenálie 2016	12.6.2016

17.	Amfiteáter Východná Národné osvetové centrum Bratislava	62.ročníkFolklórneho festivalu Východná	30.6.-3.7.2016
18.	KIK, ul. 1. mája 41, Liptovský Mikuláš	Otvorenie predajne	23.6.2016
19.	Liptovská Porúbka Obec Liptovská Porúbka	Porúbčanský pltník	9. 7. 2016
20.	Liptovský Mikuláš OZ „Živé námestie“, Lipt. Mikuláš	Barmanská show	15.7.2016
21.	Liptovské Sliache Obec Liptovské Sliache	Dni matky	30.- 31.7. 2016
22.	Liptovský Mikuláš Region Liptov, Liptovský Mikuláš	Liptov Fest	23. 7. 2016
23.	Vavrišovo Obec Vavrišovo	Bitka pri Vavrišove	5. – 7. 8. 2016
24.	Lúčky Kúpele Lúčky	Pivný festival	5. 8. 2016
25.	Liptovské Revúce PD Liptovské Revúce	XVIII. ročník Revúcki haluškári	6. 8. 2016
26.	Biely Potok Stolnotenisový klub Belan, Biely Potok	„Belanské gance“	13. 8. 2016
27.	Tatralandia, Liptovský Mikuláš Madison Events, s.r.o., Bratislava	Rock Shock	26. 8. 2016
28.	Obec Dúbrava Obecný úrad Dúbrava	Deň baníckej obce	10. 9. 2016
29.	Liptovský Peter Obec Liptovský Peter	730. výročie obce	16.-18.9.2016
30.	Námestie Osloboditeľov Liptovský Mikuláš Mesto Liptovský Mikuláš	Švábkafest 2016	9. 9. 2016
31.	Liptovský Hrádok Mesto Liptovský Hrádok	700. výročie mesta	8.-11.9. 2016
32.	Partizánska Ľupča Obec Partizánska Ľupča	10. ročník remeselníckeho jarmoku	24. 9. 2016
33.	Ludrová Obec Ludrová	Mitrove dni	1. 10. 2016
34.	Liptovská Osada Motoklub Liptovská Osada	Country cross	22. 10. 2016
35.	Liptovský Mikuláš FIM RALLY, Liptov	FIM RALLY	25.6.-27.2016
36.	Liptovský Mikuláš Kevin Bridges, Wien	Medzinárodná konferencia	10.-13.6.2016
37.	Námestie Osloboditeľov, Liptovský Mikuláš Občianske združenie „Živé námestie“, Liptovský Mikuláš	Liptovská zabíjačka	25. 11. 2016
38.	Liptovský Mikuláš	Vianočný punč	7.-20.12. 2016

	Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska		
39.	Pešia zóna, Liptovský Mikuláš Mesto Liptovský Mikuláš	Mikulášsky jarmok 2016	1. – 3. 12. 2016
40.	OC Jasná, Liptovský Mikuláš CBA VEREX, Liptovský Mikuláš	Predvianočný punč	9. 12. 2016
41.	Námestie F. Wisnera, Liptovský Hrádok Mesto Liptovský Hrádok	Hrádocké vianočné trhy	9. 12. 2016
42.	Ružomberok Kultúrny dom A.Hlinku, Ružomberok	Ružomerské Vianoce	14. – 22. 12. 2016
43.	Pešia zóna, Liptovský Mikuláš Mesto Liptovský Mikuláš	Mikulášske vianočné trhy	21. – 23. 12. 2016
47.	RGB Liptov, Liptovský Mikuláš RGB Liptov, Liptovský Mikuláš	Vianočné trhy	2. -23. 12. 2016

Podľa § 52 zák. č.355/2007 Z.z. bolo ohlásených písomne 47 hromadných akcií. Spolu bolo vykonaných 100 kontrol.

4. Sankčné opatrenia

Sankčné opatrenia podľa zák. č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia (ďalej zák. č. 355/2007 Z.z.):

- podľa § 12 ods.2 písm. i), m), n) bolo vydaných **0** zákazov činnosti;
- podľa § 55 ods. 2 boli vydaných: **8** opatrení na mieste – zákaz činnosti prevádzky, zákaz používania pitnej vody v 3 prevádzkach
- podľa § 58 **neboli uplatnené** náhrady nákladov;
- podľa § 57 boli uložené **4** pokuty v sume **1000 €**;
- podľa § 56 bolo uložených **13** pokút v sume **511 €**;
- podľa § 56 ods. 2 v súčinnosti so zákonom č. 372/1990 Zb. **neboli** uložené blokové pokuty

Sankčné opatrenia podľa zák. č. 152/1995 Z.z. o potravinách v platnom znení:

uložené opatrenia

- podľa § 19 ods.1, ods. 2 ako i podľa čl. 54 nariadenia EP a Rady (ES) č.882/2004 bolo vydaných **41** zákazov;
- podľa § 28 bolo uložených **4** pokuty v celkovej sume **2 650 €**;
- podľa § 29 bolo uložených **31** pokút v sume **4 113 €**;
- v blokovom konaní podľa § 29 zákona o potravinách v súčinnosti so zák. č. 372/1990 Zb. bolo udelených **0** blokových pokút ;
- náhrady nákladov podľa § 20 ods. 4 zák. č. 152/1995 Z.z. o potravinách **neboli** uložené

Ďalšie sankčné opatrenia:

- podľa § 10 zák.č. 377/2004 Z.z., o ochrane nefajčiarov **neboli** uložené pokuty;
- v blokovom konaní **neboli** uložené pokuty;
- podľa § 45 zák. č. 71/67 Zb **nebola** uložená poriadková pokuta;

5. Epidemický výskyt alimentárnych ochorení – 6 prípadov epidémie

1. Epidemický výskyt salmonelózy (S.enteritidis) – A020 v Domove sociálnych služieb SČK v L.Hrádku

Epidémia prebehla v čase od 9.4. – 12.4.2016. Celkom ochorelo 19 osôb. Kultivačne bolo potvrdených 11 osôb (S.enteritidis), hospitalizovaných bolo 9 osôb. Jednalo sa o nadokresnú epidémiu, ktorá postihla 2 zariadenia pre seniorov, jedno v okrese L.Mikuláš (12 klientov) a druhé v okrese Ružomberok (3 klienti) a tiež 4 jednotlivcov, ktorí konzumovali stravu z rozvozovej firmy DUGE CATERING L.Hrádok. Veľmi suspektným sa javil obed: zbojnická roláda, ryža, brokolicová polievka. Vzorky stravy z tohto obeda sa už nepodarilo zachytiť na vyšetrenie. Vyšetrenie vzoriek sterov z pracovného prostredia kuchyne vo vývarovni odkiaľ strava pochádzala preukázalo vo viacerých vzorkách prítomnosť fekálnej flóry a plesní. Vzorky stravy odložené v čase šetrenia epidémie boli vyhovujúce. Epidémia šetrená s odd.epidemiológie.

2. Epidemický výskyt salmonelózy (S.enteritidis) – A020 v Slovenskej reštaurácii, L.Mikuláš

Epidémia prebehla v čase od 30.06. – 02.07.2016. Celkom ochorelo 6 osôb, ktoré konzumovali menu v Slovenskej reštaurácii dňa 30.06.2016. Každý udával iné jedlo – polievka, bryndzové halušky, fitness šalát, perkelt. Odobraté vzorky vyhoveli, stery z pracovného prostredia preukázali prítomnosť fekálnej flóry. Epidémia šetrená s odd.epidemiológie.

3. Epidemický výskyt gastroenteritíd - nešpecifikovaná vírusová črevná infekcia A084 v zariadení Kúpele Lúčky

V epidemickom explozívne vzniknutom výskyte akútnych gastroenteritíd v zariadení Kúpele Lúčky a.s. ochorelo celkom 62 osôb. V klinickom obraze dominovalo zvracanie, hnačky, teplota len u 3 chorých. V jedálnom lístku v predchorobí bol zistený ako podozrivý chlieb vo vajci podávaný na raňajky 07.09.2016, ktorí však všetci chorí nekonzumovali. Žiadna iná riziková potravina nebola zistená. Ako rizikové sa však v takomto type zariadenia mohol uplatniť bufetový typ stravovania, ktorý v zariadení praktizujú a cez ktorý môže dochádzať k eventuálnej kontaminácii pripravenej stravy skryte chorým stravníkom. Bolo vykonaných cca 40 odberov tampónov z rekta, kultivačne sa etiologické agens nepodarilo dokázať. Stolica na virologické vyšetrenie bola odobratá v 3 prípadoch s negatívnymi výsledkami. Štátnym zdravotným dozom neboli zistené nedostatky, odobraté vzorky stravy a stery z pracovného prostredia boli vyhovujúce. Epidémia šetrená s odd.epidemiológie.

4. Epidemický výskyt gastroenteritíd - nešpecifikovaná vírusová črevná infekcia A084 v Domove sociálnych služieb Smrečany

Epidémia prebehla v čase od 14.09. – 20.9.2016. Z celkového počtu 49 klientov a 37 zamestnancov ochorelo celkovo 31 osôb (24 klientov + 7 zamestnanci). V klinickom obraze dominovali hnačky, vracanie, u 7 chorých zvýšená teplota. Boli odobraté 4 výtery z rekta a 3 vzorky stolice. Výsledky vyšetrení boli negatívne (noro, rota, adeno, a astrovírusy). Vzorky stravy neboli k dispozícii, nedostatky neboli zistené. Epidémia šetrená s odd.epidemiológie.

5. Epidemický výskyt – akútna gastroenteropatia zapríčinená vírusom Norwalk A081 v zariadení pre seniorov ANIMA L.Mikuláš

Epidémia prebehla v čase od 14.10. -26.10.2016 v zariadení pre seniorov ANIMA L.Mikuláš. Z celkového počtu 127 klientov a 45 zdravotníckych zamestnancov ochorelo 53 klientov, zo zamestnancov neochorel nikto. V klinickom obraze dominovalo zvracanie, nauzea, hnačka, teplota len ojedinele. Boli odobraté 4 vzorky stolice na virologické vyšetrenie. V jednej vzorke bol potvrdený norovírus. Hygienické nedostatky

v zariadení neboli zistené, odobraté vzorky pokrmov vyhoveli. Epidémia šetrená s odd.epidemiológie.

6. Epidemický výskyt salmonelózy (S.enteritidis) – A020 v zariadení závodnej kuchyne DUGE CATERING, Liptovský Hrádok

Prvé príznaky epidemického výskytu S.enteritidis boli dňa 21.10.2016. S. enteritidis bola 5x potvrdená a 3x na základe klinických príznakov. Ochoreli pracovníci firiem, kde sa dovážala strava z prevádzky DUGE CATERING s.r.o. v L.Hrádku. Počet exponovaných bol 57. Všetci chorí udávali stravu konzumovanú dňa 20.10.2016 večeru – vyprážené kuracie stehná so zemiakovou kašou. Vykonaným štátnym zdravotným dozomom a úradnou kontrolou potravín boli zistené hygienické nedostatky, za ktoré boli uložené sankcie. Odobraté vzorky hotových pokrmov vyhoveli. Epidémia šetrená s odd.epidemiológie.

6. Poradne správnej výživy

- v rámci organizačnej štruktúry RÚVZ L.Mikuláš je poradňa zdravia začlenená do oddelenia podpory zdravia

7. Projekty, mimoriadne úlohy – 2 projekty, 5 mimoriadnych úloh

Monitoring spotreby vybraných prídavných látok v potravinách

MONITORING SPOTREBY VYBRANÝCH PRÍDAVNÝCH LÁTOK A ARÓM V POTRAVINÁCH

- v rámci monitoringu bola sledovaná spotreba vybraných prídavných látok (E 104 chinolínová žltá, E 951 aspartam, E 960 glykozidy steviolu) na základe dotazníkovej metódy a laboratórneho vyšetrenia vytypovaných potravín u 20 respondentov.

Tabuľky boli spracované programom EXCEL a výsledky v programe WORD a boli zaslané na ÚVZ SR v samostatnom vyhodnotení projektu dňa 21.10.2016.

MONITORING PRÍJMU KUCHYNSKEJ SOLI

Plán odberu vzoriek na rok 2016 – **24** vzoriek, odobratých bolo 24 vzoriek z distribučnej siete, vzorky vyhoveli, monitorovacia úloha

Kontrola pridanej jedlej soli do hotových pokrmov v ZSS, pekárskych výrobkov a chleba (odobratých v ZSS)

miesto odberu: ZSS verejné vyvarujúce (1 kompletný obed z menu), ZSS uzatvorené (závodné stravovanie – 1 kompletný obed z menu), ZSS nemocničná jedáleň pre zamestnancov – len diéta č.3, spolu boli odobraté 3 vzorky + odobraté 3 vzorky chleba a pečiva, po laboratórnom vyšetrení boli výsledky spracované do tabuliek EXCEL a zaslané do RÚVZ Trenčín, formou dotazníkov bolo oslovených 20 respondentov, výsledky jedálneho lístka boli spracované programom Alimenta a vybrané výživové faktory boli zaznamenané v tabuľkách a zaslané na ich spracovanie do RÚVZ B.Bystrica.

- I. **Mimoriadna cieleň kontrola zameraná na dodržiavanie hygienických požiadaviek v denných stacionároch** – kontroly vykonané v spolupráci s oddelením Hygieny životného prostredia - vykonané 2 kontroly (1 LM + 1 Rbk), hygienické nedostatky neboli zistené.

- II. **Pripravenosť na letnú sezónu 2016 a kontroly nebalenej zmrzliny počas letnej sezóny 2016 v Slovenskej republike**

Kontroly boli zamerané na:

1. predloženie rozhodnutia regionálneho úradu verejného zdravotníctva na prevádzkovanie – **nedostatky nezistené**
2. kontrolu ukazovateľov kvality pitnej vody je potrebné vykonávať pred schválením stánkového predaja zmrzliny pred sezónou a po akomkoľvek inom prerušení činnosti (podľa požiadaviek nariadenia vlády SR č. 354/2006 Z.z. v znení nariadenia vlády SR č. 496/2010 Z.z.) - **nedostatky nezistené**
3. dodržiavanie osobnej hygieny zamestnancov (pracovný odev, šperky) – **nedostatky nezistené**
4. doklad o odbornej spôsobilosti zamestnancov – **nedostatky nezistené**
5. doklad o zdravotnej spôsobilosti zamestnancov – **nedostatky nezistené**
6. pôvod tovaru (dodacie listy) – výsledovateľnosť, vedenie evidencie, používanie surovín/polotovarov na výrobu zmrzliny bez označenia v štátnom jazyku – **nedostatky nezistené**
7. dodržiavanie teplotného, chladiaceho a mraziaceho reťazca (vybavenie meracími prístrojmi, evidencia teplôt) – **nedostatky nezistené**
8. manipulácia so surovinami/polotovarmi/hotovými výrobkami (pracovné plochy, pracovné náčinie) – **nedostatky nezistené**
9. používanie surovín/polotovarov/potravín po dobe spotreby, resp. dátume minimálnej trvanlivosti – **nedostatky nezistené**
10. hygienická úroveň podávania zmrzliny v zariadeniach (používanie jednorazových rukavíc pri manipulácii so zmrzlinovým kornútikom, prípadne obalových materiálov brániacich kontaminácii zmrzlinových kornútikov, uloženie nádobiek a oblátok na zmrzlinu tak, aby boli chránené pred znečistením z vonkajšieho prostredia, uchovávanie porcovacieho náradia v nádobe so stojacou vodou) – **nedostatky nezistené**
11. označenie predávanej zmrzliny (azofarbivá, alergény) – informácia pre spotrebiteľa - je potrebné sa zamerať na označovanie alergénov – **nedostatky nezistené**
12. overenie doby predaja zmrzliny najdlhšie 24 hodín po jej zmrazení – **nedostatky nezistené**
13. odobratie a odloženie vzorky vyrobených zmrzlín na dobu 48 hodín – **nedostatky nezistené**
14. dodržiavanie prevádzkovej hygieny – **nedostatky nezistené**
15. zabezpečiť námatkový odber sterov z prostredia, pracovných plôch, odevov pracovníkov a rúk pracovníkov v kontrolovaných prevádzkach na ich mikrobiologické vyšetrenie – **neboli odobraté**
16. zabezpečiť námatkový odber vzoriek zmrzliny na ich mikrobiologické vyšetrenie - overenie kritérií zdravotnej bezpečnosti – **odobratých bolo 7 vzoriek, vyhoveli**
17. zabezpečiť námatkový odber vzoriek zmrzliny na ich chemické vyšetrenie (prídavné látky – farbivá) - overenie kritérií zdravotnej bezpečnosti - **odobraté 3 vzorky, vyhoveli**

- a) počet celkovo vykonaných kontrol - **14** (7 - ÚKP, 7 – ŠZD)
- b) počet skontrolovaných zariadení - **7**
- c) najčastejšie zisťované nedostatky pri kontrolách - **0**
- d) počet uložených opatrení – **0**
- e) počet uložených blokových pokút/celková suma – **0/0**
- f) počet uložených sankcií/celková suma - **0/0**

- g) počet odobraných sterov z prostredia, pracovných plôch, odevov pracovníkov a rúk pracovníkov - výsledky laboratórnej analýzy – **0**
- h) počet odberov vzoriek zmrzliny na mikrobiologické vyšetrenie - výsledky laboratórnej analýzy – uviesť počet nevyhovujúcich vzoriek zmrzliny a dôvody nevyhovenia – **7 vzoriek, vyhoveľi**
- i) počet odberov vzoriek zmrzliny na chemické vyšetrenie - výsledky laboratórnej analýzy – uviesť počet nevyhovujúcich vzoriek zmrzliny a dôvody nevyhovenia – **3 vzorky, vyhoveľi**
- j) v prípade nevyhovujúcich vzoriek zmrzlín uviesť, koľko bolo uložených úhrad nákladov a v akej celkovej sume - **0/0**
- k) zoznam zariadení so zistenými nedostatkami - **0**

Názov a adresa ZSS	Zistené nedostatky	Opatrenia	Blokové pokuty	Návrh sankcií
0	0	0	0	0

III. Kontrola mäsa v zariadeniach spoločného stravovania

- 1.) Počet vykonaných kontrol: **11** (10 – podľa zák.č.152/1995 Z.z., 1 - podľa zák.č.355/2007 Z.z.)
- 2.) Počet skontrolovaných prevádzok ZSS: 10
 - Hotel Borová Sihoť, Liptovský Hrádok
 - Hotel Klar, 1.mája 117, L.Mikuláš
 - Penzión Cestár, 1.mája 724, L.Mikuláš
 - Onur Kebab, Garbiarska 4300, L.Mikuláš
 - Mini - pizza, Námestie Osloboditeľov 87, L.Mikuláš
 - Bagetéria Happy Belly, Námestie Osloboditeľov 65/6, , L.Mikuláš
 - Bistro pri súde, Tomášikova 636, L.Mikuláš
 - Reštaurácia Európa, Štúrova 808/15, L.Mikuláš
 - Stánok Gril, M.M.Hodžu, L.Mikuláš
 - Hotel Európa, Štúrova 808/15, L.Mikuláš
- 3.) Zistenia:
 - konkrétne zistený nedostatok v prípade mäsa: Hotel Borová Sihoť, Liptovský Hrádok – bravčový bôčik bez etikety v množstve 2,30 kg, zakúpený: Predajňa mäsa, Šoporová, L.Hrádok, hovädzí steak RUMP mrazený po DMT: 12.05.2016 v množstve 3,00 kg, krajina pôvodu: Uruguaj, dodávateľ: HO&PE family, s.r.o., Poprad
 - konkrétne zistený nedostatok týkajúci sa požiadaviek na hygienu: nezistený
 - konkrétne zistený nedostatok v prípade mäsa: Onur Kebab, Garbiarska 4300, L.Mikuláš – po dobe minimálnej trvanlivosti nájdené: šunkové plátky na pizzu v množstve 2,032 kg (11.04.2016 – 1,022 kg, 26.04.2016 - 1,010 kg) vyrobené v Rakúsku, TRUTHAHN pizza salami 2x 0,500 kg DMT: do 30.05.2016, vyrobené v Nemecku, klobása (EMRE Knoblauch Wurst) 1000g DMT: do 22.04.2016, vyrobené v Nemecku, dodávateľ: HUDA HANDELS GmbH, WIEN, používané potraviny neoznačené v slovenskom jazyku
 - konkrétne zistený nedostatok týkajúci sa požiadaviek na hygienu: nezistený
- 4.) Zoznam prevádzok so zistenými nedostatkami:

Tab.č.1

Názov a adresa prevádzky	Zistené nedostatky	Opatrenia	Blokové pokuty	Návrh sankcií
Hotel Borová Sihot', Liptovský Hrádok	- bravčový bôčik bez etikety v množstve 2,30 kg, zakúpený: Predajňa mäsa, Šoporová, L.Hrádok, hovädzí steak RUMP mrazený po DMT: 12.05.2016 v množstve 3,00 kg, krajina pôvodu: Uruguaj, dodávateľ: HO&PE family, s.r.o., Poprad	- okamžité stiahnutie potravín z trhu - zničenie potravín na náklady prevádzkovateľa - zabezpečiť výsledovateľ-nosť potravín	99 € podľa § 29 ods.1 písm.c) a d) zák.č.152/1995 Z.z.	0
Onur Kebab, Garbiarska 4300, L.Mikuláš	- po dobe minimálnej trvanlivosti nájdené: šunkové plátky na pizzu v množstve 2,032 kg (11.04.2016 – 1,022 kg, 26.04.2016 - 1,010 kg) vyrobené v Rakúsku, TRUTHAHN pizza salami 2x 0,500 kg DMT: do 30.05.2016,	- okamžité stiahnutie potravín z trhu - zničenie potravín na náklady prevádzkovateľa - zabezpečiť označovanie potravín v kodifikovanej forme štátneho jazyka	192 € podľa § 29 ods.1 písm.c) a d) zák.č.152/1995 Z.z.	0

	vyrobené v Nemecku, klobása (EMRE Knoblauch Wurst) 1000g DMT: do 22.04.2016, vyrobené v Nemecku, dodávateľ: HUDA HANDELS GmbH, WIEN, používané potraviny neoznačené v slovenskom jazyku			
--	--	--	--	--

IV. Pripravenosť na letnú sezónu 2016 a kontroly nebalenej zmrzliny počas letnej sezóny 2016 v Slovenskej republike

Kontroly boli zamerané na:

1. predloženie rozhodnutia regionálneho úradu verejného zdravotníctva na prevádzkovanie – **nedostatky nezistené**
2. kontrolu ukazovateľov kvality pitnej vody je potrebné vykonávať pred schválením stánkového predaja zmrzliny pred sezónou a po akomkoľvek inom prerušení činnosti (podľa požiadaviek nariadenia vlády SR č. 354/2006 Z.z. v znení nariadenia vlády SR č. 496/2010 Z.z.) - **nedostatky nezistené**
3. dodržiavanie osobnej hygieny zamestnancov (pracovný odev, šperky) – **nedostatky nezistené**
4. doklad o odbornej spôsobilosti zamestnancov – **nedostatky nezistené**
5. doklad o zdravotnej spôsobilosti zamestnancov – **nedostatky nezistené**
6. pôvod tovaru (dodacie listy) – výsledovateľnosť, vedenie evidencie, používanie surovín/polotovarov na výrobu zmrzliny bez označenia v štátnom jazyku – **nedostatky nezistené**
7. dodržiavanie teplotného, chladiaceho a mraziaceho reťazca (vybavenie meracími prístrojmi, evidencia teplôt) – **nedostatky nezistené**
8. manipulácia so surovinami/polotovarmi/hotovými výrobkami (pracovné plochy, pracovné náčinie) – **nedostatky nezistené**
9. používanie surovín/polotovarov/potravin po dobe spotreby, resp. dátume minimálnej trvanlivosti – **nedostatky nezistené**
10. hygienická úroveň podávania zmrzliny v zariadeniach (používanie jednorazových rukavíc pri manipulácii so zmrzlinovým kornútkom, prípadne obalových materiálov brániacich kontaminácii zmrzlinových kornútkov, uloženie nádobiek a oblátok na zmrzlinu tak, aby boli chránené pred znečistením z vonkajšieho prostredia,

uchovávanie porcovacieho náradia v nádobe so stojacou vodou) – **nedostatky nezistené**

11. označenie predávanej zmrzliny (azofarbivá, alergény) – informácia pre spotrebiteľa - je potrebné sa zamerať na označovanie alergénov – **nedostatky nezistené**
12. overenie doby predaja zmrzliny najdlhšie 24 hodín po jej zmrazení – **nedostatky nezistené**
13. odobratie a odloženie vzorky vyrobených zmrzlín na dobu 48 hodín – **nedostatky nezistené**
14. dodržiavanie prevádzkovej hygieny – **nedostatky nezistené**
15. zabezpečiť námatkový odber sterov z prostredia, pracovných plôch, odevov pracovníkov a rúk pracovníkov v kontrolovaných prevádzkach na ich mikrobiologické vyšetrenie – **neboli odobraté**
16. zabezpečiť námatkový odber vzoriek zmrzliny na ich mikrobiologické vyšetrenie - overenie kritérií zdravotnej bezpečnosti – celkovo bolo odobratých **34** vzoriek, z toho bolo **odobratých 33 vzoriek na mikrobiologické vyšetrenie, 5 vzoriek nevyhovelo (3 vzorky pre zvýšený obsah plesní, 2 vzorky pre zvýšený počet koliformných baktérií, 1 vzorka pre zvýšený počet kvasiniek)**
17. zabezpečiť námatkový odber vzoriek zmrzliny na ich chemické vyšetrenie (prídavné látky – farbivá) - overenie kritérií zdravotnej bezpečnosti - **odobraté 4 vzorky, 1 vzorka nevyhovela v ukazovateli syntetické farbivá – stanovená hodnota kvalitatívne Ponceau 4R, kvantitatívne <5,3 mg.kg⁻¹**

- a) počet celkovo vykonaných kontrol - **41** (24 - ÚKP, 17 – ŠZD)
- b) počet skontrolovaných zariadení - 24
- c) najčastejšie zisťované nedostatky pri kontrolách - **0**
- d) počet uložených opatrení – **0**
- e) počet uložených blokových pokút/celková suma – **0/0**
- f) počet uložených sankcií/celková suma – bude začaté správne konanie o uložení sankcie 500 €
- g) počet odobraných sterov z prostredia, pracovných plôch, odevov pracovníkov a rúk pracovníkov - výsledky laboratórnej analýzy – **0**
- h) počet odberov vzoriek zmrzliny na mikrobiologické vyšetrenie - výsledky laboratórnej analýzy – uviesť počet nevyhovujúcich vzoriek zmrzliny a dôvody nevyhovenia – celkovo bolo odobratých **34** vzoriek, z toho bolo **odobratých 33 vzoriek na mikrobiologické vyšetrenie, 5 vzoriek nevyhovelo (3 vzorky pre zvýšený obsah plesní, 2 vzorky pre zvýšený počet koliformných baktérií, 1 vzorka pre zvýšený počet kvasiniek)**
- i) počet odberov vzoriek zmrzliny na chemické vyšetrenie - výsledky laboratórnej analýzy – uviesť počet nevyhovujúcich vzoriek zmrzliny a dôvody nevyhovenia – **odobraté 4 vzorky, 1 vzorka nevyhovela v ukazovateli syntetické farbivá – stanovená hodnota kvalitatívne Ponceau 4R, kvantitatívne <5,3 mg.kg⁻¹**
- j) v prípade nevyhovujúcich vzoriek zmrzlín uviesť, koľko bolo uložených úhrad nákladov a v akej celkovej sume - **0/0**
- k) zoznam zariadení so zistenými nedostatkami - **0**

Názov a adresa ZSS	Zistené nedostatky	Opatrenia	Blokové pokuty	Návrh sankcií
Bella Napoli, Podhora 24, Ružomberok	Nepovolené farbivá v odobratých vzorkách	0	0	bude zač.správne konanie

	<p>– punčová zmrzlina: protokol o skúškach požívatin č.4799/2016 a vo vzorke Pasta Punch: protokol o skúške požívatin č.5863/2016 na výrobu zmrzliny bolo stanovené chemickou analýzou syntetické farbivo Ponceau 4R</p>			<p>podľa zák.č.152/199 5 Z.z.</p> <p>500 €</p>
--	--	--	--	--

V. Mimoriadna kontrola zariadení stánkového a ambulatného predaja potravín počas konania hromadných podujatí – vianočných (Mikulášskych) trhov v Slovenskej republike

Zameranie sa na: kontrolu prípravy, manipulácie a podávania pokrmov a nápojov:

- kontrolu vysledovateľnosti (t.j. pôvodu surovín),
- kontrolu chladiaceho reťazca, teplotného reťazca,
- kontrolu dátumu spotreby, resp. dátumu minimálnej trvanlivosti surovín, potravín,
- označovania (vrátane označenia alergénov a prídavných látok - azofarbivá),
- kontrolu prevádzkovej hygieny,
- kontrolu manipulácie s odpadom, osobitnú pozornosť venovať organickému odpadu a použitému olejom,
- dodržiavanie osobnej hygieny zamestnancov, prichádzajúcich do styku s potravinami/pokrmami (pracovný odev, šperky),
- kontrolu dokladov odbornej a zdravotnej spôsobilosti,
- námatkový odber vzoriek na laboratórnu analýzu (mikrobiologická kontrola).

Spolu bolo vykonaných **28 kontrol, nedostatky neboli zistené, odber vzoriek nebol vykonaný.**

Predvianočné podujatia v roku 2016:

1. Ružomerské Vianoce, 19.-22.12.2016, pešia zóna Ružomberok, ul. Mostová
2. Mikulášsky jarmok, 1.- 3. 12. 2016, Námestie Osloboditeľov, Liptovský Mikuláš
3. Hrádocké Vianočné trhy, 17. 12. 2016, Námestie Františka Wisnera, Liptovský Hrádok (akcia trvala len 5 hodín)
4. Predvianočné popoludnie, 9.12.2016, OC Jasná Shopping city, Lipt. Mikuláš (akcia trvala len jedno popoludnie)
5. Vianočné trhy, 4.-23.12.2016, RGB Liptov, Kamenné pole, Liptovský Mikuláš

Tabuľka č. 1

Počet vykonaných kontrol / počet skontrolovaných zariadení	Počet zariadení so zistenými nedostatkami	Najčastejšie zistené nedostatky	Uložené opatrenia	Počet uložených blokovaných pokút / suma	Počet navrhnutých sankcií/ celková suma	Počet odobratých a laboratorne vyšetrených vzoriek / počet nevyhovujúcich
28	0	0	0	0	0	0

Tabuľky: č. 1 až 8 boli upravené podľa realizovaných zmien v informačnom systéme /číslo tabuľiek vo VS nie sú rovnaké ako čísla tabuľiek v IS/

Vyhodnotenie analýz odobratých vzoriek - RÚVZ so sídlom v L.Mikuláši. - rok 2016

Tabuľka č. 1

Por. čís.	Komodita	Mikrobiologická kontaminácia	Iná kontaminácia	Zloženie výrobku	Označenie výrobku	Iné	Počet nevyhovujúcich vzoriek	Celkový počet vzoriek	% nevyhovujúcich vzoriek
1	Syry a bryndza zo Slovenska	0	0	0	0	0	0	1	0,00
2	Ostatné mliečne výrobky	0	0	0	0	0	0	1	0,00
3	Vajcia a výrobky z vajec	0	0	0	0	0	0	4	0,00
4	Mäso a výrobky z mäsa, zverina a hydina	0	0	0	0	0	0	0	0,00
5	Ryby a morské živočíchy	0	0	0	0	0	0	0	0,00
6	Tuky a oleje	0	0	0	0	0	0	2	0,00
7	Polievky, bujóny a omáčky	0	0	0	0	0	0	1	0,00
8	Cereálie a pekárenské výrobky	0	0	0	0	0	0	4	0,00

29	Výživové doplnky	0	0	0	0	0	0	5	0,00
30	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	0	0	0	0	0	0	3	0,00
31	Prídavné látky - farbivá	0	0	0	0	0	0	4	0,00
32	Prídavné látky - sladidlá	0	0	0	0	0	0	0	0,00
33	Prídavné látky - konzervačné látky	0	0	0	0	0	0	0	0,00
34	Iné prídavné látky	0	0	0	0	0	0	0	0,00
35	Arómy	0	0	0	0	0	0	0	0,00
36	Enzýmy	0	0	0	0	0	0	0	0,00
37	Kuchynská soľ	0	0	0	0	0	0	24	0,00
38	Obalové materiály	0	0	0	0	0	0	2	0,00
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0	0	0	0	1	0,00
40	Ostatné	0	1	0	0	0	1	1	100,00
?	Spolu	14	2	0	0	0	15	322	4,66

Vyhodnotenie inšpekcií na mieste - RÚVZ so sídlom v L.Mikuláši. - rok 2016

Tabuľka č. 2

	Výrobcovia a baliarne	Distribútori a dopravcovia	Maloobchod	Sektor služieb	Výrobcovia zmrzliny (stánky)	Spolu prevádzkarn e registrované RÚVZ Ostatné	prevádzkarn e – registrované RVPS	Spolu
Počet podnikateľských subjektov	13	4	123	1468	26	1634	974	2608
Počet kontrolovaných subjektov	10	1	27	279	12	329	79	408
Počet kontrol	14	2	43	509	29	597	108	705
Počet subjektov s nevyhovujúcimi výsledkami	3	0	1	58	2	64	4	68
SVP/ HACCP	0	0	0	9	0	9	0	9
Vzdelávanie zamestnancov	0	0	0	8	0	8	0	8
Hygiena prevádzky	0	0	0	37	0	37	0	37
Osobná hygiena	0	0	0	5	0	5	0	5
Odborná spôsobilosť	0	0	0	3	1	4	0	4
Zdravotná spôsobilosť	0	0	0	3	0	3	0	3
Označovanie	0	0	0	15	0	15	0	15
Výživové a zdravotné tvrdenia	0	0	0	0	0	0	0	0
Potraviny po DS/DMT	0	0	0	27	0	27	0	27
Pôvod, vysledovateľnosť	0	0	0	11	0	11	0	11
Skladovanie	0	0	0	13	0	13	0	13
Manipulácia s potravinami	1	0	0	16	0	17	0	17
Manipulácia s odpadom a jeho kat. zaradenie	0	0	0	17	0	17	0	17
Iné	2	0	1	58	1	62	5	67

Prehľad výkonov posudkovej činnosti - RÚVZ so sídlom v L.Mikuláši - rok 2016

Tabuľka č. 3

P.č.	DRUH PODKLADOV PRE ROZHODOVACIU ČINNOSŤ	počet	ZSS	Výroba potravín	Výroba kozmet., tab., PBU a iné	Predaj potravín	Predaj kozmet.,tab., PBU a iné	Sklady	Iné prevádzky	SPOLU
1.	Územné konanie	návrhy								0
		odvol.								
2.	Kolaudačné konanie, zmena v užívaní stavieb	návrhy	17	5		7		1		30
		odvol.								
3.	Schvaľovanie prev. poriadkov	návrhy	5							5
		odvol.								
4.	Uvedenie do prevádzky, resp.do užívania	návrhy	117	9		52		4	1	183
		odvol.								
5.	Umiestnenie nových potr. a výž. doplnkov na trh	návrhy								
		odvol.								
6.	Prerušenia konania		7	2		4				13
7.	Zastavenia konania		9	3		5				17
8.	Odborné konzultácie									
9.	Iné výkony		102	11		23	1	3	1	141

13	Alkoholické nápoje (iné ako víno)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Zmrzlina a dezerty	40	0	0	0	0	0	0	0	0	3	1	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0
15	Kakao, kakaové prípravky, káva, čaje (okrem 16)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16	Ovocné a bylinné čaje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17	Cukrovinky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18	Orechy a výrobky z orechov	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19	Lahôdkarské výrobky	9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20	Cukrárske výrobky	22	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Počet vzoriek, v ktorých boli izolované patogénne a toxinogénne mikroorganizmy - RÚVZ so sídlom v L.Mikuláši - rok 2016

Tabuľka č. 4 - pokračovanie

P. č.	Komodita	Počet vyšetř. vzoriek	POČET VZORIEK S IZOLOVANÝMI KMEŇMI																			Počet nevyh. vzoriek
			Sal	Shi	Cam	Yer	Pse	Clo Per	Lis	Sta	Ple	Kva	Clo Bot	Bhem	Vib	Kol	Ecol	Ent	Bacter	Crono B	Iné	
21	Minerálne vody	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22	Minerálne vody dojčenské	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
23	Praménité vody a balené pitné vody	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
24	Praménité vody	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	3

	dojčenské																					
25	Voda - watercoolery	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
26	Hotové pokrmy	133	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0
27	Pokrmy rýchleho občerstvenia	18	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
28	Detská a dojčenská výživa	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
29	Výživové doplnky	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
30	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
31	Prídavné látky - farbivá	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
32	Prídavné látky - sladidlá	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
33	Prídavné látky - konzervačné látky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
34	Iné prídavné látky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
35	Arómy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
36	Enzýmy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
37	Kuchynská soľ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
38	Obalové materiály	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
40	Ostatné	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Spolu	253	0	0	0	0	0	0	0	0	4	3	0	0	0	6	1	0	0	0	0	3

Vysvetlivky: **Sal** - Salmonella spp., **Shi** - Shigella spp., **Cam** - Campylobacter jejuni, **Yer** - Yersinia enterocolitica, **Pse** - Pseudomonas aeruginosa, **Clo Per** - Clostridium perfringens, **Lis** - Listeria monocytogenes, **Sta** - Stafylokoky, **Ple** - plesne, **Kva** - kvasinky, **CloBot** - Clostridium botulinum, **B hem** – B-hemolytické streptokoky, **Vib** - Vibrio parahaemolyticus, **Kol** - koliformné baktérie, **Ecol** – E. coli, **Ent** - enterokoky, **BacCer** - Bacillus cereus, **Crono B** - Cronobacter spp.

Kontaminanty vo vyšetrených vzorkách – RÚVZ so sídlom v L.Mikuláši - rok 2016

	(okrem 16)																								
16	Ovocné a bylinné čaje	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0
17	Cukrovinky	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0
18	Orechy a výrobky z orechov	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0
19	Lahôdkarské výrobky	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0
20	Cukrárske výrobky	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0

Kontaminanty vo vyšetrených vzorkách - RÚVZ so sídlom v L.Mikuláši - rok 2016

Tabuľka č. 5 – pokračovanie

P. č.	Komodita	Sb			Ba			B			NO2			Fx			CN			Mn			Se					
		nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.			
21	Minerálne vody	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
22	Minerálne vody dojčenské	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
23	Pramenité vody a balené pitné vody	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
24	Pramenité vody dojčenské	4	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	4	0	0,00	4	0	0,00	0	0	0,00	4	0	0,00	4	0	0,00	4	0	0,00

**Prídavné látky, osobitné prísady v potravinách a vybrané fyzikálno-chemické parametre vo vyšetrených vzorkách- RÚVZ so sídlom
v L.Mikuláši - rok 2016**

Tabuľka č. 6

P. č.	Komodita	Celkový počet vzoriek			Farbivá			Sladidlá			Chemické konzervačné látky			Iné prídavné látky			Kuchynská soľ			Kofeín			Chinín		
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%
1	Syry a bryndza zo Slovenska	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
2	Ostatné mliečne výrobky	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
3	Vajcia a výrobky z vajec	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
4	Mäso a výrobky z mäsa, zverina a hydina	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
5	Ryby a morské živočíchy	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
6	Tuky a oleje	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
7	Polievky, bujóny a omáčky	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
8	Cereálie a pekárske výrobky	3	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	3	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00

30	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	1	0	0,00	1	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
31	Prídavné látky - farbivá	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
32	Prídavné látky - sladidlá	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
33	Prídavné látky - konzervačné látky	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
34	Iné prídavné látky	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
35	Arómy	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
36	Enzýmy	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
37	Kuchynská soľ	24	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
38	Obalové materiály	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
40	Ostatné	1	1	100,00	1	1	100,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
	Spolu	46	2	4,35	9	2	22,22	1	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	12	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00

**Prehľad vykonaných auditov v potravinárskych prevádzkach – RÚVZ so sídlom
v L.Mikuláši - rok 2016**

Tabuľka č. 8

Druh zariadenia	Počet vykonaných auditov	Počet auditov s nezhodami	Počet zistených nezhôd
5.3.1 domovy sociálnej starostlivosti – kuchyne	1	0	0
5.6 zariadenia s prípravou jedál (reštaurácie, pizzérie...)	3	2	2
Spolu	4	2	2

HYGIENA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA A ZDRAVIA

I. Analýza zložiek životného prostredia a životných podmienok

1. Pitná voda

1.1 Zásobovanie pitnou vodou

V regióne Liptova je 42 verejných vodovodov, z toho 25 v okrese Liptovský Mikuláš a 17 v okrese Ružomberok. Verejné vodovody boli po konzultácii s prevádzkovateľmi vodovodov rozčlenené na 30 zásobovaných oblastí v okrese Liptovský Mikuláš. V okrese Ružomberok je 17 zásobovaných oblastí zhodne podľa počtu vodovodov. Spolu v našom regióne máme 47 zásobovaných oblastí.

V okrese Liptovský Mikuláš je zásobovanie pitnou vodou z verejného vodovodu zabezpečené v 54 obciach z celkového počtu 56 obcí okresu Lipt. Mikuláš. Verejný vodovod nie je vybudovaný v 2 obciach a to v obci Bukovina a Veľké Borové. Obyvatelia týchto obcí sú zásobovaní z vlastných vodných zdrojov.

Percento zásobovanosti v okrese Liptovský Mikuláš je 98,5 % z celkového počtu obyvateľov okresu, čo predstavuje zvýšenie o 0,3 % oproti predchádzajúcemu roku. Podobne v okrese Ružomberok sa percento zásobovanosti zvýšilo a to o 0,1 %, čo predstavuje 97,12 % z celkového počtu obyvateľov okresu.

Existujúce vodné zdroje pre jednotlivé vodovody sú prevažne podzemné. Povrchový odber je riešený pre vodovod Demänovská Dolina, kde je zdrojom vody povrchový tok Zadná voda. Voda z tohto zdroja je upravovaná v úpravni vody Jasná a slúži na zásobovanie pitnou vodou rekreačných objektov v Demänovskej Doline.

Skupinový vodovod Liptovský Mikuláš je zásobovaný krasovo-puklinovou vodou, ktorá vzniká infiltráciou vodného toku Demänovka a niektorých jej prítokov. Voda je upravovaná v úpravni vody v Demänovskej Doline. Činnosť tejto úpravne vody je nepretržitá, automatizovaná, s prenosom údajov na centrálny dispečing závodu.

Voda z podzemných vodárenských zdrojov – prameniská Lúžnica, Kamenistá a Kráľova Lehota, ktorá taktiež slúži na zásobovanie skupinového vodovodu Lipt. Mikuláš pitnou vodou, je upravovaná v úpravni vody Liptovská Porúbka. Činnosť úpravne je riadená z centrálného dispečingu závodu.

Prevádzkovateľom úpravni vody je Liptovská vodárenská spoločnosť, a.s. Liptovský Mikuláš.

Zdravotné zabezpečenie podzemných vodných zdrojov pre jednotlivé obce je vykonávané chlórňanom sodným. V úpravniach vody je vykonávané zdravotné zabezpečenie pitnej vody dávkovačmi na plyný chlór. K zmenám v spôsobe dezinfekcie oproti predchádzajúcemu roku nedošlo.

V okrese Ružomberok je verejný vodovod vybudovaný vo všetkých 25 obciach okresu. V obci Liptovská Lúžna je vybudovaný vodovod len pre časť obce. Všetky vodné zdroje sú podzemné. Zdravotné zabezpečenie podzemných vodných zdrojov pre jednotlivé obce je vykonávané chlórňanom sodným. Mesto Ružomberok má zdravotné zabezpečenie vykonávané plyným chlórom a chlórňanom sodným. Úprava vody v okrese Ružomberok nie je vykonávaná v žiadnom vodovode.

Prevádzkovateľmi vodovodov sú Liptovská vodárenská spoločnosť, a.s., Liptovský Mikuláš (20 vodovodov), Vodárenská spoločnosť Ružomberok, a.s., Ružomberok (14 vodovodov), 8 vodovodov je v správe obcí, resp. iných spoločností.

V rámci územného konania boli vydané 3 záväzné stanoviská k rozšíreniu verejných vodovodov. Ku kolaudácii nových častí verejných vodovodov bolo vydaných 5 záväzných

stanovísk. Dve záväzné stanoviská boli vydané k využívaniu vodného zdroja na zásobovanie pitnou vodou.

1.2 Zhodnotenie zásobovania pitnou vodou verejnými vodovodmi

Prípady dlhodobého regulovania dodávky pitnej vody, resp. odstavenie vodovodov a riešenie náhradného zásobovania obyvateľov pitnou vodou v roku 2016 v okresoch Lipt. Mikuláš a Ružomberok neboli. Dlhodobo nevyhovujúca kvalita vody nie je zisťovaná v žiadnom verejnom vodovode nášho regiónu.

V roku 2016 vykonával prevádzkovateľ Liptovská vodárenská spoločnosť, a.s. Liptovský Mikuláš úpravu vody v skupinovom vodovode Žiar – Smrečany pridávaním prípravku Metaqua K 50 L, ako stabilizátora tvrdosti a inhibítora korózie, do pitnej vody. Z dôvodu svojho zloženia voda z tohto vodovodu spôsobuje koróziu rozvodných potrubí.

Podľa výsledkov sledovania kvality vody v skupinovom vodovode sa dávkovaním prípravku Metaqua K 50 L v roku 2016 podarilo zlepšiť senzorické vlastnosti pitnej vody odstránením jej sfarbenia a zvýšiť spokojnosť odberateľov. V rokoch 2015 – 2016 prevádzkovateľ vymenil 1055 m vodovodného potrubia a naďalej plánuje pokračovať vo výmene existujúcich liatinových potrubí za potrubia z materiálu HDPE, pričom je potrebné vymeniť 2572 m v obci Smrečany a 2857 m v obci Žiar.

Do doby kompletnej výmeny potrubí je potrebné pokračovať v dávkovaní prípravku Metaqua K 50 L do pitnej vody. K pokračovaniu úpravy vody v skupinovom vodovode Žiar – Smrečany pridávaním prípravku Metaqua K 50 L, ako stabilizátora tvrdosti a inhibítora korózie, do pitnej vody vydal Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Liptovskom Mikuláši súhlasné stanovisko pod č. 2016/008851/457 dňa 11.1.2017.

1.2.1 Výnimky udelené na používanie vody, ktorá nespĺňa hygienické limity ukazovateľov kvality pitnej vody

V roku 2016 nebola v okresoch Liptovský Mikuláš a Ružomberok udelená žiadna výnimka na používanie vody, ktorá nespĺňa hygienické limity ukazovateľov kvality pitnej vody.

1.3 Zhodnotenie zásobovania pitnou vodou z hygienicky významných individuálnych vodovodov a verejných studní

V okresoch Liptovský Mikuláš a Ružomberok nie sú využívané žiadne verejné studne.

Medzi individuálne hygienicky významné vodovody patria vodovody Demänovská Dolina – Staré Koliesko, vodovod Podbanské, vodovod Kúpele Lúčky a vodovod Korytnica. V roku 2016 boli odobraté 4 vzorky pitnej vody z týchto vodovodov. Všetky odobraté vzorky vyhoveli limitom uvedeným v nariadení vlády SR č.8/2016 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 354/2006 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na vodu určenú na ľudskú spotrebu a kontrolu kvality vody určenej na ľudskú spotrebu v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 496/2010 Z. z.

V regióne Liptova je 72 ubytovacích zariadení cestovného ruchu a 12 reštauračných zariadení, ktoré sú zásobované pitnou vodou z vlastného vodného zdroja. Kontrolu kvality pitnej vody v týchto zariadeniach vykonávajú prevádzkovatelia uvedených zariadení. Nové zariadenia sú v prevažnej miere zásobované pitnou vodou z verejných vodovodov.

1.4 Zhodnotenie monitoringu a štátneho zdravotného dozoru nad hromadným zásobovaním pitnou vodou

Monitorovanie kvality pitnej vody je vykonávané pracovníkmi oddelenia hygieny životného prostredia a zdravia v jednotlivých spotrebiskách verejných vodovodov regiónu podľa vypracovaného plánu odberov. Frekvencia odberu vzoriek a rozsah vyšetrenia závisia najmä od počtu zásobovaných obyvateľov, objemu a kvality pitnej vody, stavebno – technického stavu vodohospodárskych objektov ako aj celkovej epidemiologickej situácie.

V roku 2016 bolo v regióne Liptova odobratých 96 vzoriek pitnej vody na laboratórne vyšetrenie. Z toho 85 bolo odobratých v rámci monitoringu pitnej vody a 11 vzoriek v rámci štátneho zdravotného dozoru. V 10 vzorkách odobratých v rámci monitoringu bola vykonaná úplná analýza a v 86 vzorkách minimálna analýza.

Jedna vzorka nevyhovela v mikrobiologických ukazovateľoch limitom uvedeným v nariadení SR č.8/2016 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 354/2006 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na vodu určenú na ľudskú spotrebu a kontrolu kvality vody určenej na ľudskú spotrebu v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 496/2010 Z. z., čo predstavuje 1,96 %. Dve vzorky (5,88%) nevyhoveli vo fyzikálno – chemických ukazovateľoch a 6 vzoriek prekročovalo indikačnú hodnotu v rádiologických ukazovateľoch. V prípade prekročenia medzných hodnôt ukazovateľov kvality pitnej vody bol odber vzorky pitnej vody a jej rozbor zopakovaný. V prípade prekročenia indikačnej hodnoty rádiologických ukazovateľov ďalší postup vyšetovania pitnej vody zabezpečoval odbor ochrany zdravia pred žiarením Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Banskej Bystrici.

1.5 Zhodnotenie prevádzkovej kontroly kvality pitnej vody

Prevádzkovatelia vodovodov v roku 2016 vykonávali kontrolu kvality pitnej vody podľa vyššie citovaného nariadenia vlády. Väčšina vodovodov okresu Lipt. Mikuláš je v správe Liptovskej vodárenskej spoločnosti, a.s., Liptovský Mikuláš, 5 vodovodov je v správe obcí a iných spoločností.

Väčšina vodovodov okresu Ružomberok je v správe Vodárenskej spoločnosti Ružomberok, a.s., Ružomberok, 3 vodovody sú v správe obcí.

Výrazné odchýlky vo výsledkoch kvality vody v porovnaní s vodárskymi spoločnosťami neboli zaznamenané.

1.6 Zhodnotenie dôsledkov nevyhovujúcej kvality pitnej vody na zdravie obyvateľstva

V roku 2016 sa v okrese Liptovský Mikuláš a ani v okrese Ružomberok nevyskytlo žiadne ochorenie v dôsledku nevyhovujúcej kvality vody. Výskyt dusičnanej alimentárnej methemoglobínémie nebol zaznamenaný

2. Voda na kúpanie

2.1 Prírodné kúpacie oblasti

V okrese Lipt. Mikuláš sa prírodné kúpalisko nachádza na vodnej nádrži Liptovská Mara. Na kúpanie bolo v roku 2016 využívané prírodné kúpalisko Liptovská Mara v Liptovskom Trnenci.

Prevádzka prírodného kúpaliska Liptovská Mara bola v LTS 2016 povolená rozhodnutím Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Liptovskom Mikuláši č. 2016/01176-03/203, zo dňa 15.6.2016. Začiatok kúpaciej sezóny bol 18.6.2016. V mesiaci jún bolo prírodné kúpalisko v prevádzke len cez víkendové dni, od 1.7. 2016 začala prevádzka počas celého týždňa. Ukončenie kúpaciej sezóny bolo 4.9.2016. Kapacita kúpaliska bola stanovená na 750 osôb. Prevádzkovateľom kúpaliska bola Obec Lipt. Trnovec. Stav zariadení a priestorov kúpaliska bol na vyhovujúcej úrovni.

Monitoring vody na kúpanie zabezpečoval prevádzkovateľ kúpaliska Obec Lipt. Trnovec. Program monitorovania odberu vzoriek vôd na kúpanie bol stanovený pred LTS nasledovne: na dni 7.6.2016, 21.6.2016, 6.7.2016, 19.7.2016, 2.8.2016, 16.8.2016 a 30.8.2016 a bol dodržaný. Odbery vzoriek vôd na kúpanie boli vykonané v stanovených termínoch.

Počet vyšetrených vzoriek bol 8. Spolu bolo vyšetrených 68 ukazovateľov.

Kvalita vody na prírodnom kúpalisku Liptovská Mara v letnej turistickej sezóne 2016 vyhovovala požiadavkám vyhlášky MZ SR č. 308/2012 Z.z., o požiadavkách na kvalitu vody, kontrolu kvality vody a o požiadavkách na prevádzku, vybavenie prevádzkových plôch, priestorov a zariadení na prírodnom kúpalisku a na umelom kúpalisku. Prítomnosť cyanobaktérií so schopnosťou tvoriť vodný kvet neprekročila počas sezóny povolený limit. V priebehu LTS 2016 nebolo potrebné vydať zákaz používania vody na kúpanie. Výskyt ochorení v súvislosti s kúpaním v tejto lokalite nebol zaznamenaný.

2.2 Umelé kúpaliská

2.2.1 Kúpaliská s celoročnou prevádzkou

V regióne Liptova je 29 kúpalísk s celoročnou prevádzkou. Medzi najvýznamnejšie patrí Aquapark Tatralandia, Gino Paradise Bešeňová, Kúpele Lúčky a Kryté plavárne v Liptovskom Mikuláši, v Ružomberku a v Liptovskom Jáne. Ďalej medzi kúpaliská s celoročnou prevádzkou zaraďujeme aj bazény v hotelových a rekreačných zariadeniach. Verejnosťou najčastejšie navštevované sú bazény v Grand Hoteli Permon Podbanské a bazény v jednotlivých zariadeniach cestovného ruchu v Demänovskej Doline.

V roku 2016 bolo prevádzkovateľmi jednotlivých zariadení a pracovníkmi RÚVZ vyšetrených spolu 1036 vzoriek vody na kúpanie. Počet vzoriek s prekročenou MH bol 71, čo predstavuje 6,85 %. Vyšetrených bolo 12 770 ukazovateľov kvality vody, z ktorých prekročenú MH malo 89, z toho 62 fyzikálno-chemických ukazovateľov a 27 mikrobiologických ukazovateľov. Najčastejšie išlo o prekročenie medznej hodnoty ukazovateľov viazaný a voľný chlór, chemická spotreba kyslíka manganistanom a reakcia vody. Prekročenie medznej hodnoty mikrobiologických ukazovateľov bolo ihneď riešené s prevádzkovateľmi zariadení.

Aquapark Tatralandia je zariadenie s celoročnou prevádzkou.

V areáli kúpaliska je k dispozícii 14 bazénov. S celoročnou prevádzkou sú 2 vonkajšie termálne bazény bez recirkulácie vody a 8 bazénov s recirkuláciou vody v krytej hale, ktoré sú napúšťané pitnou vodou. Dva z nich sú napúšťané slanou vodou. Ďalšie 4 vonkajšie bazény s recirkuláciou vody sú v prevádzke len v letných mesiacoch.

Prevádzkovateľ zabezpečoval kontrolu kvality vody v rozsahu a početnosti podľa vyhlášky MZ SR č. 308/2012 Z. z. o požiadavkách na kvalitu vody, kontrolu kvality vody a o požiadavkách na prevádzku, vybavenie prevádzkových plôch, priestorov a zariadení na prírodnom kúpalisku a na umelom kúpalisku.

Rozhodnutím č. 2016/01688-03/356, zo dňa 20.9.2016 bola uvedená do prevádzky stavba **Aquapark Tatralandia – Liptovský Mikuláš – Rozšírenie celoročnej prevádzky SO 40 – SURFVLNA.**

Gino Paradise Bešeňová je kúpalisko s celoročnou prevádzkou, ktoré je v prevádzke od roku 1997. Kapacita zariadenia bola stanovená na 6500 osôb v letnej sezóne a 3500 osôb v zimnej sezóne.

V súčasnosti je v zariadení spolu 21 bazénov, 8 sezónnych a 13 s celoročnou prevádzkou.

Prevádzkovateľ EUROCOM Investment, s.r.o., Bešeňová zabezpečoval kontrolu kvality vody v rozsahu a početnosti podľa vyhlášky MZ SR č. 308/2012 Z. z. o požiadavkách na kvalitu vody, kontrolu kvality vody a o požiadavkách na prevádzku, vybavenie prevádzkových plôch, priestorov a zariadení na prírodnom kúpalisku a na umelom kúpalisku.

Rozhodnutím č. 2016/02214-03/470, zo dňa 21.12.2016 bola v zariadení uvedená do prevádzky stavba **Stavebné úpravy a rozdelenie bazéna BT-7/doplnenie atrakcií a bazénový bar, v Gino Paradise Bešeňová**. Zároveň bol schválený nový prevádzkový poriadok zariadenia. Ide o uvedenie do prevádzky pôvodného plaveckého bazéna BT7 po vykonaní stavebných úprav a jeho rozdelení, doplnenie atrakcií a bazénového baru. Po rozdelení pôvodného bazéna vznikli 2 nové bazény **Rekreačný neplavecký bazén BT7 a Relaxačný oddychový bazén BT4 Neplavecký bazén**.

Rekreačný neplavecký bazén BT7

Celková plocha bazéna je 344,8 m², celkový objem bazéna je 380 m³, teplota max. 30°C, kapacita vodnej plochy 76 osôb, povrchová úprava – modrá fólia, typ bazéna prietokový. Hĺbka vody v bazéne je 1,1 až 1,2 m. Bazén je určený pre celoročnú prevádzku.

Relaxačný oddychový bazén BT4 Neplavecký bazén

Celková plocha bazéna je 331,7 m², celkový objem bazéna je 365 m³, teplota max. 40°C, kapacita vodnej plochy 122 osôb, povrchová úprava – modrá fólia, typ bazéna prietokový. Hĺbka vody v bazéne je 1,1 až 1,2 m. Bazén je určený pre celoročnú prevádzku.

V roku 2016 bolo rozhodnutím RÚVZ č. 2016/01657-03/342 zo dňa 20.9.2016 uvedené do prevádzky zariadenie **MARINA LIPTOV, Bobrovník č. 140**. V zariadení sa nachádza wellnes časť (sauny, neplavecký bazén s kapacitou 20 osôb, šírka 4 m, dĺžka 7,5 m, hĺbka 1,3 m)

2.2.2. Kúpaliská so sezónnou prevádzkou

Letné termálne kúpalisko TERMAL raj pri Hoteli SOREA Máj, Jánska dolina 2009, Liptovský Ján. Ide o sezónne zariadenie, ktorého prevádzkovateľom je SOREA spol. s r.o., Odborárske námestie 3, Bratislava.

Prevádzka zariadenia bola povolená orgánom verejného zdravotníctva dňa 6.6.2016. Maximálna kapacita kúpaliska bola určená na 1900 osôb. V zariadení sa nachádzajú 4 termálne bazény bez recirkulácie vody (plavecký bazén, neplavecký bazén – Fontánka, detský bazén, kľudový bazén). V neplaveckom bazéne – Fontánke, detskom bazéne a v kľudovom bazéne sa výmena vody vykonávala denne. V plaveckom bazéne sa vykonávalo čistenie bazénu a výmena vody 1 x za týždeň.

Prevádzkovateľ predložil protokoly 9 vyšetrených vzoriek z jednotlivých bazénov, ktoré vyhoveli požiadavkám vyhlášky MZ SR č. 308/2012 Z. z.

Pracovníci Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Liptovskom Mikuláši (ďalej RÚVZ) dňa 31.8.2016 prešetrovali v zariadení podnet poukazujúci na nedostatky v prevádzkovej hygiene termálneho kúpaliska. Okrem iného bolo zistené, že prevádzkovateľ zariadenia v priebehu letnej turistickej sezóny nepredložil všetky protokoly o laboratórnych skúškach vôd vykonaných v akreditovanom laboratóriu a niektoré nepredložené výsledky vykazovali závadnosť vo fyzikálno-chemických a mikrobiologických ukazovateľoch hodnotených podľa prílohy č. 3 vyhl. č. 308/2012 Z.z.

Za nesplnenie si povinnosti vyplývajúcej zo zák. č. 355/2007 Z.z. bola prevádzkovateľovi kúpaliska - SOREA spol. s r.o., Odborárske námestie 3, Bratislava udelená pokuta vo výške 150 €.

- **Kvalita ovzdušia uzatvorených priestorov**
 - **Zhodnotenie stavu kvality ovzdušia uzatvorených priestorov budov nevýrobného charakteru**

Kvalita ovzdušia uzatvorených priestorov nevýrobného charakteru nebola v roku 2016 v regióne Liptova objektívne sledovaná.

4. Pôsobenie zdrojov hluku

4.1. Zdroje hluku v životnom prostredí

V roku 2016 boli na odd. HŽPZ prešetrené tri podnety zamerané na nepriaznivé pôsobenie hluku na kvalitu bývania.

Autoumyváreň, Jánošíkovo nábrežie, Liptovský Mikuláš, prevádzkovateľ STAVPLEX, s.r.o., Kráľova Lehota č. 218 – sťažnosť **Vlastníkov bytového domu, Štefániková 1513, Liptovský Mikuláš na prevádzku blízkej autoumyvárne**, ktorá im narušovala pohodu bývania neskutočným hlukom, pričom podľa ich podnetu sa hluk dal prirovnať k štartovaniu lietadiel, každých pár minút hučala vavka a tlak vody, ktorou sa striekajú a čistia kolesá, podvozky a karosérie automobilov vytvára nadmerný hluk. Hluk je taký veľký, že vlastníci bytov ho počujú aj cez uzavreté kvalitné plastové okná. Prevádzka je otvorená denne od 07.00 do 19.00 hod., autá chodia do autoumyvárne neustále, niekedy aj 20 áut za hodinu. Bol vykonaný štátny zdravotný dozor za prítomnosti majiteľa prevádzky a zástupkyne vlastníkov bytov, ktorá neskôr od zastupovania vlastníkov bytov odstúpila. Prevádzkovateľ autoumyvárne v priebehu roka 2016 zabezpečil u odborne spôsobilej osoby vypracovanie Akustickej štúdie, na základe ktorej bola projektantom navrhnutá výstavba protihlukovej steny a v danej veci už bolo realizované územné konanie na jej výstavbu.

Obyvateľka bytového domu, Palúčanská, 612/77, Liptovský Mikuláš – išlo o podnet obyvateľky bytového domu v miestnej časti Palúdzka v Lipt. Mikuláši, ktorá poukázala na nadmernú hlučnosť osobného výťahu. Podnet bol prešetrený v byte sťažovateľky za účasti zástupcu správcu bytového domu, t.j. Stavebného bytového družstva Liptovský Mikuláš. V uvedenom byte sťažovateľky bolo vykonané meranie hlučnosti vo večernom a nočnom čase, ktoré zabezpečil RÚVZ so sídlom v Žiline. Na základe tohto merania bolo zistené **že posudzovaná maximálna hladina A akustického tlaku v referenčnom časovom intervale noc, bola prekročená o 5,6 dB. Správca bytového domu** Stavebné bytové družstvo Liptovský Mikuláš aj napriek prekročenému meraniu hlučnosti poukazuje na skutočnosť, že opravu výťahu nemôže realizovať, pokiaľ s opravou nesúhlasí nadpolovičná väčšina obyvateľov bytového domu. Uvedenú skutočnosť v súčasnosti posudzuje právnik RÚVZ.

Podnet obyvateľa bytového domu pri Daňovom úrade v Lipt. Mikuláši – kde bola začatá výstavba nového viacúčelového polyfunkčného objektu " Viacúčelový objekt Live center ". Podnet poukazoval na trvalé rušenie zo zdroja monotónneho hluku. Počas prešetrenia podnetu bolo zistené, že zdrojom monotónneho hluku bol dieselagregát, ktorý zabezpečoval el. energiu pre dve kalové čerpadlá, ktoré museli nepretržite odčerpávať spodnú vodu z výkopovej jamy pre zvýšenú hladinu podzemnej vody. Zdrojom hluku bol dieselagregát z toho dôvodu, pretože dovtedy objekt staveniska nebol pripojený na verejný

zdroj el. energie. Samotný chod kalových čerpadiel nebol zdrojom hluku. Situácia bola vyriešená v priebehu nasledujúcich dvoch týždňov po pripojení staveniska na verejný zdroj el. energie, čím nebolo nutné dieselagregát ďalej používať.

Nový zdroj hluku sme posudzovali aj v rámci odsúhlasenia novej prevádzky v **Aquaparku Tatralandia v Liptovskom Mikuláši, t.j. prevádzky dvojitej surfovacej vlny, prevádzkovateľa Tatry mountain resorts, a.s., Lipt. Mikuláš**. Prevádzka surfovacej vlny je spojená so zvýšenou hlučnosťou, zdrojom ktorej je prúdenie vody v oboch častiach surfovacej vlny. Účastníkovi konania bola z toho dôvodu uložená povinnosť vyhodnotiť zdravotné riziko vyplývajúce z expozície pracovníkov hluku, na základe výsledkov hodnotenia rizika vypracovať posudok o riziku a na základe výsledkov posúdenia rizika podať návrh na zaradenie práce do kategórie rizika. Po vyhodnotení rizika hluku dosiahla posudzovaná hodnota hluku $L_{R,AEX,8h,rok}$ 84,8 dB. Na základe týchto skutočností posudzovaná pracovná činnosť inštruktora surfovacej vlny spĺňa kritéria pre zaradenie danej práce do 2. kategórie práce z hľadiska expozície hluku. Výsledky objektivizácie hluku nepreukázali prekročenie limitnej hodnoty expozície hluku $L_{AEX,8h,L}$ počas celoročnej prevádzky. Zamestnávateľ poskytuje vzhľadom na prekročenie dolných akčných hodnôt expozície hluku pracovníkom zátkové chrániče sluchu typu 3M 1271.

V RÚVZ bolo začaté správne konanie a uložená sankcia podniku **MONDI SCP a.s. Ružomberok** v súvislosti so sťažnosťou obyvateľa obce Lisková na nepríjemný hluk počas dňa a noci pochádzajúci z areálu MONDI SCP. Vec je riešená už od roku 2014 a opakovane bola prejednávaná v RÚVZ. Podnik MONDI SCP mal do konca januára 2016 oznámiť termín realizácie protihlukových opatrení po prerokovaní s príslušnými inštitúciami a odborníkmi. Uvedenú povinnosť si nesplnil, za čo mu bola uložená sankcia. Po oznámení konkrétnych opatrení a uvedení termínov na realizáciu protihlukových opatrení RÚVZ vydal pokyn na ich realizáciu s termínmi ich odstránenia do 31.5.2017 a 31.8.2017.

Aj pre podnik **Rettenmeier Tatra Timber, s.r.o., Liptovský Hrádok, kde sa niekoľko rokov rieši sťažnosť** občana obce Liptovská Porúbka na hlučnosť a prašnosť pochádzajúcu z prevádzky spoločnosti Rettenmeier Tatra Timber, s.r.o. Lipt. Hrádok. bol vydaný pokyn pre stredisko Energetiky na vykonanie účinných protihlukových opatrení s termínom ich vykonania do 30.6.2017.

Počas r. 2016 sme zabezpečovali v spolupráci s pracovníkmi laboratórií PPL RÚVZ so sídlom v Žiline jedenkrát vyššie uvedené meranie hluku na základe podnetu fyzickej osoby a požiadavky RÚVZ, t.j. hlučnosť prevádzky výťahu v byte obyvateľky bytového domu, **Palúčanská, 612/77, Liptovský Mikuláš**.

2.) Opatrenia na zníženie hlučnosti

Opatrenia na zníženie hlučnosti boli prijaté po vykonaní ŠZD a následnom prerokovaní problematiky v RÚVZ so sťažovateľmi a prevádzkovateľmi zdrojov hluku. Išlo napr. o tieto opatrenia:

- realizácia protihlukových opatrení na komínoch 18 PS v Mondy SCP a.s. Ružomberok
- vybudovanie protihlukovej steny na betónovom opláštení chladiacej veže
- výmena pôvodných žalúzií za protihlukové
- použitie protihlukových termopanelov z copilitovch sklenených tvárnic v podniku

- Rettenmeier Tatra Timber, s.r.o., Liptovský Hrádok
- vybudovanie protihlukovej steny pri prevádzke autoumyvárne
 - osadenie okien s vypočítanou hodnotou nepriezvučnosti
 - odstránenie mestského pouličného rozhlasu v Ružomberku
 - ukončenie prevádzky dieselagregátu pri odčerpávaní spodnej vody zo staveniska

II. Analýza hygienickej problematiky v objektoch, v ktorých je vykonávaný štátny zdravotný dozor

Zariadenia občianskej vybavenosti

• Zariadenia cestovného ruchu

V okresoch Liptovský Mikuláš a Ružomberok sa nachádza spolu 776 ubytovacích zariadení s celkovou ubytovacou kapacitou 19 760 lôžok, z toho 531 rekreačno-ubytovacích objektov s kapacitou 15 289 lôžok sa nachádza v okrese Liptovský Mikuláš a 245 objektov s kapacitou 4 471 lôžok v okrese Ružomberok.

V roku 2016 bolo vydaných 50 rozhodnutí na uvedenie ubytovacích zariadení do prevádzky a schválenie prevádzkových poriadkov. Vydaných bolo 23 záväzných stanovísk k územnému konaniu zariadení cestovného ruchu, 10 záväzných stanovísk ku kolaudácii, 1 záväzné stanovisko k zmene v užívaní stavby, 6 záväzných stanovísk k zámerom stavieb. Oddelenie hygieny životného prostredia a zdravia sa podieľalo na výkone ŠZD v spolupráci s inými odd. (HDM, HV, OE, PPL) a vydávalo čiastkové vyjadrenia k vydaniu rozhodnutí na uvedenie priestorov zariadení do prevádzky a schválenie prevádzkových poriadkov.

• Zariadenia starostlivosti o ľudské telo

V okresoch Liptovský Mikuláš a Ružomberok sa nachádza spolu 657 zariadení starostlivosti o ľudské telo, z toho 411 zariadení v okrese Liptovský Mikuláš a 246 zariadení v okrese Ružomberok.

V roku 2016 bolo vydaných 46 rozhodnutí na uvedenie priestorov zariadení starostlivosti o ľudské telo do prevádzky, 1 záväzné stanovisko k územnému konaniu objektu na poskytovanie služieb starostlivosti o ľudské telo, 1 záväzné stanovisko ku kolaudácii a 2 záväzné stanoviská k zmene v užívaní stavby zariadení starostlivosti o ľudské telo.

Pri výkone štátneho zdravotného dozoru neboli zistené významné nedostatky. Pracovníci vykonávajúci epidemiologicky závažnú činnosť v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo sú zdravotne a odborne spôsobilí na výkon epidemiologicky závažných činností.

• Zariadenia sociálnych služieb

V regióne Liptov máme evidovaných celkove 25 zariadení sociálnych služieb. Z toho je 19 zariadení zameraných na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie, 3 zariadenia krízovej intervencie, 2 zariadenia poskytujúce podporné služby a 1 iné zariadenie.

V roku 2016 boli uvedené do prevádzky priestory denného stacionáru v obci Liptovská Lúžna. Prevádzkovateľom zariadenia je Spišská katolícka charita, Jesenského 5, Spišská Nová Ves. Kapacita je 20 klientov.

Taktiež bolo uvedené do prevádzky zariadenie Poradenské centrum pre ženy a ich deti ohrozené násilím a zažívajúce násilie v Liptovskom Mikuláši. Špecializované sociálne

poradenstvo bude poskytované ambulantnou formou pre klientky zažívajúce násilie v párových vzťahoch a ich deti, osoby zažívajúce násilie najmä zo strany partnera.

V mesiaci január 2016 bola vykonaná mimoriadna cieleňá kontrola zameraná na dodržiavanie hygienických požiadaviek v denných stacionároch v našom regióne, o čom bola podaná správa pre Úrad verejného zdravotníctva SR v Bratislave. V skontrolovaných zariadeniach boli uložené opatrenia s konkrétnymi termínmi na ich odstránenie.

- **Zdravotnícke zariadenia**

Posudzovanie zdravotníckych zariadení vykonáva oddelenie Epidemiológie. Pracovníci hygieny životného prostredia a zdravia spolupracujú s oddelením Epidemiológie konzultačnou činnosťou pri územnom konaní a kolaudačnom konaní. V roku 2016 boli oddelením HŽPZ vydané 3 záväzné stanoviská k územnému konaniu zdravotníckych zariadení a 2 záväzné stanoviská ku kolaudácii zdravotníckych zariadení.

Kolaudované boli objekty Medicínske centrum v Liptovskom Mikuláši a stavba Stavebné úpravy a prístavba budovy zdravotníckeho a sociálneho zariadenia, ul. Podhora 47 v Ružomberku.

- **Telovýchovno - športové zariadenia**

V regióne Liptova máme evidovaných 36 telovýchovných zariadení, prevažne ide o fitness centrá.

V roku 2016 boli vydané 2 rozhodnutia na uvedenie priestorov do prevádzky a to priestory Mestského futbalového klubu Tatran Liptovský Mikuláš – Okoličné a Telovýchovné zariadenie športového areálu Mestského futbalového klubu Ružomberok, kde bol schválený aj nový prevádzkový poriadok.

Vydaných bolo 10 záväzných stanovísk k územným konaniam, 2 záväzné stanoviská ku kolaudácii telovýchovných zariadení, 2 záväzné stanoviská k zámerom stavieb športových zariadení. Medzi najvýznamnejšie stavby patrí nové lyžiarske stredisko Šulkovo v Demänovskej Doline a golfový areál Deadwood Golf Course v k.ú. obce Dúbrava. Navrhované sú aj nové cyklotrasy v mestách Liptovský Mikuláš a Ružomberok.

- **Pohrebníctvo**

V okrese Liptovský Mikuláš je prevádzkovaných 5 pohrebných služieb, v okrese Ružomberok 5 pohrebných služieb.

V roku 2016 boli uvedené do prevádzky priestory nového Pohrebníctva AVE – ARON, Štúrova 836/32 v Liptovskom Mikuláši a schválený prevádzkový poriadok po zmene prevádzkovateľa.

K žiadosti k exhumácii ľudských ostatkov sme sa nevyjadrovali. Sankcia za nedodržanie ustanovení zák. č. 131/2010 Z.z. o pohrebníctve nebola v priebehu roka 2016 uložená. Problematiku medzinárodných prevozov a vydávania pasu pre mŕtvolu sme neriešili. RÚVZ vydal jedno vyjadrenie k ochrannému pásmu cintorína a mailovú odpoveď k problematike „rozsypania popola“ v prírodnom prostredí.

III. Poskytovanie informácií verejnosti

Na internetovej stránke odboru hygieny životného prostredia a zdravia je uvedená náplň činnosti odboru, hlavné úlohy odboru a súvisiace predpisy používané v problematike HŽPZ.

Uvedený je vzor žiadosti na získanie odbornej spôsobilosti. Uvedené sú aj predchádzajúce výročné správy za jednotlivé roky.

Ďalej sú na internetovej stránke z oblasti problematiky HŽPZ pre žiadateľov uvedené vzory študijných materiálov na získanie odbornej spôsobilosti v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo a študijné materiály na získanie odbornej spôsobilosti v úpravniach vody a vodárenských zariadeniach. K dispozícii sú aj vzory prevádzkových poriadkov na výkon epidemiologicky závažných činností (napr. pre pracoviská kozmetiky, holičstiev, kaderníctiev, manikúr, pedikúr, masáží, telovýchovných zariadení, sáun, tetovania, piercingu, solárií), ďalej vzory prevádzkových poriadkov pre prevádzku pohrebných služieb a tiež vzor prevádzkového poriadku pre poskytovanie ubytovania. Samostatný zdravotno-výchovný materiál tvorí upozornenie pre užívateľov solárií o zdravotných rizikách spojených s ich používaním a podmienky využívania rybičiek garra rufa pri poskytovaní tzv. rybej pedikúry.

Ďalej sú na stránke informácie o riziku vzniku prenosných ochorení a dôsledkov na duševné zdravie v súvislosti s povodňami a základné hygienické požiadavky na ochranu zdravia po záplavách.

Verejnosť je informovaná aj o možnosti zistenia údajov o aktuálnej situácii v oblasti vôd na kúpanie, t.j. o Informačnom systéme pre vody na kúpanie, ktorý je k dispozícii na stránke www.uvzsr.sk.

V priebehu roka sme poskytli mnohým záujemcom k rôznorodým témam celkove 331 konzultácií a k otázkam týkajúceho sa svetového dňa vody 29 konzultácií. K Svetovému dňu vody 2016 sme uverejnili na stránke oddelenia informáciu na tému Voda a zamestnanosť. V priebehu letného obdobia sme pre týždenník MY LIPTOV poskytli odpovede k problematike lesných studničiek a minerálnych prameňov.

IV. Ďalšie činnosti odboru

Počas roka 2016 sme vypracovali nasledovné správy, podklady, resp. tabuľky:

Údaje o počte rozhodnutí a záväzných stanovísk pre Osobný úrad RÚVZ
Mailové oznámenie ad ÚVZ SR – pripomienky k zápisniciam ŠZD - kúpaliská
Plán činnosti HŽPZ na rok 2016
Správa - Malé a veľké zásobovacie oblasti pre ÚVZ SR
Programy a projekty za rok 2015
Výkazníctvo za celý rok 2015
Priority – odpočet za rok 2015 - správa
Údaje o povodniach za júl-december 2015 pre RÚVZ Žilina

Tabuľka – Plnenie rozpočtov príjmov RÚVZ
Výročná správa za rok 2015
Správa pre ÚVZ SR – Mimoriadna kontrola v denných stacionároch
Mimoriadny ŠZD s ÚVZSR – Malé Borové – podnet na zásobovanie pitnou vodou
Tabuľka – Plnenie rozpočtov príjmov RÚVZ

Článok o Svetom dni vody na www stránku úradu
Svetový deň vody – konzultácie - 29 krát

Správa pre ÚVZ SR o Svetovom dni vody - tabuľka
Tabuľka – Plnenie rozpočtov príjmov RÚVZ

Pokutové jednanie – Mondi SCP-Občan obce Lisková
Školenie BOZP + PO + test
Dotazníky – kvalita štúdia študentov VZ + dotazník HIA
Tabuľka – Plnenie rozpočtov príjmov RÚVZ

Štatistický výkaz o kvalite vody v L.Mare za rok 2015 pre Štat. úrad SR
Príprava monitoringu pre L.Maru s prevádzkovateľom a LL laboratóriami
Podklady na poradu HŽPZ – Odborná spôsobilosť pre obsluhu kúpalísk

Správa o pripravenosti na LTS 2016 pre ÚVZ SR
Študentka Verejného zdravotníctva – príprava podnetov o hluku k diplomovej práci

Programy a projekty za 1. polrok 2016
Priority za 1. polrok 2016
Výkazníctvo za 1. polrok 2016
Týždenník MY Liptov – odpovede mailom k lesným studničkám a minerálnym prameňom
Správa o povodniach za 1. polrok 2016

Seminár RÚVZ – kolaudačné rozhodnutia – posudzovanie

Nový Smokovec- Konferencia ŽP a zdravie – účasť 2 pracovníci oddelenia
Vyhodnotenie Letnej kúpacej sezóny pre ÚVZ SR

Komisia –MsÚ LM – požiare v lokalite Hlboké – rómska problematika
Účasť na večernom a nočnom meraní hluku z prevádzky výťahu v Palúdzke s RÚVZ Žilina –
účasť vedúci odd.
Dva x pokutové jednanie – Hrad Hrádok a Sorea Lipt. Ján LTK
Správa ad ÚVZ SR – tabuľka – MÚ - soláriá
Koncept registratúrneho plánu - položky

Pokuta – Barkov – Bešeňová + odd. HV
Celoslov. porada HŽPZ Ráztočno 8-9.11.2016 – účasť ved. oddelenia.
Registratúra – konzultácia s pracovníkmi registratúry
Pokutové jednanie Ivaning- Krytá plaváreň - Ružomberok

Okresná Protipovodňová komisia Ružomberok - 8.12.2016 – účasť ved. oddelniea

Celoročné priebežné zadávanie údajov do IS o pitných vodách a bazénových vodách.

Poskytnutie zoznamu kozmetických prevádzok v okrese Lipt. Mikuláš v rámci zák.č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám v znení neskorších predpisov a dva krát údaje o prevádzke Autoumyvárne na Jánošíkovom nábreží v Lipt.Mikuláši.

Stanoviská pre ÚVZ SR k strategickému dokumentu Program odpadového hospodárstva Žilinského kraja na roky 2016 - 2020 a k rozsahu hodnotenia strategického dokumentu Program odpadového hospodárstva Žilinského kraja na roky 2016 - 2020 a k Správe

o hodnotení strategického dokumentu Stratégia tvorby a budovania Integrovaného dopravného systému v ŽSK.

Celoročné priebežné zadávanie údajov do IS o pitných vodách a bazénových vodách.

Podľa potreby sme aktuálne realizovali stretnutia s pracovníkmi Laboratórií LVS, a.s., LM – koordinácia spolupráce v oblasti zásobovania obyvateľov pitnou vodou.

V priebehu roka sme sa podieľali na zabezpečení klinických cvičení a súvislej odbornej praxe pre študentov 2. a 3. ročníka odboru verejného zdravotníctva Katolíckej univerzity v Ružomberku. Celkovo sme na oddelení zabezpečili výuku v 19 vyučovacích dňoch, z toho teoretickú výuku v 7 dňoch a kombinovanú teoretickú výuku s praktickými ukážkami v teréne celkovo v 12 vyučovacích dňoch.

Podnety v roku 2016

Na oddelení sme evidovali celkovo 19 podnetov, v spolupráci s inými oddeleniami (HV, HDM, PPL) sme riešili 5 podnetov, na vybavenie vecne príslušným subjektom sme odstúpili 8 podnetov:

Zameranie podnetov riešených odd. HŽPZ v roku 2016 :

- nepriaznivý vplyv hluku a prachu z prevádzky Rettenmeier Tatra Timber Liptovský Hrádok na životné podmienky obyvateľov obce Liptovská Porúbka
- podnet na nadmernú hlučnosť osobného výtahu v bytovom dome
- Chata Trlenská dolina, nevyhovujúce zásobovanie objektu pitnou vodou
- hluk z výmenníkovej stanice tepla a elektrických posuvných dverí
- hluk z prevádzky autoumyvárne pre používanie vysokotlakového zariadenia WAP
- nevyhovujúca prevádzková hygiena ubytovania a stravovania Hrad Grand Castle Lipt. Hrádok
- nedostatky v prevádzkovej hygiene (ubytovanie, stravovanie) v DSS pre dospelých a zariadenie pre seniorov a ŠZ, Riadok, Ružomberok
- nedostatky v prevádzkovej hygiene (wellnes, stravovanie) v Penzióne Motýľ v Lipt. Teplý
- nevyhovujúce podmienky osobnej hygieny pre návštevníkov prevádzky MINIZOO Ráztoky
- nadmerná hlučnosť mestského pouličného rozhlasu v Ružomberku
- nadmerná hlučnosť dieselagregátu pri odčerpávaní spodnej vody zo staveniska
- vecne príslušným subjektom boli odstúpené podnety poukazujúce na cvičisko psov na ihrisku v obci, hlučný prelet vrtulníkov ponad mestskú časť Lipt. Ondrašová v Lipt. Mikuláši, zápach splaškového kanála 1/2 m od bytu, zápach z hnoja chovu hospodárskych zvierat, šírenie hluku z prevádzky stravovacieho zariadenia – nedodržanie prevádzkových hodín, pochovanie psa na pozemku suseda, plesň spôsobená nekúrením v susednom byte, zápach z hnoja pri jeho spracovávaní v bioplynovej stanici.

Podnety boli riešené výkonom štátneho zdravotného dozoru v zariadeniach, ktoré boli predmetom podaní, prerokovaním problematiky s kompetentnými zástupcami v RÚVZ s prijatím opatrení na zjednanie nápravy, zabezpečením objektivizácie faktorov prostredia – meranie hluku v priestoroch bytu sťažovateľky bytového domu (1 x v súčinnosti s RÚVZ

Žilina). O výsledku boli pisatelia podnetov písomne informovaní. Podania týkajúce sa kompetencií iných orgánov boli riešené odstúpením podaní.

Počas Svetového dňa vody dňa 21.3.2016 sme neodoberali vzorky pitnej vody. Poskytnutých bolo 20 telefonických konzultácií, jedna mailová a 8 osobných konzultácií týkajúcich sa najmä zdravotného významu vyšetrovaných ukazovateľov, možnosti vyšetrenia minimálnych rozborov vzoriek z vlastných vodných zdrojov. Opäť došlo k sklamaniu verejnosti z dôvodu, že nebola pre verejnosť zabezpečená možnosť vyšetrenia vzoriek vody z vlastných vodných zdrojov. Tým sa z pohľadu majiteľov takýchto vodných zdrojov, stáva svetový deň vody nezaujímavý.

Jedna pracovníčka oddelenia zabezpečuje funkciu predsedníčky komisie, organizovanie a priebeh skúšok na získanie Osvedčenia na výkon epidemiologicky závažných činností, pričom v priebehu roka osvedčenia získalo celkovo 501 uchádzačov. Z toho z problematiky starostlivosti o ľudské telo bolo 14 uchádzačov a 20 uchádzačov z problematiky úpravnej vody a obsluhy vodovodných zariadení. Ďalší dvaja pracovníci odd. boli v priebehu roka 2016 zvolení za členov skúšobnej komisie na získanie Osvedčenia na výkon epidemiologicky závažných činností.

Pre médiá sme v r. 2016 pripravili a poskytli nasledovné informácie:

Svetový deň vody – článok – informácia na www stránku úradu

Pre MY Liptovské noviny – odpovede na otázky k kvality vôd v lesných studničkách a ku kvalite minerálnych prameňov.

Zo vzdelávacích akcií sa dvaja pracovníci oddelenia zúčastnili na XXIV. Vedecko - odbornej konferencii Životné podmienky a zdravie v Novom Smokovci.

Uplatňovanie procesu HIA v praxi

Uplatnenie procesu HIA v praxi sme v priebehu roka 2016 v regióne Liptova žiadali v prípade posudzovania zámeru **Projekt ECO plus v Mondí SCP, a.s., Ružomberok**. Požiadavka na spracovanie HIA v ďalšom procese posudzovania **Projektu ECO plus v Mondí SCP, a.s., Ružomberok**, bola akceptovaná.

Ohrozenie verejného zdravia v dôsledku mimoriadnych situácií

Ohrozenie verejného zdravia v dôsledku mimoriadnych situácií sa v regióne Liptova v priebehu r. 2016 nevyskytlo.

Hromadné podujatia pre verejnosť

V r. 2016 sme neposudzovali hromadné podujatie v regióne Liptova.

Zariadenia pre výkon trestu odňatia slobody

V r. 2016 sme neriešili problematiku spojenú so zariadeniami pre výkon trestu odňatia slobody.

RÚVZ Liptovský Mikuláš

Tabuľka č. 1.1 Počet obyvateľov zásobovaných pitnou vodou z verejných vodovodov

Tabuľka č. 1.2 Kvalita pitnej vody vo verejných vodovodoch Zdroj údajov: Monitoring

Tabuľka č. 1.3 Kvalita pitnej vody vo verejných vodovodoch Zdroj údajov: ŠZD

Tabuľka č. 1.4 Výnimky na používanie pitnej vody vo verejných vodovodoch

Forma a obsah tabuliek je predpísaná Informačným systémom o pitnej vode.

RÚVZ: Liptovský Mikuláš

Tabuľka č. 1.5 Prehľad epidémií, kde faktorom prenosu bola pitná voda

Okres	Druh epidémie	Obdobie trvania	Miesto (Obec/Zaria denie)	Počet postihnutých (príp. dospelý/deti)	Zdroj vody VV/IZ	Príčiny	Nariadené opatrenia
Liptovský Mikuláš Ružomberok	-						
	-						

Tabuľka č. 2.1 Prehľad prírodných kúpalísk

Tabuľka č. 2.2 Prehľad o kvalite prírodných kúpalísk

Tabuľka č. 2.3 Prehľad umelých kúpalísk s celoročnou prevádzkou

Tabuľka č. 2.4 Prehľad kvality vody umelých kúpalísk s celoročnou prevádzkou

Tabuľka č. 2.5 Prehľad umelých kúpalísk so sezónnou prevádzkou

Tabuľka č. 2.6 Prehľad kvality vody umelých kúpalísk so sezónnou prevádzkou

Forma a obsah tabuliek je predpísaná Informačným systémom o kvalite vody na kúpanie.

RÚVZ: Liptovský Mikuláš

Okres: Liptovský Mikuláš, Ružomberok

Tab. č. 3.1. Prehľad kvality uzatvorených priestorov budov nevýrobného charakteru

Priestor – účel využitia	Celk. počet vyšetreaní	Ukazovatele kvality vnútorného prostredia												
		Viditeľná prítomnosť plesní		Viditeľná prítomnosť vlhkosti		Mikrobiologické faktory		Z toho nevyhovujúce	Chemické faktory			Z toho nevyhovujúce		
		počet	%	počet	%	škodlivina	počet meraní	počet	%	škodlivina	Počet meraní	počet	%	
Bytový	0													
Nebytový	0													

Tab. č. 4.1: Podnety obyvateľov k problematike hluku v životnom prostredí riešené v rámci výkonu ŠZD v roku 2016

Okr.	es	Zdroj hluku								
		Doprava			Stacionárne zdroje					
		cestná	železná	letecká	priemysel, výrobné prevádzky	pohostinské zariadenia, obchodné prevádzky a pod.	stavebná činnosť	technologické zariadenia, vzduchotechnika a pod.	mimopracovné aktivity ľudí	Iné stacionárne zdroje
.Lipt.	Počet podnetov spolu:			1	1	1	1	2		
Mikuláš	z toho: opodstatnených				1		1	2		
..	neopodstatnených			1		1				
Ružomberok	Počet podnetov spolu:							1		1
....	z toho: opodstatnených							1		1
	neopodstatnených									

Poznámka: Informácie o podnetoch a spôsobe ich riešenia sú uvedené v kapitole č. 4.1. a 4.2

RÚVZ: Liptovský Mikuláš

Okres: Liptovský Mikuláš, Ružomberok

Tab. č. 5.1 Prehľad ubytovacích zariadení v spádovom území RÚVZ

Okresy	DRUH UBYTOVACIEHO ZARIADENIA																	
	Hotel		Motel		Penzión		Turistická ubytovňa		Kemping		Chatová osada		Krátkodobé ubytovanie v súkromí		Iné		Spolu	
	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita
Liptovský Mikuláš	53	4932	0	0	82	2039	72	1865	6	1920	12	1264	290	2903	16	366	531	15289
Ružomberok	7	375	3	84	51	1222	32	1102	0	0	1	40	143	1462	8	186	245	4471
SPOLU :	60	5307	3	84	133	3261	104	2967	6	1920	13	1304	433	4365	24	552	776	19760

RÚVZ: Liptovský Mikuláš
 Okres: Liptovský Mikuláš, Ružomberok

Tab. č. 5.2 Prehľad zariadení starostlivosti o ľudské telo v spádovom území RÚVZ

Okresy	Druh zariadenia														Spolu
	Kader- níctva	Holičstvá	Kozme- tiky	Pedikúry	Nechtový dizajn, manikúry	Solária	Tetovacie salóny	Klasické masáže	Erotické masážne salóny	Sauny	Piersing	Myosti- mulácie	Nastreľov. náušnic	Iné	
Lipt. Mikuláš	100	1	66	22	26	11	5	59	1	80	3	0	1	36	411
Ružomberok	81	2	44	22	19	14	2	22	1	20	0	0	0	19	246
SPOLU:	181	3	110	44	45	25	7	81	2	100	3	0	1	55	657

Poznámka: V združených prevádzkach počítať len jednu prevádzku

RÚVZ: Liptovský Mikuláš

Okres: Lipt. Mikuláš, Ružomberok

Tab. č. 5.3 Prehľad zariadení sociálnej služby v spádovom území RÚVZ

Okresy	Druh zariadenia						Spolu
	Zariadenia krízovej intervencie	Zariadenia na podporu rodiny s deťmi	Zariadenia na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku	Zariadenia s použitím telekomunikačných technológií	Zariadenia poskytujúce podporné služby	Iné zariadenia	
Liptovský Mikuláš	3		10		2	1	16
Ružomberok	0		9				9
Spolu	3		19		2	1	25

Poznámka: V združených prevádzkach počítať len jednu prevádzku

RÚVZ: Liptovský Mikuláš

Okres: Lipt. Mikuláš, Ružomberok

Tab. č. 5.4 Prehľad zariadení pohrebných služieb a krematórií v SR v roku 2016

Okres	Počet prevádzkovaných pohrebných služieb	Počet chladiacich zariadení s kapacitou	Počet pohrebných vozidiel			Počet krematórií	Počet chladiacich zariadení s kapacitou	Počet mraziacich zariadení s kapacitou
			Vyrobené pohrebné vozidlo	Upravené pohrebné vozidlo	Vozidlo len pre miestnu prepravu			
Lipt. Mikuláš	5	1/6	0	5	0	0	0	0
Ružomberok	5	5/24	0	4	0	0	0	0
Spolu	10	6/30	0	9	0	0	0	0

St'aznosti, petície, iné podania za rok 2016

1. Prehľad:

Petície **0**
St'aznosti **0**
Podania **47**

V roku 2016 boli v Regionálnom úrade verejného zdravotníctva so sídlom v Liptovskom Mikuláši (ďalej RÚVZ) evidované 44 podnetov.

Iné podania – podnety sú v RÚVZ centrálné evidované, vybavované podľa zamerania ich obsahu pracovníkmi príslušných oddelení RÚVZ.

V roku 2016 bolo centrálné evidovaných 47 podnetov, vybavených bolo 47 podnetov.

2. Zamerania opodstatnených st'azností - 0

3. Prijaté opatrenia – 0

4. Prehľad riešených podnetov v tabuľke C

Zo 47 centrálné evidovaných podnetov v roku 2016 bolo 5 anonymných, 9 odstúpených inými organizáciami (ÚVZ SR, SOI - Žilina, Mesto Liptovský Mikuláš, RÚVZ so sídlom v Žiline, RVPS Liptovský Mikuláš, SAŽP). Podnety boli vybavované príslušnými oddeleniami RÚVZ podľa ich obsahu:

Hygiena výživy (HV) – samostatne riešila 24 podnetov, **Hygiena životného prostredia (HŽP)** – 17 podnetov, **Hygiena detí a mládeže (HDM)** – 2 podnety, **Oddelenie preventívneho pracovného lekárstva (OPPL)** – 4, **Oddelenie epidemiológie (OE)** – 0
Spoločne bolo riešených 3 podnetov: HŽP s HV - 3

Zameranie evidovaných podnetov: tráviace ťažkosti po konzumácii jedla v zariadeniach spoločného stravovania (ZSS), nevyhovujúca hygienická úroveň prevádzkovej a osobnej hygieny v ZSS, nevyhovujúca kvalita podávaných nápojov v ZSS, nevyhovujúca manipulácia s pokrmami, nevyhovujúce skladovanie potravín, nesprávne označenie výživového doplnku, predaj alkoholických nápojov na priamu konzumáciu v predajni potravín, nepriaznivý vplyv hluku, prašnosti z prevádzky na obytné prostredie, prevádzkovanie ubytovacích priestorov bez súhlasu orgánu verejného zdravotníctva, nepovolená stavba prekládky komunálneho odpadu, prešetrovanie zásobovania obyvateľov obce pitnou vodou, nevyhovujúci stav ovzdušia v obchodnom dome, odstránenie azbestovej krytiny bez oprávnenia na odstraňovanie azbestu, neposkytovanie OOPP, nevyhovujúca manipulácia s vysokotoxickými látkami, nevyhovujúca lekárnička na pracovisku, nezabezpečenie preventívnej lekárskej prehliadky vo vzťahu k práci u pracovníka vykonávajúceho profesiu v 3. kategórii prác, fajčenie vo verejných priestoroch.

Podnety boli prešetrené v rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru, prerokovaním problematiky s kompetentnými zástupcami príslušných zariadení v RÚVZ s prijatím opatrení na zjednanie nápravy. O výsledku prešetrovania boli pisatelia neanonymných podnetov písomne informovaní. Podania týkajúce sa kompetencií iných orgánov boli riešené odstúpením podaní na vybavenie v počte 3 podaní na prešetrovanie časti podnetu a 3 podaní na celkové prešetrovanie so žiadosťou o poskytnutie informácie o výsledku vybavenia nášmu úradu.

V prílohe: tabuľka C zo správy Petície, st'aznosti a iné podania za rok 2016

5. Kontrolná činnosť

- vykonané plánované kontroly v RÚVZ
- mimoriadne kontroly
- **predmet vykonaných kontrol:**
- kontrola uplatňovania zákonnosti, odhaľovania korupcie
- kontrola pokladničnej hotovosti a dodržiavania denného pokladničného limitu

- kontrola plnenia lehôt pri žiadostiach účastníkov konania
 - kontrola výkonu ŠZD – (účasť 2 zamestnancov na obhliadke zariadenia)
 - kontrola vykonávania predbežnej finančnej kontroly pri nákupoch tovaru v hotovosti
- súhrn kontrolných aktivít

Tabuľka "C" - Údaje o počtoch iných podaní

(Žiadosti, podnety, návrhy, oznámenia a pod.) za rok 2016

RÚVZ Lipt. Mikuláš		Ministerstvo*			
ul. Štúrova 36		ÚOŠS*	organizácie	ObÚ	organizácie
031 80 Liptovský Mikuláš					
a	b	c1	c2	c3	c4
1	Celkom		47		
1.1.	z toho z r. 2015		0		
1.2.	z toho za rok 2016		47		
1.3.	vybavených v r. 2016		47		
1.4.	Nevybavené (k 31.12. 2016)		0		

Poznámka:

Tabuľka zahŕňa len údaje o počtoch iných podaní, ktoré sú okrem hlavnej agendy vybavované v orgánoch verejnej správy na úseku petícií a sťažností na základe poverenia vedúceho tohto orgánu.

Výročná správa z výkonu štátneho zdravotného dozoru nad kozmetickými výrobkami v roku 2016

I. Charakteristika RUVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši.

tabuľka č. 1

1	2	3
celkový rozpočet pridelený RÚVZ	z toho rozpočet, ktorý bol použitý RÚVZ na výkon ŠZD nad kozmetickými výrobkami	Počet zamestnancov vykonávajúcich ŠZD nad kozmetickými výrobkami
492 274,40	1*: 14 768,23	len KV2*: - KV+ iné3*: 2

Vysvetlivky k

- 1* RUVZ, ktoré nesleduje kozmetické výrobky samostatne, urobí odhad
 2* v riadku len KV je potrebné uviesť počet zamestnancov, ktorí vykonávajú dozor len nad kozmetickými výrobkami
 3* v riadku KV + iné: uviesť počet zamestnancov, ktorí vykonávajú dozor nad kozmetickými výrobkami kumulovane s inými činnosťami napr. potravinovým dozorom

II. Výkon ŠZD

tabuľka č. 2

Výkon ŠZD	Výroba	Dovoz	Distribúcia	Sektor služieb	Celkom
Subjekty					
počet fyzických a právnických osôb podliehajúcich ŠZD	2	1	134	370	507
počet fyzických a právnických osôb, u ktorých bol vykonaný ŠZD *	2	-	21	19	42
Inšpekcie					
Počet kontrol vykonaných	x	x	x	x	x
- na dodržiavanie Správnej výrobnjej praxe	2	x	x	x	2
- dodržiavanie požiadaviek informačnej zložky o výrobku	4	-	x	x	4
- internetový predaj výrobkov	-	-	-	-	-
- na základe podnetov	-	-	-	-	-
- na základe hlásení zo systému RAPEX	-	-	121	69	190
- na povinné označovanie výrobkov 3*	2/4	-	6/10	-	8/14
- počet kontrol vykonaných na pravdivosť tvrdení 4*	2/4	-	2/4	-	4/8
Celkový počet inšpekcií 2*	10/8	-	129/14	69	208/22
Výrobky					
Počet skontrolovaných výrobkov	x	x	x	x	x
- odobraných na analýzu do laboratóriách v rámci plánu 5*	-	-	7	-	7
- predávaných cez internet/na diaľku	-	-	1	-	1

- v rámci kontroly informačnej zložky	4	-	x	x	4
- na základe podnetu spotrebiteľov priameho/odstúpeného	-	-	-	-	-
- na základe zistenia odstúpeného z iného RÚVZ	-	-	-	-	-
- na povinné označovanie 3*	2/4	-	6/10	-	8/14
- na pravdivosť tvrdení 4*	2/4	-	1/3	-	3/7
Celkový počet skontrolovaných výrobkov 6*	2/4	-	7/11	-	9/15
Nevyhovujúce výrobky (vzorky)					
Počet zistených nevyhovujúcich výrobkov	x	x	x	x	x
- s nedostatkami v povinnom označení	-	-	-	-	-
- s nedostatkami v tvrdeniach	-	-	1	-	1
- s nedostatkami v zložení	-	-	-	-	-
- s nedostatkami v mikrobiológii	-	-	-	-	-
- nebezpečných výrobkov s vážnym rizikom	-	-	-	-	-
- s nedostatkami v informačnej zložke	-	-	x	x	-
Celkový počet nevyhovujúcich výrobkov	-	-	1	-	1
Sankcie					
Opatrenia dobrovoľne prijaté fyzickou alebo právnickou osobou					
počet prijatých dobrovoľných opatrení	-	-	1 ✖	-	1 ✖
počet druhov výrobkov dobrovoľne stiahnutých z obehu	-	-	-	-	-
počet druhov výrobkov dobrovoľne stiahnutých od spotrebiteľov	-	-	-	-	-
Opatrenia uložené rozhodnutím RUVZ					
počet zákazov (výroby, uvádzania výrobkov do obehu, zákaz používania prístrojov a zariadení, príkaz na zneškodnenie výrobkov a pod.)	-	-	-	-	-
počet príkazov na stiahnutie výrobkov z obehu	-	-	-	-	-
počet príkazov na stiahnutie výrobkov od spotrebiteľa	-	-	-	-	-
počet druhov/ks výrobkov stiahnutých z obehu na základe opatrenia	-	-	-	-	-
počet druhov/ks výrobkov stiahnutých od spotrebiteľa na základe opatrenia RUVZ	-	-	-	-	-
počet druhov zničených výrobkov	-	-	-	-	-
Počet pokút / výška v Eurách	-	-	-	-	-

- 1 ✖- **Nevyhovujúce označenie kozmetického výrobku“ Liečivý kúpeľ“, Medovka/Pomaranč ALPI FRESH WELLNESS, výrobca Rudolf Lenhart GmbH&Co, KG, Liststrase 2-4, 71336 Waiblingen, www.lenhart.de, Made in Germany** - nedostatok v označení tvrdenia – deklarovanie liečivého účinku v názve výrobku – **zistenie odstúpené ÚVZ SR** – výrobca prijal dobrovoľné opatrenie - zmení názov a zlikviduje zásoby obalov, výrobky s nevyhovujúcim obalom v počte 700-800 ks budú doprodané.

Vysvetlivky k

- * **počet skontrolovaných subjektov** v prípade zariadení starostlivosti o ľudské telo - uvedie sa iba vtedy, ak sa v zariadení vykonáva kontrola podľa nariadenia EPR 1223/2009 alebo nariadenia (EÚ) 655/2013.
- 2* **inšpekcie** sú pravidelné a náhodné kontroly vrátane kontrol na Internete alebo ine formy kontaktu (e-mailom, faxom, telefonicky), ktoré uskutočňuje zamestnanec RUVZ, orientované na presadzovanie predpisov (okrem samotnej výmeny informácií) a zamerané na overenie bezpečnosti výrobkov a dodržiavanie ustanovení právnych predpisov. Ak sa počas jednej a tej istej inšpekcie kontroluje viacero výrobkov/ustanovení predpisov, teda vykonáva viacero kontrol, toto sa považuje za jednu inšpekciu s viacerými kontrolami. Aj kontrola trvajúca niekoľko dní sa zarátava ako jedna inšpekcia. Avšak, kontroly zamerané výlučne na odber vzoriek nesmú byť zarátané ako inšpekcia. Z každej inšpekcie musí byť vypracovaný záznam/protokol. **Odstúpenie podnetu na riešenie inému RUVZ bez vykonania inšpekcie sa za kontrolu nepovažuje.**
- 3* **povinné označenie** podľa čl. 19 nariadenia (ES) 1223/2009 – uvedie sa počet inšpekcií/počet výrobkov, ktoré boli vykonané/skontrolovaných na označenie, teda výrobky, ktoré boli analyzované v laboratóriách + tie výrobky, na ktoré boli kontrolované iba na označovanie a z kontroly bol vystavený protokol z hodnotenia označenia KV
- 4* **pravdivosť tvrdení** – uvedie sa počet kontrol/počet výrobkov, ktoré boli vykonané/skontrolované podľa čl. 20 nariadenia (ES) 1223/2009 a nariadenia (EÚ) 655/2003
- 5* Ak sa niektorý výrobok opakovane analyzoval (zo zapečatenej vzorky), v stĺpci sa uvedie počet analyzovaných vzoriek výrobkov/počet opakovane analyzovaných vzoriek, napríklad na analýzu sa odošle 5 výrobkov a jeden výrobok sa opakovane analyzoval, v tabuľke sa uvedie 5/1.
- 6* Ak sa jeden a ten istý výrobok kontroloval na viacero znakov, do celkového počtu sa zarátava iba raz, napríklad odobralo sa 5 výrobkov, z nich sa 5 kontrolovalo na označenie, 4 na chemickú analýzu, 3 na mikrobiológiu a 1 na tvrdenia, potom celkový počet skontrolovaných výrobkov je 5.

Iné vysvetlivky:

Výroba: sú všetky výrobné zariadenia, ktoré vyrábajú kozmetické výrobky. Patria sem i baliarne, ktoré sa zaoberajú len touto činnosťou a nie výrobou kozmetických výrobkov ako takých.

Dovoz – zahŕňa všetkých dovozcov, ktorí dovážajú priamo z tretích krajín (všetky krajiny okrem krajín EÚ) na územie Slovenska.

Distribúcia: zahŕňa sklady, predaj profesionálom a konečnému spotrebiteľovi vrátane predajných automatov, trhových stánkov, lekární, internetového a katalógového predaja a pod.

Sektor služieb: zariadenia starostlivosti o ľudské telo napr. kozmetické salóny, kaderníctva, pedikúry, manikúry a nechtový dizajn. **Pod ŠZD nad kozmetickými výrobkami sa rozumie kontrola v zmysle nariadenia vlády č. 658/2005 Z.z., preto kontroly v zmysle vyhlášky o starostlivosti o ľudské telo sa do výkonu nezarátavajú.**

Počet fyzických a právnických osôb podliehajúcich ŠZD: zahŕňa všetky miestne zariadenia, ktoré v zmysle svojej činnosti podliehajú štátnemu zdravotnému dozoru nad kozmetickými výrobkami, ktoré ohlásili svoju činnosť ale aj tie, ktoré ju neohlásili a vieme o nich, že existujú.

Počet fyzických a právnických osôb, u ktorých bol vykonaný ŠZD: zahŕňa počet zariadení, v ktorých bol vykonaný počas roka štátny zdravotný dozor, za ktorý sú predkladané

výsledky. Každý podnik môže byť zarátaný len raz aj napriek tomu, že počas roka bolo v ňom vykonaných viacero kontrol.

Počet kontrol spolu: zahŕňa všetky kontroly zo strany dozorného orgánu, z ktorých existuje zápis. „Inšpekcia“ je definovaná ako jedna alebo viac kontrol/odber vzoriek, kontrola osobnej hygieny, prevádzkovej hygieny, dokumentácie, bezpečnosti.../ za účelom zistenia skutkového stavu.

III. Výsledky cieľených sledovaní

Analýza vzoriek odobratých v rámci cieľených sledovaní

tabuľka 3a

Cieľené sledovania	odobraté Počet	nevyhovu Počet	porušenia			
			mikro- biologick počet	chemick počet	označe počet	tvrdenia počet
ZAKÁZANÉ LÁTKY	5/5	-	-	-	-	-
konzervačné látky, pH	-	-	-	-	-	-
ťažké kovy	3/3	-	-	-	-	-
ftaláty	-	-	-	-	-	-
Hormóny	2/2	-	-	-	-	-
farbivá	-	-	-	-	-	-
REGULOVANÉ LÁTKY	2/2	-	-	-	-	-
konzervačné látky	2/2	-	-	-	-	x
vonné látky	-	-	-	-	-	x
UV filtre	-	-	-	-	-	x
Fluór, H ₂ O ₂	-	-	-	-	-	x
farbivá	-	-	-	-	-	x
PRAVDIVOSŤ TVRDENÍ	3	1 ✖	-	-	-	1 ✖
výrobky deklarujúce koenzým Q10	-	-	x	x	x	-
tvrdenia v reklame	-	-	x	x	x	-
tvrdenia na obale výrobku	3	1 ✖	x	x	x	1 ✖

Pozn.: Vzorky odobraté v r. 2015, lab. výsledky doručené v r. 2016 a nezahrnuté vo VS r. 2015 – 5 vzoriek – vzorky vyhoveli – 2 vz. farby na vlasy (zakázané a regulované látky), 3 vz. KV pre dospelých (prítomnosť koenzýmu Q10)

1 ✖- **Nevyhovujúce označenie kozmetického výrobku“ Liečivý kúpeľ“, Medovka/Pomaranč ALPI FRESH WELLNESS, výrobca Rudolf Lenhart GmbH&Co, KG, Liststrase 2-4, 71336 Waiblingen, www.lenhart.de, Made in Germany - nedostatok v označení tvrdenia – deklarovanie liečivého účinku v názve výrobku – zistenie odstúpené ÚVZ SR – výrobca prijal dobrovoľné opatrenie - zmení názov a zlikviduje zásoby obalov, výrobky s nevyhovujúcim obalom v počte 700-800 ks budú doprodané.**

* Ak do dátumu odoslania správy RUVZ nebude mať výsledky všetkých odobratých vzoriek výrobkov, uvedie v stĺpci odobratých vzoriek/počet vyhodnotených vzoriek, napríklad 5 vzoriek sa odobralo a ku dňu odoslania správy mal RUVZ výsledky iba z 3 vzoriek , v stĺpci uvedie 5/3.

Zoznam nevyhovujúcich výrobkov (okrem nebezpečných výrobkov s vážnym rizikom hlásených v RAPEXE)

tabuľka č. 3b

Názov výrobku	Krajina pôvodu	Nedostatky*			
		Zloženie/mikrobiológia/označovanie/tvrdenia			
-					
-					

Vysvetlivky k

* v konkrétnom stĺpci sa symbolom „x“ označí zistený nedostatok

Správna výrobná prax

tabuľka 3c

Výrobca	Zistené nedostatky*
Kozmetická výroba TILIA, Garbiarska 2032, Liptovský Mikuláš	-
Peter Sopko Nuocco, Kráľova Lehota 107	-

Vysvetlivky k

* uvedú sa konkrétne nedostatky

Informačná zložka o výrobku

tabuľka č. 3d

Názov kontrolovaného subjektu a jeho adresa	Názov výrobku, ktorého informačná zložka bola kontrolovaná	Činnosť *		Zistené nedostatky 2*	
		Výroba	Dovoz	Bez dokumentácie	Neúplná dokumentácia
Kozmetická výroba TILIA, Garbiarska 2032, Liptovský Mikuláš	Camelus krém na ruky Tilia krém na ruky s nechtíkovým extraktom	X			
Peter Sopko Nuocco, Kráľova Lehota 107	Speňovacie mydlo s vôňou granátové jablko Pena do kúpeľa levandule	X			

Vysvetlivky

* symbolom „x“ sa označí, či ide o výrobu alebo dovoz.

2* symbolom „x“ sa uvedie či dokumentácia chýbala úplne alebo len čiastočne.

IV. Nebezpečné výrobky

Nebezpečné výrobky s vážnym rizikom, nájdené na území SR na základe výkonu ŠZD
tabuľka č. 4a

Názov výrobku	Kraji na pôvodu	Počet kusov výrobkov stiahnutých z obehu	Sankcie*	
			Prijaté dobrovoľne fyzickou/právnickou osobou	Uložené RUVZ
-				
-				
-				

Vysvetlivky k

* uvedú sa konkrétne prijaté/uložené opatrenia

Nebezpečné výrobky s vážnym rizikom nájdené na území SR na základe hlásenia zo systému RAPEX

tabuľka č. 4b

Názov Výrobku	Krajina pôvodu	Počet kusov nebezpečných výrobkov, ktoré boli stiahnuté z obehu	Sankcie *	
			Prijaté dobrovoľne fyzickou/právnickou osobou	Uložené RUVZ
-				
-				
-				

Vysvetlivky

* uvedú sa konkrétne prijaté/uložené opatrenia

Preventívne pracovné lekárstvo a toxikológia

1. Analýza stavu pracovného prostredia a pracovných podmienok v okrese Liptovský Mikuláš a Ružomberok

Stručný popis súčasnej situácie v dozorovaných prevádzkach.

Závažné zmeny v dozorovaných prevádzkach v charaktere pracovného prostredia neboli zistené.

Prevažujúca činnosť – priemyselná výroba – ťažiskoví zamestnávateľia:

Elektrotechnický priemysel - TESLA Liptovský Hrádok a.s. Liptovský Hrádok, Eltek, s.r.o., Liptovský Hrádok, ESOX-PLAST, s.r.o., Uhorská Ves, SVI Slovakia s.r.o., Vyšné Fabriky 739, Liptovský Hrádok, GALMM s.r.o., Ružomberok a iné.

V podnikateľských subjektoch v oblasti elektrotechnického priemyslu je situácia pracovných podmienok uspokojivá. Ide o účelové objekty, v ktorých pracovné podmienky sú na dobrej úrovni, zamestnávateľia majú zabezpečenú pracovnú zdravotnú službu.

U zamestnávateľa **TESLA Liptovský Hrádok a.s., Liptovský Hrádok** došlo v roku 2016 k rozšíreniu výroby o pracovisko mokrej lakovne a k zrušeniu pracoviska pokovovacia linka, na ktorom boli práce zaradené do tretej kategórie rizika, rizikový faktor – trojmocný chróm, chlorovodíková, síran kobal natý, amoniak, fluorid sodný a kyselina dusičná. Spoločnosť je slovenským výrobcom širokého sortimentu strojárnských výrobkov, elektronických a elektrotechnických zariadení a komponentov a zaoberá sa vývojom a výrobou telekomunikačných zariadení.

Spoločnosť **Eltek s.r.o., Liptovský Hrádok** sa zaoberá výrobou napájacích jednotiek, usmerňovačov, kontrolných a monitorovacích jednotiek pre telekomunikačný priemysel. V roku 2016 bolo uvedené do prevádzky nové pracovisko v samostatnom objekte, v ktorom sú testované systémy z hľadiska tepelných a elektrických vlastností v klimatických komorách a v soľnej komore.

Spoločnosť **ESOX-PLAST, s.r.o. Uhorská Ves** sa zaoberá konštrukciou a výrobou vstrekovacích foriem pre plasty a lisovacích nástrojov, výrobou plastových výliskov, prevažne pre automobilový a elektrotechnický priemysel. V r. 2016 bolo vykonané meranie hluku z dôvodu potreby aktualizácie posúdenia rizík na jednotlivých pracoviskách. Následne bola práca zoraďovača vstrekolisú zaradená do 3. kategórie pre rizikový faktor hluk.

V spoločnosti **SVI Slovakia, s.r.o., Liptovský Hrádok** bol vykonaný v r. 2016 štátny zdravotný dozor v koordinácii s Inšpektorátom práce Žilina, zameraný na kontrolu plnenia povinností zamestnávateľa, u ktorého vykonávajú zamestnanci práce v 1. a 2. kategórii a kontrolu práce a pracovných podmienok. Odstránenie zistených nedostatkov v čase dozoru bolo uložené pokynom RÚVZ, v stanovenom termíne boli nedostatky odstránené. Spoločnosť sa zaoberá osádzaním dosiek plošných spojov, výrobou káblov a káblových zväzkov a montážou elektrotechnických zariadení.

V roku 2016 boli do prevádzky uvedené priestory spoločnosti **TPC s.r.o., Liptovský Hrádok**, ktorá sa zaoberá výrobou transformátorov a zároveň bol schválený prevádzkový poriadok pre pracovné činnosti spojené s expozíciou pracovníkov chemickým faktorom – 2. kategória práce a posúdené bolo riziko hodnotenia fyzickej záťaže pre profesiu navíjajú elektrických transformátorov – 2. kategória práce.

Drevospracujúci priemysel - najvýznamnejším zamestnávateľom v regióne v drevospracujúcom priemysle je **IKEA Industry Slovakia s.r.o., OZ Jasná, Závažná Poruba**. Spoločnosť je zameraná na výrobu nábytku a nábytkových dielcov. V roku 2016 bolo orgánom verejného zdravotníctva vydané záväzné stanovisko ku kolaudácii stavby

„Modernizácia výroby nábytku IKEA Industry Jasná“, k.ú. Závažná Poruba. Zamestnávateľ v roku 2016 predložil RÚVZ na schválenie prevádzkový poriadok pre pracovné činnosti spojené s expozíciou hluku z dôvodu zavedenia nového stroja, novej drvičky a z dôvodu presťahovania časti pracovísk do iných priestorov v rámci podniku (práce boli zaradené do 3. kategórie pre rizikový faktor hluk) a prevádzkový poriadok pre pracovné činnosti spojené s expozíciou chemickým faktorom – formaldehyd, z dôvodu zmeny používaných chemických látok a zmesí a pre činnosti spojené s expozíciou pevnému aerosólu z dreva. Posúdené práce boli následne preradené z 3. kategórie do 2. kategórie pre rizikový faktor formaldehyd.

Ďalším významným zamestnávateľom je spoločnosť **Rettenmeier Tatra Timber, s.r.o., Liptovský Hrádok**. Predmetom činnosti spoločnosti je spracovanie mäkkého dreva na finálne produkty – lamely a laty. U zamestnávateľa sú vyhlásené rizikové práce na základe posúdenia rizík a vykonaných meraní pre rizikové faktory – hluk, formaldehyd, fyzická záťaž a pevný aerosól zaradené do 3. a 4. kategórie rizikových prác. V roku 2016 boli uvedené priestory ďalšej výrobnéj haly s linkou brúsenia a linkou balenia lepených dielcov do prevádzky, v rámci skúšobnej prevádzky bola vykonaná objektivizácia pracovného prostredia meraním hluku, celotelových vibrácií, pevného aerosólu a fyzickej záťaži. Na základe výsledkov meraní a posúdenia rizík budú práce zaradené do 3. kategórie, faktor hluk a pre ostatné faktory do 2. kategórie.

Spracovanie dreva a výroba z dreva je predmetom činnosti aj menších zamestnávateľov – VOKUMA, s.r.o. Partizánska Ľupča, Lesný komposesorát Partizánska Ľupča, s.r.o., Partizánska Ľupča, Urbárske pozemkové spoločenstvo Hybe – zamestnávateľ je zameraný na ťažbu dreva, obchodovanie s drevom a spracovanie dreva v pílnici, STAMI RK, s.r.o., Ružomberok, prevádzka L. Teplá, M&T systémy, s.r.o., Žilina, prevádzka Kosovo – Ružomberok, FRAMI, s.r.o., Ružomberok – Biely Potok, EUROPARKETT SLOVAKIA s.r.o., Košice, prevádzka Ružomberok, Wood Working, s.r.o., Čadca, prevádzka Ružomberok, EVERGREEN, s.r.o., Ružomberok, Castello furniture, s.r.o., L. Mikuláš, LES WOOD s.r.o., Liptovský Mikuláš, MI – PAL, s r.o., L. Mikuláš a prevádzky piliarskej drevovýroby, stolárske dielne, výroba nábytku a iné.

V roku 2016 boli do prevádzky uvedené:

Priestory výroby nábytku **MIBERAS s.r.o., L.Mikuláš** (po vykonaných zmenách týkajúcich sa najmä rozšírenia výroby) a schválené boli prevádzkové poriadky, na základe čoho boli práce preradené z 3. do 2. kategórie pre faktor hluk a pevný aerosól.

Priestory výroby bytového a kancelárskeho nábytku **DREVONA NP s.r.o., Malužiná** a schválené prevádzkové poriadky – práce sú zaradené do 3. kategórie pre rizikový faktor hluk.

Priestory výroby nábytku **NÁBYTKÁR, s.r.o., prevádzka Ružomberok** a schválené prevádzkové poriadky; práce nie sú zaradené medzi rizikové.

Priestory výroby centricky lúpanej dýhy a preglejky **A-Z LOKOMAT, s.r.o., Kráľova Lehota** a schválenie prevádzkových poriadkov – práce sú zaradené do 3. a 4. kategórie pre rizikový faktor hluk.

Priestory výroby rôznych interiérov, nábytku a výrobkov z dreva **DANDELION, s.r.o., Liptovský Mikuláš** a schválenie prevádzkových poriadkov – práce sú zaradené do 2. kategórie (hluk, vibrácie, pevný aerosól).

Priestory drevovýroby, výroby drevárskych výrobkov a polotovarov **JAMIR, s.r.o., Liptovský Mikuláš** a schválenie prevádzkových poriadkov – práce sú zaradené do 3. kategórie pre hluk a do 2. kategórie pre optické žiarenie (laser) a pevný aerosól.

Priestory stolárskych dielní - **2 stolárske dielne, 1 pre fyzickú osobu – podnikateľa a 1 pre právnickú osobu**, u ktorej bolo nariadené merania hluku s ohľadom na zriadenie chránenej dielne; pracovné činnosti spojené s expozíciou fyzikálnemu faktoru hluku – 2. kategória práce.

Spracovanie a výroba koží – koželužský priemysel: Najväčším zamestnávateľom je podnik **SlovTan Contract Tannery, s.r.o., Liptovský Mikuláš**. V r. 2016 RÚVZ vydal rozhodnutie na uvedenie priestorov „Zmena stavby skladovacej haly na stavbu farbiacej haly do prevádzky a schválenie prevádzkového poriadku pre prácu v hluku - 3. kategória a pre prácu s expozíciou fyzickej záťaži – 3. kategória, rozhodnutie na uvedenie priestorov „Rozšírenie triedenia a skladovania polotovarov – Chladený sklad koží“ , rozhodnutie na uvedenie priestorov farbiacej haly do prevádzky a schválenie prevádzkového poriadku pre prácu spojenú s fyzickou záťažou – 3. kategória, pre prácu s expozíciou chemickým faktorom – 3. a 4. kategória a pre prácu v expozícii hluku – 3. kategória. Výrobná činnosť spoločnosti zostala nezmenená – nákup surových hovädzích koží, ich triedenie, výroba polotovaru wetblue, výroba crustu a hotových čalúnnických usní.

LIPTOSPOL s.r.o., Liptovský Mikuláš – predmetom činnosti spoločnosti je orezávanie a miazdrenie štiepenkovej glejovky. Zamestnávateľovi bolo nariadené rozhodnutím aktualizovať posúdenie zdravotných rizík vyplývajúcich z expozície pracovníkov zdraviu škodlivým faktorom práce a pracovného prostredia. Uložené opatrenie bolo splnené a na základe výsledkov merania a posúdenia rizika sú práce zaradené do 4. kategórie pre rizikový faktor pevný aerosól (hydroxid vápenatý), do 3. kategórie pre chemický faktor (amoniak) a pre faktory spôsobujúce vznik profesionálnych kožných ochorení a do 3. kategórie pre fyzickú záťaž.

SPLIT SLOVAKIA, s.r.o., Liptovský Mikuláš – predmetom činnosti je orezávanie a miazdrenie koží. Zamestnávateľovi bolo nariadené rozhodnutím aktualizovať posúdenie zdravotných rizík vyplývajúcich z expozície pracovníkov zdraviu škodlivým faktorom práce a pracovného prostredia. Uložené opatrenie bolo splnené a na základe výsledkov merania a posúdenia rizika sú práce zaradené do 3. kategórie pre rizikový faktor spôsobujúci vznik profesionálnych kožných ochorení a do 3. kategórie pre fyzickú záťaž.

Strojárske priemysel: Väčším zamestnávateľom je spoločnosť **HACO, a.s. Liptovský Mikuláš**. Z dôvodu zmeny prevádzkovateľa (predtým Liptovské strojárne plus a.s.) je vydané RÚVZ rozhodnutie do skúšobnej prevádzky.

FERRUM LINE, s.r.o., Liptovský Mikuláš – v r. 2016 bol vykonaný štátny zdravotný dozor zameraný na kontrolu práce a pracovných podmienok u zamestnancov vykonávajúcich práce v druhej kategórii.

METAL STEEL FORMING s.r.o., Liptovský Mikuláš – priestory uvedené do prevádzky po zmene prevádzkovateľa a schválenie prevádzkových poriadkov.

InterTechnic s.r.o., Liptovský Mikuláš – priestory uvedené do skúšobnej prevádzky z dôvodu rozšírenia výroby a potreby kvantitatívneho a kvalitatívneho zisťovania zdraviu škodlivých faktorov pracovného prostredia.

LISS s.r.o., Liptovský Mikuláš – priestory uvedené do prevádzky po skúšobnej dobe a schválenie prevádzkových poriadkov – práce sú zaradené do nerizikovej kategórie.

FERMONT, s.r.o., Liptovský Mikuláš – uvedenie priestorov pracoviska tryskacej komory a pracoviska páliareň v menovanej spoločnosti a schválenie prevádzkových poriadkov. Na základe výsledkov merania a posúdenia rizika sú práce zaradené do 3. kategórie pre rizikový faktor hluk.

RUDOS Ružomberok s.r.o. - priestory uvedené do prevádzky po skúšobnej dobe a schválenie prevádzkových poriadkov – práce sú zaradené do nerizikovej kategórie.

KOVO BOHUNKA, výrobné družstvo Ružomberok – vydaný pokyn na základe nedostatkov zistených pri šetrení podozrenia na chorobu z povolania.

Investspol, s.r.o., Bratislava, prevádzka Liptovské Sliače – pri výkone štátneho zdravotného dozoru na pracovisku s vyhlásenými rizikovými prácami boli zistené závažné nedostatky, čo bolo riešené uložením pokuty rozhodnutím.

FIVING, s.r.o., Liptovský Mikuláš - uvedenie priestorov do prevádzky výrobnéj haly na konečnú kompletáž výrobkov.

TEPRON spol. s r.o., Liptovský Mikuláš – vydaný pokyn na zabezpečenie aktualizácie zdravotných rizík, ktorý bol splnený predložením prevádzkových poriadkov na schválenie (hluk, vibrácie, chemické faktory vrátane pevného aerosólu). Na základe výsledkov merania a posúdenia rizika sú práce zvárania kovov zaradené do 3. kategórie, rizikový faktor hluk.

Všetci uvedení zamestnávateľa majú zabezpečené zmluvy s PZS.

Priemysel výroby papiera a celulózy – dominantným zamestnávateľom je podnik **MONDI SCP, a.s., Ružomberok**. Na základe koordinačnej porady zástupcov orgánov štátnej správy bol vykonaný štátny zdravotný dozor v podniku Mondi SCP, a.s., Ružomberok, kde predmetom kontroly bola vybraná prevádzka Regeneračný kotol RK3, nedostatky neboli zistené. K aktualizovanej bezpečnostnej správe, ktorá sa týkala aktualizácie z dôvodu zmeny legislatívy – zákon č. 128/2015 Z.z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení a doplnení niektorých zákonov, vydal RÚVZ súhlasné vyjadrenie, stanoviská sú na vyžiadanie spoločnosti vydávané v súvislosti s používanými chemickými prípravkami. V priebehu r. 2016 boli vydané rozhodnutia na uvedenie priestorov do prevádzky na stavbu „Zvýšenie energetickej efektívnosti procesu výroby celulózy-časť stavby RK3, Odparka a objekty s nimi súvisiace“, na uvedenie priestorov stavby „Výmena pece na vápno“, záväzné stanoviská ku kolaudácii stavieb „Zvýšenie energetickej efektívnosti procesu výroby celulózy-časť stavby Chladiace veže odparky“, „Využitie tepla zo spalín pece na vápno“, „Nová spaľovacia pec pre náhradnú likvidáciu neskondenzovateľných plynov“, a schválené boli prevádzkové poriadky pre prácu spojenú s expozíciou chemickým a fyzikálnym faktorom OJ Regenerácie a Energie-pracovisko Regenerácia.

Ďalšie významnejšie prevádzky:

Peter Mrázik KARTONEX, prevádzka Závažná Poruba - spoločnosť je zameraná na výrobu preložíek, podložiek, papierových paliet, kartónových obalov krabíc a iných výrobkov z papiera, lepenky a kartónu.

Činnosť spoločnosti Convert + Trade, s.r.o. Ružomberok je zameraná na výrobu zušľachtených papierov, polymérových a kovových fólií pre celý rad studených disperzií, peelových vrstiev, laminátových fólií pre obalovú techniku a samolepiacich etikiet. Podmienky v uvedených prevádzkach sú nezmenené.

Spoločnosť CS print, s.r.o., L. Hrádok je zameraná na výrobu papierových obrúskov pre potravinárske účely. Spoločnosť prevádzkuje uvedenú výrobu bez predchádzajúceho súhlasného rozhodnutia orgánu verejného zdravotníctva za čo bola v r. 2016 uložená opakovane pokuta rozhodnutím.

Potravinársky priemysel: K najvýznamnejším podnikom patrí **GeLiMa, a.s., Liptovský Mikuláš** - výrobca želatíny pre potravinársky a farmaceutický priemysel z hovädzej štiepenky, z bravčových koží a rybacích koží a výroba koproduktov (múčka a tuky). RÚVZ vydal pokyn na prehodnotenie zdravotného rizika vyplývajúceho z expozície pracovníkov fyzikálnym a chemickým faktorom, uložená povinnosť bola splnená predložením prevádzkových poriadkov na schválenie. U zamestnávateľa sú vyhlásené rizikové práce – hluk, pevný aerosól.

Liptovské pekárne a cukrárne Lippek, k.s., Liptovský Mikuláš – podmienky práce sú nezmenené.

Savencia Fromage & Dairy SK, a.s., Liptovský Mikuláš (predtým MILEX NMNV, a.s., Liptovský Mikuláš) nedošlo v roku 2016 k zmene pracovných podmienok. Výrobná činnosť spoločnosti spočíva v spracovaní mlieka, z ktorého sa následne vyrába syr a syrové

výrobky. U zamestnávateľa sú vyhlásené rizikové práce pre faktor hluk, 3. kategória práce. Pre pracovisko výroby parených syrov bol schválený prevádzkový poriadok pre pracovné činnosti spojené s expozíciou hluku – 3. kategória práce.

V spoločnosti **ST. NICOLAUS, a.s., Liptovský Mikuláš** (výroba liehovín a pochutín) boli v r. 2016 priestory „Regálový sklad a budova pre prietokovú expedíciu“ uvedené do prevádzky. Z hľadiska zaradenia prác do kategórie rizikových prác nedošlo ku žiadnym zmenám.

V spoločnosti **Pečivárne Liptovský Hrádok, s.r.o., Liptovská Porúbka** boli rozhodnutím schválené prevádzkové poriadky pre pracovné činnosti spojené s expozíciou fyzikálnemu faktoru hluku a chemickému faktoru. Práce zo 4. kategórie pre rizikový faktor pevný aerosól boli preradené do 3. kategórie.

SNICO s.r.o., Bratislava, prevádzka Liptovský Mikuláš – sa zaoberá produkciou známych slovenských horčíc a kečupov. U zamestnávateľa sú vyhlásené práce do 3. kategórie, rizikový faktor hluk a pevný aerosól. V r. 2016 bola vykonaná objektivizácia pracovného prostredia meraním hluku z dôvodu doplnenia výrobnéj linky na pracovisku plnenia polotovarov.

Ďalšími posudzovanými a dozorovanými prevádzkami v spolupráci s oddelením hygieny výživy sú bitúcky a výrobné mäsových výrobkov, pekárne, menšie prevádzky výroby mliečnych výrobkov, plniarne minerálnych a pramenitých vôd a iné.

V r. 2016 boli uvedené priestory spoločnosti **PROTEIN SLOVAKIA a.s.** na spracovanie koží do produktu hovädzí kolagén do skúšobnej prevádzky z dôvodu potreby hodnotenia zdravotných rizík – hluk, fyzická záťaž a záťaž teplom.

Polnohospodárstvo a lesné hospodárstvo: Situácia oproti r. 2016 významne nezmenená, evidujeme 10 poľnohospodárskych družstiev, 4 roľnícke družstvá, 1 a.s., 8 s.r.o., 2 fyzické osoby. V niektorých poľnohospodárskych družstvách na základe vykonaného štátneho zdravotného dozoru boli aktualizované a schválené prevádzkové poriadky pre pracovné činnosti spojené s expozíciou chemickým faktorom na pracoviskách úseku rastlinnej výroby. Pracovné činnosti ako traktorista a agronóm sú z hľadiska expozície chemickým faktorom zväčša zaradené do 3. kategórie práce. V jednom poľnohospodárskom družstve sú vyhlásené práce do 4. kategórie pre pevný aerosól (sýpka). Družstvá majú zabezpečený zdravotný dohľad prostredníctvom pracovnej zdravotnej služby. Posúdenie rizika fyzickej záťaže bolo zabezpečené v PD Východná, na základe povinnosti vyplývajúcej z rozhodnutia RÚVZ u profesií, u ktorých boli uznané choroby z povolania, t.j. dojička, ošetrovateľka teliat a pomocné práce v živočíšnej výrobe. RÚVZ schválil predložený prevádzkový poriadok pre práce s fyzickou záťažou a práce boli zaradené do 3. kategórie.

Zoonózy v poľnohospodárskom sektore neboli prešetrované.

Lesné hospodárstvo: Prevažujúcim zamestnávateľom sú **Lesy SR Banská Bystrica š.p., O.Z. Liptovský Hrádok**. OZ Liptovský Hrádok má zabezpečený zdravotný dohľad prostredníctvom PZS, avšak ide o zamestnávateľa, u ktorého profesie piliarov vykonávajú samostatne zárobkovo činné osoby, vlastných zamestnancov – piliarov závod zamestnáva len v manipulačných skladoch. Práce piliarov sú zaradené do 3. kategórie z hľadiska fyzickej záťaže, hluku a vibrácií.

Stavebníctvo: V regióne Liptov evidujeme stavebné firmy, ktoré sú zamerané na stavebnú činnosť, výrobu prefabrikátov, výrobu cementu a stavebných prvkov z plastu (plastové okná, výroba stavebného polystyrénu, výroba stavebných netkaných textílií). V spoločnosti **LIBETO a.s., Liptovská Teplá** – výroba prefabrikátových dielcov a betónových tvárnic, podmienky nezmenené.

Cestné stavby Liptovský Mikuláš s.r.o. – pokynom RÚVZ je nariadená povinnosť aktualizovať posúdenie zdravotných rizík vyplývajúcich z expozície zamestnancov zdraviu škodlivým faktorom práce a pracovného prostredia – hluk, chemické faktory, karcinogénne a mutagénne faktory a faktory spôsobujúce vznik profesionálnych kožných ochorení. Termín na splnenie opatrení ešte trvá.

Doprastav, a.s., Drieňová, Lom Ružomberok – pokynom nariadené opatrenia boli splnené, schválené boli prevádzkové poriadky pre práce v expozícii hluku a pevnému aerosólu; práce spojené s expozíciou pevnému aerosólu z používaného kameniva (pevný aerosól s prevažne fibrogénnym účinkom, horninový pevný aerosól – štrkopiesky) sú zaradené do 4. kategórie.

Do prevádzky bola uvedená spoločnosť **Špeciálne cestné práce SLOVKOREKT, spol. s r.o., Liptovský Mikuláš** vrátane schválenia prevádzkového poriadku pre hluk a vibrácie. Na základe výsledkov merania a posúdenia rizika sú práce zaradené do 3. kategórie pre obidva faktory.

EUROVIA-Kameňolomy, s.r.o., Košice-Barča - v r. 2016 uvedenie priestorov výrobného strediska Štrkovňa Liptovská Mara do prevádzky.

Liptovská stavebná spoločnosť, s.r.o., Ružomberok – v r. 2016 schválený prevádzkový poriadok pre pracovné činnosti v expozícii hluku na externých pracoviskách/staveniskách – 2. kategória práce.

STAVTECH, s.r.o., Ružomberok – uvedenie priestorov do prevádzky, pracovné činnosti sú vykonávané na stavebných vežových žeriavoch na území SR.

Zdravotníctvo a sociálna starostlivosť:

Liptovská nemocnica s poliklinikou MUDr. Ivana Stodolu Liptovský Mikuláš, Liptovský Mikuláš. U zamestnávateľa sú schválené prevádzkové poriadky pre pracovné činnosti spojené s expozíciou ionizujúcemu žiareniu, biologickému faktoru, chemickému faktoru, hluku a umelému optickému žiareniu na jednotlivých oddeleniach. Práce na pracoviskách sú z hľadiska expozície jednotlivým faktorom zaradené do 2. kategórie práce. U zamestnávateľa evidované rizikové práce pre rizikové faktory – cytostatiká a biologický faktor, 3. kategória práce.

V spolupráci s oddelením epidemiológie sú uvedené priestory rádiologického pracoviska v Poliklinike Liptovský Mikuláš do skúšobnej prevádzky z dôvodu potreby posúdenia zdravotných rizík spojených s vykonávaním činností vedúcich k ožiareniu pracovníkov.

V rámci štátneho zdravotného dozoru na základe žiadostí boli posúdené 4 verejné lekárne.

T.č. je v riešení problematika expozície pracovníkov nemocničnej lekárne pri manipulácii s formaldehydom a kyselinou peroctovou. RÚVZ konanie v predmetnej veci prerušil a účastníkovi konania uložil povinnosť vykonať posúdenie rizika podľa identifikácie nebezpečných vlastností chemických faktorov s uvedením fyzikálnych, fyzikálno-chemických, toxikologických a ďalších významných vlastností chemických faktorov z hľadiska bezpečnosti a zdravia poskytovanú dodávateľom, úrovne, druhu a trvania skutočnej expozície konkrétnym chemickým faktorom, podmienkam práce súvisiacich s chemickými faktormi vrátane ich množstva, najvyššími prípustnými expozičnými limitmi alebo biologickými medznými hodnotami, zo záverov z vykonaného zdravotného dohľadu, ak sú dostupné a doplniť plán riadenia rizika s uvedením účinnosti vykonaných alebo zamýšľaných preventívnych a ochranných opatrení, v súlade s § 4 ods. 2 NV SR č. 82/2015 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa NV SR č. 355/2006 Z.z. o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci v znení neskorších predpisov.

Sociálna starostlivosť: V tomto rezorte sú zastúpení najmä zamestnávateľia domovov dôchodcov a sociálnych služieb. V súčasnosti evidujeme v tejto oblasti pracoviská, na ktorých sú vyhlásené rizikové práce z hľadiska rizikového faktoru – psychická pracovná záťaž. Po prehodnotení prác prostredníctvom PZS boli niektoré pracoviská preradené do 2. kategórie práce.

Školstvo: Ide o rezort, v ktorom štátny zdravotný dozor je zabezpečovaný oddelením HDM. V súčasnosti evidujeme 2 stredné odborné školy, v ktorých sú orgánom verejného zdravotníctva vyhlásené rizikové práce z hľadiska expozície fyzikálnemu faktoru hluku zaradené do 3. kategórie.

Predmetom štátneho zdravotného dozoru boli aj menšie zamestnávateľské subjekty – lekárne, prevádzky predajní a služieb, nákupné centrá, veterinárne ambulancie, zubné techniky, čerpacie stanice, zberné suroviny, výkupne, skladové a administratívne priestory, autoopravovne, servisy a pneuservisy a iné. Ide o zdanlivo menej významné prevádzky, avšak často krát je nutné v nich presadzovať základné hygienické požiadavky na pracovné prostredie (požiadavky na denné a umelé osvetlenie, zariadenia na osobnú hygienu, zásobovanie pitnou vodou a teplou vodou, požiadavky na prácu v stojí a pod.). Významnou súčasťou ŠZD bolo aj posudzovanie chránených pracovísk.

Zhoršenie situácie v oblasti ochrany zdravia pri práci a závažné zmeny v pracovnom prostredí sme nezaznamenali.

Zdravotný dohľad prostredníctvom PZS u existujúcich prevádzok je zabezpečený, v prípade uvádzania novovzniknutých priestorov do prevádzky sú zamestnávateľia upozornení na túto povinnosť.

Mimoriadne a havarijné situácie RÚVZ v r. 2016 neevidoval.

Trend vývoja pracovného prostredia a pracovných podmienok v jednotlivých odvetviach výroby a služieb.

V r. 2016 nedošlo k zhoršeniu pracovných podmienok, ani k zániku väčších zamestnávateľov. Väčší zamestnávateľia majú zabezpečené služby PZS, čím je dosiahnutá primeraná úroveň ochrany zdravia pri práci.

Pokračuje sa v hodnotení fyzickej záťaže u zamestnávateľov, u ktorých je táto záťaž aktuálna.

Hlavné príčiny zlepšenia alebo zhoršenia situácie v oblasti ochrany zdravia pri práci a predpokladaný vývoj v najbližších rokoch.

Predpokladaný vývoj v najbližších rokoch je značne závislý od legislatívnych požiadaviek na zabezpečenie ochrany zdravia pri práci a možnosti ich uplatňovania v praxi zamestnávateľov, čo predpokladá vyššiu ponuku odborne zdatných služieb PZS. Problematika je úzko spojená s ekonomickou situáciou jednotlivých zamestnávateľov.

Hlavné problémy v oblasti ochrany zdravia pri práci, ktoré je potrebné riešiť vo všeobecnosti a priamo v okrese.

Pozorovali sme snahu zamestnávateľov podhodnocovať pracovné riziká vyplývajúce z expozície faktorov práce a pracovných podmienok za účelom ich zaradenia do nerizikovej 2. kategórie. Prínos predstavuje nová legislatíva na úseku ochrany zdravia pri práci, kde je potrebné prostredníctvom pracovnej zdravotnej služby zabezpečiť primeraný zdravotný dohľad nad pracovnými podmienkami. Uvedená problematika si vyžaduje vyššie požiadavky na výkonnosť pracovníkov oddelení preventívneho pracovného lekárstva v oblasti štátneho

zdravotného dozoru. Zamestnávateľia prejavujú o uvedenú problematiku vyšší záujem, čo postupne sa môže premietnuť do vyššej miery záujmu o tvorbu priaznivých pracovných podmienok zamestnancov. Význam a poslanie RÚVZ v tejto oblasti narastá.

Situácia v dozore u samostatne zárobkovo činných osôb (SZČO) sa nezmenila – RÚVZ nedisponuje údajmi o týchto osobách a ich činnostiach do doby, kým nepožiadajú o uvedenie priestorov do prevádzky. Pokiaľ SZČO vykonávajú činnosti u iných subjektov oprávnených na podnikanie, ich činnosť je posudzovaná s ohľadom na všeobecné požiadavky ochrany zdravia pri práci, v rámci požiadavky na hodnotenie rizík.

Hodnotenie rizík u SZČO je zabezpečované spravidla z podnetu RÚVZ pri posudzovaní a uvádzaní priestorov do prevádzky.

2. Rizikové práce

Sumarizácia údajov o rizikových prácach v SR.

Vyhlasené rizikové práce podľa vyhlášky MZ SR č. 448/2007 Z. z. o podrobnostiach o faktoroch práce a pracovného prostredia vo vzťahu ku kategorizácii prác z hľadiska zdravotných rizík a o náležitostiach návrhu na zaradenie prác do kategórií (ďalej len „vyhláška MZ SR č. 448/2007 Z. z.“) s faktormi práce a pracovného prostredia, ktoré sa nenachádzajú v číselníkoch ASTR, boli zaslané na adresu: milos.janousek@uvzsr.sk ÚVZ SR dňa 13.1.2016.

Tabuľka č. 1a

Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2016 podľa prevažujúcej činnosti a podľa kategórie rizikového faktora (1.stupeň prevažujúcej činnosti)

Kód	Prevažujúca činnosť (1.stupeň)	Počet exponovaných pracovníkov					
		3. kategória		4. kategória		spolu	
		celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
A	Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	154	20	2	2	156	22
B	Ťažba a dobývanie	15	0	4	0	19	0
C	Priemyselná výroba	2067	357	60	8	2127	365
D	Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	4	0	0	0	4	0
E	Dodávka vody; čistenie a odvod odpadových vôd, odpady a služby odstraňovania	12	0	0	0	12	0
F	Stavebníctvo	63	0	0	0	63	0
M	Odborné, vedecké a technické činnosti	1	0	0	0	1	0
P	Vzdelávanie	41	35	0	0	41	35
Q	Zdravotníctvo a sociálna výpomoc	216	156	0	0	216	156
R	Umenie, zábava a rekreácia	12	1	0	0	12	1
SPOLU		2 585	569	66	10	2651	579

Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2016 podľa prevažujúcej činnosti a podľa kategórie rizikového faktora (2.stupeň prevažujúcej činnosti)

Kód	Prevažujúca činnosť (2.stupeň)	Počet exponovaných pracovníkov					
		3. kategória		4. kategória		spolu	
		Celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
01	Pestovanie plodín a chov zvierat, poľovníctvo a služby spojené s tým súvisiace	93	11	2	2	95	13
02	Lesníctvo a ťažba dreva	61	9	0	0	61	9
08	Iná ťažba a dobývanie	15	0	0	0	15	0
09	Pomocné činnosti pri ťažbe	0	0	4	0	4	0
10	Výroba potravín	101	59	2	0	103	59
11	Výroba nápojov	83	50	0	0	83	50
15	Výroba kože a kožených výrobkov	91	17	39	8	130	25
16	Spracovanie dreva a výroba výrobkov z dreva a korku okrem nábytku; výroba predmetov zo slamy a prúteného materiálu	859	198	9	0	868	198
17	Výroba papiera a papierových výrobkov	525	14	0	0	525	14
20	Výroba chemikálií a chemických produktov	1	0	0	0	1	0
22	Výroba výrobkov z gumy a plastu	15	1	0	0	15	1
23	Výroba ostatných nekovových minerálnych výrobkov	32	0	0	0	32	0
25	Výroba kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení	203	4	3	0	206	4
27	Výroba elektrických zariadení	27	1	0	0	27	1
28	Výroba strojov, zariadení i.n.	39	0	7	0	46	0
29	Výroba motorových vozidiel, návesov a prívesov	18	0	0	0	18	0
31	Výroba nábytku	55	13	0	0	55	13
33	Oprava a inštalácia strojov a prístrojov	18	0	0	0	18	0
35	Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	4	0	0	0	4	0
37	Čistenie a odvod odpadových vôd	9	0	0	0	9	0
38	Zber, spracovanie a likvidácia odpadov; recyklácia	3	0	0	0	3	0

	materiálov						
42	Inžinierske stavby	33	0	0	0	33	0
43	Špecializované stavebné práce	30	0	0	0	30	0
74	Ostatné odborné, vedecké a technické činnosti	1	0	0	0	1	0
85	Vzdelávanie	41	35	0	0	41	35
86	Zdravotníctvo	4	3	0	0	4	3
87	Starostlivosť v pobytových zariadeniach (rezidenčná starostlivosť)	212	163	0	0	212	153
93	Športové, zábavné a rekreačné činnosti	12	1	0	0	12	1
SPOLU		2 585	569	66	10	2651	579

Tabuľka č. 1c

Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2016 podľa druhu a kategórie rizikového faktora (1.stupeň triedenia podľa rizikového faktora)

Rizikový faktor (1.stupeň)	Počet exponovaných pracovníkov					
	3. kategória		4. kategória		spolu	
	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
Biologický faktor	1	0	0	0	1	0
Elektromagnetické polia	3	0	0	0	3	0
Fyzická záťaž	304	82	3	0	307	82
Hluk	1 936	269	14	0	1 950	269
Chemické látky a zmesi	486	105	92	34	578	139
Psychická pracovná záťaž	248	187	0	0	248	187
Vibrácie	59	0	2	0	61	0

Tabuľka č. 1d

Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2016 podľa druhu a kategórie rizikového faktora – okrem chemických látok a zmesí (1. a 2.stupeň)

Rizikový faktor (2.stupeň)	Počet exponovaných pracovníkov					
	3. kategória		4. kategória		spolu	
	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
Biologický faktor Tuberkulóza	1	0	0	0	1	0
Elektromagnetické polia						

Elektromagnetické polia	3	0	0	0	3	0
Fyzická záťaž						
Pracovná poloha						
Dlhodobé nadmerné jednostranné zaťaženie	304	82	3	0	307	82
Hluk						
Ustálený	321	1	0	0	321	1
Premenný	1 605	267	14	0	1 619	267
Impulzový	10	1	0	0	10	1
Psychická pracovná záťaž						
Psychická pracovná záťaž	248	187	0	0	248	187
Vibrácie						
Prenášané na ruky	59	0	2	0	61	0

Tabuľka č. 1e

Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2016 podľa druhu a kategórie rizikového faktora – chemické látky a zmesi (2.stupeň triedenia)

Chemická látka (2.stupeň)	Počet exponovaných pracovníkov					
	3. kategória		4. kategória		spolu	
	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
alergén	128	14	0	0	128	14
dermatotropný	65	25	23	0	88	25
dráždivé	131	22	39	16	170	38
chemický karcinogén/mutagén	115	18	8	8	123	26
jedovaté – toxické	96	14	8	8	104	22
látky poškodzujúce reprodukciu	6	3	0	0	6	3
pevné aerosóly	175	54	16	2	191	56
veľmi jedovaté – veľmi toxické	89	4	7	0	96	4
žieravé	69	3	38	8	107	11

Komentár:

Predpokladané príčiny zmien oproti predchádzajúcemu roku /rokom.

K 31.12.2016 je v regióne Liptov **107** právnických osôb a fyzických osôb – podnikateľov s vyhlásenými rizikovými prácami. Počet exponovaných zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce v tretej a štvrtej kategórii – **2 651**, z toho **579 žien**; v štvrtej kategórii sú práce zaradené u 7 podnikateľských subjektov s celkovým počtom zamestnancov 66, z toho 10 žien. Oproti roku 2015 došlo v roku 2016 k zvýšeniu počtu zamestnancov, ktorí vykonávajú práce

zaradené do 3. kategórie o 97; u prác zaradených do 4. kategórie sa znížil počet o 8 pracovníkov. Z celkového počtu zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce stúpol počet žien v 3. kategórii o 30 a znížil sa počet žien v 4. kategórii o 4.

Zvýšenie počtu pracovníkov exponovaných jednotlivým faktorom práce a pracovných podmienok (predovšetkým hluku v priemyselnej výrobe o 89 a fyzickej záťaži v priemyselnej výrobe o 29) bolo zaznamenané predovšetkým v dôsledku prehodnotenia (aktualizácie) zdravotných rizík v dozorovaných prevádzkach. Najviac evidovaných zamestnancov, ktorí sú exponovaní rizikovému faktoru hluk, sú na pracoviskách spracovania dreva, výroby výrobkov z dreva a výroby papiera (IKEA Industry Slovakia, s.r.o., OZ Jasná, Závažná Poruba, Rettenmeier Tatra Timber, s.r.o., Liptovský Hrádok, Mondi SCP, a.s., Ružomberok).

Do 31.12.2016 bolo Regionálnym úradom verejného zdravotníctva so sídlom v Liptovskom Mikuláši vydaných **29** rozhodnutí vo veci zaradenia, vyradenia alebo zmeny rizikových prác, z toho:

- 21 rozhodnutí bolo vydaných k zaradeniu prác do kategórií
- 3 rozhodnutia boli vydané k zmene zaradenia pracovných činností do príslušných kategórií (z tretej kategórie do druhej kategórie práce)
- 2 rozhodnutia na zaradenie prác do štvrtej kategórie (existujúce pracoviská, každoročne vydávané rozhodnutie)
- 3 rozhodnutia boli vydané vo veci vyradenia prác z tretej kategórie z dôvodu ukončenia výrobných činností.

Návrhy na určenie rizikových prác sú vypracovávané v súlade s vyhláškou MZ SR č. 448/2007 Z.z.

Situácia pri určovaní rizikových prác u samostatne zárobkovo činných osôb (SZČO) a samostatne hospodáriacich roľníkov, vrátane zabezpečenia cielených lekárskeho preventívnych prehliadok vo vzťahu k práci.

Hodnotenie rizík u SZČO je zabezpečované spravidla z podnetu RÚVZ pri posudzovaní a uvádzaní priestorov do prevádzky. V našom regióne máme evidované dve fyzické osoby – podnikatelia, ktoré nezamestnávajú iné osoby a vykonávajú rizikové práce. Ide o SZČO vykonávajúcu reguláciu živočíšnych škodcov a SZČO vykonávajúcu výrobu okien. V rámci štátneho zdravotného dozoru na rizikových pracoviskách bola požadovaná písomná dohoda o tom, kto zaisťuje bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci v prípade, že zamestnanci viacerých zamestnávateľov alebo fyzické osoby oprávnené na podnikanie plnia úlohy na spoločnom pracovisku

Stav pri určovaní rizikových prác - faktor psychická pracovná záťaž (trend vývoja, predpokladané príčiny zmien, hlavné problémy a návrhy riešení, konzultovanie návrhov na určenie rizikových prác s ÚVZ SR).

V r. 2016 došlo k zníženiu počtu o 5 pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce, ktoré boli zaradené do 3. kategórie rizika, rizikový faktor psychická záťaž. Ide o práce v zariadeniach - domovy sociálnych služieb a špecializované zariadenia.

Návrhy na určenie rizikových prác neboli konzultované s ÚVZ SR.

Stav pri určovaní a prehodnocovaní rizikových prác – faktor ionizujúce žiarenie v zdravotníckych zariadeniach.

RÚVZ neeviduje rizikové práce z hľadiska ionizujúceho žiarenia v zdravotníckych či iných zariadeniach. V r. 2016 RÚVZ neurčoval a neprehodnocoval rizikové práce – faktor ionizujúce žiarenie.

Zhodnotiť plnenie povinnosti zamestnávateľov vypracovať informáciu o výsledkoch hodnotenia zdravotných rizík a o vykonaných opatreniach na pracovisku (§ 30 ods. 1 písm. l) zákona č. 355/2007 Z. z.

Uvedenú povinnosť splnilo 79 podnikateľských subjektov, čo predstavuje necelých 74 % z celkového počtu zamestnávateľov s vyhlásenými rizikovými prácami, čo je porovnateľné s predchádzajúcim rokom.

3. Zabezpečenie pracovnej zdravotnej služby podľa § 30a až 30d zákona č. 355/2007 Z.z.

V roku 2016 v rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru kontroloval RÚVZ aj plnenie povinnosti zamestnávateľov v súlade s § 30 zákona č. 355/2007 Z.z., pri uvádzaní priestorov do prevádzky pre nové subjekty zároveň upozorňoval na plnenie tejto povinnosti. Väčšina zamestnávateľov povinnosť zabezpečenia zdravotného dohľadu pre zamestnancov plní, u zamestnávateľov kde sú vyhlásené rizikové práce je zdravotný dohľad zabezpečovaný prostredníctvom tímu PZS, u zamestnávateľov, kde sú práce zaradené do druhej kategórie, je väčšinou zdravotný dohľad zabezpečovaný bezpečnostnými technikmi, ktorí vykonávajú samostatne dodávateľským spôsobom činnosť pracovnej zdravotnej služby na základe ohlásenia Úradu verejného zdravotníctva SR. Zároveň evidujeme subjekty, ktoré majú zabezpečenú PZS svojimi vlastnými zamestnancami.

Zabezpečovanie LPP vo vzťahu k práci vlastnými lekármi pracujúcimi v tíme PZS evidujeme v pracovných zdravotných službách regiónu – TeamPrevent Santé, s.r.o., GAJOS s.r.o., ÚVN SNP Ružomberok. Niektoré PZS zabezpečujú výkon LPP vo vzťahu k práci prostredníctvom praktických lekárov, ktorí aj v minulosti tieto lekárske prehliadky vykonávali, na základe zmluvných vzťahov. Výkon a frekvencia LPP vo vzťahu k práci je zabezpečovaná v súlade s § 30e zákona č. 355/2007 Z.z.

PZS TeamPrevent Santé, s.r.o. a GAJOS, s.r.o. majú zriadené v okrese ambulancie pracovného lekárstva, v ktorých sú lekármi PZS vykonávané LPP vo vzťahu k práci a ktoré boli posúdené RÚVZ. Zároveň boli v r. 2016 uvedené do prevádzky priestory spoločností, ktoré vykonávajú zdravotný dohľad nad pracovnými podmienkami zamestnancov vykonávajúcich práce zaradené do kategórie 1 a 2 – SK-Stolamed, s.r.o. Likavka a LIVONEC SK, s.r.o., Ružomberok.

Úroveň zdravotného dohľadu nad pracovným prostredím vykonávaným pracovnými zdravotnými službami všeobecne:

RÚVZ má možnosť hodnotiť prácu tímov PZS zväčša prostredníctvom predkladaných dokumentov zamestnávateľmi – posudky o riziku, prevádzkové poriadky, návrh na zaradenie prác do kategórií. Odborná úroveň podaní sa v porovnaní s minulým obdobím zlepšila u tímov PZS, stále pretrváva nižšia odborná zdatnosť pri návrhoch prevádzkových poriadkov pre faktory práce a pracovného prostredia, ktoré predkladajú PZS vykonávajúce samostatne dodávateľským spôsobom niektoré činnosti PZS – dohľad nad pracovnými podmienkami zamestnancov vykonávajúcich práce zaradené do kategórií 1 a 2. V týchto návrhoch napr. v posúdení rizika prevláda všeobecnosť podania, neaplikovanie vedomostí o riziku vo vzťahu ku konkrétnym profesiám, nízka znalosť a schopnosť analýzy pracovných postupov vo vzťahu k rizikám pre zdravie a k hodnoteniu expozícií, obzvlášť tam, kde nie všetky chemické faktory sú merateľné, alebo merané. Hodnotenie fyzickej záťaže a lokálnej svalovej záťaže, podobne ako aj všetky úkony PZS, sú spojené so značnou finančnou záťažou pre zamestnávateľov.

PZS GAJOS s.r.o. od r. 2013 vykonáva služby v oblasti fyziológie práce. Vykonávajú objektivizáciu celkovej a lokálnej svalovej záťaže, hodnotenie a posúdenie pracovných polôh

ako aj hodnotenie a posúdenie miesta výkonu práce. Z tohto dôvodu u zamestnávateľov, u ktorých PZS GAJOS s.r.o. zabezpečuje zdravotný dohľad pre zamestnancov, došlo k nárastu posudzovania fyzickej záťaže.

Tabuľka č.13a

PZS u zamestnávateľa – vlastnými zamestnancami								
RÚVZ	Tímom PZS		Lekárom		Verejným zdravotníkom		Bezpečnostným technikom**)	
	Počet subjektov*	Počet zamestnancov / z toho v kategórii 3 a 4	Počet subjektov*	Počet zamestnancov	Počet subjektov*	Počet zamestnancov	Počet subjektov*	Počet zamestnancov
L.Mikuláš	3	20/0	3	9			8	463

Tabuľka č.13b

PZS u zamestnávateľa – dodávateľským spôsobom								
RÚVZ	Tímom PZS		Lekárom		Verejným zdravotníkom		Bezpečnostným technikom*)	
	Počet kontrolovaných subjektov	Počet zamestnancov / z toho v kategórii 3 a 4	Počet kontrolovaných subjektov	Počet zamestnancov	Počet kontrolovaných subjektov	Počet zamestnancov	Počet kontrolovaných subjektov	Počet zamestnancov
L.Mikuláš	186	5769/939			2	13	62	372

Tabuľka č.13c

PZS – zamestnávateľ nemá zabezpečení				
RÚVZ	v subjektoch, kde nie sú vyhlásené rizikové práce		v subjektoch s vyhlásenými rizikovými prácami	
	Počet kontrolovaných subjektov	Počet zamestnancov	Počet kontrolovaných subjektov	Počet zamestnancov / z toho v kategórii 3 a 4

š	L.Mikulá	58	161	0	0/0
---	----------	----	-----	---	-----

Komentár:

Údaje uvedené v tabuľkách sú z výkonu štátneho zdravotného dozoru prevažne oddelenia PPL, z ostatných oddelení RÚVZ oddelenie HDM predložilo 20 príloh k záznamu z výkonu ŠZD – zabezpečenie zdravotného dohľadu pri práci a oddelenie HV 12 príloh, ostatné oddelenia RÚVZ prílohy v priebehu roka 2016 nepredkladali. Zamestnávateľia majú uzavreté zmluvy s PZS dodávateľským spôsobom, údaje o zabezpečení PZS vlastnými zamestnancami sú z písomných oznámení. Na povinnosti zabezpečiť pre zamestnancov zdravotný dohľad prostredníctvom pracovnej zdravotnej služby najneskôr do dvoch mesiacov od začatia svojej činnosti sú účastníci konania upozorňovaní počas ŠZD a v rozhodnutí na uvedenie priestorov do prevádzky.

Tabuľka č. 13d

Sankcie za správne delikty súvisiace so zabezpečením PZS a činnosťou PZS (k 31.12.)					
RÚVZ	Názov a sídlo kontrovan ého subjektu	Správny delikt podľa § 57 ods. 22 písm. b) zákona č. 355/2007 Z. z.	Správny delikt podľa § 57 ods. 24 zákona č. 355/2007 Z. z.	Správny delikt podľa § 57 ods. 45 zákona č. 355/2007 Z. z.	V sume €
LM		(zamestnávateľ nezabezpečil zdravotný dohľad pre zamestnancov)	(nedostatky týkajúce sa činnosti tímov PZS – držiteľov oprávnenia na výkon PZS)	(nedostatky týkajúce sa subjektov, ktoré vykonávajú samostatne dohľad nad pracovnými podmienkami)	

RÚVZ v roku 2016 neuložil sankciu za správny delikt súvisiaci so zabezpečením PZS a činnosťou PZS.

4. Prešetrovanie podozrení na chorobu z povolania

V roku 2016 bolo prešetrovaných 5 prípadov podozrení na chorobu z povolania. Žiadosti o šetrenie pracovnej anamnézy, vykonávaných prác a pracovných podmienok boli zaslané v troch prípadoch Univerzitnou nemocnicou Martin, Klinikou pracovného lekárstva a toxikológie, v dvoch prípadoch bola žiadanka na hygienický prieskum zaslaná ambulanciou dermatovenerológa Liptovský Mikuláš.

Dva prípady prešetrovaných podozrení na chorobu z povolania sa týkali ochorenia

z DNJZ – položka č. 29 zoznamu chorôb z povolania, v oboch prípadoch boli priznané choroby z povolania.

Jeden prípad podozrenia na chorobu z povolania bol šetrený v prevádzke kovovýroby výrobného družstva – položka č. 47 zoznamu chorôb z povolania. Počas šetrenia bolo zistené, že zamestnávateľ má zabezpečený zdravotný dohľad pre zamestnancov a zároveň mal schválený prevádzkový poriadok pre pracovné činnosti spojené s expozíciou chemickým faktorom, ktorý ale nebol aktualizovaný v súvislosti so zmenou používaných prípravkov. Na základe zistených nedostatkov v súvislosti so šetrením spôsobu práce a pracovných podmienok boli zamestnávateľovi uložené opatrenia a vydané rozhodnutie – pokyn. Prevádzkovateľ následne predložil na schválenie aktualizovaný prevádzkový poriadok pre chemické faktory. Choroba z povolania nebola priznaná.

Ďalšie dva prípady podozrenia na chorobu z povolania sa týkali profesionálneho ochorenia - kontaktná alergia – položka č. 22 zoznamu chorôb z povolania. Oba prípady boli u zamestnávateľov koželužského priemyslu. V jednom prípade išlo o alergiu na gumu, pracovníčka pracovala v profesiách, kde bolo nevyhnutné používanie ochranných pracovných rukavíc, ktoré mohli spôsobiť senzibilizáciu pokožky rúk. Zamestnávateľ má uzavretú zmluvu s pracovnou zdravotnou službou, ale hodnotenie rizika v súvislosti s expozíciou chemickým látkam a chemických zmesiam bolo z roku 2009. Z uvedeného dôvodu má zamestnávateľ zabezpečiť aktuálne hodnotenie tohto rizika v súlade s platnou legislatívou, toto zabezpečí v prípade, ak bude pokračovať vo výrobných procesoch, pri ktorých sa používajú chemické látky a zmesi. V druhom prípade bola pracovníkovi diagnostikovaná kožná alergia na chróm, pracovník pracoval na pracovisku, kde bolo posúdené riziko pre činnosti spojené s expozíciou chemickým faktorom a rozhodnutím orgánu verejného zdravotníctva zaradené do 3. kategórie rizikových prác pre chróm ako kožný faktor. Zamestnávateľ má zabezpečený zdravotný dohľad prostredníctvom pracovnej zdravotnej služby.

Univerzitnou nemocnicou Martin, Klinikou pracovného lekárstva a toxikológie bola zaslaná žiadosť o šetrenie pracovnej anamnézy, vykonávaných prác a pracovných podmienok u pracovníka, ktorý bol zamestnancom spoločnosti, v mene ktorej koná Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, preto bola táto žiadosť odstúpená na vybavenie vecne príslušnému orgánu vo veci konať.

Na základe odvolania sa pacientky voči nepriznaniu choroby z povolania v decembri 2015, bol prípad prejednaný na Celoslovenskej komisii pre posudzovanie chorôb z povolania v Bratislave 21.4.2016 so záverom neschválenia choroby z povolania na základe predloženej zdravotnej dokumentácie a potvrdenia neuznania choroby z povolania.

Tabuľka č. 9

Prešetrovanie podozrení na chorobu z povolania						
číslo položky Zoznam CHzP	dg.	organizácia (posledný zamestnávateľ)	profesia	záver prešetrovania S / N / ? / K / X*	Lehota (v dňoch)	
29	G560	Eltek,s.r.o., L. Hrádok	elektromechanik	S	60	
29	M771	SlovTan Contract Tannery, s.r.o., L. Mikuláš	pracovník pri spracovaní koží	S	57	
47	J680	KOVO	robotník kovovýroby	N	52	

			BOHUNKA, výrobné družstvo, Ružomberok			
	22	L23.0	SlovTan Contract Tannery, s.r.o., L. Mikuláš	pracovník mokrej dielne	S	47
	22	L23.5	NICOLAUS LEATHER s.r.o., L. Mikuláš	pracovník pri úprave a predúprave usní	S	43
SPOL U	5					

5. Choroby z povolania

V roku 2016 boli priznané 2 choroby z povolania, obe v položke 29 zoznamu chorôb z povolania. Jedna choroba z povolania bola šetrená u zamestnávateľa v koželužskom priemysle, ktorý má zabezpečený zdravotný dohľad pre zamestnancov pracovnou zdravotnou službou a zároveň bolo v predchádzajúcom období vykonané hodnotenie fyzickej záťaže zamestnancov, na základe ktorého boli rozhodnutím RÚVZ zaradené práce na pracovisku, kde bola šetrená choroba z povolania, do 3. a 4. kategórie práce, faktor fyzická záťaž.

V druhom prípade bola choroba z povolania priznaná u zamestnávateľa v elektrotechnickom priemysle, u ktorého sa šetril v poradí druhý prípad podozrenia na chorobu z povolania v položke 29 zoznamu chorôb z povolania (prvý v roku 2015). Zamestnávateľ má zabezpečený zdravotný dohľad pracovnou zdravotnou službou a vypracovaný posudok o riziku pri práci s fyzickou záťažou (2. kategória práce). Choroba z povolania bola priznaná dňa 23.5.2016. Zamestnávateľ sa voči priznaniu choroby z povolania odvolal a prípad bol následne posúdený v Celoslovenskej komisii pre posudzovanie chorôb z povolania v Bratislave so záverom schválenia a potvrdenia uznania choroby z povolania.

6. Toxické a veľmi toxické chemické látky a zmesi

Problematika toxických a veľmi toxických chemických látok a zmesí bola sledovaná pri uplatňovaní NV SR č. 82/2015 Z.z. ktorým sa mení a dopĺňa NV SR č. 355/2006 Z.z. o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci v znení neskorších predpisov a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady 1272/2008/EHS najmä pri posudzovaní prevádzkových poriadkov a posudkov o riziku a pri uvádzaní priestorov do prevádzky.

V roku 2016 bol v poľnohospodárskom sektore vykonaný štátny zdravotný dozor u 3 subjektov, ktorý bol zameraný aj na zaobchádzanie s toxickými a veľmi toxickými látkami a zmesami. Na základe zistených skutočností počas štátneho zdravotného dozoru bolo pre 2 subjekty vydané RÚVZ rozhodnutie – pokyn, v ktorom im bolo uložené aktualizovať posúdenie zdravotných rizík vyplývajúcich z expozície pracovníkov zdraviu škodlivým faktorom práce a pracovného prostredia (chemický faktor) pri činnostiach súvisiacich s aplikáciou prípravkov na ochranu rastlín, s následným predložením prevádzkového poriadku na schválenie. V poľnohospodárskom sektore pretrvávajú tendencie nepoužívať, alebo minimálne používať prípravky na ochranu rastlín, ktoré sú klasifikované ako toxické. V rámci nášho regiónu evidujeme 2 sektory, ktoré prešli v rámci svojej činnosti na ekologické

hospodárstvo. Na chemickú ochranu rastlín sa používajú len také prípravky, ktoré sú evidované v platnom zozname povolených prípravkov na daný kalendárny rok, ich spotreba je evidovaná. Zásoby chemických prípravkov na ochranu rastlín sú v družstvách minimálne.

Možno konštatovať, že používanie veľmi toxických látok a zmesí a toxických látok a zmesí sa v praxi u zamestnávateľov redukuje. Konzultácie k problematike sú priebežne poskytované. V roku 2016 boli pri uvádzaní priestorov do prevádzky zároveň schválené prevádzkové poriadky pre chemický faktor, kde bolo zohľadnené používanie veľmi toxických a toxických látok a zmesí v koželužskom priemysle, vo verejných lekárňach (reagenčný aparát), v biochemickom laboratóriu (diagnostiká), v predajni hobbí a v predajniach záhradkárskych potrieb (originálne balenia určené na predaj). Zodpovední pracovníci sú odborne spôsobilí pre prácu s veľmi toxickými a toxickými látkami a zmesami. V riešení je problematika expozície pracovníkov nemocničnej lekárne pri manipulácii s formaldehydom a kyselinou peroctovou.

Mimoriadne situácie a havárie: neevidujeme

7. Karcinogénne a mutagénne faktory

Situácia v evidencii zamestnancov pracujúcich v riziku karcinogénnych a mutagénnych faktorov sa v priebehu roka 2016 v porovnaní s rokom 2015 príliš nezmenila. Významné použitie karcinogénnych a mutagénnych látok je aktuálne v Liptovskej nemocnici s poliklinikou MUDr. Ivana Stodolu Liptovský Mikuláš, Liptovský Mikuláš, pri podávaní cytostatík. Práce súvisiace s prípravou, riedením a podávaním cytostatík na Internom oddelení – ambulancii poliklinického onkológa a ambulancii klinickej onkológie sú zaradené do 3. kategórie. V databáze sú ďalej evidovaní zamestnávatelia, kde sa používajú technológie asfaltovania ciest a chodníkov za tepla, pri prácach vo vonkajšom teréne, kedy môžu byť zamestnanci exponovaní PAU (benzo-a-pyrén), spaľovňa nebezpečného odpadu (pevný aerosól - sadze, 3. kategória práce), laboratória pri vykonávaní laboratórných analýz (2. kategória práce). Zároveň sú používané karcinogénne a mutagénne látky ako súčasť reagenčného aparátu v lekárňach, kde je expozícia minimálna.

Expozícia karcinogénnym a mutagénnym faktorom je aj u zamestnancov, ktorí vykonávajú odstraňovanie azbestových materiálov alebo materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb. Zamestnávatelia si plnia povinnosť oznamovacej činnosti a predkladajú RÚVZ oznámenia o začatí prác odstraňovania azbestových materiálov zo stavieb (tabuľka 5b).

V roku 2016 nebol v rámci plánovaných kontrol rizikových prác vykonaný štátny zdravotný dozor na pracoviskách, kde sú práce zaradené do 3. alebo 4. kategórie práce pre karcinogénne a mutagénne faktory. Dozor na pracoviskách s expozíciou karcinogénnym a mutagénnym faktorom bol vykonaný pri uvádzaní priestorov do prevádzky (lekárne, laboratórium SlovTan Contract Tannery spol. s r.o.).

U jedného z prevádzkovateľov v elektrotechnickom priemysle bolo zrušené pracovisko pokovovacej linky, na ktorom boli o.i. zaradené práce do tretej kategórie karcinogénne faktory.

Register zamestnávateľov, u ktorých sa používajú karcinogénne a mutagénne faktory je vedený. Tento bude doplnený o register zamestnávateľov, u ktorých sú používané reprotoxické látky z dostupných podkladov o hodnotení rizík pri práci s chemickými faktormi.

Počet zamestnancov exponovaných karcinogénnym a mutagénnym faktorom v SR - najčastejší výskyt podľa krajov						
Chemický karcinogén, chem. mutagén, proces s rizikom chemickej karcinogenity (vrátane azbestu)		Klasifikácia*	Počet exponovaných (vrátane azbestu) (vrátane RP) celkom / ženy		Počet podnikov / organizácií	Výsl. merania/ množstvo spotrebovaných látok/rok**
1.	cytostatiká	proces s r.ch.k	4	4	1	6 273 ampúl/rok
2.	formaldehyd	proces s r.ch.k	2	2	1	8,9 kg/mesiac
3.	PAU benzo-a-pyrén	karc.1B mut.1B	6	0	3	N
4.	trichlóretylén	karc. 1B mut. 2	2	2	1	N
5.	pevný aerosól (sadze)	karc. 1			1	N
6.	azbest	karc.1A	34	0	9	175,98 ton/rok

kat. 1A – dokázaný karcinogén pre ľuďí

kat. 1B – pravdepodobný karcinogén

proces s r.ch.k. – proces s rizikom chemickej karcinogenity

**N – objektivizácia nevykonaná, resp. spotreba neudaná

Tabuľka č. 5b

Oznámenia o výkone odstraňovania azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest a výkon štátneho zdravotného dozoru podľa zákona § 41 ods. 16 zákona č.355/2007 Z.z. a NV SR č. 253/2006 Z. z.	Počet
Oznámenia o začatí výkonu odstraňovania azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest	56
Výkon štátneho zdravotného dozoru po oznámení o začatí výkonu odstraňovania azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest	0

Komentár: V roku 2016 bolo posúdených celkovo **56** návrhov na činnosti spojené s odstraňovaním a likvidáciou materiálov obsahujúcich azbest, z toho **52** návrhov bolo na odstraňovanie a likvidáciu materiálov obsahujúcich azbest v exteriéri, **2** návrhy v interiéri a **2** návrhy v bytových jadrách v budovách na bývanie.

8. Výkony v štátnom zdravotnom dozore

Tabuľka č. 2

Štátny zdravotný dozor (preventívne aktivity)	Počet		
A. Rozhodnutia súhlasné / nesúhlasné § 13 ods. 4 zákona č. 355/2007 Z. z.	RÚVZ	ÚVZ SR	Spolu

- o návrhoch na uvedenie priestorov do prevádzky vrátane návrhov na zmenu v ich prevádzkovaní a ak si to vyžaduje objektivizáciu faktorov životného prostredia alebo pracovného prostredia, o návrhoch na uvedenie priestorov do skúšobnej prevádzky	174/0		
- o návrhoch na schválenie prevádzkových poriadkov a návrhoch na ich zmenu	96 /1		
- o návrhoch na používanie biologických faktorov, na zmenu ich použitia	4/0		
- o návrhoch na skladovanie a manipuláciu s veľmi toxickými látkami zmesami na pracovisku vrátane ich použitia pri dezinfekcii, regulácii živočíšnych škodcov a na ochranu rastlín			
- o návrhoch na činnosti spojené s výrobou, spracovaním, manipuláciou, skladovaním, prepravou a zneškodňovaním chemických karcinogénov a mutagénov na pracovisku			
- o návrhoch na odstraňovanie azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb	56/0		
- o návrhoch na zaradenie prác do tretej alebo štvrtej kategórie, návrhoch na ich zmenu alebo vyradenie	29/0		
- o návrhoch na zriaďovanie a prevádzku pohrebiska, pohrebnej služby, krematória a na činnosti súvisiace s prevozom mŕtvych podľa osobitných predpisov			
- ostatné	82/0		
S p o l u:	441/1		
B. Rozhodnutia – pokyny - opatrenia	13 300		
C. Vydané / odobraté oprávnenia na činnosti pracovnej zdravotnej služby	-		
D. Vydané / odobraté oprávnenia na odstraňovanie azbestových materiálov zo stavieb	-		
E. Záväzná stanoviská :			
- § 13 ods. 2 zákona č.355/2007 Z.z. s prihliadnutím na zákon č.24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov a zákon č.39/2013 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečistenia životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov			
§ 13 ods. 3 zákona č. 355/2007 Z. z.			
- k územným plánom a k návrhom na územné konanie	4		
- k návrhom na kolaudáciu stavieb a k návrhom na zmenu v užívaní stavieb	44		
- k návrhom na využívanie vodných zdrojov na zásobovanie pitnou vodou	-		

Komentár:

V roku 2016 bolo okrem uvedeného v tabuľke spracovaných ďalších 214 písomností (odpovede, výzvy, správy, oznámenia, upozornenia, vyjadrenia, pozvánky, správy zo šetrení podozrení na CHzP, stanoviská). Z počtu 96 vydaných rozhodnutí k návrhu na schválenie prevádzkových poriadkov bolo 54 rozhodnutí vydaných súčasne aj k uvedeniu priestorov do prevádzky. 41 rozhodnutiami boli schválené prevádzkové poriadky pre viac faktorov súčasne. Pre prácu s expozíciou biologickým faktorom boli schválené 4 prevádzkové poriadky a to pre zdravotnícke zariadenie ústavu na výkon trestu odňatia slobody, skládku odpadu technických služieb, vodnú elektrárňu (separácia naplaveného odpadu, odstraňovanie uhynutých zvierat) a jeden prevádzkový poriadok pre expozíciu biologickým faktorom bol schválený súčasne s uvedením priestorov biochemického laboratória polikliniky do prevádzky.

Vo všetkých schválených prevádzkových poriadkoch pre pracovné činnosti spojené s expozíciou biologickým faktorom bolo na základe posúdenia expozície pracovníkov biologickým faktorom navrhnuté zaradenie jednotlivých profesií do 2. kategórie práce.

Tabuľka č. 3

Štátny zdravotný dozor a súvisiace činnosti	P o č e t
Výkon ŠZD (ukončený záznamom)	327
Šetrenie sťažností (vykazuje odbor, ktorý je nositeľom úlohy)	0
Šetrenie petícií	0
Šetrenie podnetov na výkon ŠZD	3
Odborné stanoviská (expertízy)	0
Konzultácie	498
Poradenstvo - individuálne - skupinové	-
Iné činnosti*	

Komentár:

Sťažnosti: Odd. preventívneho pracovného lekárstva neriešilo.

Podnety: V r. 2016 boli šetrené 3 podnety na výkon ŠZD.

- Odstúpenie časti podnetu z Inšpektorátu práce Žilina na prešetrenie nevhodných pracovných podmienok v prevádzke výroby textilných výrobkov v Ružomberku, nekúrenie zima a chlad v zimnom období, v lete horúce a prašné prostredie. Štátnym zdravotným dozorom neboli zistené nedostatky, na ktoré pisatelia podnetu poukazovali.
- Odstúpenie podnetu zo Slovenskej obchodnej inšpekcie v Žiline, anonymné podanie z e-mailovej adresy sa týkalo prevádzkovania priestorov stolárskej dielne v Liptovskom Hrádku, bez posúdenia orgánom verejného zdravotníctva. Počas štátneho zdravotného dozoru bolo zistené, že objekt, v ktorom sa mala nachádzať predmetná prevádzka bol uzamknutý, neoznačený. Na základe výzvy zo strany RÚVZ fyzická osoba – podnikateľ, na ktorého bol podnet podaný uviedol, že v prevádzke pracuje len príležitostne pre vlastnú potrebu a stolársku činnosť vykonáva v inej prevádzke v Liptovskom Mikuláši.
- Písomný podnet občana na prešetrenie skutkového stavu a odstránenie stavby. Podnet poukazoval na vykonávanie opráv poľnohospodárskej techniky spoločnosťou, na

A – azbest
B – biologické faktory
C – chemické faktory
H – hluk
K – karcinogénne a mutagénne faktory

N – neionizujúce žiarenie
P – psychická pracovná záťaž
R – bremená
V – vibrácie
Z – zobrazovacie jednotky

Komentár:

V r. 2016 bolo vyhodnotených 5 kontrolných listov pre zobrazovacie jednotky, ktoré boli použité počas štátneho zdravotného dozoru pri kontrole pracovných podmienok, pracovného prostredia a spôsobu práce zamestnancov chráneného pracoviska. Z výsledkov ich vyhodnotenia vyplynulo, že zamestnanci sú informovaní o vplyve ich práce a pracovných podmienok na zdravie a zamestnávateľ vykonal opatrenia na ochranu zraku pri práci so zobrazovacími jednotkami.

9. Podpora zdravia pri práci

Zdravotno – výchovné aktivity:

Prerokované boli otázky súvisiace s hodnotením rizík pri práci a prevencie chorôb z povolania u zamestnávateľov, u ktorých boli hlásené choroby z povolania vplyvom faktorov DNJZ. Intervencie zamerané na znižovanie zdravotných rizík pri práci boli zabezpečované prostredníctvom konzultácií priebežne.

Intervencie zamerané na znižovanie zdravotných rizík zo životného štýlu zamestnancov boli zabezpečené v roku 2016 prostredníctvom aktivít poradne zdravia v 20 podnikoch, firmách, školách a iných organizáciách. Celkovo bolo vyšetrených 371 zamestnancov.

V oblasti prevencie chronických neinfekčných ochorení (srdcovo - cievnych, nádorových a cukrovky) boli realizované nasledovné intervenčné aktivity: vyšetrenie krvi, meranie tlaku krvi a pulzu, zisťovanie osobnej a rodinnej anamnézy, meranie antropometrických parametrov, poskytovanie poradenstva v oblasti rizikových faktorov spôsobu života so zameraním sa na oblasť výživy, pohybovej aktivity a nefajčenia.

Vyšetrovanie zamestnancov bolo vykonávané prístrojmi: Omron – analyzátor stavby tela, tlakomer OMRON- ic-10, Reflotron Plus a Accutrend.

Podľa zistených hodnôt a údajov, bolo niektorým zamestnancom vypočítané celkové rizikové skóre, ktorým sa určuje pravdepodobnosť ochorenia na diabetes mellitus v najbližších 10 rokoch a poskytnuté poradenstvo v oblasti nefarmakologického ovplyvňovania krvného tlaku.

Pri výkone ŠZD je súbežne vedené poradenstvo najmä u menších zamestnávateľov, ktorí o problematike legislatívnych požiadaviek na ochranu zdravia pri práci nie sú dostatočne informovaní. Fyzické a právnické osoby oprávnené na podnikanie najčastejšie zaujíma problematika postupu RÚVZ pri schvaľovaní chránených pracovísk, problematika vyhlasovania rizikových prác a otázky kategorizácie prác.

10. Špecializované úlohy a iná odborná činnosť

Tabuľka č. 12

Špecializované úlohy a iná odborná činnosť				
Prednášky	Publikácie	Zahraničné	Špeciali-	Iné

na odborných podujatiach (počet prednášok)	Pregraduálna a postgraduálna výchova (počet hodín)	v odborných časopisoch a zborníkoch (počet)	pracovné a študijné cesty (počet)	zované úlohy (počet)	činnosti (počet)
1		-	-		

Komentár:

Prednášková činnosť:

- V mesiaci máj 2016 sa v Liptovskom Mikuláši konala celoslovenská pracovná porada odborov a oddelení preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie RÚVZ SR.
- V rámci pregraduálnej výchovy je v RÚVZ zabezpečovaná odborná prax pre študentov fakulty verejného zdravotníctva KU Ružomberok; oddelenie PPL sa podieľa na vedení praxe študentov 2. a 3. ročníka bakalárskeho štúdia.

11. Vyhodnotenie Dohody o spolupráci a koordinácii činností medzi ÚVZ SR a NIP v oblasti ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti pri práci, zo dňa 15.3.2011 (zaslaná listom č. OPPL/2362/2011-Oj zo dňa 15.3.2011)

Článok 7 Spolupráca regionálnych hygienikov a inšpektorov práce.

V roku 2016 bol v rámci koordinovanej kontroly vykonávanej orgánmi štátnej správy podľa § 24 ods. 3), 15), 16) zákona č. 128/2015 Z.z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v súlade s plánom koordinovanej kontroly, vykonaný dňa 26.10.2016 štátny zdravotný dozor v prevádzke Regeneračný kotol RK 3, spoločnosti Mondi SCP, a.s., Tatranská cesta 3, Ružomberok. Predmetom kontroly bolo dodržiavanie ustanovení zákona NR SR č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a NV SR č. 82/2015 Z.z. ktorým sa mení a dopĺňa NV SR č. 355/2006 Z.z. o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci v znení neskorších predpisov, kontrola druhov používaných chemických látok a chemických zmesí a kontrola spôsobu manipulácie, prepravy a skladovania. Z výsledkov štátneho zdravotného dozoru nevyplývalo pre spoločnosť Mondi SCP, a.s. plnenie opatrení, zároveň nebolo zistené porušenie zákona č. 128/2015 Z.z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

V roku 2016 bola v rámci spoločných dozorných aktivít orgánov verejného zdravotníctva a orgánov inšpekcie práce vykonaná spoločná previerka v spoločnosti SVI Slovakia s.r.o., Vyšné Fabriky 739, Liptovský Hrádok, ktorej predmetom činnosti je montáž, údržba a oprava telekomunikačných zariadení. Náplňou previerky bolo plnenie povinností zamestnávateľa, ktorého zamestnanci vykonávajú práce v kategórii 1 a 2 v zmysle zákona č. 355/2007 Z.z. a zákona č. 124/2006 Z.z. v znení neskorších predpisov. Zo strany RÚVZ boli zamestnávateľovi uložené opatrenia a následne vydané rozhodnutie – pokyn. Zamestnávateľ uložené opatrenia splnil.

Tabuľka č. 14b

Spoločné koordinované dozorné aktivity orgánov verejného zdravotníctva s inými orgánmi dozoru vo vybraných organizáciách (podľa zákona č.128/2015 Z.z.)				
Kraj	Previerka vykonaná RÚVZ	Kontrolované subjekty	Kategória subjektu	Počet uložených opatrení
	RÚVZ Liptovský Mikuláš	Mondi SCP, a.s., Ružomberok	B	0

Komentár:

v roku 2016 bola vykonaná 1 kontrola v spolupráci s NIP

12. Výkon štátneho zdravotného dozoru orgánmi verejného zdravotníctva v súvislosti s novou chemickou legislatívou

Tabuľka č.15a

Rozhodnutia orgánov verejného zdravotníctva v oblasti chemických faktorov, karcinogénov, mutagénov a látok reprodukčne toxických	P o č e t súhlasných/nesúhlasných rozhodnutí
Rozhodnutia o návrhoch na uviedenie priestorov do prevádzky* vrátane návrhov na zmenu v ich prevádzkovaní a ak si to vyžaduje objektivizáciu chemických faktorov (vrátane karcinogénov, mutagénov a látok reprodukčne toxických) pracovného prostredia, o návrhoch na uvedenie priestorov do skúšobnej prevádzky. (§ 13 ods. 4 písm. a) zákona č. 355/2007 Z. z.)	62/0
Rozhodnutia o návrhoch na skladovanie a manipuláciu s veľmi toxickými látkami a zmesami na pracovisku vrátane ich použitia pri dezinfekcii, regulácii živočíšnych škodcov a na ochranu rastlín (§ 13 ods. 4 písm. h) zákona č. 355/2007 Z. z.)	1/0
Rozhodnutia o návrhoch na činnosti spojené s výrobou, spracovaním, manipuláciou, skladovaním, prepravou a zneškodňovaním chemických karcinogénov a mutagénov na pracovisku. (§ 13 ods. 4 písm. i) zákona č. 355/2007 Z. z.)	
Rozhodnutia o návrhoch na odstraňovanie azbestu a materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb. (§ 13 ods. 4 písm. j) zákona č. 355/2007 Z. z.)	56/0

Komentár:

V roku 2016 orgán verejného zdravotníctva vydal spolu 62 rozhodnutí v oblasti chemických faktorov, z toho 51 návrhov bolo k uvedeniu pracovných priestorov do prevádzky spolu s prevádzkovými poriadkami pre pracovné činnosti spojené s expozíciou chemickým faktorom a 11 návrhov na uvedenie priestorov do skúšobnej prevádzky. Okrem toho bolo vydaných 30 rozhodnutí, ktorými boli schválené prevádzkové poriadky pre expozíciu chemickým faktorom. S expozíciou zamestnancov karcinogénom a mutagénom sa schvaľovali prevádzky: laboratórium SlovTan Contract Tannery spol. s r.o. a lekárne.

DDD činnosti boli v roku 2016 orgánom verejného zdravotníctva posudzované v 1 prípade.

V súvislosti s NV SR č. 82/2015 Z.z. si zamestnávatelia plnili povinnosť zisťovať prítomnosť nebezpečných chemických faktorov na pracovisku a následne posúdiť akékoľvek riziko vyplývajúce z expozície týmto faktorom. Zamestnávatelia najčastejšie hodnotili riziko vyplývajúce z expozície chemickým látkam a chemickým zmesiam a expozíciu pevným aerosólom v pracovnom prostredí.

Hodnotená bola expozícia chemickým faktorom, ktoré sú kategorizované ako dráždivé, senzibilizujúce, škodlivé, toxické a veľmi toxické pre zdravie človeka. Prevažne išlo

o nebezpečné chemické prípravky, ktoré sú balené, uskladnené a predávané v originálnom balení od dodávateľa. Do priameho kontaktu s chemickými prípravkami pracovníci prichádzajú najmä vo výrobnom procese – koželužstvo, výroba papiera a pod.

Uplatňovanie chemickej legislatívy je kontrolované aj pri posudzovaní prevádzkových poriadkov a posudkov o riziku pre pracovné činnosti spojené s expozíciou chemickým faktorom. Chemické látky a expozícia chemickým látkam je posudzovaná priebežne u každého zamestnávateľa v súlade s platnou chemickou legislatívou.

Tabuľka č.15b

Nápravné a predbežné opatrenia, oznámenia týkajúce sa chemických faktorov	Počet
Zákaz alebo obmedzenie uvádzania do obehu a použitia nebezpečných chemických látok a chemických prípravkov a iných výrobkov ohrozujúcich verejné zdravie. (§ 12 ods. 3 písm. c) zákona č. 355/2007 Z. z.)	
Zákaz alebo obmedzenie výroby, spracovania a používania chemických látok a prípravkov, ktoré zhoršujú pracovné prostredie, podmienky práce a ohrozujú zdravie zamestnancov. (§ 12 ods. 4 písm. e) zákona č. 355/2007 Z. z.)	
Oznámenie začiatku vykonávania dezinfekcie a regulácie živočíšnych škodcov ako profesionálnu činnosť fyzickými osobami - podnikateľmi a právnickými osobami písomne najneskôr do 48 hodín pred jej začiatkom. (§ 52 ods. 4 písm. c) zákona č. 355/2007 Z. z.)	88
Zákaz výroby, manipulácie alebo uvádzania do obehu výrobkov, ktoré odporujú požiadavkám ustanoveným týmto zákonom a inými všeobecne záväznými právnymi predpismi upravujúcimi ochranu verejného zdravia. (§ 55 ods. 2 písm. a) zákona č. 355/2007 Z. z.)	
Opatrenie nariadené v prípade, ak hrozí poškodenie zdravia alebo života alebo ak k nemu už došlo vplyvom expozície karcinogénnym látkam, mutagénnym látkam a látkam reprodukčne toxickým vrátane nariadenia zneškodnenia nebezpečnej látky, nebezpečnej zmesi alebo nebezpečného výrobku. (§ 26 ods. 2 písm. b) zákona č. 67/2010 Z. z.)	
Opatrenia prijaté na obmedzenie látky, látky v zmesi alebo látky vo výrobku, ak sa zistí, že na ochranu zdravia je nevyhnutný zásah. (§ 26 ods. 2 písm. c) zákona č. 67/2010 Z. z.)	
Opatrenia prijaté v prípade, ak látka alebo zmes predstavuje vážne riziko pre zdravie ľudí z dôvodov klasifikácie, označovania alebo balenia *. (§ 26 ods. 3 písm. c) zákona č. 67/2010 Z. z.)	

Tabuľka č. 15c

Sankčné opatrenia uložené orgánmi verejného zdravotníctva za správne delikty v oblasti chemických faktorov	Počet	V sume

podľa zákona č. 355/2007 Z. z. a zákona č. 67/2010 Z.z.		
Pokuty za iné správne delikty podľa § 57 ods. 22 písm. a), b), c), d), e), f) zákona č. 355/2007 Z. z.	1	400,- €
Pokuty za iné správne delikty podľa § 57 ods. 29 písm. e), f), g), h), i), j) zákona č. 355/2007 Z. z.		
Pokuty za iné správne delikty podľa § 57 ods. 44 písm. a), b) zákona č. 355/2007 Z. z.		
Pokuty uložené za správne delikty uvedené v § 33 písm. c), d), e) zákona č. 67/2010 Z. z.		
Poriadkové pokuty uložené podľa § 36 písm. c) zákona č. 67/2010 Z. z.		

Tabuľka č. 15d

Stanoviská, informácie, vyjadrenia a expertízy vypracované v oblasti chemických faktorov	Počet
Odborné stanoviská, informácie, expertízy a vyjadrenia pre Centrum pre chemické látky a prípravky (§ 26 ods. 3 písm. b) zákona č. 67/2010 Z. z.)	

13. Personalistika

Tabuľka č. 16

Personálne obsadenie odboru (oddelenia) preventívneho pracovného lekárstva k 31.12.							
Lekári	VŠ		DAHE	AHE	SŠ		S p o l u
	zdrav.	iní			zdrav.	ostatní	
	2			1			3

Komentár:

Bývalá vedúca oddelenia PPL - lekárka so špecializáciou z hygieny práce a choroby z povolania t.č. vykonáva funkciu regionálnej hygieničky, podľa možností a potrieb sa podieľa na činnosti oddelenia a odborne ho usmerňuje. Na oddelení pracuje 1 magisterka verejného zdravotníctva t.č. na materskej dovolenke, 1 bakalárka verejného zdravotníctva a 1 AHS.

14. Ostatné tabuľky

Tabuľka č. 8

Sankčné opatrenia	Počet	V sume
Pokuty za priestupky – blokové konanie		-
Pokuty za priestupky – pokuty do 1659 € okrem blokových konaní		-

(§ 56 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z. z.)		
Pokuty za iné správne delikty (§ 57 ods. 50 zákona č. 355/2007 Z. z.)	5	1300,- €
Iné sankcie / opatrenia – zákaz výroby, používania zariadení a prevádzky (§ 55 ods. 2 písm. a), f), g) zákona č. 355/2007 Z. z.)		-
Trestné oznámenie		-
Náhrada nákladov (§ 58 zákona č. 355/2007 Z. z.)		
Zvýšenie poistného (podľa zákona č. 461/2003 Z. z.)		
Výkon rozhodnutia (§ 79 zákona č. 71/1967 Zb.)		-

Komentár:

V 3 prípadoch boli pokuty uložené za dopustenie sa správneho deliktu podľa § 57 ods. 42 zákona č. 355/2007 Z.z. (účastníci konania nepredložili na posúdenie príslušnému orgánu verejného zdravotníctva opatrenia a návrhy podľa § 13 zákona č.355/2007 Z.z. a do času kladného posúdenia sa nezdržali vykonávania posudzovaných opatrení alebo činností, nesplnili povinnosti kvalitatívne a kvantitatívne zisťovať zdraviu škodlivé faktory pracovného prostredia, porušili povinnosti vypracovať prevádzkový poriadok a predložiť ho na schválenie príslušnému orgánu verejného zdravotníctva), pokuty boli v týchto prípadoch uložené v celkovej sume 750,- €.

Jedna pokuta bola uložená za správny delikt podľa § 57 ods. 22 písm. c), l), m) zákona č. 355/2007 Z.z., v sume 400,- € (zamestnávateľ nezabezpečil pre svojich zamestnancov posudzovanie zdravotnej spôsobilosti na prácu podľa § 30e zákona č.355/2007 Z.z., nepredkladá každoročne k 31.decembru informáciu o výsledkoch hodnotenia zdravotných rizík a o opatreniach vykonaných na ich zníženie alebo odstránenie na pracovisku, na ktorom zamestnanci vykonávajú rizikové práce, nevedie záznamy, ktoré obsahujú údaje o zamestnancoch pri kvalitatívnom a kvantitatívnom zisťovaní zdraviu škodlivých faktorov pracovného prostredia pri hodnotení zdravotných rizík).

Jedna pokuta v sume 150,- €, za správny delikt podľa § 57 ods. 42 písm. e) zákona č. 355/2007 Z.z. bola uložená spoločnosti, voči ktorej bolo začaté správne konanie na konci roka 2015. Spoločnosť je oprávnená na odstraňovanie azbestových materiálov zo stavieb a porušila povinnosti vyplývajúce z § 52 ods.1 písm. f) zákona č. 355/2007 Z.z., t.j. nedodržiavala pracovné a technologické postupy a schválený prevádzkový poriadok.

Tabuľka č.11

Prehľad o počte kontrolovaných podnikateľských subjektov						
Právna forma subjektu	Počet kontrolovaných subjektov					
	rozdelenie podľa počtu zamestnancov v kontrolovanom subjekte					
	0	1 - 9	10 - 49	50 - 249	250 a viac	SPOLU
Podnikateľ-FO – nezapísaný v OR	26	39				65
Podnikateľ-FO – zapísaný v OR		4				4

FO – slobodné povolanie						
FO – poľnohospodárska výroba						
Fyzické osoby spolu	26	43				69
Verejná obchodná spoločnosť						
Spoločnosť s ručením obmedzeným	5	138	54	11		208
Komanditná spoločnosť						
Nadácia						
Nezisková organizácia		1	1			2
Akciová spoločnosť		5	8	4	2	19
Družstvo			4			4
Spoločenstvá vlastníkov pozemkov, bytov a pod.						
Štátny podnik						
Národná banka Slovenska						
Banka – štátny peňažný ústav						
Rozpočtová organizácia			1			1
Príspevková organizácia		1	2			3
Obecný podnik						
Fondy						
Verejnoprávna inštitúcia						
Zahraničná osoba						
Sociálna a zdravotné poisťovne						
Odštepny závod						
Združenie (zväz, spolok)						
Politická strana, hnutie						
Cirkevná organizácia						
Organizačná jednotka združenia						
Komora (s výnimkou profesných komôr)						
Záujmové združenie právnických osôb						
Obec (obecný úrad), mesto (mestský úrad)		1				1
Krajský a obvodný úrad						
Samosprávny kraj (úrad samosprávneho kraja)			1			1
Právnické osoby spolu	5	146	71	15	2	239
S p o l u :	31	189	71	15	2	308

**Publikačná a prednášková činnosť za príslušný RÚVZ so sídlom
v Liptovskom Mikuláši za rok 2016**

1. Publikačná činnosť: 0

2. Prednášková činnosť: 8

Meno a priezvisko	Názov prednášky	Názov kongresu, seminára, atď.	Miesto konania	Dátum
MUDr. Ivan Hudák	Bytová hygiena	Seminár pre Univerzitu tretieho veku na Katolíckej univerzite Ružomberok	Fakulta zdravotníctva Katolícka univerzita Ružomberok	30.11.2016
MUDr. Renáta Stupková	Správna výrobná prax v zariadeniach školského stravovania	Pracovná porada pre vedúce školských jedální	Mestský úrad Liptovský Mikuláš	25.8.2016
MUDr. Renáta Stupková	Správna výrobná prax v zariadeniach školského stravovania	Pracovná porada pre vedúce školských jedální	Mestský úrad Ružomberok	21.11.2016
MUDr. Gabriela Guráňová	Posudzovanie podozrení na choroby z povolania v regionálnej komisii pri ÚN Martin z pohľadu hygienických prieskumov	Celoslovenská porada odborov PPL a T RÚVZ v SR	Hotel Jánošík Liptovský Mikuláš	18.-19.5.2016
MUDr. Danica Maslenová	Vakcinologický kongres	Čo možno očakávať od očkovania proti Herpes Zoster	Štrbské Pleco	14.-16.1.2016

MUDr. Danica Maslenová	Červenkové epidemiologické dni	Je ťažké odhaliť šíriace sa osýpky? Retrospektívny pohľad do r. 1988 v okrese Liptovský Mikuláš	Tále	25.-27.4.2016
PhDr. Miroslava Mrvová	Červenkové epidemiologické dni	Creutzfeldt Jakobova choroba	Tále	25.-27.4.2016
MUDr. Danica Maslenová	Vakcinologický kongres	Aktuálne problémy národného imunizačného programu v SR	Žilina	24.9.2016

Výchova k zdraviu

A. Organizácia a podmienky činnosti odboru podpory zdravia vrátane

Poradenského centra ochrany a podpory zdravia

a. Organizačná štruktúra

Oddelenie podpory zdravia je organizačne podriadené regionálnej hygieničke RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši.

Súčasťou oddelenia je Poradenské centrum ochrany a podpory zdravia, ktoré sa člení na poradne:

1. Základná poradňa
2. Nadstavbové poradne:
 - a) Poradňa zdravej výživy,
 - b) Poradňa optimalizácie pohybovej aktivity,
 - c) Poradňa odvykania od fajčenia,
 - d) Poradňa nefarmakologického ovplyvňovania tlaku krvi.

b. Personálne obsadenie odboru

Na oddelení podpory zdravia pracovali v roku 2016 na plný pracovný úväzok dve pracovníčky: lekárka a doktorka prírodných vied (odbor: verejné zdravotníctvo).

B. Vzdelávanie pracovníkov

Pracovníci Oddelenia podpory zdravia boli vzdelávaní formou prezenčného vzdelávania v rámci projektu „Tvorba a realizácia systému vzdelávania pracovníkov RÚVZ v SR“, v rámci účasti na konferenciách, tematických kurzoch a školiacich akciách SZU.

Pracovníci Oddelenia podpory zdravia sa zúčastnili v priebehu roka 2016 nasledovných vzdelávacích aktivít :

- Celoslovenská porada vedúcich odborov podpory zdravia, Smižany, okr. Spišská Nová Ves, hotel Čingov, konaná v dňoch od 11.02 do 12.02.2016, zúčastnila sa MUDr. Benková;
- Diskusné sústreďenie v epidemiológii, prevencii a poradenstve chronických chorôb, konané v SZU v Bratislave v dňoch od 24. 02 do 26. 02. 2016, zúčastnila sa MUDr. Benková;
- Pracovné stretnutie: Návrhy spôsobu realizácie úloh Národného akčného plánu v prevencii obezity na roky 2015-2025 a projektu OECD "Zvyšovanie dostupnosti služieb verejného zdravotníctva v Slovenskej republike", konané v RÚVZ so sídlom v Žiline, dňa 11.03.2016, zúčastnila sa MUDr. Benková;
- 39. Dni ZV MUDr. Ivana Stodolu "Prevencia najčastejšie sa vyskytujúcich chronických neinfekčných ochorení", Nový Smokovec, od 23.06 do 24. 06. 2016, zúčastnili sa MUDr. Benková, RNDr. Štěpánková;
- Pracovné stretnutie: Návrhy úloh k Národnému akčnému plánu pre podporu pohybovej aktivity na roky 2017-2020, konané v RÚVZ so sídlom v Žiline, dňa 07.09.2016, zúčastnila sa MUDr. Benková;

- Medzinárodná konferencia „Životné podmienky a zdravie“, konaná v Novom Smokovci, dňa 27.09.2016, zúčastnili sa MUDr. Benková, RNDr. Štěpánková;
- Odborno-vedecká konferencia IV. Fórum verejného zdravotníctva, téma: Výživa a zdravie, konaná na MZ SR, dňa 11.10.2016 v Bratislava, zúčastnila sa MUDr. Benková;
- Zasadnutie pracovnej skupiny „Prevencia fajčenia“ konanej dňa 03.10. 2016 v RÚVZ so sídlom v Martine zúčastnili sa MUDr. Benková, RNDr. Štěpánková.

C. Rozbor činnosti

- Prioritné celospoločenské intervenčné aktivity podpory zdravia

Zvýšenie pohybovej aktivity

Fyzická inaktivita ako významný rizikový faktor vzniku vývoja chronických ochorení bola tématickou oblasťou skupinových intervenčno výchovno-vzdelávacích aktivít.

Podporovanie fyzickej aktivity bolo v roku 2016 realizované nasledovne:

- vo vekovej skupine detí a mládeže bolo realizovaných 22 aktivít motivujúcich žiakov k optimálnej pohybovej aktivite. Aktivity sa uskutočnili pre žiakov základných škôl v okrese Liptovský Mikuláš: ZŠ s MŠ Demänovská cesta, Liptovský Mikuláš, ZŠ s MŠ Ľubeľa, ZŠ Nábřežie Dr. A Stodolu Lipt. Mikuláš, ZŠ Milana Rúfusa Závažná Poruba.

Témy edukačných aktivít: „Vplyv pohybu na telesný rozvoj u detí, Psychologické účinky pohybu, Držanie tela - vplyv pohybu, Motivácia k pohybovej aktivite, Význam pohybu v prevencii obezity“.

Ozdravenie výživy

Pracovníci oddelenia podpory zdravia sa podieľali na edukácii obyvateľstva regiónu Liptova v roku 2016 formou nasledovných skupinových zdravotno-výchovných intervencií zameraných na ozdravenie výživových zvyklostí. Celkovo bolo realizovaných 167 aktivít a to v cieľovej skupine detí a mládež a u obyvateľov poproduktívneho veku. Cieľová skupina detí a mládež: edukačná činnosť bola vykonávaná v nižšie uvedených zariadeniach regiónu Liptova:

Stredné školy :

Súkromné biligválne gymnázium, Bystrická cesta, Ružomberok, SOŠ drevárska, Liptovský Hrádok, SOŠ lesnícka Lipt. Hrádok, Hotelová akadémia Ul. čs. brigády. Lipt. Mikuláš, Stredoškolský internát Liptovský Mikuláš, Evanjelické gymnázium Liptovský Mikuláš, SOŠ stavebná, ul. Školská, Liptovský Mikuláš.

Základné školy :

ZŠ Kvačany , ZŠ Nábřežie Dr. A Stodolu, Lipt. Mikuláš, ZŠ Milana Rúfusa, Závažná Poruba, ZŠ Ul. čs. brigády Liptovský Mikuláš, ZŠ s MŠ Demänovská cesta 408/A, Liptovský

Mikuláš, ZŠ Zarevúca 18, Ružomberok, ZŠ Okoličné Lipt. Mikuláš, ZŠ s MŠ Ľubeľa, ZŠ Nábrežie M.R. Martákovej, Nábrežie 4. apríla, L. Mikuláš, ZŠ Bystrická cesta (objekt Dončova) Ružomberok.

Témy edukačných aktivít: „Výživa v prevencii civilizačných ochorení, Správna výživa školáka, Chyby v stravovacích návykoch školáka, Pitný režim (riziká energetických nápojov a nápojov obsahujúcich kofeín), Nutrienty zeleniny a ovocia, Výživa v období telesného vývoja a rastu, Výživa v prevencii obezity u detí, Výživa v prevencii diabetes mellitus a obezity“. Súčasťou edukačných aktivít bolo vyplňanie pracovných listov a v jednom prípade ochutnávka nápojov žiakmi základnej školy.

Zariadenia s edukačnou činnosťou v oblasti výživy pre obyvateľov v poproduktívnom veku: Klub seniorov, Lipt. Mikuláš a Zariadenie pre seniorov GOLDEN AGE, Mincova 5, Ondrašová

Odprednášané témy: „Výživa v prevencii osteoporózy a Pitný režim seniorov“.

Zdravá rodina

V rámci tematického okruhu zdravá rodina sa v roku 2016 uskutočnili aktivity, ktoré sú zamerané na realizáciu projektov: „Národný program aktívneho starnutia“ a „Zdravotno-výchovné pôsobenie u detí predškolského veku – stomatohygiena“.

„Národné a regionálne aktivity v oblasti plnenia úloh Národného programu aktívneho starnutia“

V rámci zvyšovania zdravotného uvedomenia starších ľudí a podporovania aktívneho starnutia sa v skupinách seniorov uskutočnili nižšie skupinové aj individuálne intervencie:

Skupinové edukačné aktivity boli realizované pre členov nasledovných organizácií:

- Klub dôchodcov, Palúdzka,
- Klub seniorov, Lipt. Mikuláš,
- Klub dôchodcov, Závažná Poruba,
- Centrum sociálnych služieb EDEN, Sady M.R.Štefánika 66/3, Liptovský Mikuláš,
- Zariadenie pre seniorov GOLDEN AGE, Mincova 5, Ondrašová.

Témy edukačných aktivít: „Spôsob života v prevencii nádorových ochorení, Kolorektálny karcinóm, Výživa v prevencii nádorových ochorení, Nádorové ochorenie (incidencia, prevalencia), Vplyv spôsobu života na funkcie mozgu, Tréning pamäti, Alzheimerova choroba, Spôsob života v prevencii nádorových ochorení, Fajčenie a jeho dopad na ľudský organizmus, Závislosť na nikotíne“. Použité boli videozáznamy „No smoking“, a „The oral cancers“.

Verejné kampane: Október „Mesiac úcty k starším“

Intervenčné výchovno-vzdelávacie aktivity: prednášková činnosť pre seniorov.

Miesto realizácie prednášok: Zariadenie pre seniorov GOOLDEN AGE, Mincová 5, Ondrašová.

Témy edukačných aktivít: „Prevencia úrazov u seniorov, Výživa v prevencii osteoporózy, Pohyb v prevencii osteoporózy, Pitný režim seniorov, Chrípka a Pneumokokové ochorenia u seniorov“.

Vyšetrenia: Seniorom zariadenia GOLDEN AGE v Ondrašovej bol meraný tlak krvi, zisťované boli antropometrické údaje (výška a váha) na výpočet BMI. Ďalej bola zisťovaná osobná anamnéza. Vyšetrených bolo 35 seniorov (klientov zariadenia) vo veku od 71 do 92 rokov (3 muži a 32 žien). Zdravotné uvedomenie, okrem vyššie uvedených aktivít, bolo seniorom zvyšované prostredníctvom letáčikov zameraných na informácie ohľadom: nefarmakologického znižovania tlaku krvi, výživy a pohybu v prevencii osteoporózy. Taktiež bola realizovaná demonštrácia jednoduchých cvičení. Ďalej bolo vyšetrených 12 zamestnancov zariadenia, z toho 8 vo veku 50 +. Okrem antropometrických údajov im bolo vykonané aj biochemické vyšetrenie krvi (cholesterol, triacylglyceroly, glukóza a LDL). Niektorým bolo poskytnuté poradenstvo v oblasti nefarmakologického ovplyvňovania krvného tlaku a zníženia hladiny cholesterolu.

„Zdravotno-výchovné pôsobenie u detí predškolského veku – stomatohygiena“

Na zlepšení ústneho zdravia detskej populácie sa pracovníci oddelenia podpory zdravia v roku 2016 podieľali realizáciou **15** zdravotno-edukačných aktivít (prednášky). Edukovaných bolo **335** zúčastnených (z toho 13 pedagogických pracovníkov) v základných školách v okrese Liptovský Mikuláš a Ružomberok:

- ZŠ Nábřežie Dr. A Stodolu Liptovský Mikuláš,
- ZŠ Milana Rúfusa, Závažná Poruba,
- ZŠ Zarevúca č. 18, Ružomberok,
- ZŠ s MŠ Liptovská Kokava.

Odprednášané témy: „Dodržiavanie hygieny dutiny ústnej, Metóda čistenia zubov ako prevencia proti zubnému kazu, Výživa v prevencii zubného kazu, Výživa a starostlivosť o chrup ako prevencia proti zubnému kazu“.

Znevýhodnené skupiny

Aktivity v tejto oblasti v roku 2016 neboli pracovníkmi Oddelenia podpory zdravia RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši realizované, pretože „Program podpory zdravia znevýhodnených skupín rómskych komunít“ realizujú len „vybrané RÚVZ v SR“.

Prevencia závislostí (tabak, alkohol, drogy)

V rámci plnenia prioritných celospoločenských intervenčných aktivít boli realizované pracovníkmi oddelenia podpory zdravia nasledovné aktivity:

Realizácia prednášok v oblasti užívania **tabaku** - počet a druh realizovaných prevenčných aktivít : V edukačnej oblasti zameranej na prevenciu užívania tabakových výrobkov na základných a stredných školách a zvýšenie zdravotnej uvedomenosti v oblasti vplyvu

fajčenia na zdravotný stav, vznik závislosti a častokrát na zanechanie závislosti, ďalej na finančné dôsledky fajčenia u študentov stredných škôl boli realizované aktivity:

- celkový počet **139** zdravotno-výchovných aktivít (93 besied, 29 spoluprácu zabezpečujúcich aktivít, 14 iných aktivít (použitie smokerlyzera počas besied na meranie CO Hb a použitie DVD - edukačných nahrávok).

Intervenčné výchovno-vzdelávacie aktivity : 93 besied v nasledovných zariadeniach:

ZŠ Nábrežie Dr. A. Stodolu, Lipt. Mikuláš, RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši (pre študentov Katolíckej univerzity v Ružomberku), ZŠ s MŠ Demänovská ul. 408/4A , Lipt. Mikuláš, ZŠ s MŠ J. D. Matejovie, Lipt. Hrádok, ZŠ s MŠ Ľubeľa, ZŠ M. Rúfusa, Závažná Poruba, SOŠ drevárska, Lipt. Hrádok, Centrum sociálnych služieb EDEN, Sady M. R. Štefánika, Lipt. Hrádok, SOŠ stavebná, Lipt. Mikuláš, ZŠ s MŠ Lisková, ZŠ s MŠ Komjatná, Hotelová akadémia Ul. čs. brigády, Lipt. Mikuláš, ZŠ Bystrická cesta, Ružomberok, ZŠ Kvačany, ZŠ Apoštola Pavla, Lipt. Mikuláš, ZŠ Zarevúca, Ružomberok, Spojená škola J. Rumana, Lipt. Mikuláš, ZŠ s MŠ Liptovská Kokava, ZŠ s MŠ Pribylina .

Témy edukačných aktivít: „Vplyv cigaretového dymu na ľudský organizmus, Závislosť na nikotíne, Pasívne fajčenie, Fajčenie a jeho dopad na ľudský organizmu „Nebezpečné chemické látky v cigaretovom dyme a Zákon č. 377/2007 Z.z. o ochrane nefajčiarov“. Použité boli aj videozáznamy „ No smoking „ a „The oral cancers“. **Merania CO** vo vydychovanom vzduchu bolo vykonané u **144** žiakov základných a študentov stredných škôl. Celkový počet edukovaných **1193** klientov.

Realizácia prednášok v oblasti užívania **alkoholu** - počet a druh realizovaných prevenčných aktivít:

- celkový počet 93 zdravotno-výchovných aktivít, z toho (54 besied, 14 spoluprácu zabezpečujúcich aktivít a použitie simulátora opitosti - 29),

- v školských zariadeniach okresu Liptovský Mikuláš a Ružomberok:

ZŠ Klačno, Ružomberok, ZŠ s MŠ Demänovská ul. 408/4A , Lipt. Mikuláš, ZŠ s MŠ Ľubeľa, ZŠ Lisková, ZŠ Komjatná, ZŠ Bystrická cesta, Ružomberok, ZŠ Bystrická cesta, Ružomberok (objekt Dončova ul.), ZŠ Klačno Ružomberok, ZŠ Ľubeľa, ZŠ Kvačany, ZŠ Apoštola Pavla, Ul. Jura Janošku 11, Lipt. Mikuláš, ZŠ Sládkovičova Ružomberok , SOŠ stavebná, ul. Janošku 4, Liptovský Mikuláš.

Celkový počet edukovaných: **577** klientov.

Témy edukačných aktivít: „Abúzus alkoholu a jeho vplyv na ľudský organizmus a Dôsledky chronického užívania alkoholu“. Cieľová skupina: žiaci, študenti a pedagógovia.

Verejné kampane: Realizácia celoslovenskej súťaže „**Najlepšia protidrogová nástenka**“ pre žiakov 6. a 7.ročníkov základných škôl na Slovensku.

Informácie o súťaži boli:

- umiestnené na web stránkach RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši,
- prostredníctvom Oddelenia školstva a športu, Mestského úradu Ružomberok distribuované do základných škôl. Na oddelenie podpory zdravia, ako aj na ÚVZSR, boli zaslané nástenky zo ZŠ Lisková a ZŠ Kvačany.

2. Verejné kampane a zdravotno-výchovné aktivity pri príležitosti významných dní

4.február „Svetový deň proti rakovine“

Intervenčné výchovno-vzdelávacie aktivity: prednášková činnosť.

Miesto realizácie prednášok:

- Súkromné bilingválne gymnázium, Bystrická cesta 174/5, Ružomberok,
- Základná škola Nábřežie Dr. A. stodolu 1863, Lipt. Mikuláš,
- RÚVZ so sídlom v Lipt. Mikuláši (študenti Katolíckej univerzity, Ružomberok),
- Klub dôchodcov Palúdzka, Lipt. Mikuláš,
- Klub seniorov II, Lipt. Mikuláš,
- Klub dôchodcov Závažná Poruba.

Témy edukačných aktivít: „Nádorové ochorenia - prevalencia, incidencia, Prevencia nádorových ochorení so zameraním na výživu, Kolorektálny karcinóm, Rizikové faktory spôsobu života: nedostatok pohybu, fajčenie, alkohol, obezita - v prevencii nádorových ochorení“.

Ďalšie aktivity: Pred vstupnými priestormi OPZ a RÚVZ so sídlom v Lipt. Mikuláši boli k dispozícii pre záujemcov letáky s témou: Prevencia kolorektálneho karcinómu. Na webovú stránku a na nástenke RÚVZ boli umiestené informácie k danej problematike.

14.-18.marec 2016 „Týždeň mozgu“

Intervenčné výchovno-vzdelávacie aktivity: prednášková činnosť.

Miesto realizácie prednášok:

- Klub dôchodcov Palúdzka, Lipt. Mikuláš,
- RÚVZ so sídlom v Lipt. Mikuláši (študenti Katolíckej univerzity v Ružomberku, v rámci praktickej výučby).

Témy edukačných aktivít: „Vplyv spôsobu života na funkcie mozgu, Tréning pamäti, Alzheimerova choroba - prevalencia, príznaky“. Použitie DVD filmu pre cieľovú skupinu seniorov aj mládeže.

7.apríl. 2016 „Svetový deň zameraný na Diabetes mellitus“

Intervenčné výchovno-vzdelávacie aktivity: poskytovanie poradenstva v oblasti zmeny výživových a pohybových zvyklostí u klientov s vyšetrenou glykémiou.

Miesto realizácie:

- ZŠ Ul. čs. brigády, Lipt. Mikuláš (zamestnanci),
- RÚVZ so sídlom v Lipt. Mikuláši (občania mesta)

Vyšetrenie: glykémie bolo vykonané 14 osôb, spojené s meraním tlaku krvi a meraním vnútrobrušného tuku.

Ďalšie aktivity: Akcia bola medializovaná v regionálnych novinách „My Liptov“.

10. máj „Svetový deň pohybom k zdraviu“

Intervenčné výchovno-vzdelávacie aktivity: prednášková činnosť.

Miesto realizácie prednášok:

- ZŠ Demänovská cesta, L. Mikuláš

Témy edukačných aktivít: „Vplyv pohybu na telesný rozvoj u detí, Psychologické účinky pohybu, Držanie tela - vplyv pohybu“.

Ďalšie aktivity: zhotovenie nástenky vo vstupných priestoroch RÚVZ, na tému: „Pohyb v prevencii a liečbe nádorových ochorení“..

31.máj „Svetový deň bez tabaku“

Intervenčné výchovno-vzdelávacie aktivity: prednášková činnosť.

Miesto realizácie prednášok:

- ZŠ J.D. Matejovie Lipt.Hrádok

Témy edukačných aktivít: „Vplyv cigaretového dymu a Závislosť na nikotíne“.

Ďalšie aktivity: do regionálnych novín „My Liptov“ bol odoslaný článok k predmetnej téme.

26.jún „Svetový deň boja proti drogám“

Intervenčné výchovno-vzdelávacie aktivity: prednášková činnosť, kvíz a vyšetrenie smokerlyzerom.

Miesto realizácie prednášok:

- Stredná odborná škola stavebná, Liptovský Mikuláš

Témy edukačných aktivít: „Vplyv fajčenia na ľudský organizmus, Nebezpečné chemické látky v cigaretovom dyme a Zákon 377/2004“,

Súčasťou intervencie bolo aj použitie videa (2x) mp4 na tému „ No smoking „ a „The oral cancers “. Prednášky sa zúčastnilo 45 študentov.

Vyšetrenie smokerlyzerom: absolvovalo 50 študentov.

Akciu organizovala škola v rámci svojho zapojenia do projektu „ Škola bez drog, tabaku, alkoholu“. Na záver bol vykonaný kvíz pre 200 študentov školy, záujemcom boli poskytnuté letáky ÚVZ SR „Chceš prestať fajčiť“.

16. október „Svetový deň potravy“

Na web stránku RÚVZ bola daná téma: „Nanočastice používané v potravinárskom priemysle“.

Október „ Mesiac úcty k starším“

Intervenčné výchovno-vzdelávacie aktivity: prednášková činnosť pre seniorov.

Miesto realizácie prednášok: Zariadenie pre seniorov GOOLDEN AGE, Mincová 5, Ondrašová.

Témy edukačných aktivít: „Prevencia úrazov u seniorov, Výživa v prevencii osteoporózy, Pohyb v prevencii osteoporózy, Pitný režim seniorov, Chrípka a Pneumokokové ochorenia u seniorov“.

Seniorom zariadenia bol meraný tlak krvi, zisťovaná osobná anamnéza antropometrické údaje na výpočet BMI. Počet zúčastnených : 35 seniorov .

14. november „Svetový deň diabetu 2016“

Intervenčné výchovno-vzdelávacie aktivity: prednášková činnosť v stredných školách a vyšetrovanie dospeljej populácie.

Miesto realizácie prednášok:

- Evanjelické gymnázium Juraja Tranovského, Komenského 10, Liptovský Mikuláš,
- Stredná odborná škola stavebná, Školská 8, Liptovský Mikuláš.

Témy edukačných aktivít: „Výživa v prevencii diabetes mellitus, Pohyb v prevencii diabetu, Obezita ako rizikový faktor diabetu“. Súčasťou edukácie bolo aj použitie DVD - s témou „Vznik a vývoj diabetu“.

Celkovo sa edukačných aktivít (troch besied) zúčastnilo **52** študentov a 2 pedagogickí pracovníci.

Vyšetrenie dospeléj populácie:

- ESŠ - Evanjelické gymnázium Juraja Tranovského, Komenského 10, Lipt. Mikuláš. Vyšetrených: 16 klientov (14 žien + 2 muži),
- Stredná odborná škola stavebná, Školská 8, Liptovský Mikuláš. Vyšetrených: 11 klientov (9 žien , 2 muži),
- Liptovská vodárenská spoločnosť a.s. Revolučná 595, Liptovský Mikuláš. Vyšetrených 16 klientov (12 žien , 4 muži).

Okrem glukózy bola zisťovaná u rizikových klientov i hladina celkového cholesterolu, HDL a LDL. Zisťovaná bola osobná a rodinná anamnéza, meraný bol tlak krvi a vykonávané boli antropometrické merania (pás, boky, výška a hmotnosť) na zistenie BMI a WHR indexov. Podľa zistených hodnôt a údajov, klientom bolo vypočítané celkové rizikové skóre (podľa Európskej kardiologickej spoločnosti 2013), ktorým sa určuje pravdepodobnosť ochorenia na diabetes mellitus v najbližších 10 rokoch. Klientom bolo poskytované poradenstvo v oblasti nefarmakologického ovplyvňovania krvného tlaku v oblasti zdravej výživy a pohybovej aktivity. Zdravotné uvedomenie, okrem vyššie uvedených aktivít, bolo študentom a klientom zvyšované prostredníctvom **letáčikov** poskytnutých ÚVZ SR a letáčikov pripravených na tunajšom oddelení podpory zdravia. Na web stránke RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši bol uvedený oznam o možnosti bezplatného vyšetrenia hodnoty cukru v krvi u občanov, vrátane možnosti konzultačného programu v poradni zdravia. Na web stránku RÚVZ bola umiestnená téma: „Svetový deň cukrovky“.

1.december „Svetový deň boja proti HIV/AIDS“

Intervenčné výchovno-vzdelávacie aktivity: prednášková činnosť študentom vysokej školy , strednej a základnej školy.

Miesto realizácie prednášok:

- RÚVZ so sídlom v Lipt. Mikuláši (študenti KU v Ružomberku),
- Hotelová akadémia Ul. čs. brig. 1804 L. Mikuláš,
- ZŠ s MŠ J. Lajčiaka, Bribylina.

Témy edukačných aktivít: HIV/AIDS (imunitný systém človeka, história ochorenia, cesty prenosu, príznaky ochorenia a prevencia). Celkovo sa edukačných aktivít (piatich besied) zúčastnilo 91 študentov a 4 pedagogickí pracovníci. Zdravotné uvedomenie, okrem vyššie uvedených aktivít, bolo študentom zvyšované prostredníctvom letáčikov „Fakty o HIV“.

3. Výskumná a prieskumná činnosť

1. V rámci projektu „**Sledovanie a hodnotenie zdravotného stavu obyvateľstva SR a zdravotného uvedomenia**“ bol realizovaný národný dotazníkový prieskum. Celkovo bolo vyplnených 104 dotazníkov od respondentov – obyvateľov regiónu Liptova vo vybraných vekových skupinách, podľa pohlavia a miesta bydliska. Následne boli údaje z dotazníkov zadané do systému EpiInfo a zaslané na ÚVZ SR.

Do prieskumu sa zapojili obyvatelia regiónu Liptova v nižšie uvedeních zariadeniach:

- TROJLÍSTOK - Centrum sociálnych služieb, Riadok, Ružomberok,
- NÁDEJ - Domov dôchodcov a domov sociálnych služieb, Likavka,
- DSS, Palúčanská, Liptovský Mikuláš,
- Stredná odborná škola stavebná, Liptovský Mikuláš,
- občania mesta Ružomberok a Liptovský Mikuláš.

2. V rámci preventívnych opatrení bol realizovaný **skrining zvýšených hodnôt glykémie**, v rámci ktorého boli realizované :

- vyšetrenia hodnoty glukózy z kvapky krvi,
- výpočet rizika Diabetes mellitus II podľa Európskej kardiologickej spoločnosti 2013 na pravdepodobnosť vzniku ochorenia na DM II. v najbližších 10 tich rokoch.
- merané hodnoty: BMI, obvod pásu ,tlak krvi
- zisťovaná anamnéza výskytu DM2 a hypertenzie v príbuzenstve.
- poskytnuté poradenstvo v oblasti výživy a pohybovej aktivity.

Počet vyšetrených obyvateľov regiónu Liptova: 84.

4. Ďalšie špecifické programy, projekty alebo úlohy riešené na regionálnej úrovni

Projekt „Školské ovocie“

Aktivity v rámci projektu:

- pedagógovia aj rodičia detí školského zariadenia boli oboznámení s projektom
- bola realizovaná edukačná činnosť v zariadeniach:
 - ZŠ Milana Rúfusa, Závažná Poruba,
 - ZŠ Nábřežie Dr. A Stodolu L. Mikuláš,
 - ZŠ Ul.čs. brigády, Lipt. Mikuláš,
 - ZŠ s MŠ Demänovská cesta 408/A, Lipt. Mikuláš
 - ZŠ s MŠ Demänovská cesta 408/A, Lipt. Mikuláš, objekt na ul. P. J. Kerna, Demänová (2).

Témy edukačných aktivít: „Správne stravovacie zvyklosti v školskom veku a Pyramída zdravej výživy“.

V rámci projektu „ Školské ovocie“ bol poskytnutý leták a propagačný materiál pre rodičov detí.

5. Spolupráca so štátnym, verejným, súkromným a tretím sektorom

Do procesu podpory zdravia boli zainteresované:

Orgány štátnej správy a samosprávy:

Školské zariadenia

Edukačná zdravotno - výchovná činnosť v oblasti znižovania výskytu rizikových faktorov spôsobu života bola realizovaná v zariadeniach okresov Liptovský Mikuláš a Ružomberok.

- Materské školy:

- MŠ Nábřežie Dr. A Stodolu, Lipt. Mikuláš,
- MŠ Závažná Poruba,
- MŠ Nábřežie 4. Apríla, Lipt. Mikuláš.

- Základné školy:

- ZŠ Ul čs. brigády, Lipt. Mikuláš,
- ZŠ Klačno ,Ružomberok,
- ZŠ Zarevúca 18, Ružomberok,
- ZŠ Okoličné, Lipt. Mikuláš,
- ZŠ M. R. Martákovej, Nábřežie 4. apríla Lipt. Mikuláš,
- ZŠ s MŠ Ľubel'a,
- ZŠ s MŠ Demänovská cesta 408/A, Lipt. Mikuláš,
- ZŠ s MŠ J. D. Matejovie, Lipt. Hrádok,
- ZŠ s MŠ Lisková,
- ZŠ s MŠ Komjatná,
- ZŠ Bystrická cesta, Ružomberok
- ZŠ Kvačany,
- ZŠ Apoštola Pavla, Ul. Jura Janošku 11, Lipt. Mikuláš
- ZŠ Nábřežie Dr. A Stodolu, Lipt. Mikuláš (škola so 100% rómskymi žiakmi, žiaci so sociálne znevýhodneného prostredia)

- Stredné školy:

- Súkromné bilingválne gymnázium, Bystrická cesta, Ružomberok,
- SOŠ stavebná, Školská 8, Lipt. Mikuláš,
- SOŠ drevárska Lipt. Hrádok, SOŠ lesnícka Lipt. Hrádok,
- Hotelová akadémia, Ul čs. brigády Lipt. Mikuláš,
- Evanjelická Spojená škola, Komenského 10, Lipt. Mikuláš (evanjelické gymnázium),

- Školský internát, Petrovičovo nábřežie Liptovský Mikuláš,

- Domov sociálnych služieb Nádej Likavka - realizácia celoslovenského dotazníkového prieskumu "Zdravotné uvedomenie a správanie sa obyvateľstva SR v roku 2016",

- MsÚ Ružomberok, Oddelenie školstva a športu – spolupráca pri zabezpečovaní prednáškovej činnosti.

Vysoké školy:

3. Katolícka univerzita v Ružomberku, Fakulta zdravotníctva – odborná prax študentov odboru Verejné zdravotníctvo – 2. a 3. ročník.

Zdravotnícke organizácie:

- Ambulancie všeobecných lekárov pre dospelých,
- Ambulancia odborných lekárov v špecializačnom odbore interná medicína a diabetológia.

Iné organizácie:

- Slovenská nadácia srdca - akcia "Mesiac o srdcových chorobách",
- MsÚ Lipt. Mikuláš - činnosť v Komisii na prevenciu kriminality mesta Liptovský Mikuláš,
- Centrum sociálnych služieb EDEN, Sady M. R. Štefánika 66/3, Lipt. Hrádok,
- Property holding, a.s. Panenská 13, Bratislava Prevádzka Wellness hotel Chopok, Demänovská Dolina 20 (vyšetovanie krvi u zamestnancov a poradenstvo),
- VÚB, Štúrova ul., L. Mikuláš (vyšetovanie krvi u zamestnancov a poradenstvo),
- Slovenská Sporiteľňa, Štúrova ul. Lipt. Mikuláš (vyšetovanie krvi u zamestnancov a poradenstvo),
- TESCO, Kamenné pole. Lipt. Mikuláš (spolupráca pri zabezpečovaní akcie „MOST“),
- Dugecatering s.r.o Liptovský Hrádok (vyšetovanie krvi u zamestnancov a poradenstvo),

- Všeobecná zdravotná poisťovňa, pobočka Banská Bystrica (vyšetrovanie krvi zamestnancov MONDI SCP, Ružomberok).

Spolupráca s oddeleniami v rámci RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši:

Oddelenie Hygieny detí a mládeže – spolupráca pri realizácii projektu „Školské ovocie“.

Spolupráca s RÚVZ v SR:

- RÚVZ so sídlom v Žiline, Oddelenie podpory zdravia – zaslanie odpočtu „Svetový deň cukrovky“,
- RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici, Oddelenie podpory zdravia – zaslanie výročnej správy OPZ a archívu TZS za rok 2016.

Spolupráca s ÚVZ SR: odosielanie správ, odpočtov činnosti a podkladov:

- Zhodnotenie spolupráce s n.o. „Zdravé Komunity“,
- Vypracovanie a zaslanie odpočtu „Svetový deň proti rakovine“,
- Vypracovanie a zaslanie odpočtu „Týždeň mozgu“,
- Vypracovanie a zaslanie odpočtu „Svetový deň diabetu“,
- Vypracovanie a zaslanie odpočtu „Národný program aktívneho starnutia na roky 2014-2020“,
- Vypracovanie a zaslanie odpočtu „Školské ovocie“ za školský rok 2015/2016“,
- Vypracovanie a zaslanie odpočtu „Európsky týždeň boja proti drogám“,
- Zaslanie odpočtu aktivít v rámci plnenia úloh Národného akčného plánu v rámci Svetového dňa bez tabaku a informačných kampaní na verejnosti za roky 2012 – 2014.

Spolupráca s ambulanciami vybratých všeobecných lekárov, ambulanciami pre dospelých, pre deti a dorast a ambulanciami odborných lekárov v špecializačnom odbore interná medicína a diabetológia – Súčinnosť Poradní zdravia v SR v primárnej prevencii srdcovo-cievnych ochorení a diabetes mellitus 2. typu.

Spolupráca s inými organizáciami:

- Organizovanie akcie, vyšetrovanie populácie, vypracovanie a zaslanie správy z podujatia počas kampane „MOST 2016“ pre Slovenskú nadáciu srdcam,
- Vypracovanie a zaslanie odpočtu pre Evanjelickú spojenú školu, Liptovský Mikuláš o intervenčných zdravotných aktivitách vykonaných v súvislosti so „Svetovým dňom diabetu“.

6. Iné činnosti odboru (legislatíva, členstvo v pracovných skupinách, organizovanie konferencií, seminárov ...)

Lekárka oddelenia podpory zdravia je členkou :

- Komisie pre prevenciu kriminality a inej protispoločenskej činnosti mesta Liptovský Mikuláš , v rámci činnosti ktorej boli zaslané dva odpočty preventívnych aktivít za rok 2015 a prvý polrok 2016.

- pracovnej skupiny odboru podpory zdravia ÚVZ SR k podpore pohybovej aktivity, prevencii obezity a nadváhy.

7. Činnosť poradenského centra ochrany a podpory zdravia

7.1 Základná poradňa

V základnej poradni zdravia bolo vyšetrených **480** klientov, z toho prvovyšetrených bolo 420 klientov (117 mužov a 303 žien), opakovane vyšetrených klientov bolo 60 (13 muži a 47 žien). Analyzátorom stavby tela bolo vyšetrených 265 klientov. Biochemické vyšetrenia boli realizované pomocou prístrojov Reflotron a Accutrend Plus. Vyšetrované parametre: biochemické hodnoty v krvi (cholesterol, triacylglyceroly, glukóza a HDL) meranie tlaku krvi, pulzu, anamnéza a antropometria.

V Základnej poradni zdravia bolo vykonané:

1. 778 biochemických vyšetrení krvi,
2. počet meraní tlaku krvi a pulzu: 1378,
3. meranie percenta tuku (prístroj OMRON: 265 klientov,
4. odborné poradenstvo: 480 klientov,
5. počet klientov odporučených do siete zdravotníckych zariadení: 7.

Do Testu zdravého srdca boli zadané údaje 109 klientov.

V priebehu roka boli pre Test zdravého srdca opakovane novoinštalované programy, ktoré sa ukázali ako málo funkčné, časovo neefektívne.

V rámci výjazdov do terénu boli realizované intervenčné aktivity u zamestnancov v nasledovných zariadeniach:

- IKEA Industry, Závažná Poruba, Závod Jasná (vyšetrených 61 zamestnancov),
- MŠ Nábrežie Dr. A. Stodolu, Lipt. Mikuláš (vyšetrených 14 zamestnancov),
- MŠ Komenského ul. 13, Lipt. Mikuláš (vyšetrených 9 zamestnancov),
- Detské jasle, Komenského ul. Lipt. Mikuláš (vyšetrených 9 zamestnancov),
- MŠ Závažná Poruba (vyšetrení 4 zamestnanci),
- ZŠ Závažná Poruba (vyšetrených 9 zamestnancov),
- ZŠ Ul. čs. brig. L. Mikuláš (vyšetrených 15 zamestnancov),
- ZŠ s MŠ Ľubeľa (vyšetrených 14 zamestnancov),
- ZŠ s MŠ Demänovská ul. 408/4A, Lipt. Mikuláš (vyšetrených 24 zamestnancov),
- MŠ 4 apríla, Lipt. Mikuláš (vyšetrených 14 zamestnancov),
- ZŠ. M.R. Martákovej, Lipt. Mikuláš (vyšetrených 14 zamestnancov),
- Wellness Hotel Chopok, Demänovská dolina (vyšetrených 21 zamestnancov),
- VÚB, Štúrova ul., L. Mikuláš (vyšetrených 14 zamestnancov),
- Dugecatering s.r.o Liptovský Hrádok (vyšetrených 16 zamestnancov),
- Slovesnká sporiteľňa, Štúrova ul., Lipt. Mikuláš (vyšetrených 16 zamestnancov),
- ZPS GOLDEN AGE, Mincova 5, Ondrašová (vyšetrených 12 zamestnancov),
- Liptovská vodárenská spoločnosť a.s. Revolučná 595, L. Mikuláš (vyšetrených 16 zamestnancov),

- MONDI SCP a.s. Ružomberok (vyšetrených 62 zamestnancov),
- Evanjelické gymnázium, Komenského 10, Lipt. Mikuláš (vyšetrených 16 zamestnancov),
- SOŠ stavebná, Školská 8, Lipt. Mikuláš (vyšetrených 11 zamestnancov).

7.2 Nadstavbové poradne

Poradenstvo v oblasti zmeny spôsobu života bolo poskytované klientom v nadstavbových poradniach.

Špecializované poradenstvo bolo poskytnuté celkovo **568** klientom.

1. Poradňa zdravej výživy (PZV)

Poradňu zdravej výživy navštívilo ju **191** klientov, ktorým bolo poskytnuté odborné poradenstvo na základe vyplneného dotazníka.

Z celkového počtu klientov bolo prvovýšetrených klientov 148 (23 mužov a 125 žien) a opakovane vyšetrených bolo spolu 43 klientov (6 mužov a 37 žien).

Intervencia klientom v oblasti zmeny stravovacích zvyklostí bola realizovaná v Poradni zdravej výživy RÚVZ a pri výjazdoch v zariadeniach:

- MŠ Nábregie Dr. A. Stodolu, L. Mikuláš,
- MŠ Komenského L. Mikuláš,
- DJ Komenského ul., L. Mikuláš,
- MŠ Závažná Poruba,
- ZŠ M.R. Martákovvej, L.Mikuláš,
- Wellness Hotel Chopok, Demänovská Dolina
- VÚB, Štúrova ul., L. Mikuláš,
- Slovenská sporiteľňa, Štúrova ul. L. Mikuláš,
- Dugecatering s.r.o. Liptovský Hrádok,
- Zariadenie pre seniorov GOLDEN AGE, Mincova 5, Ondrašová,
- Liptovská vodárenská spoločnosť, Revolučná ul.595, L. Mikuláš,
- RÚVZ so sídlom v Lipt. Mikuláši (Katolícka univerzita Ružomberok -študenti).

2. Poradňa optimalizácie pohybovej aktivity (POPA)

Poradenstvo v oblasti optimalizácie pohybovej aktivity bolo poskytnuté **75** klientov (22 mužov, 53 žien.), z toho poradenstvo poskytnuté prvýkrát bolo 63- om klientom (18 mužov, 45 žien), opakované poradenstvo bolo poskytnuté 12 – tim klientom (4 muži, 8 žien).

Poradenstvo bolo realizované v priestoroch Poradne optimalizácie pohybovej aktivity ako aj v rámci výjazdov do terénu v zariadeniach:

- Liptovská vodárenská spoločnosť a.s. Revolučná 595, L. Mikuláš ,
- Evanjelické gymnázium, Komenského 10, Lipt. Mikuláš,
- SOŠ stavebná, Školská 8, Liptovský Mikuláš.

3. Poradňa odvykania od fajčenia (POF)

Poradenstvo na zanechanie fajčenia, vrátane meraní oxidu uhoľnatého (CO) vo vydychovanom vzduchu prístrojom Smokerlyzer, bolo poskytnuté **149** -tim klientom, z toho

prvovyšetrených bolo 142 klientov (102 mužov, 40 žien), opakovane vyšetrených bolo spolu 7 žien.

Poradenstvo bolo poskytované v priestoroch Poradne odvykania od fajčenia ako aj pri výjazdoch.

Aktivity: **Merania CO** vo vydychovanom vzduchu prístrojom Smokerlyzer a odborné poradenstvo bolo vykonané u **144** žiakov základných a študentov stredných škôl v zariadeniach:

- SOŠ stavebná, Školská 8, Lipt. Mikuláš (80 študentov),
- ZŠ s MŠ Demänovská ulica Lipt. Mikuláš (3 žiakov),
- Hotelová akadémia, Ul. čs. brig. Lipt. Mikuláš (28 žiakov),
- ZŠ Apoštola Pavla, Ul. Jura Janošku 11, Lipt. Mikuláš (12 žiakov),
- TESCO poradenstvo pre 6 fajčiarom v rámci akcie „Deň srdca“.

4. Poradňa nefarmakologického ovplyvňovania tlaku krvi (PNOTK)

Poradenstvo absolvovali klienti, u ktorých boli namerané hodnoty rovné a vyššie ako 135/85 mmHg. Spolu bolo poskytnuté poradenstvo 153 klientom, z čoho bolo prvovyšetrených 129 klientov (45 mužov, 86 žien), opakovane vyšetrených 21 klientov (7 mužov, 14 žien). 21 klientov bolo odoslaných k praktickému lekárovi.

Ďalšie informácie o činnosti

V rámci plnenia prioritných celospoločenských intervenčných aktivít boli realizované pracovníkmi oddelenia podpory zdravia besedy na témy: „Prevencia pohlavných chorôb“, „Podpora duševného zdravia“ a „Rizikové faktory najčastejšie sa vyskytujúcej chronickej ochorenia“.

Prevencia pohlavných chorôb, HIV, AIDS, výchova k partnerstvu a rodičovstvu

Intervenčné výchovno-vzdelávacie aktivity: Celkovo bolo realizovaných 5 besied u detí a mládeže na základných školách a stredných školách regiónu Liptova a pre študentov Katolíckej univerzity v Ružomberku.

Miesto realizácie prednášok:

- Hotelová akadémia, Ul. čs. brig. 1804, L. Mikuláš,
- RÚVZ so sídlom v Lipt. Mikuláš,
- ZŠ s MŠ J. Lajčiaka Pribylina.

Témy edukačných aktivít: „HIV/AIDS (imunitný systém, história ochorenia, cesty prenosu, príznaky a prevencia ochorenia), „Pohlavné ochorenia“, „Láska ako psychofyziologický stav organizmu“ a „Mýty o pohlavných ochoreniach“.

Zdravý spôsob života

Intervenčné výchovno-vzdelávacie aktivity: na tému „Rizikové faktory životného štýlu“ bolo realizovaných 22 aktivít (vo vekových skupinách: deti a mládež a poproduktívny vek).

Miesto realizácie prednášok:

- Súkromné biligválne gymnázium, Bystrická cesta, Ružomberok,
- ZŠ Zarevúca 18, Ružomberok,
- ZŠ Nábřežie Dr. A. stodolu, Lipt. Mikuláš,
- ZŠ Milana Rúfusa, Závažná. Poruba,
- Klub dôchodcov Palúdzka,
- Jednota dôchodcov, Závažná Poruba.

Témy edukačných aktivít: „Spôsob života v prevencii nádorových ochorení“, „Zdravý životný štýl školáka (poškodenie chrbtice nesprávnym nosením školskej tašky, nedostatok pohybu, správne sedenie v škole)“.

Duševné zdravie

Intervenčné výchovno-vzdelávacie aktivity: pre vekovú skupinu deti a mládež v regióne Liptov sa uskutočnila 5 besied.

- ZŠ Zarevúca 18, Ružomberok,
- ZŠ Nábřežie Dr. A. stodolu, Lipt. Mikuláš,

Témy edukačných aktivít: „Zdravý životný štýl školáka v podpore duševného zdravia“
Tabuľka č. 1

Personálne obsadenie odboru (oddelenia) podpory zdravia a Poradenského centra ochrany a podpory zdravia v roku 2016

Tabuľka č. 2

Intervenčné a zdravotno-výchovné aktivity odboru podpory zdravia v roku 2016

Tabuľka č. 3

Návštevnosť základnej poradne od 1.1. 2016 do 31.12. 2016

Tabuľka č. 4

Počet štandardných vyšetrení u klientov, ktorým sa vyšetrilo riziko kardiovaskulárnych chorôb za obdobie od 1.1.2016 do 31.12.2016

Tabuľka č. 5

Spektrum klientov vo veku od 0 do 99 rokov vyšetrených v poradni zdravia podľa vzdelania za obdobie od 1.1.2016 do 31.12.2016

Tabuľka č. 6

Ročný výkaz Poradenského centra ochrany a podpory zdravia za obdobie od 1.1.2016 do 31.12.2016

Tabuľka č. 7

Prehľad o počte výkonov Poradenského centra ochrany a podpory zdravia v roku 2016

Tabuľka č. 8a, b

Výsledky biochemických vyšetrení prvýkrát vyšetrených klientov v poradni zdravia za obdobie od 1.1.2016 do 31.12.2016

Tabuľka č. 9a, b

Výsledky biochemických vyšetrení opakovane vyšetrených klientov v poradni zdravia za obdobie od 1.1.2016 do 31.12.2016

Tabuľka č. 10a, b

Výsledky hodnotenia skríningu tlaku krvi u prvý raz vyšetrených klientov za obdobie od 1.1.2016 do 31.12.2016

Tabuľka č. 11a, b

Výsledky hodnotenia skríningu tlaku krvi u opakovane vyšetrených klientov za obdobie od 1.1.2016 do 31.12.2016

Tabuľka č. 12a

Analýza dynamiky zistených parametrov opakovane vyšetrených klientov z prvého a posledného vyšetrenia za obdobie od 1.1.2016 do 31.12.2016

Tabuľka č. 12b

Analýza dynamiky zistených parametrov opakovane vyšetrených klientov z prvého a posledného vyšetrenia pre skupiny klientov so zvýšenými hodnotami ukazovateľov prvých vyšetrení za obdobie od 1.1.2016 do 31.12.2016

Tabuľka č. 1

Personálne obsadenie odboru (oddelenia) podpory zdravia a Poradenského centra ochrany a podpory zdravia v roku 2016

Pracovníci	Odbornosť - kvalifikácia (špecializačná skúška)	prac. miesta úväzok	Počet osôb
Ved. odboru/oddelenia	Sociálne lekárstvo a organizácia zdravotníctva	1	1
Lekár - metodológ		0	0
Verejný zdravotník I. stupňa		0	0
Verejný zdravotník II. stupňa	Verejné zdravotníctvo	1	1
DAHE		0	0
AHE		0	0
Zdravotná sestra		0	0
Iný zdravotnícky pracovník		0	0
Iný nezdravotnícky pracovník		0	0
S P O L U		2	2

Intervenčné a zdravotno-výchovné aktivity odboru podpory zdravia v roku 2016

Tab. č. 2

RÚVZ

Číslo riadku	N á z o v a k t i v i t y		Počet aktivít	Cieľové skupiny			
				Deti a mládež	Produktívny Vek	Poproduktívny vek	Iné
1.	Prioritné celospoločenské intervenčné aktivity podpory zdravia	- zvýšenie pohybovej aktivity	22	20	0	2	0
		- ozdravovanie výživy	167	160	0	7	0
		- podpora nefajčiara a Abstinencia	232	227	0	0	5
		- prevencia drogových závislostí	0	0	0	0	0
		- výchova k partnerstvu , rodičovstvu manžel. a prevencia pohl. chorôb HIV, AIDS	13	13	0	0	0
		- znižovanie krvného tlaku Nemedikamentózne	8	6	0	2	0
	- duševné zdravie	5	5	0	0	0	
S P O L U			447	431	0	11	5

2.	Zdravotno-výchovné akcie pre obyvateľov a osobitných zameraní na témy a termíny podľa kalendára SZO	80	67	0	13	0	
3.	Regionálne intervenčné a informačné zdravotno-výchovné aktivity	14	0	0	0	0	
4.	Školenia a odborné	- pracovníkov OPZ	8	0	8	0	0
	Semináre	- lektorov – laikov	0	0	0	0	0
5.	Práca a spolupráca na výskumných a prieskumných úlohách	2	0	0	0	2	
6..	Aktivity v hromadných oznamovacích prostriedkoch	14	0	0	0	14	
7.	Spolupráca so štátnym, verejným, súkromným a tretím sektorom	97	0	97	0	0	
8.	Správy, rozborov pre orgány štátnej správy	12	0	12	0	0	
9.	Iné aktivity podľa cieľových skupín	91	64	0	27	0	
S P O L U		318	131	117	40	16	

Tabuľka č. 3: Návštevnosť za obdobie od 1. 1. 2016 do 31. 12. 2016

Okres: Liptovský Mikuláš

Kraj: Žilina

Základné - prvé vyšetrenie

VEKOVÁ SKUPINA	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%	+ [%]	Abs.	%	+ [%]	Abs.	%	+ [%]
20-24	3	16,7	17,2	6	11,5	8,7	9	12,9	7,8
25-34	3	16,7	17,2	4	7,7	7,2	7	10,0	7,0
35-44	5	27,8	20,7	15	28,8	12,3	20	28,6	10,6
45-54	3	16,7	17,2	19	36,5	13,1	22	31,4	10,9
55-64	4	22,2	19,2	8	15,4	9,8	12	17,1	8,8
S P O L U :	18	100,0		52	100,0		70	100,0	

Kontrolné vyšetrenie

VEKOVÁ SKUPINA	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%	+ [%]	Abs.	%	+ [%]	Abs.	%	+ [%]
25-34	1	14,3	25,9	2	6,3	8,4	3	7,7	8,4
35-44	2	28,6	33,5	7	21,9	14,3	9	23,1	13,2
45-54	2	28,6	33,5	14	43,8	17,2	16	41,0	15,4
55-64	2	28,6	33,5	7	21,9	14,3	9	23,1	13,2
65 a viac	0	0,0	0,0	2	6,3	8,4	2	5,1	6,9
S P O L U :	7	100,0		32	100,0		39	100,0	

Tabuľka č. 4: Počet štandardných vyšetrení u klientov, ktorým sa vyšetrovalo riziko kardiovaskulárnych chorôb za obdobie od 1. 1. 2016 do 31. 12. 2016

Okres: Liptovský Mikuláš

Kraj: Žilina

Základné - prvé vyšetrenie

VEKOVÁ SKUPINA	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%	+ [%]	Abs.	%	+ [%]	Abs.	%	+ [%]
20-24	1	12,5	22,9	2	8,3	11,1	3	9,4	10,1
25-34	0	0,0	0,0	1	4,2	8,0	1	3,1	6,0
35-44	3	37,5	33,5	8	33,3	18,9	11	34,4	16,5
45-54	1	12,5	22,9	9	37,5	19,4	10	31,3	16,1
55-64	3	37,5	33,5	4	16,7	14,9	7	21,9	14,3
S P O L U :	8	100,0		24	100,0		32	100,0	

Kontrolné vyšetrenie

VEKOVÁ SKUPINA	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%	+ [%]	Abs.	%	+ [%]	Abs.	%	+ [%]
45-54	1	50,0	69,3	6	85,7	25,9	7	77,8	27,2
55-64	1	50,0	69,3	1	14,3	25,9	2	22,2	27,2
S P O L U :	2	100,0		7	100,0		9	100,0	

CELKOM:

10

31

41

Tabuľka č. 5: Spektrum klientov vo veku od 0 do 99 rokov vyšetrených v poradni zdravia za obdobie od 1. 1. 2016 do 31. 12. 2016

Okres: Liptovský Mikuláš

Kraj: Žilina

Vzdelanie	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Počet	Rel.	+-%	Počet	rel.	+-%	Počet	rel.	+-%
základné	0	0,0	0,0	1	1,2	2,4	1	0,9	2,4
učňovské	10	40,0	19,2	14	17,1	8,1	24	22,4	8,1
stredoškolské s maturitou	8	32,0	18,3	32	39,0	10,6	40	37,4	10,6
vysokoškolské	7	28,0	17,6	35	42,7	10,7	42	39,3	10,7
C E L K O M :	25	100,0		82	100,0		107	100,0	

Prehľad o počte výkonov Poradenského centra ochrany a podpory zdravia v roku 2016

Tab.č.7

Poradňa	Výkon	Počet výkonov	Spolu	
Základná poradňa	Založenie karty klienta pre TZS	109	5636	
	Antropometrické meranie (výška, hmotnosť, obvod pásu, obvod bokov)*	2578		
	Meranie TK, P *?	1378		
	Biochemické vyšetrenie ***	778		
	Vyšetrenie % tuku (Bodystat, Kaliper, Omron)	265		
	Vyšetrenie	Smokerlyzerom		0
		Spirometrom		0
	Vyplnenie Dotazníka celkovej životnej pohody	0		
	Stanovenie rizikového skóre KVCH podľa TZS	41		
	Odborné poradenstvo	480		
	Odporúčanie do siete zdrav. zariadení	7		
Iné	0			
Poradňa zdravej výživy	Založenie karty klienta	155	465	
	Vyplnenie dotazníka o stravovacích zvyklostiach	155		
	Zadanie údajov do príslušného software pre OHV	0		
	Odborné poradenstvo	155		
	Iné	0		
Poradňa odvykania od fajčenia	Meranie TK a pulzu	9	283	
	Meranie spirometrom	0		
	Meranie smokerlyzerom	137		
	Odborné poradenstvo	137		
	Iné	0		
Poradňa optimalizovania pohybovej aktivity	Založenie karty klienta	46	119	
	Vyšetrenie funkčnej zdatnosti, výkonnosti	0		
	Meranie spirometrom	3		
	Vyšetrenie % tuku (Bodystat, Kaliper, Omron)	0		

	Antropometria	0	
	Pohybová inštruktáž	24	
	Odborné poradenstvo	46	
	Iné	0	
Poradňa podpory psychického zdravia	Založenie karty klienta	0	0
	Psychologické vyšetrenie	0	
	Anonymné odborné poradenstvo	0	
	Odporúčanie do siete zdrav. zariadení	0	
Poradňa pre deti a mládež	Založenie karty klienta	0	0
	Odborné poradenstvo	0	
	Odporúčanie do siete zdravotníckych zariadení	0	
	Iné	0	
Poradňa ochrany a podpory zdravia pri práci	Založenie karty klienta	0	0
	Vyšetrenie pracovného rizika	0	
	Odborné poradenstvo	0	
	Odporúčanie do siete zdravotníckych zariadení	0	
	Iné	0	
Poradňa nefarmakologického ovplyvňovania TK	Založenie karty klienta	0	417
	Meranie TK, P *?	132	
	Anamnéza	132	
	Odborné poradenstvo	132	
	Odporúčanie do siete zdravotníckych zariadení	21	
	Iné	0	
Celkom			6920

Tabuľka č. 8a: Výsledky biochemických vyšetrení prvýkrát vyšetrených klientov v poradni zdravia za obdobie od 1. 1. 2016 do 31. 12. 2016

Okres: Liptovský Mikuláš
Kraj: Žilina

MUŽI

Veková skupina		Cholesterol		Glukóza		Triglyceridy		HDL		LDL		TC / HDL		TG / HDL		LDL / HDL		BMI		WHR	
		N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z
20-24	abs.	3	0	1	0	2	0	1	1	2	0	2	0	2	0	2	0	3	0	2	1
	rel.	30,0	0,0	8,3	0,0	16,7	0,0	20,0	14,3	28,6	0,0	40,0	0,0	40,0	0,0	33,3	0,0	60,0	0,0	18,2	16,7
	+%	28,4	0,0	15,6	0,0	21,1	0,0	35,1	25,9	33,5	0,0	42,9	0,0	42,9	0,0	37,7	0,0	42,9	0,0	22,8	29,8
25-34	abs.	2	1	2	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	3	0
	rel.	20,0	12,5	16,7	0,0	25,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	23,1	27,3	0,0
	+%	24,8	22,9	21,1	0,0	24,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	22,9	26,3	0,0
35-44	abs.	2	3	5	0	1	4	0	3	1	2	0	3	0	3	0	3	0	5	5	0
	rel.	20,0	37,5	41,7	0,0	8,3	80,0	0,0	42,9	14,3	40,0	0,0	42,9	0,0	42,9	0,0	50,0	0,0	38,5	45,5	0,0
	+%	24,8	33,5	27,9	0,0	15,6	35,1	0,0	36,7	25,9	42,9	0,0	36,7	0,0	36,7	0,0	40,0	0,0	26,4	29,4	0,0
45-54	abs.	0	3	0	2	2	1	1	2	1	2	1	2	2	1	1	2	1	2	0	2
	rel.	0,0	37,5	0,0	100,0	16,7	20,0	20,0	28,6	14,3	40,0	20,0	28,6	40,0	14,3	16,7	33,3	20,0	15,4	0,0	33,3
	+%	0,0	33,5	0,0	0,0	21,1	35,1	35,1	33,5	25,9	42,9	35,1	33,5	42,9	25,9	29,8	37,7	35,1	19,6	0,0	37,7
55-64	abs.	3	1	4	0	4	0	3	1	3	1	2	2	1	3	3	1	1	3	1	3
	rel.	30,0	12,5	33,3	0,0	33,3	0,0	60,0	14,3	42,9	20,0	40,0	28,6	20,0	42,9	50,0	16,7	20,0	23,1	9,1	50,0
	+%	28,4	22,9	26,7	0,0	26,7	0,0	42,9	25,9	36,7	35,1	42,9	33,5	35,1	36,7	40,0	29,8	35,1	22,9	17,0	40,0
SPOLU: (100%)		10	8	12	2	12	5	5	7	7	5	5	7	5	7	6	6	5	13	11	6

Tabuľka č. 8b: Výsledky biochemických vyšetrení prvýkrát vyšetrených klientov v poradni zdravia za obdobie od 1. 1. 2016 do 31. 12. 2016

Okres: Liptovský Mikuláš
Kraj: Žilina

ŽENY

Veková skupina		Cholesterol		Glukóza		Triglyceridy		HDL		LDL		TC / HDL		TG / HDL		LDL / HDL		BMI		WHR		
		N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	
	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0	
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,2	4,8	4,8	0,0
	+%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	6,2	9,1	9,1	0,0
20-24	abs.	4	2	4	0	3	1	0	2	2	0	0	2	0	2	1	1	5	1	2	4	
	rel.	17,4	7,7	10,5	0,0	8,3	25,0	0,0	13,3	11,1	0,0	0,0	13,3	0,0	22,2	4,8	12,5	16,1	4,8	9,5	13,3	
	+%	15,5	10,2	9,8	0,0	9,0	42,4	0,0	17,2	14,5	0,0	0,0	17,2	0,0	27,2	9,1	22,9	12,9	9,1	12,6	12,2	
25-34	abs.	1	3	2	0	3	0	2	1	2	1	2	1	2	1	3	0	2	2	1	3	
	rel.	4,3	11,5	5,3	0,0	8,3	0,0	14,3	6,7	11,1	9,1	14,3	6,7	10,0	11,1	14,3	0,0	6,5	9,5	4,8	10,0	
	+%	8,3	12,3	7,1	0,0	9,0	0,0	18,3	12,6	14,5	17,0	18,3	12,6	13,1	20,5	15,0	0,0	8,6	12,6	9,1	10,7	
35-44	abs.	9	4	13	1	10	0	4	4	6	2	5	3	7	1	7	1	10	4	9	5	
	rel.	39,1	15,4	34,2	20,0	27,8	0,0	28,6	26,7	33,3	18,2	35,7	20,0	35,0	11,1	33,3	12,5	32,3	19,0	42,9	16,7	
	+%	19,9	13,9	15,1	35,1	14,6	0,0	23,7	22,4	21,8	22,8	25,1	20,2	20,9	20,5	20,2	22,9	16,5	16,8	21,2	13,3	
45-54	abs.	9	10	15	3	13	3	6	5	7	4	6	5	7	4	8	3	10	9	5	14	
	rel.	39,1	38,5	39,5	60,0	36,1	75,0	42,9	33,3	38,9	36,4	42,9	33,3	35,0	44,4	38,1	37,5	32,3	42,9	23,8	46,7	
	+%	19,9	18,7	15,5	42,9	15,7	42,4	25,9	23,9	22,5	28,4	25,9	23,9	20,9	32,5	20,8	33,5	16,5	21,2	18,2	17,9	
55-64	abs.	0	7	4	1	7	0	2	3	1	4	1	4	4	1	2	3	3	4	3	4	
	rel.	0,0	26,9	10,5	20,0	19,4	0,0	14,3	20,0	5,6	36,4	7,1	26,7	20,0	11,1	9,5	37,5	9,7	19,0	14,3	13,3	
	+%	0,0	17,0	9,8	35,1	12,9	0,0	18,3	20,2	10,6	28,4	13,5	22,4	17,5	20,5	12,6	33,5	10,4	16,8	15,0	12,2	
SPOLU: (100%)		23	26	38	5	36	4	14	15	18	11	14	15	20	9	21	8	31	21	21	30	

Tabuľka č. 9a: Výsledky biochemických vyšetrení opakovane vyšetrených klientov v poradni zdravia za obdobie od 1. 1. 2016 do 31. 12. 2016

Okres: Liptovský Mikuláš
Kraj: Žilina

MUŽI

Veková skupina		Cholesterol		Glukóza		Triglyceridy		HDL		LDL		TC / HDL		TG / HDL		LDL / HDL		BMI		WHR	
		N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z
25-34	abs.	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	33,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	53,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	#Číslo!	0,0	#Číslo!	0,0	#Číslo!	0,0	#Číslo!	0,0	#Číslo!	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
35-44	abs.	1	1	1	0	1	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	1	1	2	0
	rel.	33,3	25,0	33,3	0,0	25,0	100,0	0,0	33,3	0,0	33,3	0,0	33,3	0,0	33,3	0,0	33,3	50,0	25,0	50,0	0,0
	+-%	53,3	42,4	53,3	0,0	42,4	0,0	#Číslo!	53,3	#Číslo!	53,3	#Číslo!	53,3	#Číslo!	53,3	#Číslo!	53,3	69,3	42,4	49,0	0,0
45-54	abs.	1	1	2	0	2	0	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	1	1	2	0
	rel.	33,3	25,0	66,7	0,0	50,0	0,0	0,0	33,3	0,0	33,3	0,0	33,3	0,0	33,3	0,0	33,3	50,0	25,0	50,0	0,0
	+-%	53,3	42,4	53,3	0,0	49,0	0,0	#Číslo!	53,3	#Číslo!	53,3	#Číslo!	53,3	#Číslo!	53,3	#Číslo!	53,3	69,3	42,4	49,0	0,0
55-64	abs.	0	2	0	1	1	0	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	2	0	2
	rel.	0,0	50,0	0,0	100,0	25,0	0,0	0,0	33,3	0,0	33,3	0,0	33,3	0,0	33,3	0,0	33,3	0,0	50,0	0,0	100,0
	+-%	0,0	49,0	0,0	0,0	42,4	0,0	#Číslo!	53,3	#Číslo!	53,3	#Číslo!	53,3	#Číslo!	53,3	#Číslo!	53,3	0,0	49,0	0,0	0,0
SPOLU: (100%)		3	4	3	1	4	1	0	3	0	3	0	3	0	3	0	3	2	4	4	2

Tabuľka č. 9b: Výsledky biochemických vyšetrení opakovane vyšetrených klientov v poradni zdravia za obdobie od 1. 1. 2016 do 31. 12. 2016

Okres: Liptovský Mikuláš
Kraj: Žilina

ŽENY

Veková skupina		Cholesterol		Glukóza		Triglyceridy		HDL		LDL		TC / HDL		TG / HDL		LDL / HDL		BMI		WHR	
		N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z
25-34	abs.	0	2	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1
	rel.	0,0	10,0	0,0	50,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	5,3	8,3	7,7	5,9
	+-%	0,0	13,7	0,0	69,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	10,0	15,6	14,5	11,2
35-44	abs.	4	3	7	0	2	1	1	1	2	0	1	1	2	0	1	1	5	2	3	3
	rel.	33,3	15,0	29,2	0,0	15,4	50,0	14,3	25,0	25,0	0,0	25,0	14,3	28,6	0,0	14,3	25,0	26,3	16,7	23,1	17,6
	+-%	26,7	15,6	18,2	0,0	19,6	69,3	25,9	42,4	30,0	0,0	42,4	25,9	33,5	0,0	25,9	42,4	19,8	21,1	22,9	18,1
45-54	abs.	5	9	11	0	11	0	6	2	5	3	3	5	5	3	6	2	9	5	5	9
	rel.	41,7	45,0	45,8	0,0	84,6	0,0	85,7	50,0	62,5	100,0	75,0	71,4	71,4	75,0	85,7	50,0	47,4	41,7	38,5	52,9
	+-%	27,9	21,8	19,9	0,0	19,6	0,0	25,9	49,0	33,5	0,0	42,4	33,5	33,5	42,4	25,9	49,0	22,5	27,9	26,4	23,7
55-64	abs.	3	4	5	1	0	1	0	1	1	0	0	1	0	1	0	1	4	3	4	3
	rel.	25,0	20,0	20,8	50,0	0,0	50,0	0,0	25,0	12,5	0,0	0,0	14,3	0,0	25,0	0,0	25,0	21,1	25,0	30,8	17,6
	+-%	24,5	17,5	16,2	69,3	0,0	69,3	0,0	42,4	22,9	0,0	0,0	25,9	0,0	42,4	0,0	42,4	18,3	24,5	25,1	18,1
65 a viac	abs.	0	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
	rel.	0,0	10,0	4,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	8,3	0,0	5,9
	+-%	0,0	13,1	8,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	15,6	0,0	11,2
SPOLU: (100%)		12	20	24	2	13	2	7	4	8	3	4	7	7	4	7	4	19	12	13	17

Tabuľka č. 10a,b: Výsledky hodnotenia skríningu tlaku krvi u prvý raz vyšetrených klientov za obdobie od 1. 1. 2016 do 31. 12. 2016

Okres: Liptovský Mikuláš
Kraj: Žilina

Muži		Počet klientov vo vekových skupinách:								Spolu
		0-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 a viac	
1. Optimálny (<120 and <80)	abs.	0	0	1	1	0	1	0	0	3
	rel.	0,0	0,0	33,3	33,3	0,0	33,3	0,0	0,0	17,6
	+-%	0,0	0,0	53,3	53,3	0,0	53,3	0,0	0,0	18,1
2. Normálny (120-129 or 80-84)	abs.	0	0	2	0	2	1	1	0	6
	rel.	0,0	0,0	66,7	0,0	40,0	33,3	33,3	0,0	35,3
	+-%	0,0	0,0	53,3	0,0	42,9	53,3	53,3	0,0	22,7
3. Vysoký normálny (130-139 or 85-89)	abs.	0	0	0	2	1	0	0	0	3
	rel.	0,0	0,0	0,0	66,7	20,0	0,0	0,0	0,0	17,6
	+-%	0,0	0,0	0,0	53,3	35,1	0,0	0,0	0,0	18,1
4. Hypertenzia I (140-159 or 90-99)	abs.	0	0	0	0	2	0	1	0	3
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	40,0	0,0	33,3	0,0	17,6
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	42,9	0,0	53,3	0,0	18,1
5. Hypertenzia II (160-179 or 100-109)	abs.	0	0	0	0	0	1	1	0	2
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	33,3	33,3	0,0	11,8
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	53,3	53,3	0,0	15,3
S P O L U	abs.	0	0	3	3	5	3	3	0	17
HYPERTENZIA	abs.	0	0	0	0	2	1	2	0	5
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	40,0	33,3	66,7	0,0	29,4
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	42,9	53,3	53,3	0,0	21,7
Ženy		Počet klientov vo vekových skupinách:								Spolu
		0-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 a viac	
1. Optimálny (<120 and <80)	abs.	0	0	3	3	9	4	2	0	21
	rel.	0,0	0,0	50,0	75,0	64,3	23,5	28,6	0,0	42,0
	+-%	0,0	0,0	40,0	42,4	25,1	20,2	33,5	0,0	13,7
2. Normálny (120-129 or 80-84)	abs.	0	0	1	0	0	4	2	0	8
	rel.	0,0	0,0	16,7	0,0	0,0	23,5	28,6	0,0	16,0
	+-%	0,0	0,0	29,8	0,0	0,0	20,2	33,5	0,0	10,2
3. Vysoký normálny (130-139 or 85-89)	abs.	0	0	2	0	4	4	1	0	11
	rel.	0,0	0,0	33,3	0,0	28,6	23,5	14,3	0,0	22,0
	+-%	0,0	0,0	37,7	0,0	23,7	20,2	25,9	0,0	11,5
4. Hypertenzia I (140-159 or 90-99)	abs.	0	0	0	1	0	3	1	0	5
	rel.	0,0	0,0	0,0	25,0	0,0	17,6	14,3	0,0	10,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	42,4	0,0	18,1	25,9	0,0	8,3
5. Hypertenzia II (160-179 or 100-109)	abs.	0	0	0	0	1	2	0	0	4
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	7,1	11,8	0,0	0,0	8,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	13,5	15,3	0,0	0,0	7,5
6. Hypertenzia III (>179 or >109)	abs.	0	0	0	0	0	0	1	0	1
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	14,3	0,0	2,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	25,9	0,0	3,9
S P O L U	abs.	0	0	6	4	14	17	7	0	50
HYPERTENZIA	abs.	0	0	0	1	1	5	2	0	10
	rel.	0,0	0,0	0,0	25,0	7,1	29,4	28,6	0,0	20,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	42,4	13,5	21,7	33,5	0,0	11,1
CELKOM	abs.	0	0	9	7	19	20	10	0	67

Tabuľka č. 11 a,b: Výsledky hodnotenia skríningu tlaku krvi u opakovane vyšetrených klientov za obdobie od 1. 1. 2016 do 31. 12. 2016

Okres: Liptovský Mikuláš
Kraj: Žilina

Muži		Počet klientov vo vekových skupinách:								Spolu
		0-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 a viac	
2. Normálny (120-129 or 80-84)	abs.	0	0	0	1	1	0	0	0	2
	rel.	0,0	0,0	0,0	100,0	50,0	0,0	0,0	0,0	29,6
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	69,3	0,0	0,0	0,0	33,5
3. Vysoký normálny (130-139 or 85-89)	abs.	0	0	0	0	1	1	0	0	2
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	50,0	50,0	0,0	0,0	28,6
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	69,3	69,3	0,0	0,0	33,5
4. Hypertenzia I (140-159 or 90-99)	abs.	0	0	0	0	0	1	2	0	3
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	50,0	100,0	0,0	42,9
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	69,3	0,0	0,0	36,7
S P O L U	abs.	0	0	0	1	2	2	2	0	7
HYPERTENZIA	abs.	0	0	0	0	0	1	2	0	3
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	50,0	100,0	0,0	42,9
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	69,3	0,0	0,0	36,7
Ženy		Počet klientov vo vekových skupinách:								Spolu
		0-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 a viac	
1. Optimálny (<120 and <80)	abs.	0	0	0	2	4	4	4	0	14
	rel.	0,0	0,0	0,0	100,0	60,0	30,8	57,1	0,0	50,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	35,1	25,1	36,7	0,0	18,5
2. Normálny (120-129 or 80-84)	abs.	0	0	0	0	1	2	2	0	5
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	20,0	15,4	28,6	0,0	17,9
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	35,1	19,6	33,5	0,0	14,2
3. Vysoký normálny (130-139 or 85-89)	abs.	0	0	0	0	0	3	0	0	3
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	23,1	0,0	0,0	10,7
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	22,9	0,0	0,0	11,5
4. Hypertenzia I (140-159 or 90-99)	abs.	0	0	0	0	0	4	1	0	5
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	30,8	14,3	0,0	17,9
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	25,1	25,9	0,0	14,2
6. Hypertenzia III (>179 or >109)	abs.	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	3,6
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	6,9
S P O L U	abs.	0	0	0	2	5	13	7	1	28
HYPERTENZIA	abs.	0	0	0	0	0	4	1	1	6
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	30,8	14,3	100,0	21,4
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	25,1	25,9	0,0	15,2
CELKOM	abs.	0	0	0	3	7	15	9	1	35

Pozn: ak za uvedené obdobie bolo u klienta vykonaných viac meraní, tabuľka zachytáva údaje len z jeho posledného merania

Tab. č. 12a: Analýza dynamiky zistených parametrov opakovane vyšetrených klientov za obdobie od 1.1.2016 do 31.12.2016 z prvého a posledného vyšetrenia

Oblasť: Liptovský Mikuláš
Kraj: Žilina

Dynamika		Cholesterol	Glukóza	Triglyceridy	TK-S	TK-D	HDL	LDL	TC/HDL	TG/HDL	LDL/HDL	BMI	WHR		
M U Ž I	Pokles	Abs	2	2	3	0	0	3	0	0	2	2	1	0	
		Rel	28,6	33,3	50,0	0,0	0,0	60,0	0,0	0,0	40,0	40,0	16,7	0,0	
		+%	33,5	37,7	40,0	0,0	0,0	42,9	0,0	0,0	42,9	42,9	29,8	0,0	
	Nezmenené	Abs	0	4	3	7	4	0	2	5	0	0	5	6	
		Rel	0,0	66,7	50,0	100,0	57,1	0,0	40,0	100,0	0,0	0,0	83,3	100,0	
		+%	0,0	37,7	40,0	0,0	36,7	0,0	42,9	0,0	0,0	0,0	29,8	0,0	
	Nárast	Abs	5	0	0	0	3	2	3	0	3	3	0	0	
		Rel	71,4	0,0	0,0	0,0	42,9	40,0	60,0	0,0	60,0	60,0	0,0	0,0	
		+%	33,5	0,0	0,0	0,0	36,7	42,9	42,9	0,0	42,9	42,9	0,0	0,0	
	Celkom	100%	7	6	6	7	7	5	5	5	5	5	6	6	
	Ž E N Y	Pokles	Abs	5	11	7	8	4	6	6	0	8	9	1	0
			Rel	16,7	37,9	24,1	27,6	13,8	26,1	28,6	0,0	34,8	42,9	3,3	0,0
+%			13,3	17,7	15,6	16,3	12,6	17,9	10,3	0,0	19,5	21,2	6,4	0,0	
Nezmenené		Abs	9	15	7	16	17	5	4	23	6	3	22	22	
		Rel	30,0	51,7	24,1	55,2	58,6	21,7	19,0	100,0	29,1	14,3	73,3	73,3	
		+%	16,4	19,2	15,6	18,1	17,9	16,9	16,8	0,0	17,9	15,0	15,8	15,8	
Nárast		Abs	16	3	15	5	8	12	11	0	9	9	7	8	
		Rel	53,3	10,3	51,7	17,2	27,6	52,2	52,4	0,0	39,1	42,9	23,3	26,7	
		+%	17,9	11,1	19,2	13,7	16,3	20,4	21,4	0,0	19,9	21,2	15,1	15,8	
Celkom		100%	30	29	29	29	29	23	21	23	23	21	30	30	
S P O L U		Pokles	Abs	7	13	10	8	4	9	6	0	10	11	2	0
			Rel	18,9	37,1	28,6	22,2	11,1	32,1	23,1	0,0	35,7	42,3	5,6	0,0
	+%		12,6	16,0	15,0	13,6	10,3	17,3	16,2	0,0	17,7	19,0	7,5	0,0	
	Nezmenené	Abs	9	19	10	23	21	5	6	28	6	3	27	28	
		Rel	24,3	54,3	28,6	63,9	58,3	17,9	23,1	100,0	21,4	11,5	75,0	77,8	
		+%	13,8	16,5	16,0	15,7	16,1	14,2	16,2	0,0	15,2	12,3	14,1	13,6	
	Nárast	Abs	21	3	15	5	11	14	14	0	12	12	7	8	
		Rel	56,8	9,6	42,9	13,9	30,6	50,0	53,8	0,0	42,9	46,2	19,4	22,2	
		+%	16,0	9,3	16,4	11,3	15,0	16,5	19,2	0,0	19,3	19,2	12,9	13,6	
	Celkom	100%	37	35	35	36	36	28	26	28	28	26	36	36	

Údaje v tabuľke sú uvedené s nasledovnými toleranciami pre status nezmeneného stavu: Biochem. parametre + 10 %, Tlak krvi + 10 %, indexy : +10 %

Tab. č. 12b: Analýza dynamiky zistených parametrov opakovane vyšetrených klientov za obdobie od 1.1.2016 do 31.12.2016 z prvého a posledného vyšetrenia pre skupinu klientov so zvýšenými hodnotami ukazovateľov prvých vyšetrení.

Oblasť: Liptovský Mikuláš
Kraj: Žilina

Dynamika		Cholesterol	Glukóza	Triglyceridy	TK-S	TK-D	HDL	LDL	TC/HDL	TG/HDL	LDL/HDL	BMI	WHR		
M U Ž I	Pokles	Abs	1	2	2	0	0	2	0	0	2	0	1	0	
		Rel	100,0	100,0	66,7	0,0	0,0	50,0	0,0	0,0	50,0	0,0	20,0	0,0	
		+%	0,0	0,0	53,3	0,0	0,0	49,0	0,0	0,0	49,0	0,0	35,1	0,0	
	Nezmenené	Abs	0	0	1	3	4	0	1	2	0	0	4	1	
		Rel	0,0	0,0	33,3	100,0	100,0	0,0	100,0	100,0	0,0	0,0	80,0	100,0	
		+%	0,0	0,0	53,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	35,1	0,0	
	Nárast	Abs	0	0	0	0	0	2	0	0	2	1	0	0	
		Rel	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	50,0	0,0	0,0	50,0	100,0	0,0	0,0	
		+%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	49,0	0,0	0,0	49,0	0,0	0,0	0,0	
	Čelkom	100%	1	2	3	3	4	4	1	2	4	1	5	1	
	Ž E N Y	Pokles	Abs	4	7	2	1	3	0	2	0	2	0	0	0
			Rel	36,4	77,8	100,0	20,0	37,5	0,0	66,7	0,0	40,0	0,0	0,0	0,0
+%			28,4	27,2	0,0	35,1	33,5	0,0	53,3	0,0	42,9	0,0	0,0	0,0	
Nezmenené		Abs	4	2	0	3	4	1	1	5	3	2	6	8	
		Rel	36,4	22,2	0,0	60,0	50,0	25,0	33,3	100,0	60,0	100,0	83,3	80,0	
		+%	28,4	27,2	0,0	42,9	34,6	42,4	53,3	0,0	42,9	0,0	29,8	24,8	
Nárast		Abs	3	0	0	1	1	3	0	0	0	0	1	2	
		Rel	27,3	0,0	0,0	20,0	12,5	75,0	0,0	0,0	0,0	0,0	16,7	20,0	
		+%	26,3	0,0	0,0	35,1	22,9	42,4	0,0	0,0	0,0	0,0	29,8	24,8	
Čelkom		100%	11	9	2	5	8	4	3	5	5	2	6	10	
S P O L U		Pokles	Abs	5	9	4	1	3	2	2	0	4	0	1	0
			Rel	41,7	81,8	80,0	12,5	25,0	25,0	50,0	0,0	44,4	0,0	9,1	0,0
	+%		27,9	22,8	35,1	22,9	24,5	30,0	49,0	0,0	32,5	0,0	17,0	0,0	
	Nezmenené	Abs	4	2	1	8	8	1	2	7	3	2	9	9	
		Rel	33,3	18,2	20,0	75,0	66,7	12,5	50,0	100,0	33,3	66,7	81,8	81,8	
		+%	26,7	22,8	35,1	30,0	26,7	22,9	49,0	0,0	30,8	53,3	22,8	22,8	
	Nárast	Abs	3	0	0	1	1	5	0	0	2	1	1	2	
		Rel	25,0	0,0	0,0	12,5	8,3	62,5	0,0	0,0	22,2	33,3	9,1	18,2	
		+%	24,5	0,0	0,0	22,9	15,8	33,5	0,0	0,0	27,2	53,3	17,0	22,8	
	Čelkom	100%	12	11	5	8	12	8	4	7	9	3	11	11	

Údaje v tabuľke sú uvedené s nasledovnými toleranciami pre status nezmeneného stavu: Biochem. parametre + 10 %, Tlak krvi + 10 %, indexy: + 10 %